

PVDA

CONGRES STUKKEN

**BESCHRIJVINGSBRIEF VOOR HET CONGRES
VAN 15 EN 16 FEBRUARI 2014 TE BREDA**

INHOUD

Aanbiedingsbrief	5
Congresagenda	7
Van het presidium praktisch	9
Van het presidium procedureel	13
Wijziging statuten en reglementen – amendementen en preadviezen	19
Verkiezingsprogramma verkiezingen Europees Parlement – amendementen en preadviezen	37
Beleidsverslag Partijbestuur	83
Beleidsverslag Jonge Socialisten	101
Stand van zaken ledendemocratie	109
Voordracht gedeeltelijk nieuw partijbestuur	113
Notitie over rapport “De bakens verzetten; de economie terug naar de mensen, investeren in werk en innovatie” van de Commissie Melkert	117
Ontwerpkandidatenlijst Europees Parlement	121
Moties – preadviezen	133

PARTIJ VAN DE ARBEID

Beste partijgenoten,

Voor je ligt de beschrijvingsbrief voor het partijcongres van 15 en 16 februari 2014. Met de gemeenteraadsverkiezingen en de verkiezingen voor het Europees Parlement voor de boeg beloven het twee volle, bewogen dagen te worden.

We zijn dit jaar twee dagen te gast in Breda, een stad waar onze partij in de oppositie zit. De huishoudelijke hulp werd hier door het college puur op basis van tarief aanbesteed, met als gevolg dat de kwaliteit en vertrouwde zorg achteruit ging. Terwijl veel PvdA-gemeenten er juist voor kozen de marktwerking terug te dringen en de wijkverpleegkundige terug te brengen. Hét bewijs dat het van belang is wie er in gemeenten aan het stuur zit. De gemeenteraadsverkiezingen gáán ergens over!

Het is wederom een flinke bundel geworden. Je vindt hierin een beschrijvende notitie bij het verschenen rapport van de Commissie Melkert "De bakens verzetten; De economie terug naar de mensen, investeren in werk en innovatie"; een notitie over de voortgang van de wijzigingen in het kader van ledendemocratie; het beleidsverslag 2010 – 2013; alle ingediende amendementen op de wijzigingen in de statuten en reglementen; alle ingediende amendementen op het Europese verkiezingsprogramma en alle ingediende moties.

Verder is in deze bundel opgenomen de conceptkandidatenlijst voor de verkiezingen van het Europees Parlement en de voordracht voor de verkiezing van een deel van het partijbestuur. Ook is er dit jaar weer een interessant wandelgangenprogramma met onder andere een discussie over het vervolg van ledendemocratie, integriteit en brede voorverkiezingen, en gaan we samen de Bredase wijken in om te canvassen.

Voor de volgorde van de behandeling van alle onderwerpen op dit congres verwijs ik je graag naar de congresagenda op de volgende pagina. Ook wijs ik je graag even op de nuttige mededelingen van het presidium.

Zoals je weet zal ons congres plaatsvinden op zaterdag 15 en zondag 16 februari in het Chassé Theater in Breda. Omdat we met elkaar weer veel te bespreken hebben beginnen we op zaterdag stipt om 10.00 uur en hopen we om 17.00 uur af te kunnen sluiten met een gezamenlijke borrel. Op zondag zijn we bijeen van 10 uur tot 16.30 uur.

Locatie: Chassé Theater Claudius Prinsenlaan 8 in Breda.

Vergeet niet je aan te melden. Je kunt je aanmelden voor het Congres via de reserveerlijn van de PvdA: 0900-9553.

Afgevaardigden kunnen actuele moties indienen tot vrijdag 14 februari om 10.00 uur via de amendeertool. De voortgang in de uitvoering van eerder ingediende moties is te volgen in het motie-volg-systeem op mijn.pvda.nl.

Ik hoop je op 15 en 16 februari te kunnen begroeten in Breda!

Met hartelijke groet,
Namens het partijbestuur,

Hans Spekman
Voorzitter Partij van de Arbeid

CONGRESAGENDA

Zaterdag 15 februari

- Opening presidium
- Welkom door Peter van der Velden (burgemeester van Breda)
- Wijziging statuten en reglementen
- Toespraak voorzitter Jonge Socialisten

Pauze

- Toespraak Hans Spekman (partijvoorzitter)
- Muziek
- Verkiezingsprogramma verkiezingen Europees Parlement
- Toespraak internationale gast (onder voorbehoud)
- Afsluiting en aansluitend borrel

Zondag 16 februari

- Opening presidium
- Beleidsverslag Partijbestuur en Jonge Socialisten
- Stand van zaken ledendemocratie
- Verkiezing gedeeltelijk nieuw partijbestuur
- Plenaire discussie over het rapport “De bakens verzetten; de economie terug naar de mensen, investeren in werk en innovatie” van de Commissie Melkert

Pauze

- Muziek
- Bekrachten beoogd lijsttrekker verkiezingen Europees Parlement
- Toespraak lijsttrekker Europees Parlement
- Vaststellen kandidatenlijst Europees Parlement
- (Actuele) moties
- Toespraak Diederik Samsom (politieke leider)
- Afsluiting en internationale

VAN HET PRESIDIUM - PRAKTISCH

Welkom op het PvdA-congres in Breda

Het congres wordt gehouden op zaterdag 15 en zondag 16 februari in het Chassé theater in Breda. U kunt vanaf 9.00 uur terecht in het congrescentrum, de zaal is geopend vanaf 09.30 uur.

Het congres staat voor een groot deel in het teken van Europa. De kandidatenlijst voor de verkiezingen van het Europees Parlement wordt vastgesteld en we debatteren en stemmen over het Europees verkiezingsprogramma. We kijken vooruit op de gemeenteraadsverkiezingen en kiezen een gedeeltelijk nieuw partijbestuur. Ook gaan we met elkaar in discussie over het onlangs verschenen Rapport van de Commissie Melkert "De bakens verzetten; de economie terug naar de mensen, investeren in werk en innovatie."

Naast al deze onderdelen die in het plenaire programma worden aangeboden, zal er een uitgebreid wandelgangenprogramma zijn. Tussen 11 en 16 uur op de zaterdag zullen workshops en debatten worden georganiseerd door een groot aantal van de binnen de onze partij actieve netwerken, werkgroepen en neveninstellingen. Tijdens het congres is een congreskrant beschikbaar waarin het programma uitgebreid zal worden toegelicht. Daaraan voorafgaand zal op www.pvda.nl alvast een overzicht van de activiteiten beschikbaar zijn.

Wie wil kan tussen 12.30 en 14.30 uur deelnemen aan een grootse campagneactiviteit. We kleuren Breda rood, bellen aan bij de inwoners en gaan in gesprek. Verderop in deze bundel staat hoe u zich kunt aanmelden voor deze actie. We hebben een congres georganiseerd met een zeer gevarieerd programma waarmee we hopen veel leden en belangstellenden te bereiken. We zien u graag op 15 en 16 februari in Breda!

Routebeschrijving

Per openbaar vervoer

Het Chassé Theater ligt op tien minuten loopafstand van Station NS. Aan de halte "Vlaszak" stoppen de volgende buslijnen: 1 - 2 - 4 - 5 - 7 - 8 - 10 - 115 - 119 - 131 - 132 - 145 - 311 - 312 - 316. Bekijk www.ns.nl / www.9292ov.nl voor actuele reisinformatie voor het openbaar vervoer.

Per auto

Het Chassé Theater ligt in hartje Breda en is eenvoudig te bereiken per auto door het volgen van de gele informatieborden. Rond het Chassé Theater is voldoende parkeergelegenheid (betaald). Voor rolstoelgebruikers zijn er speciale parkeerplaatsen naast het theater.

VANUIT UTRECHT (A27):

U verlaat de A27 via afrit 15: "Breda"

Bij het stoplicht aan het eind van de afrit linksaf

Deze weg blijft u volgen (richting Breda) tot aan de afslag "Bavel/Breda"

Hier slaat u af en houdt de richting "Centrum" aan (Claudius Prinsenlaan)

Deze weg blijft u volgen in de richting "Centrum" totdat u de singel passeert

Over de brug, bij de stoplichten, kunt u rechtsaf naar parkeerterrein Chasséveld en linksaf naar de Chasséparking. Rijdt u bij de stoplichten rechtdoor en neemt u de tweede straat rechts, dan vindt u daar parkeerterrein de Vlaszak.

VANUIT TILBURG (A58):

Via de afslag "Utrecht/Breda" komt u op de A27

U verlaat de snelweg via afrit 15: "Breda"

Zie verder route vanuit Utrecht.

VANUIT ROTTERDAM (A16):

U verlaat de A16 via afrit 15: "Breda/Rijsbergen"

Deze weg blijft u 5,6 km volgen (richting Breda) tot aan de afslag "Bavel/Breda"

Onderaan deze afslag slaat u linksaf richting "Centrum"

Zie verder route vanuit Utrecht.

VANUIT ANTWERPEN (A16):

U verlaat de A16 via afrit 15: "Breda/Rijsbergen"

Deze weg blijft u 5,6 km volgen (richting Breda) tot aan de afslag "Bavel/Breda"

Onderaan deze afslag slaat u linksaf richting "Centrum"

Zie verder route vanuit Utrecht.

VANUIT VLISSINGEN, BERGEN OP ZOOM EN ROOSENDAAL (A58)

Volg bij het knooppunt Princeville de A16, A58 richting Tilburg

Neem na 2,8 km afslag 15 Breda

Blijf deze weg 5,6 km volgen (richting Breda) tot aan de afslag "Bavel/Breda"

Onderaan deze afslag slaat u linksaf richting "Centrum"

Zie verder route vanuit Utrecht.

Te voet

U gaat vanuit de stationshal in de richting van de Willemstraat. Na de stoplichten/rivier, gaat u rechtdoor het park in, daar houdt u links aan en bij het verlaten van het park, gaat u rechts. Bij het einde van de T-kruising gaat u links. Aan de rechterkant ziet u het Chassé Theater

Per taxi

Taxi Line B.V. Breda	076 520 1919
Taxi Prince	076 260 7080
Taxi centrale 076 Breda	076 522 2111
Taxi Valk	076 520 2070

Parkeren en parkeertarieven

INFORMATIE PARKEERGARAGES

CHASSÉ PARKING

Coulissen 2

Tel: (076) 529 90 70

openingstijden: 24 uur per dag

€ 2,00 per uur, maximaal € 14,00 per dag.

TURFSCHIP

Chasséveld 15c

Tel: (076) 529 48 50

openingstijden: ma.-za. 07.00 – 03.00 uur, zo. 09.00 – 03.00 uur

€ 2,00 per uur, maximaal € 14,00 per dag.

INFORMATIE PARKEERTERREINEN

CHASSÉVELD

openingstijden: 24 uur per dag

€ 2,00 per uur, geen mogelijkheid tot het kopen van een dagkaart.

BEYERD/VLASZAK

openingstijden: 24 uur per dag

€ 2,00 per uur, dagkaart € 16,00.

Aankomst bij de ontvangsthal van het Chassé Theater

Bij de hoofdingang van het Chassé bent u op zaterdag vanaf 9.00 uur welkom. Wij adviseren u om meteen na binnenkomst een lunchbon te kopen. Dat bespaart onnodig wachten bij aanvang van de lunch. De lunchbon kost 7,50 euro.

In ontvangst nemen van de congresmaterialen door de afgevaardigde

Op zaterdag kunt u vanaf 9.00 uur terecht bij de diverse balies. Afgevaardigden melden zich bij de afgevaardigden balie. De namen van de gewesten staan aangegeven. Bij de balie van uw gewest overhandigt u als afgevaardigde aan de medewerker de geloofsbrief (wordt twee weken voor het congres apart gestuurd naar de afgevaardigden), waarna u een congresenvelop ontvangt, met daar in:

- Gekleurde stemkaart
- Stemkastje ten behoeve van elektronische stemmingen
- Stembriefjes
- Sprekersbriefjes
- Badge

Afgevaardigden: Wanneer uw afdeling recht heeft op méér dan één afgevaardigde, ontvangt de afgevaardigde die zich het eerst meldt een envelop met daarin ook de stemmaterialen voor de andere afgevaardigde(n). Deze afgevaardigden worden verzocht de stemmaterialen gelijkelijk over hen te verdelen. De tweede en volgende afgevaardigde(n) ontvangt/ontvangen na overhandiging van hun geloofsbrief wél een uitdeelenvelop, maar deze bevat alleen een badge en sprekersbriefjes. Wanneer u de badge duidelijk zichtbaar draagt krijgt u ongehinderd toegang tot uw plaats in de zaal.

Plaatsvervangend afgevaardigden worden verzocht zich te melden bij de balie voor plaatsvervangend afgevaardigden. Hier krijgen zij na overhandiging van de op hun naam gestelde verklaring een badge uitgereikt.

Attentie: De stemmaterialen worden uitgereikt aan de afgevaardigde ná overhandiging van de geloofsbrief. De status van plaatsvervangend afgevaardigde is die van plaatsvervanger. Een plaatsvervangend afgevaardigde kan pas de functie van afgevaardigde bekleden als de afgevaardigde vóór vertrek van huis diens geloofsbrief aan hem/haar heeft overhandigd, of als de afgevaardigde tijdens het congres zijn stemmaterialen en badge aan hem/haar heeft overhandigd. In het laatste geval bekleedt de (oorspronkelijke) afgevaardigde op dat moment de functie van plaatsvervangend afgevaardigde. Maak voor de overdracht van de stemmaterialen en badge onderling goede afspraken, zeker als er tussentijds van functie wordt gewisseld.

LET OP!

De stemmaterialen en badge worden éénmalig verstrekt! U bent als afdeling zelf verantwoordelijk voor de overdracht van het stemkastje wanneer u de aanwezigheid bij het congres verdeeld heeft onder de afgevaardigden. Bij verlies van een of meer onderdelen van de uitdeelenvelop worden er geen nieuwe stemmaterialen of badge verstrekt. In het geval u materiaal bent verloren kunt u voor alle zekerheid bij de Informatiebalie navragen of het verlorene misschien daar is afgegeven.

Leden: alle leden die zich tijdig hebben aangemeld krijgen een toegangskaart thuis gestuurd. Deze dient u mee te nemen naar het congres. Leden worden verzocht zich te melden bij de leden balie. Op vertoon van uw toegangskaart krijgt u een stemkaart uitgereikt. Uw stemkaart geeft u toegang tot de zaal. Leden die zich niet hebben aangemeld worden gecontroleerd op het hebben van ledenrechten. Dat kan soms rijen wachtenden veroorzaken. Na controle krijgen ze een stemkaart uitgereikt en toegang tot de zaal.

Genodigden: alle genodigden kunnen zich melden bij de genodigden balie. Naar gelang uw functie in de partij ontvangt u een envelop met bescheiden voor het congres.

Toegang tot de zaal

Voor de afgevaardigden zijn plaatsen in de zaal gereserveerd. De afgevaardigden wordt verzocht om op de voor hen gereserveerde plaatsen zitting te nemen, onder andere vanwege het uitdelen van de mobiele stemkastjes.

Wij verzoeken iedereen die het congres niet actief volgt om in de foyer plaats te nemen. Datzelfde geldt voor aanwezigen die overleg willen voeren.

VAN HET PRESIDIUM - PROCEDUREEL

OVER DE AFHANDELING VAN HET CONGRES

In de Rood van december 2013 kondigde het Presidium, bij monde van haar voorzitter Marnix Norder, aan Breda als proeftuin te willen gebruiken. Op het congres van 27 april in Leeuwarden stond vernieuwing van de ledendemocratie op de agenda. Een commissie onder leiding van Han Noten had aanbevelingen geformuleerd die door de leden tijdens het congres werden omarmd. Aanbevelingen gericht op het congres, de politieke ledenraad, de inzet van nieuwe media en de ledenrechten om er maar een paar te noemen. Het Partijbestuur kreeg de opdracht de aanbevelingen uit te werken. Dat proces is nu gaande. Verderop in deze congresbundel leest u hierover een bijdrage van het Partijbestuur.

De aanbevelingen van Noten om het congres te verlevendigen, het politieke debat tijdens het congres te stimuleren en de leden en afgevaardigden tot hun recht te laten komen zijn weliswaar nog niet allemaal uitgewerkt, maar we kunnen tijdens het congres wel met enkele experimenten proberen om deze doelen te bereiken.

In Rood kondigden we als Presidium drie experimenten aan. Experimenten die we alleen zullen uitvoeren als u daar bij aanvang van het congres mee instemt.

Experiment 1: We wilden naar een nieuwe manier van omgaan met moties en amendementen. Door vooraf online steun te verwerven voor moties en amendementen en vervolgens alleen te debatteren over moties en amendementen die weer steun hadden gekregen zouden we het debat kunnen voeren over de onderwerpen die echt leven. Echter, zo kunt u lezen in de brief van het partijbestuur, de online tool voor het verwerven van steun is nog niet beschikbaar. Ook is nog niet uitgewerkt hoe omvangrijk die steun zou moeten zijn. Toch willen we een experiment doen. Voor het onderdeel wijziging Reglementen zijn zo'n 30 amendementen ingediend, voor het Europees verkiezingsprogramma circa 160 en daarnaast zijn er ongeveer 20 moties ingediend (los van de actuele moties). Wanneer we alle moties en amendementen een-voor-een gaan behandelen dan zal dat de discussie niet ten goede komen.

Het Presidium stelt voor om NIET te spreken over de moties en amendementen die door het Partijbestuur positief gepreadviseerd worden.

Ook stelt het Presidium voor om NIET te spreken over moties en amendementen die weliswaar door het Partijbestuur negatief gepreadviseerd worden maar waarvan u zich kunt vinden in de argumentatie.

Ten derde stelt het Presidium voor dat u als indiener van een amendement vooraf contact opneemt met auteurs van amendementen die erg op het uwe lijken. Misschien kunt u nog samen optrekken. Vervolgens zullen we de bespreking per hoofdstuk laten plaatsvinden. Steeds zullen eerst de afgevaardigden, dan de leden en dan het partijbestuur aan het woord komen.

De moties en amendementen, en dat is dan het vierde voorstel van het Presidium, die worden ondersteund door 10 of meer afdelingen zullen eerst aan bod komen. Althans, als deze geen positief preadvies hebben gekregen, aangezien in dat geval bespreking immers niet nodig is. De indieners krijgen 3 minuten de tijd om hun motie of amendement toe te lichten. Amendementen en moties ondersteund door minimaal 5 afdelingen zijn daarna aan de beurt en mogen 2 minuten worden toegelicht. De overige moties en amendementen zijn als laatste aan de beurt en krijgen 1 minuut spreektijd toebedeeld. De ondersteuning van de moties en amendementen blijkt ofwel uit de congresbundel ofwel uit een ingevuld sprekersbriefje waarop de ondersteuning wordt uitgesproken. De spreker levert dan meerdere briefjes in. Het is een beetje ouderwetse vorm van "likes"

verzamelen maar de moeite waard om eens uit te proberen. Het mes snijdt aan twee kanten: de meeste tijd kunnen we besteden aan onderwerpen die door veel afdelingen belangrijk worden gevonden en u wint spreektijd als u veel steun verwerft.

Experiment 2: Het bespreken van het Rapport Melkert op zondag zal niet via de gebruikelijke sprekersbriefjes gaan. Het Presidium heeft voorafgaand aan het congres betrokkenen bij het opstellen van het rapport, deskundigen, belanghebbenden en andere vertegenwoordigers van standpunten in de discussie uitgenodigd deel te nemen aan een debat op het podium. Onder leiding van een van de Presidiumleden zal eerst het debat op het podium worden gevoerd. In het tweede deel van de discussie zal er ook voor leden en afgevaardigden de mogelijkheid zijn om deel te nemen aan de discussie.

Experiment 3: Een discussie over de uitwerking van de aanbevelingen van de Commissie Noten. Zoals verderop in de bundel beschreven, wordt nog hard gewerkt aan de uitwerking van de aanbevelingen. Het Presidium organiseert op zaterdag tijdens het wandelgangenprogramma een discussie die tot doel heeft het formuleren van een opdracht aan een kleine commissie die namens het Partijbestuur de aanbevelingen verder uitwerkt zodat er in 2015 op het Congres over besloten kan worden. Tijdens het debat kunt u alvast richting geven aan die uitwerking. De uitkomst van dit wandelgangendebat zal op zondag in stemming worden gebracht.

Naast deze drie experimenten zijn de regels van het debat en de stemmingen tijdens het congres als volgt:

Spreek- en stemrecht

Leden van het partijbestuur hebben spreekrecht en stemrecht op het congres. Het partijbestuur als geheel heeft recht op het indienen van moties en amendementen. Afgevaardigden uit afdelingen hebben spreekrecht, stemrecht en recht op het indienen van moties en amendementen op het congres. Vertegenwoordigers van de JS, de neveninstellingen en de afgevaardigden uit door het partijbestuur erkende groepen en netwerken hebben spreekrecht en recht op het indienen van moties en amendementen op het congres. Afgevaardigden uit door het partijbestuur erkende groepen en netwerken hebben geen stemrecht (, behalve als lid).

Individuele leden hebben spreekrecht en stemrecht bij inhoudelijke onderwerpen. Het presidium kent dit spreekrecht toe binnen de marges van de redelijkheid. Individuele leden hebben geen spreekrecht en stemrecht bij stemmingen over personen. Individuele leden hebben ook geen recht op het indienen van moties en amendementen.

Leden van de fracties van de Staten-Generaal, de PvdA-leden in het Europees Parlement, de PvdA-bewindspersonen en de PES-congresdelegatie hebben spreekrecht en nemen deel aan de vergadering met adviserende stem (maar hebben geen stemrecht, behalve als lid). Ook de leden van de PLR of VR kunnen als 'gewoon' lid hun rechten uitoefenen. Leden van het presidium hebben geen stemrecht.

Sprekersbriefjes

Om te kunnen deelnemen aan het debat over een bepaald onderwerp verzoeken wij alle afgevaardigden om tijdig een sprekersbriefje in te vullen en te deponeren in het daarvoor bestemde bakje op het podium. Vul het sprekersbriefje s.v.p. zo volledig mogelijk in. Dus vermeld duidelijk het onderwerp, het nummer van het amendement of de motie en de bladzijde van de congresbundel. Zo kunnen we zorgen dat sprekers over hetzelfde onderwerp ook zoveel mogelijk na elkaar kunnen spreken.

Leden hebben geen sprekersbriefje nodig. Nadat de afgevaardigden aan het woord zijn geweest zal het presidium de leden de mogelijkheid geven om te spreken. Leden die het woord willen voeren worden verzocht zich tijdig naar het podium te begeven.

Het presidium heeft de bevoegdheid vanwege de vergaderorde om indien nodig het aantal sprekers te beperken als mede de spreektijd te bekorten.

Afgevaardigden en leden in discussie met partijbestuur

De debatten worden gevoerd aan de discussietafel (trapezium) en vinden plaats onder leiding van het presidium. Wanneer het desbetreffende onderwerp aan de orde is, worden de afgevaardigden door een lid van het presidium aan de hand van de ingediende sprekersbriefjes opgeroepen om naar de discussietafel te komen en daar het woord te voeren.

Bijdragen moeten kort en bondig zijn. Vermeld duidelijk over welk onderwerp het gaat en vermeld direct bij de start van uw betoog de betreffende bladzijde in de beschrijvingsbrief of het nummer van het amendement of de motie. Een goede bijdrage aan de discussie is:

- Het geven van een puntige toelichting, verduidelijking van een motie of amendement.
- Het geven van puntig commentaar op een voorstel van het partijbestuur.
- Een stemadvies over een motie/amendement aan het congres.
- Een concrete vraag aan het partijbestuur of het presidium.
- Een oproep richting het partijbestuur en/of fracties.
- Het positief aanbevelen van een kandidaat bij de behandeling van de kandidatenlijst.

Géén goede bijdrage aan de discussie is:

- Het vallen in herhalingen of het herhalen van eerdere sprekers.
- Het negatief afzetten tegen kandidaten op de kandidatenlijst.
- Het oplezen van de ingediende motie of amendement.
- Het aansnijden van niet ter zake doende of niet geagendeerde onderwerpen.
- Een oproep richting het kabinet of richting andere partijen dan de PvdA.

Het presidium heeft de mogelijkheid u te wijzen op de beschikbare tijd en kan indien nodig uw bijdrage afbreken. Wees daarom vooral to the point en houd het kort. Geef direct de kern van de boodschap en uw aanbeveling voor de stemming. Vervolgens is het de beurt aan het partijbestuur om te reageren. Zij zullen trachten zo veel mogelijk in te gaan op alle bijdragen van de afgevaardigden en de leden. Daarna volgt stemming over het behandelde gedeelte.

Moties

Er is bij het partijbestuur een aantal reguliere moties ingediend. Deze worden op het congres aan de orde gesteld. Actuele moties dienen betrekking te hebben op politiek relevante gebeurtenissen en kunnen tot vrijdag 14 februari tot 10.00 uur worden ingediend via de amendeertool. Het presidium besluit over toelating van ingediende moties tot de agenda. Toegelaten moties worden voorzien van een pre-advies op het congres beschikbaar gesteld. De congresorganisatie zal zorgen voor vermenigvuldiging en verspreiding in de zaal.

Wanneer u voor het indienen van actuele moties contact op wil nemen met één van de afgevaardigden dan is een lijst hiervan te vinden op <https://mijn.pvda.nl/nl/group/congresafgevaardigden/congresafgevaardigden>

De stemprocedure

Tijdens het congres zullen diverse stemmingen plaatsvinden. Stemmingen vinden plaats bij hand-opsteken, tenzij de stemming personen of persoonlijke belangen betreft, in welk geval geheime stemming plaatsvindt langs elektronische weg. Het presidium kan ook in andere gevallen elektronische stemming doen plaatsvinden, bijvoorbeeld als niet duidelijk is wat de uitslag van de stemming is. Tenzij de reglementen anders bepalen, beslist de eenvoudige meerderheid (meer dan 50%) van de geldig uitgebrachte stemmen (zie voor de verhouding tussen afgevaardigden en

leden hieronder); blanco stemmen tellen niet mee. Indien bij stemming over zaken de stemmen staken, wordt het voorstel verworpen. Indien bij stemming over personen de stemmen staken, beslist het lot.

Stemmen door afgevaardigden:

Het aantal stemmen van een afdeling hangt af van het aantal leden van een afdeling. Afdelingen hebben per 0,8 % van het aantal leden van onze partij een afgevaardigde. Per 50 leden hebben afdelingen een stemwaarde van één. Dat betekent dat als iedere afdeling komt opdagen we op het congres ongeveer 1100 stemmen te verdelen hebben. Een afdeling als Nijmegen, met 600 leden heeft dus 2 afgevaardigden en 12 stemmen. De stemmen van de afgevaardigden tellen voor 75% mee van het totaal aantal stemmen.

Stemmen door leden:

Leden stemmen mee over de inhoudelijke onderwerpen. Bij het vaststellen van de verkiezingen voor de gremia die deze keer aan de orde zijn, hebben leden géén stem- en spreekrecht. Bij de behandeling van de moties hebben de leden wel stemrecht. Alle leden hebben een stemwaarde één. De stemmen van de leden tellen in totaal voor 25% van het totaal aantal stemmen mee.

Drie verschillende stem-wijzes

Er zijn drie manieren waarop de stemming kan plaatsvinden.

1. Stemmen door handopsteken met stemkaart

Daar waar het niet om personen gaat vindt het stemmen plaats door het opsteken van de gekleurde stemkaarten (we noemen dat stemmen door handopsteken). De afgevaardigden vinden die gekleurde kaart in hun congresenvelop. De kleur hangt af van het aantal leden dat de afdeling telt. Er zijn drie kleuren: geel (voor afdelingen tot 100 leden), groen (voor afdelingen van 100-200 leden) en oranje (voor afdelingen van meer dan 200 leden).

Leden met ledenrechten zijn allemaal in bezit van een blauwe stemkaart waarmee ze kunnen stemmen. In de meeste gevallen zullen we bij stemming door handopsteken vaak direct zien hoe de stemverhoudingen liggen en of een besluit al dan niet wordt aangenomen.

2. Combinatie van elektronisch stemmen en handopsteken

Indien de uitslag niet eenduidig is vast te stellen wordt aan de afgevaardigden gevraagd om te stemmen met stemkastje en zullen de stemmen van de gewone leden per vak worden geteld. Ten behoeve van de elektronische stemming bevindt zich in de uitdeelenvelop van de afgevaardigden een stemkastje. Het stemkastje of bij meerdere afgevaardigden de stemkastjes vertegenwoordigt of vertegenwoordigen het exacte aantal stemmen van de afdeling. Op basis van de stemming met het stemkastje en het optellen van de stemmen van de leden wordt de uitslag van de stemming bepaald, waarbij de stemmen van afgevaardigden voor 75% tellen, en de stemmen van de leden voor 25%.

3. Elektronisch stemmen over de kandidatenlijst

Tijdens het congres vinden stemmingen over personen plaats (de kandidatenlijst). Aan deze stemmingen kunnen alleen afgevaardigden meedoen. Indien er voor een bepaalde positie op de kandidatenlijst een of meerdere tegenkandidaten zijn, vindt een elektronische stemming plaats. De afgevaardigden dienen hiervoor gebruik te maken van het stemkastje. Bij twee of meer kandidaten voor één plaats vindt elektronische stemming plaats. Wanneer in de eerste ronde geen van de kandidaten meer dan 50% van de geldig uitgebrachte stemmen heeft behaald, vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen hebben verzameld. Bij herstemming geldt dat de kandidaat die een eenvoudige meerderheid heeft behaald (meer dan

50%, waarbij blanco stemmen niet meetellen) is verkozen. Wanneer in de herstemming de stemmen staken, beslist het lot.

Uw stemkastje en stemkaart is van cruciale waarde. Als u de zaal verlaat moet u deze altijd meeneemen! Laat geen stemkastjes en -kaarten slingeren! Gelieve het stemkastje ná sluiting van het congres in te leveren! De stemmaterialen en badge worden éénmalig verstrekt. Dat betekent dat bij verlies van een of meer onderdelen van de uitdeelenvelop er geen nieuw stemmateriaal of badge wordt verstrekt. De kosten van het verlies van een stemkastje bedragen 250 euro.

Afsluitend

Het succes van het congres in Breda wordt voor een deel bepaald door de organisatie ervan en de inhoudelijke voorbereiding, voor een ander deel door de deelnemers tijdens het congres! Het Presidium is er van overtuigd dat het uitermate gevarieerde programma van het congres voldoende ingrediënten in zich heeft om te leiden tot een levendig, politiek relevant en sociaaldemocratisch congres! Tot in Breda.

WIJZIGING STATUTEN EN REGLEMENTEN

AMENDEMENTEN EN PREADVIEZEN

A. Verwerken oprichting Foundation Max van der Stoel

A.1. Lid 4 tot en met 6 van artikel 19 van de statuten vervallen en daarvoor in de plaats komen nieuwe leden 4 en 5, met vernummering van de overige leden:

4. De Foundation Max van der Stoel is de met de partij verbonden politieke stichting die zich vanuit internationale solidariteit richt op de ontwikkeling en versterking van democratische waarden, op de ondersteuning van de sociaaldemocratische beweging, de ontwikkeling van zusterpartijen van de PvdA en op het onderhouden van een dialoog met geestverwanten binnen en buiten Nederland.
5. De geestverwante organisaties zoals genoemd in lid 1 tot en met 4 dienen hun statuten en reglementen, alsmede wijzigingen daarin te laten goedkeuren door het partijbestuur.

B. Deelname adviserende leden aan de beraadslaging van een bestuur over een kandidatenlijst

B.1. Invoegen van een nieuw lid 13 in artikel 10 van de statuten met een tegelijk vernummeren van de overige leden:

13. Indien het partijbestuur beraadslaagt en besluit over een ontwerp-kandidatenlijst, er vertrouwelijke aangelegenheden aan de orde zijn of als een lid van het bestuur een persoonlijk feit wil bespreken, dan kan de voorzitter van het bestuur of een meerderheid van het bestuur besluiten dat één of meer adviserende leden als bedoeld in de leden 11 en 12 aan deze beraadslaging niet kunnen deelnemen of die ook niet kunnen bijwonen.

Amendementen

1. Alkmaar/Graft-De Rijk/Schermer

Wijzigen: De voorgestelde tekst van het nieuwe lid 13 van artikel 10 van de statuten te *wijzigen in:* 13. Indien het partijbestuur beraadslaagt en besluit over een ontwerp-kandidatenlijst, er vertrouwelijke aangelegenheden aan de orde zijn of als een lid van het bestuur een persoonlijk feit wil bespreken, dan kan de voorzitter van het bestuur of een meerderheid van het bestuur besluiten dat één of meer in dat besluit genoemde adviserende leden als bedoeld in de leden 11 en 12 deze beraadslagingen niet kunnen bijwonen dan wel er niet aan kunnen deelnemen en geen gebruik kunnen maken van hun adviserende stem.

Toelichting: De toegevoegde woorden "in dat besluit genoemde" maken duidelijk dat het besluit van de voorzitter of de meerderheid van het partijbestuur niet bepaalt hoeveel, maar welk(e) adviserende lid/leden niet aan de desbetreffende beraadslagingen kunnen deelnemen. De combinatie van de woorden "of" en "ook" in het laatste deel van de door het PB voorgestelde tekst kan verwarring scheppen. De door ons voorgestelde tekst lijkt daarentegen niet voor misverstand vatbaar.

PREADVIES: OVERNEMEN

Goede toevoeging.

2. Den Haag

Wijzigen: In de eerste regel de woorden "beraadslaagt en besluit" *wijzigen in* "beraadslaagt of besluit".

Toelichting: Het kan ook zijn dat er alleen besloten of alleen beraadslaagd wordt, niet beide.

PREADVIES: OVERNEMEN:

Goede verandering.

3. Den Haag

Toevoegen: Aan het eind nieuwe zin *toevoegen:*

"Een besluit dienaangaande van de voorzitter kan door het bestuur herroepen worden."

Toelichting: Het is terecht dat de voorzitter deze bevoegdheid krijgt, om tijdig duidelijkheid te scheppen. Het gaat echter om gevoelige materie, dus het is verstandig een correctiemogelijkheid op besluiten van de voorzitter toe te voegen.

PREADVIES: OVERNEMEN

Goede aanvulling.

C. Het bij acclamatie vaststellen van een resterend deel van de kandidatenlijst

De voorgestelde aanpassing:

C.1. Toevoegen van een nieuw lid 13 aan artikel 1.12. over de stemming bij het vaststellen van de kandidatenlijst, met vernummering van de overige leden:

13. Indien bij de vaststelling van een kandidatenlijst bij minstens drie achtereenvolgende posities geen tegenkandidaat is gesteld, staat het de voorzitter van de vergadering vrij om te vragen of voor de nog vast te stellen posities een tegenkandidaat gesteld wordt. Indien dat niet het geval is, concludeert de

voorzitter dat de nog niet afgehandelde plaatsen op de lijst zijn vastgesteld.

D. Verwerking advies van de Werkgroep Integriteit

D.1. Nieuwe tekst voor artikel 17, lid 1 van de statuten:

1. Elk lid van de partij laat zich in zijn politieke handelen leiden door de kernwaarden van de partij die tezamen met een aantal gedragsnormen zijn beschreven in de erecode van de partij. Leden die kandidaat zijn voor het lidmaatschap van een volksvertegenwoordiging, dienen in het kader van hun bereidverklaring deze erecode te ondertekenen. Leden die door een fractie van de partij worden voorgedragen voor een ambt waarin verantwoording dient te worden afgelegd aan een volksvertegenwoordigend orgaan, worden geacht in het kader van hun benoeming deze erecode te ondertekenen.

Amendementen

4. Alkmaar/Graft-De Rijk/Schermer

Wijzigen: De voorgestelde nieuwe tekst van lid 1 van artikel 17 van de statuten te *wijzigen in:*

1. Elk lid van de partij laat zich in zijn politieke handelen leiden door de kernwaarden van de partij die tezamen met een aantal gedragsnormen zijn beschreven in de erecode van de partij. Leden die kandidaat zijn voor het lidmaatschap van een volksvertegenwoordiging, dienen in het kader van hun bereidverklaring de van deze erecode deel uitmakende verklaring te ondertekenen. Leden die door een fractie van de partij worden voorgedragen voor een ambt waarin verantwoording dient te worden afgelegd aan een volksvertegenwoordigend orgaan, worden geacht in het kader van hun benoeming de van deze erecode deel uitmakende verklaring te ondertekenen.

Toelichting: De voor de statutaire bepaling gekozen formulering maakt niet duidelijk wat de betrokkene verklaart door het ondertekenen van "de erecode". Bovendien is in de andere voorstellen onder D. steeds sprake van een door de betrokkene ondertekende verklaring, waarbij een door een voorzitter te ondertekenen aantekening over het bespreken van de inhoud van de erecode wordt geplaatst. Onderdeel van de Erecode 2012 is de er onder geplaatste verklaring ("Hierbij verklaar ik dat ik de Erecode onderschrijf en naar deze code zal handelen"). Dit amendement beoogt te bereiken dat van de erecode steeds een soortgelijke verklaring zal deel uitmaken, zonder het partijbestuur vast te leggen op de precieze tekst van die verklaring.

PREADVIES: OVERNEMEN

Geen probleem om het zo te formuleren.

Artikel 1.29., lid 1 van het reglement

D.2. De omvang van de commissie wordt flexibel gemaakt. De tekst van lid 1 komt te luiden:

1. De commissie telt minstens 3 en hoogstens 5 leden.

Aanvullende voorgestelde aanpassingen:

D.3. Artikel 5.7, lid 3 aanvullen met een zin over de bespreking met een kandidaat van de erecode:

3. Het afdelingsbestuur hoort de kandidaten en baseert zich verder op de profielschets, de adviezen van de zittende fractievoorzitter en, indien bekend, de beoogd lijsttrekker. Daarnaast worden de uitkomsten van de gevoerde voortgangsgesprekken en de ervaringen van het afdelingsbestuur in de oordeelsvorming betrokken. Bij het horen van de kandidaten worden de door de kandidaat ondertekende verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel 1 van de reglementen en de inhoud van de erecode besproken. Daarvan wordt aantekening gemaakt op de door de kandidaat ondertekende verklaring, waarbij deze aantekening wordt ondertekend door de voorzitter van het bestuur of, indien daarvan sprake is, van de adviescommissie kandidaatstelling of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie.

D.4. Artikel 5.8. (De besluitvorming over de ontwerp-kandidatenlijst) aanvullen met een nieuw lid 13:

13. Van alle kandidaten die geplaatst zijn op de kandidatenlijst zoals vastgesteld door de afdelingsvergadering wordt de verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel 1 van de reglementen (de erecode) mede getekend door de voorzitter van de afdeling en als deze zelf geplaatst is op de kandidatenlijst door zijn plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de voorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door de secretaris van de afdeling bewaard.

D.5. Aanvulling van artikel 5.11. (De vorming van het college van burgemeester en wethouders) met een nieuw lid 3, met vernummering van de overige leden:

3. Een kandidaat-wethouder wordt alleen voorgedragen door de fractie, indien hij een verklaring heeft ondertekend als bedoeld in artikel 1.28., lid 3 van deel 1 van de reglementen (de erecode). Een dergelijke verklaring wordt mede getekend door de voorzitter van de fractie of als deze zelf kandidaat is voor de positie van wethouder door diens plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de fractievoorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door de secretaris van de fractie bewaard.

D.6. Invoegen van een nieuw lid 3 in artikel 5.13. (Slotbepalingen) en vernummeren van de overige leden (met dit onderdeel wordt tevens een algemene omissie opgelost):

3. Indien in een gemeente decentrale vertegenwoordigende lichamen bestaan en door fracties in deze decentrale lichamen of in de gemeenteraad dagelijks bestuurders worden voorgedragen die aan een vertegenwoordigend orgaan verantwoording schuldig zijn, dan gelden zo veel mogelijk de bepalingen zoals die van toepassing zijn op de deelneming aan de verkiezingen voor de gemeenteraad en de daarmee samenhangende aangelegenheden.

D.7. Artikel 6.7, lid 3 aanvullen met een zin over de bespreking met een kandidaat van de erecode:

3. Het gewestelijk bestuur hoort de kandidaten en baseert zich verder op de profielschets, de adviezen van de fractievoorzitter en, indien bekend, de beoogd lijsttrekker. Daarnaast worden de uitkomsten van de gevoerde voortgangsgesprekken en de ervaringen van het gewestelijk bestuur in de oordeelsvorming betrokken. Bij het horen van de kandidaten worden de door de kandidaat ondertekende verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel I van de reglementen en de inhoud van de erecode besproken. Daarvan wordt aantekening gemaakt op de door de kandidaat ondertekende verklaring, waarbij deze aantekening wordt ondertekend door de voorzitter van het bestuur of, indien daarvan sprake is, van de adviescommissie kandidaatstelling of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie.

D.8. Artikel 6.8. (De besluitvorming over de ontwerp-kandidatenlijst) aanvullen met een nieuw lid 13:

13. Van alle kandidaten die geplaatst zijn op de kandidatenlijst zoals vastgesteld door de gewestelijke vergadering wordt de verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel I van de reglementen (de erecode) mede getekend door de voorzitter van het gewest en als deze zelf geplaatst is op de kandidatenlijst door zijn plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de voorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door de secretaris van het gewest bewaard.

D.9. Aanvulling van artikel 6.11. (De vorming van het college van Gedeputeerde Staten) met een nieuw lid 3, met vernummering van de overige leden:

3. Een kandidaat-gedeputeerde wordt alleen voorgedragen door de fractie, indien hij een verklaring heeft ondertekend als bedoeld in artikel 1.28., lid 3 van deel I van de reglementen (de erecode). Een dergelijke verklaring wordt mede getekend door de voorzitter van de fractie of als deze zelf kandidaat is voor de positie van gedeputeerde door diens plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de fractievoorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door de secretaris van de fractie bewaard.

D.10. Artikel 7.7, lid 3 aanvullen met een zin over de bespreking met een kandidaat van de erecode:

3. Het gewestelijk bestuur hoort de kandidaten en baseert zich verder op de profielschets, de adviezen van de fractievoorzitter en, indien bekend, de beoogd lijsttrekker. Daarnaast worden de uitkomsten van de gevoerde voortgangsgesprekken en de ervaringen van het gewestelijk bestuur in de oordeelsvorming betrokken. Bij het horen van de kandidaten worden de door de kandidaat ondertekende verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel I van de reglementen en de inhoud van de erecode besproken. Daarvan wordt aantekening gemaakt op de door de kandidaat ondertekende verklaring, waarbij deze aantekening wordt ondertekend door de voorzitter van het bestuur of, indien daarvan sprake is, van de adviescommissie kandidaatstelling of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie.

D.11. Artikel 7.8. (De besluitvorming over de ontwerp-kandidatenlijst) aanvullen met een nieuw lid 14:

14. Van alle kandidaten die geplaatst zijn op de kandidatenlijst zoals vastgesteld door de gewestelijke vergadering wordt de verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel I van de reglementen (de erecode) mede getekend door de voorzitter van het gewest en als deze zelf geplaatst is op de kandidatenlijst door zijn plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de voorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door de secretaris van het gewest bewaard.

D.12. Aanvulling van artikel 7.11. (De vorming van het dagelijks bestuur) met een nieuw lid 3, met vernummering van de overige leden:

3. Een kandidaat voor het dagelijks bestuur wordt alleen voorgedragen door de fractie, indien hij een verklaring heeft ondertekend als bedoeld in artikel 1.28., lid 3 van deel I van de reglementen (de erecode). Een dergelijke verklaring wordt mede getekend door de voorzitter van de fractie of als deze zelf kandidaat is voor de positie van dagelijks bestuurder door diens plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de fractievoorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door de secretaris van de fractie bewaard.

D.13. Aanvulling van artikel 8.9. (De kandidaatstellingsprocedure) met een nieuw lid 8, met vernummering van de overige leden:

8. Het partijbestuur draagt er zorg voor dat bij het horen van de kandidaten de door de kandidaat ondertekende verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel I van de reglementen en de inhoud van de erecode worden besproken. Daarvan wordt aantekening gemaakt op de door de kandidaat ondertekende verklaring, waarbij deze aantekening wordt ondertekend door de voorzitter van het bestuur of, indien daarvan sprake is, van de adviescommissie kandidaatstelling of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie.

D.14. Artikel 8.9. (De kandidaatstellingsprocedure) aanvullen met een nieuw lid 18, met vernummering van de overige leden:

18. Van alle kandidaten die geplaatst zijn op de kandidatenlijsten zoals vastgesteld door het congres wordt de verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel I van de reglementen (de erecode) mede getekend door de voorzitter van het partijbestuur en als deze zelf geplaatst is op de kandidatenlijst door zijn plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de voorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door het partijbestuur bewaard.

D.15. Aanvulling van artikel 8.11. (Deelname aan het kabinet) met een nieuw lid 3:

3. Een kandidaat minister of staatssecretaris wordt alleen voorgedragen door de fractie, indien hij een verklaring heeft ondertekend als bedoeld in artikel 1.28., lid 3 van deel I van de reglementen (de erecode). Een dergelijke verklaring wordt mede getekend door de voorzitter van de fractie of als deze zelf kandidaat is voor de positie van minister of staatssecretaris door diens plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de fractievoorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door het partijbestuur bewaard.

D.16. Aanvulling van artikel 9.8. (De kandidaatstellingsprocedure) met een nieuw lid 8, met vernummering van de overige leden: 8. Het partijbestuur draagt er zorg voor dat bij het horen van de kandidaten de door de kandidaat ondertekende verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel 1 van de reglementen en de inhoud van de erecode worden besproken. Daarvan wordt aantekening gemaakt op de door de kandidaat ondertekende verklaring, waarbij deze aantekening wordt ondertekend door de voorzitter van het bestuur of, indien daarvan sprake is, van de adviescommissie kandidaatstelling of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie.

D.17. Artikel 9.8. (De kandidaatstellingsprocedure) aanvullen met een nieuw lid 17, met vernummering van de overige leden: 17. Van alle kandidaten die geplaatst zijn op de kandidatenlijst zoals vastgesteld door het congres wordt de verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel 1 van de reglementen (de erecode) mede getekend door de voorzitter van het partijbestuur en als deze zelf geplaatst is op de kandidatenlijst door zijn plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de voorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door het partijbestuur bewaard.

D.18. Aanvulling van artikel 10.9. (De kandidaatstellingsprocedure) met een nieuw lid 8, met vernummering van de overige leden: 8. Het partijbestuur draagt er zorg voor dat bij het horen van de kandidaten de door de kandidaat ondertekende verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel 1 van de reglementen en de inhoud van de erecode worden besproken. Daarvan wordt aantekening gemaakt op de door de kandidaat ondertekende verklaring, waarbij deze aantekening wordt ondertekend door de voorzitter van het bestuur of, indien daarvan sprake is, van de adviescommissie kandidaatstelling of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie.

D.19. Artikel 10.9. (De kandidaatstellingsprocedure) aanvullen met een nieuw lid 18, met vernummering van de overige leden: 18. Van alle kandidaten die geplaatst zijn op de kandidatenlijsten zoals vastgesteld door het congres wordt de verklaring op basis van artikel 1.28, lid 3 van deel 1 van de reglementen (de erecode) mede getekend door de voorzitter van het partijbestuur en als deze zelf geplaatst is op de kandidatenlijst door zijn plaatsvervanger. Afschrift van deze door de kandidaat en door de voorzitter ondertekende verklaring wordt in handen gesteld van de kandidaat, het origineel wordt door het partijbestuur bewaard.

E. Zorg dragen dat leden onderling kunnen communiceren

Artikel 1.30. Persoonsgegevens en privacy

De voorgestelde aanpassing:

E.1. Aanvullen artikel 1.30. met twee nieuwe leden, 3 en 4:

3. Leden hebben toegang tot de gegevens van andere leden die daarvoor toestemming hebben gegeven, waarbij in ieder geval de naam, de woonplaats, de beschikbare telefoonnummers en digitale adresgegevens opvraagbaar zijn.

Amendementen

5. Enschede, Hengelo (Ov)

Toevoegen: ... Digitale adresgegevens opvraagbaar zijn, mits deze gebruikt worden ten behoeve van partij doeleinden.

Toelichting: Gegevens moeten uitsluitend beschikbaar zijn ter ondersteuning van partij activiteiten.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie toelichting bij amendement 6.

6. Den Haag

Wijzigen: De tekst voor een nieuw lid 3 wordt: "Het partijbestuur draagt zorg voor een systeem door middel waarvan alle leden andere leden via email kunnen bereiken, voor zover die andere leden aangegeven hebben dat hun email adres voor dat doel gebruikt mag worden. Personen zijn in dat systeem in elk geval vindbaar op basis van naam, afdeling en functie."

Toelichting: Er zijn verschillende mogelijkheden om de leden voor elkaar 'vindbaar' te maken. De oorspronkelijke tekst definieert slechts één zo'n mogelijkheid. Deze heeft als groot nadeel dat elk lid de e-mailadressen en telefoonnummers van alle andere leden kan verzamelen. De kans dat daardoor, al is het maar vanuit naïveteit of goedwillendheid, deze gegevens bij anderen buiten de partij geraken is daardoor groot.

Een alternatief is bijvoorbeeld dat de website van de partij gaat voorzien in een mogelijkheid om een bericht op te stellen aan een aantal leden, die op naam, afdeling of functie selecteerbaar zijn, waarna dat bericht vanuit de website verzonden wordt, zonder dat de e-mailadressen bekend worden. Desgewenst kan degene die het bericht verzendt in dat bericht wel zijn of haar emailadres en telefoonnummer vermelden. Het is dan aan de geadresseerden of zij al dan niet direct willen gaan communiceren. Ongetwijfeld zijn andere mogelijkheden denkbaar.

Het is niet de bedoeling via dit amendement op het congres een discussie over de voor- en nadelen van de verschillende opties te voeren. Dit amendement heeft alleen tot doel te voorkomen dat in de reglementen slechts één mogelijkheid wordt voorgeschreven. Aannemen van dit amendement betekent impliciet een opdracht aan het partijbestuur de mogelijkheden te onderzoeken en een keuze te maken, met inachtneming van de verschillende voor- en nadelen. Alles afwegende is het dan ook mogelijk dat gekozen wordt voor een systeem als in de oorspronkelijke tekst beschreven, al lijkt dat ons niet raadzaam.

PREADVIES: OVERNEMEN

Het voorstel van Den Haag is een verbetering van het voorstel en neemt ook mee wat beoogd is in amendement 5.

7. Utrecht

Toevoegen: E.1. Aanvullen artikel 1.30. met vijf nieuwe leden, 3 ,4 ,5, 6 en 7:

Toelichting: ivm het toevoegen van drie extra leden 5 6 en 7 noodzakelijk , mits het congres de betreffende leden overneemt, anders kan dit vervallen N.B. presidium, dit hoeft niet apart in stemming gebracht te worden maar volgt als tekstaanpassing logisch uit het al dan niet aannemen van de voorgestelde extra leden 5 ,6 en 7 Indien bijv slechts één van beide voorstellen aangenomen mocht worden door het congres, dan zou de tekst worden E.1. Aanvullen artikel 1.30. met drie nieuwe leden, 3 ,4 en 5

PREADVIES: AFWIJZEN

Utrecht stelt voor in de amendementen 8, 9 en 10 om nog wat extra veiligheidskleppen in te bouwen. Deze amendementen gaan echter zo ver, dat het bij wijze van spreken niet meer mogelijk is dat een afdelingssecretaris een telefoonnummer doorgeeft bij een volstrekt normaal verzoek. De tekst van amendement 10, voor zo ver deze tekst als precies zou worden onderschreven, hoort niet thuis in een reglement. Een en ander pleit er wel voor dat het partijbestuur het protocol over hoe om te gaan met persoonsgegevens bespreekt met de Verenigingsraad. Overigens worden de bezwaren van Utrecht ondervangen door het overnemen van amendement 6 van Den Haag.

4. Elk lid heeft het recht en wordt in de gelegenheid gesteld te bepalen of zijn lidmaatschap of gegevens over hem voor andere leden toegankelijk zijn, als bedoeld in lid 3.

Amendementen

8. Utrecht

Toevoegen: 5. Leden dienen er zorg voor te dragen dat de gegevens van andere leden niet verspreid worden.

Toelichting: Er moet voor gezorgd worden dat niet iedereen via de sociale media of via een zoekmachine kan achterhalen of iemand lid van de partij is, etc.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie toelichting bij amendement 6.

9. Utrecht

Toevoegen: 6. Adreslijsten, etc. worden na gebruik vernietigd.

Toelichting: Voorkomen moet worden dat er lijsten / databases met verouderde gegevens gaan circuleren.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie toelichting bij amendement 6.

10. Utrecht

Toevoegen: 7. het partijbestuur garandeert dat ledengegevens niet worden uitgewisseld of verkocht aan derden.

Toelichting: Het ging in de discussie niet uitsluitend over emailgegevens, maar over ledengegevens waarover niets zou zijn vastgelegd over het mogelijk gebruik door derden. Het is niet ongebruikelijk dat gegevens van grote groepen homogene groepen, in dit geval PvdA-leden, worden uitgewisseld of verkocht.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie toelichting bij amendement 6. Bovendien: het partijbestuur verkoopt sowieso geen e-mailadressen. Daarnaast dienen partijgenoten zelf ook zeer prudent met gegevens van andere partijgenoten om te gaan.

Evenwichtige informatie bij de kandidaatstelling en de besluitvorming over kandidaten

De voorgestelde aanpassing:

F.1. Opvoeren van een nieuw artikel 1.36:

Artikel 1.36. Evenwichtige informatie bij de kandidaatstelling en de besluitvorming over kandidaten

1. Bij elke kandidaatstelling waarbij informatie van de kandidaten wordt gevraagd, beperkt het verzoek om informatie zich tot: de motivering van de kandidaat om in aanmerking te komen voor de functie waarvoor hij kandidaat wil zijn, informatie die relevant is in verband met het vervullen van de functie en die zoveel mogelijk te herleiden is op het vastgestelde profiel voor de functie waarvoor de kandidaat in aanmerking wil komen, alsmede elke informatie die redelijkerwijs relevant is om een beeld te verkrijgen van de kandidaat in relatie tot de kandidaatstelling.
2. Indien een kandidaat weigert de gevraagde informatie (deels) te geven, of wanneer die naar het oordeel van het partijorgaan dat de informatie verlangt onvoldoende is, krijgt de kandidaat de gelegenheid de gevraagde informatie alsnog te geven, te wijzigen of aan te vullen.
3. Indien een kandidatuur niet in overweging wordt genomen in verband met het, ook na herhaald verzoek, niet leveren van de gevraagde informatie door de kandidaat, kan deze beroep aantekenen bij de beroepscommissie. Op een dergelijk beroep zijn de bepalingen van toepassing in artikel 1.23.
4. Indien blijkt dat een kandidaat bij het verstrekken van gevraagde informatie relevante gegevens heeft verzwegen of verdraaid, dan wel dat sprake is van misleiding, dan kan het bevoegde partijorgaan de kandidatuur terstond ongedaan maken. Daarvan wordt de kandidaat onverwijld schriftelijk op de hoogte gebracht, waarna de kandidaat beroep kan aantekenen bij de beroepscommissie. Op een dergelijk beroep zijn de bepalingen van toepassing in artikel 1.23.
5. Een bestuur draagt er zorg voor dat de informatie die over de kandidaten wordt gegeven bij een verkiezing of het vaststellen van een kandidatenlijst gelijkvormig en gelijksoortig is.

Amendementen

11. Den Haag

Wijzigen: De tekst voor lid 5 wordt: “Een bestuur draagt er zorg voor dat de verzamelde informatie over de kandidaten bij een verkiezing of het vaststellen van een kandidatenlijst tijdig aan de leden ter beschikking komt, gelijkvormig en gelijksoortig voor alle kandidaten, ook indien door of vanwege het bestuur een voorstel wordt gedaan of advies wordt gegeven ten aanzien van de keuze uit die kandidaten.”

Toelichting: Het betreft twee, met elkaar samenhangende, wijzigingen.

-De ervaring leert dat het nuttig is ook de verplichting op te nemen dat ook over kandidaten die niet geadviseerd wordt gelijke informatie verstrekt wordt. -Expliciet wordt gemaakt dat de verzamelde informatie ook aan de leden verstrekt wordt. De oorspronkelijke formulering liet open dat conform lid 1 wel relevante informatie verzameld wordt, maar dat slechts een rudimentaire vorm (maar wel “gelijkvormig” en “gelijksoortig”) aan de leden ter beschikking komt. Ook hier heeft de ervaring geleerd dat het nuttig is dit expliciet te maken.

PREADVIES: OVERNEMEN

Het voorstel biedt een wat uitgebreidere tekst voor de gewenste waarborg. De leden dienen ook gelijkvormige en gelijksoortige informatie te krijgen over kandidaten die niet op de kandidatenlijst of voordracht staan (de zgn. alfabetische lijst van niet-geplaatsten).

G. Het indienen van voorstellen, moties en amendementen.

G.1. Aanpassen van artikel 2.3. De uitnodiging voor en de verslaglegging van de afdelingsvergadering, lid 2:

2. De uitnodiging voor de afdelingsvergadering, de agenda en eventuele voorstellen dienen uiterlijk 7 dagen vóór de vergadering bij de leden te zijn bezorgd, tenzij anders bepaald. Deze voorstellen worden ingediend door het bestuur of door één of meer leden van de afdeling, waarbij het bestuur zorg draagt voor toezending van de voorstellen aan de leden. Onder voorstellen worden ook moties begrepen. De uitnodiging wordt schriftelijk verstuurd, maar kan digitaal verstuurd worden aan leden die hebben aangegeven dat hun e-mailadres voor partijberichten gebruikt mag worden.

Amendementen

12. Zoetermeer, Amsterdam Nieuw-West, Eindhoven

Wijzigen: De laatste zin *wijzigen in:* De uitnodiging wordt digitaal verstuurd, maar kan schriftelijk verstuurd worden aan leden zonder e-mailadres en aan leden die hebben aangegeven dat

hun e-mailadres niet voor partijberichten gebruikt mag worden.

Toelichting: Wij stellen voor om de stukken in principe digitaal te versturen, tenzij een lid geen e-mailadres heeft (opgegeven) of een lid heeft aangegeven geen prijs te stellen op digitale toezending. De digitale verzending is duurzamer, goedkoper en efficiënter. In de praktijk wordt het al veel toegepast.

PREADVIES: Zoetermeer heeft gelijk dat in veel afdelingen de gedragslijn is dat digitale uitnodigingen e.d. voor gaan op schriftelijk. De inperking die wordt gegeven is echter nogal absoluut. Daarom wordt voorgesteld de laatste zin als volgt te formuleren:

Nieuw tekstvoorstel Partijbestuur:

“Tenzij een afdelingsvergadering anders besluit, wordt de uitnodiging digitaal verstuurd, maar aan leden zonder een bij de partij bekend e-mailadres of als zij hebben kenbaar gemaakt op een bij de partij bekend e-mailadres deze uitnodigingen niet te willen ontvangen wordt een schriftelijke uitnodiging gestuurd.”

G.2. Aanpassen van artikel 3.3. De uitnodiging voor en de verslaglegging van de gewestelijke vergadering, lid 2:

2. De uitnodiging voor de gewestelijke vergadering en eventuele voorstellen dienen uiterlijk 7 dagen vóór de vergadering bij de afdelingssecretarissen en de afgevaardigden naar de gewestelijke vergadering te zijn bezorgd, tenzij anders bepaald. Deze voorstellen worden ingediend door het bestuur of door één of meer afdelingen, waarbij het bestuur zorg draagt voor toezending van de voorstellen aan de afdelingssecretarissen en de afgevaardigden, alsmede in elk geval tevens aan andere leden die op grond van artikel 3.2., lid 5 voor de vergadering worden uitgenodigd. De uitnodiging wordt schriftelijk verstuurd, maar kan digitaal verstuurd worden aan leden die hebben aangegeven dat hun e-mailadres voor partijberichten gebruikt mag worden.

Amendementen

13. Zoetermeer, Amsterdam Nieuw-West, Eindhoven

Wijzigen: De laatste zin *wijzigen in:* De uitnodiging wordt digitaal verstuurd, maar kan schriftelijk verstuurd worden aan leden zonder e-mailadres en aan leden die hebben aangegeven dat hun e-mailadres niet voor partijberichten gebruikt mag worden.

Toelichting: Wij stellen voor om de stukken in principe digitaal te versturen, tenzij een lid geen emailadres heeft (opgegeven) of een lid heeft aangegeven geen prijs te stellen op digitale toezending. De digitale verzending is duurzamer, goedkoper en efficiënter. In de praktijk wordt het al veel toegepast.

PREADVIES:

In aansluiting op de tekst bij amendement 12 wordt de laatste zin gewijzigd in:

Nieuw tekstvoorstel Partijbestuur:

"Tenzij een gewestelijke vergadering anders besluit, wordt de uitnodiging digitaal verstuurd, maar aan leden zonder een bij de partij bekend e-mailadres of als zij hebben kenbaar gemaakt op een bij de partij bekend e-mailadres deze uitnodigingen niet te willen ontvangen wordt een schriftelijke uitnodiging gestuurd."

14. Utrecht

Wijziging: 'De uitnodiging wordt schriftelijk verstuurd, eventueel in combinatie met andere stukken, maar kan digitaal verstuurd worden aan leden die hebben aangegeven dat hun e-mailadres voor partijberichten gebruikt mag worden.

Toelichting: De tijden van alles stencillen/drukken, verzamelen, nieten, adressen schrijven/plakken, op postcode leggen, bundelen en naar de post brengen zijn definitief voorbij. Vrijwel alle berichtgeving verloopt via email en in toenemende mate ook via de sociale media. Slachtoffer hiervan worden de partijgenoten die, al dan niet om principiële redenen, niet over een internetaansluiting beschikken. Er komen steeds meer bijeenkomsten, vergaderingen buiten de officiële AV's etc. om, waarvan zij geen weet hebben omdat zij geen uitnodiging krijgen en dus ook niet in kunnen participeren. De gewestelijke berichtgeving verloopt al vrijwel uitsluitend digitaal, en ook 'lokaal nieuws' van de afdelingen is vaak al teruggebracht tot een paar keer per jaar. Afdelingen en gewesten moeten onderzoeken in hoeverre de leden onder hun hoede nog bereikt worden met de informatie die hen aangaat en zoeken naar mogelijkheden om de verzendkosten te verlagen, bijvoorbeeld door partijgenoten in de buurt van mensen zonder computer wonen te vragen of zij een afdruk van de digitale post bij hen willen bezorgen. Ook zou er aan gedacht kunnen worden om een deel van het huidige budget, voor verzenden, te investeren in het digitaliseren van partijgenoten, die daar nog niet toe gekomen zijn.

PREADVIES:

In aansluiting op de tekst bij amendement 12 wordt de laatste zin gewijzigd in:

Nieuw tekstvoorstel Partijbestuur:

"Tenzij een gewestelijke vergadering anders besluit, wordt de uitnodiging digitaal verstuurd, maar aan leden zonder een bij de partij bekend e-mailadres of als zij hebben kenbaar gemaakt op een bij de partij bekend e-mailadres deze uitnodigingen niet te willen ontvangen wordt een schriftelijke uitnodiging gestuurd."

H. Het kiezen van de lijsttrekker vooruitlopend op de presentatie...

H.1. Nieuw lid 2 in artikel 4.11., onder vernummering van de overige leden:

2. Indien de vacature moet worden vervuld van voorzitter van het partijbestuur, wordt daartoe een ledenraadpleging gehouden, op basis van een zodanige procedure, dat de uitslag moet kunnen worden bekend gemaakt voorafgaande aan het congres waarop andere posities in het partijbestuur worden vervuld. De benoeming van een verkozen kandidaat via een geldige ledenraadpleging gaat in op de (eerste) dag dat het congres wordt gehouden. Indien geen ledenraadpleging kan worden gehouden, omdat slechts één kandidaat aan de vereisten voldoet of indien de uitslag van de ledenraadpleging ongeldig is door onvoldoende deelname, kiest het congres de voorzitter. Indien geen ledenraadpleging kon worden gehouden, omdat geen enkele kandidaat voldeed aan de vereisten, dan draagt het partijbestuur een kandidaat voor aan het congres.

H.2. Aanpassing lid 4 en nieuwe leden 5 tot en met 8 in artikel 5.3., onder vernummering van de overige leden:

Nieuwe tekst lid 4, aangevuld met nieuwe leden 5, 6, 7 en 8, met vernummering van de overige leden:

4. In de vergadering bedoeld in lid 3 stelt de afdelingsvergadering tevens vast of de lijsttrekker wordt aangewezen op een eerder moment dan dat de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
5. Indien de afdelingsvergadering besluit tot een eerdere aanwijzing van de lijsttrekker, kan ervoor worden gekozen voor de vervulling van de positie van lijsttrekker een ledenraadpleging te houden. Als een dergelijke beslissing niet op dat moment wordt genomen, kan niet op een later moment alsnog besloten worden om een ledenraadpleging hierover te houden.
6. Indien de afdelingsvergadering conform lid 4 heeft besloten de lijsttrekker voorafgaand aan het vaststellen van de kandidatenlijst aan te wijzen, maar geen ledenraadpleging te houden conform lid 5, wordt de lijsttrekker door de afdelingsvergadering gekozen. Een dergelijke verkiezing dient plaats te vinden voordat de ontwerp-kandidatenlijst en het ontwerpverkiezingsprogramma worden gepresenteerd. Voor deze vergadering waarin de lijsttrekker wordt aangewezen, gelden dezelfde regels als bij een vergadering waarop de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
7. Indien op grond van lid 6 de lijsttrekker vooraf wordt gekozen, dienen de leden die zich kandideren voor een plaats op de kandidatenlijst, in de gelegenheid te worden gesteld aan te geven of zij beschikbaar zijn voor de positie van lijsttrekker. Het bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie kan daarnaast kandidaten verzoeken beschikbaar te zijn voor de functie van lijsttrekker. Het bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie kan aan de vergadering een aanbeveling doen uit de kandidaten die te kennen hebben gegeven beschikbaar te zijn voor de positie van lijsttrekker.
8. Indien de afdelingsvergadering als bedoeld in lid 3 heeft besloten een ledenraadpleging te houden over de positie van de lijsttrekker, kan tevens worden besloten de procedure conform lid 5 te volgen in het geval dat deze ledenraadpleging niet gehouden kan worden, omdat er geen of slechts één kan-

didaat voldeed aan de vereisten om deel te nemen aan een ledenraadpleging, dan wel indien de ledenraadpleging ongeldig wordt verklaard.

Amendementen

15. Amsterdam Nieuw-West

Wijzigen: ... procedure conform lid 5 *wijzigen in:* ... conform lid 6. Nieuwe tekst wordt dan: 8. Indien de afdelingsvergadering als bedoeld in lid 3 heeft besloten een ledenraadpleging te houden over de positie van de lijsttrekker, kan tevens worden besloten de procedure conform lid 6 te volgen in het geval dat deze ledenraadpleging niet gehouden kan worden, omdat er geen of slechts één kandidaat voldeed aan de vereisten om deel te nemen aan een ledenraadpleging, dan wel indien de ledenraadpleging ongeldig wordt verklaard.

Toelichting: Niet lid 5 maar lid 6 beschrijft de betreffende procedure.

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

H.3. Aanpassing lid 4 en nieuw leden 5 tot en met 8 in artikel 6.3., onder vernummering van de overige leden:

Nieuwe tekst lid 4, aangevuld met nieuwe leden 5, 6, 7 en 8, met vernummering van de overige leden:

4. In de vergadering bedoeld in lid 3 wordt tevens vastgesteld of de lijsttrekker wordt aangewezen op een eerder moment dan dat de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
5. Indien de gewestelijke vergadering besluit tot een eerdere aanwijzing van de lijsttrekker, kan ervoor worden gekozen voor de vervulling van de positie van lijsttrekker een ledenraadpleging te houden. Als een dergelijke beslissing niet op dat moment wordt genomen, kan niet op een later moment alsnog besloten worden om een ledenraadpleging hierover te houden.
6. Indien de gewestelijke vergadering conform lid 4 heeft besloten de lijsttrekker voorafgaand aan het vaststellen van de kandidatenlijst aan te wijzen, maar geen ledenraadpleging te houden conform lid 5, wordt de lijsttrekker door de gewestelijke vergadering gekozen. Een dergelijke verkiezing dient plaats te vinden voordat de ontwerp-kandidatenlijst en het ontwerpverkiezingsprogramma worden gepresenteerd. Voor deze vergadering waarin de lijsttrekker wordt aangewezen, gelden dezelfde regels als bij een vergadering waarop de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
7. Indien op grond van lid 6 de lijsttrekker vooraf wordt gekozen, dienen de leden die zich kandideren voor een plaats op de kandidatenlijst in de gelegenheid te worden gesteld aan te geven of zij beschikbaar zijn voor de positie van lijsttrekker. Het bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie kan daarnaast kandidaten verzoeken beschikbaar te zijn voor de functie van lijsttrekker. Het bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie kan aan de vergadering een aanbeveling doen uit de kandidaten die te kennen hebben

gegeven beschikbaar te zijn voor de positie van lijsttrekker.

8. Indien de vergadering als bedoeld in lid 3 heeft besloten een ledenraadpleging te houden over de positie van de lijsttrekker, kan tevens worden besloten de procedure conform lid 5 te volgen in het geval dat deze ledenraadpleging niet gehouden kan worden, omdat er geen of slechts één kandidaat voldeed aan de vereisten om deel te nemen aan een ledenraadpleging, dan wel indien de ledenraadpleging ongeldig wordt verklaard.

Amendementen

16. Amsterdam Nieuw-West

Wijzigen: ... procedure conform lid 5 *wijzigen in:* ... conform lid 6. Nieuwe tekst wordt dan: 8. Indien de vergadering als bedoeld in lid 3 heeft besloten een ledenraadpleging te houden over de positie van de lijsttrekker, kan tevens worden besloten de procedure conform lid 6 te volgen in het geval dat deze ledenraadpleging niet gehouden kan worden, omdat er geen of slechts één kandidaat voldeed aan de vereisten om deel te nemen aan een ledenraadpleging, dan wel indien de ledenraadpleging ongeldig wordt verklaard.

Toelichting: Niet lid 5 maar lid 6 beschrijft de betreffende procedure.

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

H.4. Aanpassing lid 4 en nieuw leden 5 tot en met 8 in artikel 7.3., onder vernummering van de overige leden:

Nieuwe tekst lid 4, aangevuld met nieuwe leden 5, 6, 7 en 8, met vernummering van de overige leden:

4. In de vergadering bedoeld in lid 3 wordt tevens vastgesteld of de lijsttrekker wordt aangewezen op een eerder moment dan dat de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
5. Indien de gewestelijke vergadering besluit tot een eerdere aanwijzing van de lijsttrekker, kan ervoor worden gekozen voor de vervulling van de positie van lijsttrekker een ledenraadpleging te houden. Als een dergelijke beslissing niet op dat moment wordt genomen, kan niet op een later moment alsnog besloten worden om een ledenraadpleging hierover te houden.
6. Indien de gewestelijke vergadering conform lid 4 heeft besloten de lijsttrekker voorafgaand aan het vaststellen van de kandidatenlijst aan te wijzen, maar geen ledenraadpleging te houden conform lid 5, wordt de lijsttrekker door de gewestelijke vergadering gekozen. Een dergelijke verkiezing dient plaats te vinden voordat de ontwerp-kandidatenlijst en het ontwerpverkiezingsprogramma worden gepresenteerd. Voor deze vergadering waarin de lijsttrekker wordt aangewezen, gelden de zelfde regels als bij een vergadering waarop de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
7. Indien op grond van lid 6 de lijsttrekker vooraf wordt gekozen, dienen de leden die zich kandideren voor een plaats op de kandidatenlijst in de gelegenheid te worden gesteld aan te

geven of zij beschikbaar zijn voor de positie van lijsttrekker. Het bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie kan daarnaast kandidaten verzoeken beschikbaar te zijn voor de functie van lijsttrekker. Het bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie kan aan de vergadering een aanbeveling doen uit de kandidaten die te kennen hebben gegeven beschikbaar te zijn voor de positie van lijsttrekker.

8. Indien de vergadering als bedoeld in lid 3 heeft besloten een ledenraadpleging te houden over de positie van de lijsttrekker, kan tevens worden besloten de procedure conform lid 5 te volgen in het geval dat deze ledenraadpleging niet gehouden kan worden, omdat er geen of slechts één kandidaat voldeed aan de vereisten om deel te nemen aan een ledenraadpleging, dan wel indien de ledenraadpleging ongeldig wordt verklaard.

Amendementen

17. Amsterdam Nieuw-West

Wijzigen: ... procedure conform lid 5 *wijzigen in:* ... conform lid 6. Nieuwe tekst wordt dan: 8. Indien de vergadering als bedoeld in lid 3 heeft besloten een ledenraadpleging te houden over de positie van de lijsttrekker, kan tevens worden besloten de procedure conform lid 6 te volgen in het geval dat deze ledenraadpleging niet gehouden kan worden, omdat er geen of slechts één kandidaat voldeed aan de vereisten om deel te nemen aan een ledenraadpleging, dan wel indien de ledenraadpleging ongeldig wordt verklaard.

Toelichting: Niet lid maar lid 6 beschrijft de betreffende procedure.

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

H.5. Aanpassing van artikel 8.7., de leden 7 en 8, over de aanwijzing van de lijsttrekker, waarbij lid 8 vervalt en een nieuw lid 8 wordt opgevoerd, alsmede aanpassing van artikel 8.8.; tevens een aanvulling van artikel 8.7. als op een ander tijdstip dan voor de aanwijzing van de lijsttrekker voor verkiezingen van de Tweede Kamer een politiek leider moet worden gekozen:

7. Degene die op grond van de ledenraadpleging de meerderheid van de stemmen heeft gehaald overeenkomstig de wijze van kiezen als bedoeld in deel 1, artikel 1.10. lid 2 en 3 van de reglementen, is de lijsttrekker. De lijsttrekker wordt door het partijbestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingcommissie geplaatst op de eerste plaats van de ontwerp-kandidatenlijst.
8. Indien de ledenraadpleging geen doorgang kan vinden, omdat er geen of slechts één kandidaat is, of als de ledenraadpleging niet geldig is, kan het partijbestuur een kandidaat aanwijzen die tot aan het congres dat de kandidatenlijst vaststelt de positie inneemt van lijsttrekker.

Amendementen

18. Utrecht

Wijzigen: Indien de ledenraadpleging geen doorgang kan vinden, omdat er geen of slechts één kandidaat is, of als de ledenraadpleging niet geldig is, wijst het congres de lijsttrekker aan

Toelichting: De bevoegdheid tot het aanwijzen van een lijsttrekker behoort altijd toe aan de leden, ofwel via een ledenraadpleging, ofwel via een afdelingsvergadering/gewestelijke vergadering of het congres. Het aanwijzen van een voorlopige lijsttrekker door het partijbestuur is vanuit democratisch oogpunt een vreemde figuur, die dan ook moet worden verworpen. Bovendien kan niet worden ingezien waarom deze mogelijkheid wel op landelijk niveau zou moeten bestaan, en niet op andere niveaus. Voordat er ledenraadplegingen bestonden, wees het congres als hoogste orgaan ook altijd de lijsttrekker aan (als onderdeel van de kandidatenlijst). Toen heeft het partijbestuur ook nooit de bevoegdheid gehad tijdelijk iemand aan te wijzen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Vooraf: het betreft een "kan"-bepaling, het is geen verplichting. Cruciaal is natuurlijk dat degene die in een dergelijk "noodgeval" wordt aangewezen de positie bekleedt van lijsttrekker. Op landelijk niveau is dat over het algemeen een vitale positie voor de partij, waarbij het bijeenroepen van een congres een nogal log en duur instrument is. In de praktijk zal dit vooral voorkomen als de zittende politiek leider opnieuw kandidaat is en geen andere kandidaat zich aandient om het tegen hem of haar op te nemen. De kanttekening van Utrecht dat deze mogelijkheid niet op lokaal of provinciaal niveau geboden zou worden is niet juist. Als een afdeling of gewest ertoe besluit voorafgaand aan de vaststelling van de kandidatenlijst de lijsttrekker aan te wijzen, al dan niet nadat een ledenraadpleging is gehouden, dan kan dit ook gebeuren als er slechts één kandidaat is.

9. Indien de verkiezing van de politiek leider aan de orde is zonder dat dit gebeurt op het moment dat de lijsttrekker moet worden gekozen, gelden zoveel mogelijk de bepalingen die gelden voor het kiezen van de lijsttrekker. In dat geval kunnen alleen die leden zich kandideren die na verkiezing kunnen voldoen aan de eisen die gesteld worden in artikel 13, lid 2 van de statuten.

Nieuwe tekst

Artikel 8.8. Bevoegdheden van de lijsttrekker

1. De lijsttrekker is bevoegd het partijbestuur te adviseren over het ontwerpverkiezingsprogramma en de samenstelling van de ontwerp-kandidatenlijst voordat deze worden vastgesteld.
2. De lijsttrekker heeft het recht om tijdens het congres over het

verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst, voorafgaand aan de stemmingen, zijn visie kenbaar te maken over een onderwerp van het programma of een kandidaat van de lijst.

H.6. Aanpassing van artikel 9.6., de leden 7 en 8, over de aanwijzing van de lijsttrekker, waarbij lid 8 vervalt en een nieuw lid 8 wordt opgevoerd, alsmede aanpassing van artikel 9.7.:

7. Degene die op grond van de ledenraadpleging de meerderheid van de stemmen heeft gehaald overeenkomstig de wijze van verkiezen als bedoeld in deel 1, artikel 1.10. lid 2 en 3 van de reglementen, is de lijsttrekker. De lijsttrekker wordt door het partijbestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingcommissie geplaatst op de eerste plaats van de ontwerp-kandidatenlijst.
8. Indien de ledenraadpleging geen doorgang kan vinden, omdat er geen of slechts één kandidaat is, of als de ledenraadpleging niet geldig is, kan het partijbestuur een kandidaat aanwijzen die tot aan het congres dat de kandidatenlijst vaststelt de positie inneemt van lijsttrekker.

Nieuwe tekst

Artikel 9.7. De bevoegdheden van de lijsttrekker

1. De lijsttrekker is bevoegd het partijbestuur te adviseren over de samenstelling van de ontwerp-kandidatenlijst voordat deze wordt vastgesteld.
2. De lijsttrekker heeft het recht om tijdens het congres waarop de kandidatenlijst wordt vastgesteld, voorafgaand aan de stemmingen, zijn visie kenbaar te maken over een kandidaat van de lijst.

Nieuwe tekst

H.7. Aanpassing van artikel 10.7., de leden 7 en 8, over de aanwijzing van de lijsttrekker, waarbij lid 8 vervalt en een nieuw lid 8 wordt opgevoerd, alsmede aanpassing van artikel 10.8.:

7. Degene die op grond van de ledenraadpleging de meerderheid van de stemmen heeft gehaald overeenkomstig de wijze van verkiezen als bedoeld in deel 1, artikel 1.10. lid 2 en 3 van de reglementen, is de lijsttrekker. De lijsttrekker wordt door het partijbestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingcommissie geplaatst op de eerste plaats van de ontwerp-kandidatenlijst.
8. Indien de ledenraadpleging geen doorgang kan vinden, omdat er geen of slechts één kandidaat is, of als de ledenraadpleging niet geldig is, kan het partijbestuur een kandidaat aanwijzen die tot aan het congres dat de kandidatenlijst vaststelt de positie inneemt van lijsttrekker.

Artikel 10.8.

De bevoegdheden van de lijsttrekker

1. De lijsttrekker is bevoegd het partijbestuur te adviseren over het ontwerpverkiezingsprogramma en de samenstelling van de ontwerp-kandidatenlijst voordat deze worden vastgesteld.
2. De lijsttrekker heeft het recht om tijdens het congres over het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst, voorafgaand aan de stemmingen, zijn visie kenbaar te maken over een onderwerp van het programma of een kandidaat van de lijst.

I. Uitvoering van de "motie kandidaatstelling" met betrekking tot de Tweede Kamer

I.1. In artikel 8.9. (de kandidaatstellingsprocedure) het invoegen nieuwe leden of aanpassen van de tekst: Nieuw lid 8, met vernummering van de overige leden:

8. Elk gewestelijk bestuur heeft het recht ten hoogste drie kandidaten voor te dragen uit de beschikbare kandidaten, waarmee in het kader van de voorbereiding van de vaststelling van de ontwerp-kandidatenlijst een selectiegesprek wordt gevoerd door of vanwege het partijbestuur. Aanvullen van oud lid 8 tot de volgende tekst:
8. (oud) Het partijbestuur stelt uit de leden die de interne bereidverklaring en de verklaring op basis van de erecode hebben afgegeven een gemotiveerde rangordening op. Deze rangordening vormt de ontwerp-kandidatenlijst. Bij de plaatsing op de lijst wordt rekening gehouden met de electorale kracht van de kandidaten, waarover in de toelichting op de ontwerp-kandidatenlijst verantwoording wordt afgelegd. Nieuw lid invoegen na (oud) lid 8, met vernummering van de overige leden:

- 8a. Bij kandidaten op de ontwerp-kandidatenlijst die al zitting hebben in de Tweede Kamer, vraagt het partijbestuur advies over hun functioneren binnen de regio waaraan zij op grond van artikel 8.12, lid 9 verbonden zijn aan het betreffende gewestelijk bestuur, met inachtneming van de afspraken als bedoeld in artikel 8.12, lid 10. Een gewestelijk bestuur betreft bij dit advies in ieder geval de opvattingen van de afdelingen in die regio.

Nieuw lid invoegen na (oud) lid 8, met vernummering van de overige leden:

- 8b. Het partijbestuur draagt er zorg voor dat bij de kandidaten die op de ontwerp-kandidatenlijst staan op kiesbaar geachte plaatsen uit elke provincie er minstens één kandidaat is geplaatst.

Nieuw lid invoegen na (oud) lid 8, met vernummering van de overige leden:

- 8c. Het partijbestuur kan, na advies van de Verenigingsraad, besluiten om de laatste plaatsen van de ontwerp-kandidatenlijst per kieskring in te vullen met kandidaten met een duidelijke regionale herkenbaarheid in die kieskring. Over de plaatsing van deze kandidaten vraagt het partijbestuur advies aan het gewestelijk bestuur, dat daarover overleg voert met de afdelingen in die kieskring. Nieuw lid invoegen na lid 8, met vernummering van de overige leden:
- 8d. Het partijbestuur kan bij leden informatie vragen over kandidaten. Indien het partijbestuur referenties wil natrekken over een kandidaat bij niet-leden van de partij, gebeurt dat in overleg met de betrokken kandidaat.

I.2. Toevoegen van een nieuw lid 10 in artikel 8.12. (Functioneren van de fractie en het voeren van voortgangsgesprekken):

10. Het gewestelijk bestuur dat verbonden is aan de regio waarop een Tweede Kamerlid zich richt op basis van de toedeling uit lid 9, maakt afspraken met dat Kamerlid over diens inzet in die regio. Het gewestelijk bestuur betreft de afdelingen in die

regio bij het maken van die afspraken. De gewestelijke vergadering wordt over deze afspraken geïnformeerd.

I.3. Toevoegen van een nieuwe taak aan het gewest, op te nemen in artikel 3.1. (De taken van het gewest) na h, met vernummering van de volgende onderdelen:

ia. het adviseren aan het partijbestuur over kandidaten bij het voorbereiden van een ontwerp-kandidatenlijst voor de Tweede Kamer, alsmede het bevorderen van de werkzaamheden van Kamerleden in de regio's die binnen het gewest vallen;

I.4. Toevoegen van een nieuwe taak aan het gewest, op te nemen in artikel 3.1. (De taken van het gewest) na h, met vernummering van de volgende onderdelen:

ib. het maken, uitvoeren en afleggen van verantwoording over een plan voor de werving en selectie van kandidaten uit dat gewest voor vervulling van functies namens de partij;

J. Het informeren van kandidaten over hun plaatsing op de ontwerp-kandidatenlijst

De voorgestelde aanpassingen:

J.1. Toevoegen van twee nieuwe leden 13 en 14 in artikel 8.9., alsmede het vernummen van de overige leden:

13. Het partijbestuur deelt voor het publiceren van de ontwerp-kandidatenlijst de kandidaat diens voorziene plaats op de ontwerp-kandidatenlijst mee.

14. Het partijbestuur kan na de mededeling aan de kandidaten van hun plaats op de ontwerp-kandidatenlijst de ontwerp-kandidatenlijst bijstellen of aanvullen tot het moment van publicatie.

J.2. Toevoegen van twee nieuwe leden 13 en 14 in artikel 9.8., alsmede het vernummen van de overige leden:

13. Het partijbestuur deelt voor het publiceren van de ontwerp-kandidatenlijst de kandidaat diens voorziene plaats op de ontwerp-kandidatenlijst mee.

14. Het partijbestuur kan na de mededeling aan de kandidaten van hun plaats op de ontwerp-kandidatenlijst de ontwerp-kandidatenlijst bijstellen of aanvullen tot het moment van publicatie.

J.3. Toevoegen van twee nieuwe leden 13 en 14 in artikel 10.9., alsmede het vernummen van de overige leden:

13. Het partijbestuur deelt voor het publiceren van de ontwerp-kandidatenlijst de kandidaat diens voorziene plaats op de ontwerp-kandidatenlijst mee.

14. Het partijbestuur kan na de mededeling aan de kandidaten van hun plaats op de ontwerp-kandidatenlijst de ontwerp-kandidatenlijst bijstellen of aanvullen tot het moment van publicatie.

K. Het ondersteunen van een kandidatuur met (unieke) handtekeningen

K.1. Artikel 8.9. De kandidaatstellingsprocedure. Toevoeging nieuw lid bij artikel 8.9.

2. De handtekeningen ter ondersteuning van een kandidaat

dienen te worden gezet door leden van de partij en vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden in de ledenadministratie te identificeren, zoals naam en adres. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Een kandidaat mag ook de handtekening van zichzelf benutten. Het partijbestuur kan beslissen dat deze handtekeningen geplaatst dienen te worden op door het partijbestuur vastgestelde formulieren. Indien na inlevering blijkt dat het aantal geldige ondersteunende handtekeningen minder bedraagt dan 100, krijgt de kandidaat nog 7 dagen de gelegenheid het ontbrekende aantal aan te vullen.

Amendementen

19. Den Haag

Toevoegen: Vóór de toevoeging van een nieuw lid 2 moet lid 1 als volgt gewijzigd worden. 1. Voor de datum die is opgenomen in het planningsschema, genoemd in artikel 8.2. lid 2, kunnen leden bij het partijbestuur een gemotiveerde sollicitatiebrief indienen, vergezeld van de informatie die het partijbestuur verder van hen verlangt. Deze leden dienen hun kandidatuur te ondersteunen door minstens 100 handtekeningen te overleggen. Deze leden gelden vanaf dat moment als kandidaat.

Toelichting: Deze wijziging is geheel overeenkomstig de wijzigingen die al door het PB onder K.2 en K.3 voorgesteld worden, maar is hier kennelijk vergeten.

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

20. Den Haag

Toevoegen: Toevoegen aan het slot van lid 7 "Als de beroepscommissie niet tijdig een beslissing neemt, is de kandidaat alsnog toegelaten."

Toelichting: Deze wijziging is geheel overeenkomstig de wijzigingen die al door het PB onder K.2 en K.3 voorgesteld worden, maar is hier kennelijk vergeten.

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

Toevoeging in artikel 9.8 lid 11.

11. Indien het aantal kandidaten niet toereikend is naar het oordeel van het partijbestuur om uit de beschikbare kandidaten op een bevredigende wijze een lijst te vormen die voldoet aan de profielschets, dan kan het partijbestuur actief mogelijke kandidaten uitnodigen om beschikbaar te zijn. Dergelijke kandidaten dienen te voldoen aan de vereisten van lid 3.

Amendementen

21. Den Haag

Wijzigen: De toevoeging heeft betrekking op artikel 8.9, niet op artikel 9.8

Toelichting:

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

Toevoeging in artikel 8.9 lid 19.

19. Indien het congres een onafhankelijke kandidaatstellingscommissie heeft ingesteld, treedt deze commissie in de plaats van het partijbestuur voor de taken en handelingen met betrekking tot het beoordelen van kandidaten en het opstellen en verdedigen van de ontwerp-kandidatenlijst, zoals weergegeven in de leden 4 tot en met 14 en 16.

K.2. Artikel 9.8.. De kandidaatstellingsprocedure. Toevoeging in artikel 9.8 lid 1.

1. Voor de datum die is opgenomen in het planningsschema, genoemd in artikel 9.2. lid 2, kunnen leden bij het partijbestuur een gemotiveerde sollicitatiebrief indienen, vergezeld van de informatie die het partijbestuur verder van hen verlangt. Deze leden dienen hun kandidatuur te ondersteunen door minstens 100 handtekeningen te overleggen. Deze leden gelden vanaf dat moment als kandidaat. Bij het indienen van de sollicitatiebrief bestaat de gelegenheid voor kandidaten om ten opzichte van onderdelen van het op dat moment geldende verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer, alsmede het regeerakkoord als dat van toepassing is, schriftelijk een zwaarwegend voorbehoud te maken. Het congres wordt, voordat het de ontwerp-kandidatenlijst in behandeling neemt, op de hoogte gesteld van eventuele voorbehouden. Toevoeging nieuw lid bij artikel 9.8
2. De handtekeningen ter ondersteuning van een kandidaat dienen te worden gezet door leden van de partij en vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Een kandidaat mag ook de handtekening van zichzelf benutten. Het partijbestuur kan beslissen dat deze handtekeningen geplaatst dienen te worden op door het partijbestuur vastgestelde formulieren. Indien na inlevering blijkt dat het aantal geldige ondersteunende handtekeningen minder bedraagt dan 100, krijgt de kandidaat nog 7 dagen de gelegenheid het ontbrekende aantal aan te vullen.

Toevoeging in artikel 9.8 lid 7.

7. De beroepscommissie doet uitspraak binnen een termijn van ten hoogste 14 dagen na dagtekening van het bezwaarschrift en maakt deze uitspraak onverwijld schriftelijk kenbaar aan de betrokkene en aan het partijbestuur. Deze uitspraak is vertrouwelijk en niet vatbaar voor hoger beroep. Als de beroepscommissie niet tijdig een beslissing neemt, is de kandidaat alsnog toegelaten.

Toevoeging in artikel 9.8 lid 18.

18. Indien het congres een onafhankelijke kandidaatstellingscommissie heeft ingesteld, treedt deze commissie in de plaats van het partijbestuur voor de taken en handelingen met betrekking tot het beoordelen van kandidaten en het opstellen en verdedigen van de ontwerp-kandidatenlijst, zoals weergegeven in de leden 4 tot en met 13 en 15.

K.3. Artikel 10.9. De kandidaatstellingsprocedure

Toevoeging in artikel 10.9 lid 1.

1. Voor de datum die is opgenomen in het planningsschema, genoemd in artikel 10.2. lid 2, kunnen leden bij het partijbestuur een gemotiveerde sollicitatiebrief indienen, vergezeld van de informatie die het partijbestuur verder van hen verlangt. Deze leden dienen hun kandidatuur te ondersteunen door minstens 100 handtekeningen te overleggen. Deze leden gelden vanaf dat moment als kandidaat.

Toevoeging nieuw lid bij artikel 10.9.

2. De handtekeningen ter ondersteuning van een kandidaat dienen te worden gezet door leden van de partij en vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Een kandidaat mag ook de handtekening van zichzelf benutten. Het partijbestuur kan beslissen dat deze handtekeningen geplaatst dienen te worden op door het partijbestuur vastgestelde formulieren. Indien na inlevering blijkt dat het aantal geldige ondersteunende handtekeningen minder bedraagt dan 100, krijgt de kandidaat nog 7 dagen de gelegenheid het ontbrekende aantal aan te vullen.

Toevoeging in artikel 10.9 lid 7.

7. De beroepscommissie doet uitspraak binnen een termijn van ten hoogste 14 dagen na dagtekening van het bezwaarschrift en maakt deze uitspraak onverwijld schriftelijk kenbaar aan de betrokkene en aan het partijbestuur. Deze uitspraak is vertrouwelijk en niet vatbaar voor hoger beroep. Als de beroepscommissie niet tijdig een beslissing neemt, is de kandidaat alsnog toegelaten.

Amendementen

22. Leiden

Toevoegen: Invloegen in artikel 4.11. (en dus niet hier in artikel 10.9.: nieuw punt!)

5. In verband met de vervulling van de positie van voorzitter wordt in de aanloop van het congres waarin de voorzitter wordt gekozen een ledenraadpleging gehouden over de kandidaat die aan het congres wordt voorgedragen. Het congres kan een andere kandidaat dan de beoogd voorzitter uitsluitend kiezen indien deze minstens tweederde van de geldig uitgebrachte stemmen op zich verenigt.
6. Voor deelname aan de ledenraadpleging door een kandidaat gelden alle bepalingen ten aanzien

van de verkiezing van een lid van het partijbestuur, met dien verstande dat een kandidaat uiterlijk op een in het procedureschema als bedoeld in lid 4 genoemd tijdstip minstens 100 geldige handtekeningen moet overleggen ter ondersteuning van diens kandidatuur.

7. De handtekeningen als bedoeld in lid 5 dienen te worden gezet door leden van de partij en vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Aan kandidaten wordt na hoogstens 3 dagen kenbaar gemaakt of zij voldoende geldige handtekeningen hebben verzameld. Indien dat niet het geval is, krijgt een kandidaat de gelegenheid om binnen 7 dagen aanvullend handtekeningen te verzamelen om de minimaal vereiste 100 geldige handtekeningen te overleggen.

Toelichting: In het reglement is verzuimd bepalen op te nemen over de ledenraadpleging bij de verkiezing van een voorzitter van de partij, tevens voorzitter van het partijbestuur. Bijgaande aanvulling is bedoeld om deze omissie te repareren.

PREADVIES: OVERNEMEN

Het is juist dat de voorgestelde aanpassing voortvloeit uit de voorstellen van het partijbestuur.

Feitelijk heeft dit niets te maken met K3, maar vult dit het ontbrekende K4.

Daarbij wordt voorgesteld om, als ermee wordt ingestemd dat de uitslag van een ledenraadpleging over de lijsttrekker geldt als de definitieve beslissing over de vervulling van deze positie (zie H) dit ook zo wordt geregeld voor de verkiezing van de partijvoorzitter.

K.5. Voorstel wijziging tekst van artikel 5.6., lid 3, alsmede een nieuw lid 4 en vernummern van de overige leden:

Toevoeging in artikel 5.6 lid 3.

3. Kandidaten die zich aanmelden voor een lijsttrekkerverkiezing, dienen daarbij op de dag die bepaald wordt in het draaiboek als bedoeld in artikel 5.3., lid 3 de geldige handtekeningen van minstens 10% van de stemhebbende leden van de afdeling te overleggen, of bij afdelingen met minstens 500 leden minstens 50 geldige handtekeningen. Deze handtekeningen dienen toe te behoren aan worden gezet door leden van de partij in die afdeling en vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Indien niet minstens twee kandida-

ten voldoende handtekeningen kunnen overleggen en naar het oordeel van het afdelingsbestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie voldoende geschikt zijn voor de positie van lijsttrekker, vervalt de ledenraadpleging.

Amendementen

23. Den Haag

Wijzigen: Het begin van de tweede zin wordt: "Deze handtekeningen dienen te worden gezet door leden van de partij in die afdeling ..."

Toelichting: Taalkundige verbetering

PREADVIES: OVERNEMEN

Dank voor de oplettendheid.

24. Den Haag, Dordrecht

Schrappen: De derde zin, "Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald." wordt geschrapt.

Toelichting: Het doel van het verzamelen van handtekeningen is het weren van kansloze en ongeschikte kandidaten. Het is heel goed mogelijk dat een lid in deze fase meer dan één kandidaat in principe geschikt acht, en benieuwd is naar de bijdragen van die kandidaten in de debatten en presentaties die gaan komen. En dus meer dan één handtekening wil zetten. Het eisen van unieke handtekeningen houdt in feite in dat geëist wordt dat leden hun mening al bepaald hebben juist voordat die debatten gaan beginnen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het geven van een ondersteunende handtekening is ook een keuze. Dit gaat verder dan alleen het mogelijk maken van deelname door een kandidaat. Omdat er maar één functie te vergeven is, kan in de visie van het partijbestuur iemand zijn steun slechts aan één van de kandidaten verlenen. De ratio achter het vereiste van de unieke handtekeningen is dat daarmee aange-toond wordt dat de kandidaat voldoende draagvlak heeft voor zijn kandidatuur.

Op het congres van april 2013 is bij de bespreking van het stuk Voorstellen kandidaatstelling door het congres ingestemd met het voorstel kandidaten voor Europees Parlement, Eerste en Tweede Kamer 50 unieke handtekeningen te laten verzamelen. Bij nader inzien acht het partijbestuur dit niet werkbaar. Het betekent echter wel dat het partijbestuur voorstelt het aantal te overleggen handtekeningen op minstens 100 te stellen voor een kandidatuur. Voor kandidaatlijsttrekkers (alsmede partijvoorzitter) gold al een minimum aantal van 100 handtekeningen ter ondersteuning van een kandidatuur, maar in dat geval geldt voortaan, als het voorstel van het partijbestuur wordt overgenomen, wel de eis van unieke handtekeningen.

Toevoeging nieuw lid bij artikel 5.6.

4. Indien een kandidaat, blijkend uit controle door of namens het bestuur, niet het vereiste aantal geldige handtekening kan overleggen, dient deze binnen een periode van minstens 7 dagen met aanvullende handtekeningen het vereiste aantal vol te maken. Voor deze aanvullende handtekeningen gelden dezelfde eisen als opgenomen in lid 3.

K.6. Voorstel wijziging tekst van artikel 6.6., lid 3, alsmede een nieuw lid 4 en vernummen van de overige leden:

3. Kandidaten die zich aanmelden voor een lijsttrekkerverkiezing, dienen daarbij de geldige handtekeningen van minstens 50 leden te overleggen op de dag die bepaald wordt in het draaiboek als bedoeld in artikel 6.3., lid 3. Deze handtekeningen dienen te worden gezet door leden van de partij in die provincie en vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Indien niet minstens twee kandidaten voldoende handtekeningen kunnen overleggen en naar het oordeel van het gewestelijk bestuur of de onafhankelijke kandidaatstellingscommissie voldoende geschikt zijn voor de positie van lijsttrekker, vervalt de ledenraadpleging.

Amendementen

25. Den Haag, Dordrecht

Schrappen: derde zin: "Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald."

Toelichting: Zie gelijk amendement bij K.5

PREADVIES: AFWIJZEN

Het geven van een ondersteunende handtekening is ook een keuze. Dit gaat verder dan alleen het mogelijk maken van deelname door een kandidaat. Omdat er maar één functie te vergeven is, kan in de visie van het partijbestuur iemand zijn steun slechts aan één van de kandidaten verlenen. De ratio achter het vereiste van de unieke handtekeningen is dat daarmee aangetoond wordt dat de kandidaat voldoende draagvlak heeft voor zijn kandidatuur.

Op het congres van april 2013 is bij de bespreking van het stuk Voorstellen kandidaatstelling door het congres ingestemd met het voorstel kandidaten voor Europees Parlement, Eerste en Tweede Kamer 50 unieke handtekeningen te laten verzamelen. Bij nader inzien acht het partijbestuur dit niet werkbaar. Het betekent echter wel dat het partijbestuur voorstelt het aantal te overleggen handtekeningen op minstens 100 te stellen voor een kandidatuur. Voor kandidaat-

lijsttrekkers (alsmede partijvoorzitter) gold al een minimum aantal van 100 handtekeningen ter ondersteuning van een kandidatuur, maar in dat geval geldt voortaan, als het voorstel van het partijbestuur wordt overgenomen, wel de eis van unieke handtekeningen.

4. Indien een kandidaat, blijkend uit controle door of namens het bestuur, niet het vereiste aantal geldige handtekening kan overleggen, dient deze binnen een periode van minstens 7 dagen met aanvullende handtekeningen het vereiste aantal vol te maken. Voor deze aanvullende handtekeningen gelden dezelfde eisen als opgenomen in lid 3.

K.7. Voorstel wijziging tekst van artikel 7.6., lid 3, alsmede een nieuw lid 4 en vernummen van de overige leden:

3. Kandidaten die zich aanmelden voor een lijsttrekkerverkiezing, dienen daarbij de geldige handtekeningen van minstens 10% van de leden woonachtig in het gebied van het waterschap, voor zo ver dit vereiste aantal de 50 leden niet te boven gaat, te overleggen op de dag die bepaald wordt in het draaiboek als bedoeld in artikel 7.3., lid 3. Deze handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Indien niet minstens twee kandidaten voldoende handtekeningen kunnen overleggen, vervalt de ledenraadpleging.

Amendementen

26. Den Haag, Dordrecht

Schrappen: derde zin: "Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald."

Toelichting: Zie gelijk amendement bij K.5

PREADVIES: AFWIJZEN

Het geven van een ondersteunende handtekening is ook een keuze. Dit gaat verder dan alleen het mogelijk maken van deelname door een kandidaat. Omdat er maar één functie te vergeven is, kan in de visie van het partijbestuur iemand zijn steun slechts aan één van de kandidaten verlenen. De ratio achter het vereiste van de unieke handtekeningen is dat daarmee aangetoond wordt dat de kandidaat voldoende draagvlak heeft voor zijn kandidatuur.

Op het congres van april 2013 is bij de bespreking van het stuk Voorstellen kandidaatstelling door het congres ingestemd met het voorstel kandidaten voor Europees Parlement, Eerste en Tweede Kamer 50 unieke handtekeningen te laten verzamelen. Bij nader inzien acht het par-

tijbestuur dit niet werkbaar. Het betekent echter wel dat het partijbestuur voorstelt het aantal te overleggen handtekeningen op minstens 100 te stellen voor een kandidatuur. Voor kandidaat-lijsttrekkers (alsmede partijvoorzitter) gold al een minimum aantal van 100 handtekeningen ter ondersteuning van een kandidatuur, maar in dat geval geldt voortaan, als het voorstel van het partijbestuur wordt overgenomen, wel de eis van unieke handtekeningen.

4. Indien een kandidaat, blijkend uit controle door of namens het bestuur, niet het vereiste aantal geldige handtekeningen kan overleggen, dient deze binnen een periode van minstens 7 dagen met aanvullende handtekeningen het vereiste aantal vol te maken. Voor deze aanvullende handtekeningen gelden dezelfde eisen als opgenomen in lid 3.

K.8. Voorstel wijziging tekst van artikel 8.7., lid 2, alsmede een nieuw lid 3 en vernummen van de overige leden:

2. Om kandidaat-lijsttrekker te zijn, dient men voor de datum die is opgenomen in het in artikel 8.2., lid 2 genoemde planningsschema minstens 100 geldige handtekeningen van leden van de partij die de kandidatuur ondersteunen te overleggen. Deze handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Indien niet minstens twee kandidaten voldoende handtekeningen kunnen overleggen, vervalt de ledenraadpleging. Overigens zijn de bepalingen in artikel 8.9. zo veel mogelijk van toepassing.

Amendementen

27. Den Haag, Dordrecht

Schrappen: Schrappen derde zin: "Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald."

Toelichting: Zie gelijk amendement bij K.5

PREADVIES: AFWIJZEN

Het geven van een ondersteunende handtekening is ook een keuze. Dit gaat verder dan alleen het mogelijk maken van deelname door een kandidaat. Omdat er maar één functie te vergeven is, kan in de visie van het partijbestuur iemand zijn steun slechts aan één van de kandidaten verlenen. De ratio achter het vereiste van de unieke handtekeningen is dat daarmee aangevoeld wordt dat de kandidaat voldoende draagvlak heeft voor zijn kandidatuur.

Op het congres van april 2013 is bij de bespreking van het stuk Voorstellen kandidaatstelling

door het congres ingestemd met het voorstel kandidaten voor Europees Parlement, Eerste en Tweede Kamer 50 unieke handtekeningen te laten verzamelen. Bij nader inzien acht het partijbestuur dit niet werkbaar. Het betekent echter wel dat het partijbestuur voorstelt het aantal te overleggen handtekeningen op minstens 100 te stellen voor een kandidatuur. Voor kandidaat-lijsttrekkers (alsmede partijvoorzitter) gold al een minimum aantal van 100 handtekeningen ter ondersteuning van een kandidatuur, maar in dat geval geldt voortaan, als het voorstel van het partijbestuur wordt overgenomen, wel de eis van unieke handtekeningen.

3. Indien een kandidaat, blijkend uit controle door of namens het bestuur, niet het vereiste aantal geldige handtekening kan overleggen, dient deze binnen een periode van minstens 7 dagen met aanvullende handtekeningen het vereiste aantal vol te maken. Voor deze aanvullende handtekeningen gelden dezelfde eisen als opgenomen in lid 2.

K.9. Voorstel wijziging tekst van artikel 9.6., lid 2, alsmede een nieuw lid 3 en vernummen van de overige leden:

2. Om kandidaat-lijsttrekker te zijn, dient men voor de datum die is opgenomen in het in artikel 9.2., lid 2 genoemde planningsschema minstens 100 geldige handtekeningen van leden van de partij die de kandidatuur ondersteunen te overleggen. Deze handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Indien niet minstens twee kandidaten voldoende handtekeningen kunnen overleggen, vervalt de ledenraadpleging. Overigens zijn de bepalingen in artikel 9.8. zo veel mogelijk van toepassing.

Amendementen

28. Den Haag, Dordrecht

Schrappen: Schrappen derde zin: "Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald."

Toelichting: Zie gelijk amendement bij K.5

PREADVIES: AFWIJZEN

Het geven van een ondersteunende handtekening is ook een keuze. Dit gaat verder dan alleen het mogelijk maken van deelname door een kandidaat. Omdat er maar één functie te vergeven is, kan in de visie van het partijbestuur iemand zijn steun slechts aan één van de kandidaten verlenen. De ratio achter het vereiste van de

unieke handtekeningen is dat daarmee aangetoond wordt dat de kandidaat voldoende draagvlak heeft voor zijn kandidatuur.

Op het congres van april 2013 is bij de bespreking van het stuk Voorstellen kandidaatstelling door het congres ingestemd met het voorstel kandidaten voor Europees Parlement, Eerste en Tweede Kamer 50 unieke handtekeningen te laten verzamelen. Bij nader inzien acht het partijbestuur dit niet werkbaar. Het betekent echter wel dat het partijbestuur voorstelt het aantal te overleggen handtekeningen op minstens 100 te stellen voor een kandidatuur. Voor kandidaatlijsttrekkers (alsmede partijvoorzitter) gold al een minimum aantal van 100 handtekeningen ter ondersteuning van een kandidatuur, maar in dat geval geldt voortaan, als het voorstel van het partijbestuur wordt overgenomen, wel de eis van unieke handtekeningen.

3. Indien een kandidaat, blijkend uit controle door of namens het bestuur, niet het vereiste aantal geldige handtekening kan overleggen, dient deze binnen een periode van minstens 7 dagen met aanvullende handtekeningen het vereiste aantal vol te maken. Voor deze aanvullende handtekeningen gelden dezelfde eisen als opgenomen in lid 2.

K.10. Voorstel wijziging tekst van artikel 10.7., lid 2, alsmede een nieuw lid 3 en vernummen van de overige leden:

2. Om kandidaat-lijsttrekker te zijn, dient men voor de datum die is opgenomen in het in artikel 10.2., lid 2 genoemde planningsschema minstens 100 geldige handtekeningen van leden van de partij die de kandidatuur ondersteunen te overleggen. Deze handtekeningen dienen vergezeld te gaan van gegevens die het mogelijk maken deze leden te identificeren in de ledenadministratie, zoals naam en adres. Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald. Indien een lid twee of meer handtekeningen heeft gegeven aan eenzelfde kandidaat, telt slechts één van deze handtekeningen. Indien niet minstens twee kandidaten voldoende handtekeningen kunnen overleggen, vervalt de ledenraadpleging. Overigens zijn de bepalingen in artikel 10.9. zo veel mogelijk van toepassing.

Amendementen

29. Den Haag, Dordrecht

Schrappen: derde zin: "Indien een lid voor twee of meer kandidaten een handtekening heeft gegeven, worden de handtekeningen van dit lid doorgehaald."

Toelichting: Zie gelijk amendement bij K.5

PREADVIES: AFWIJZEN

Het geven van een ondersteunende handtekening is ook een keuze. Dit gaat verder dan alleen het mogelijk maken van deelname door een kan-

didaat. Omdat er maar één functie te vergeven is, kan in de visie van het partijbestuur iemand zijn steun slechts aan één van de kandidaten verlenen. De ratio achter het vereiste van de unieke handtekeningen is dat daarmee aangetoond wordt dat de kandidaat voldoende draagvlak heeft voor zijn kandidatuur.

Op het congres van april 2013 is bij de bespreking van het stuk Voorstellen kandidaatstelling door het congres ingestemd met het voorstel kandidaten voor Europees Parlement, Eerste en Tweede Kamer 50 unieke handtekeningen te laten verzamelen. Bij nader inzien acht het partijbestuur dit niet werkbaar. Het betekent echter wel dat het partijbestuur voorstelt het aantal te overleggen handtekeningen op minstens 100 te stellen voor een kandidatuur. Voor kandidaatlijsttrekkers (alsmede partijvoorzitter) gold al een minimum aantal van 100 handtekeningen ter ondersteuning van een kandidatuur, maar in dat geval geldt voortaan, als het voorstel van het partijbestuur wordt overgenomen, wel de eis van unieke handtekeningen.

3. Indien een kandidaat, blijkend uit controle door of namens het bestuur, niet het vereiste aantal geldige handtekening kan overleggen, dient deze binnen een periode van minstens 7 dagen met aanvullende handtekeningen het vereiste aantal vol te maken. Voor deze aanvullende handtekeningen gelden dezelfde eisen als opgenomen in lid 2.

L. Voorstellen en moties ter behandeling in congres of Politieke Ledenraad, ingediend door een lid van de partij

L.1. Gewijzigde tekst van artikel 5, lid 8:

8. Voorstellen, amendementen en moties kunnen worden ingediend door het partijbestuur of door de (afgevaardigden van de) afdelingen, alsmede de (afgevaardigden van de) instellingen en geledingen als bedoeld in lid 13, tenzij anders bepaald. Elk lid heeft het recht voorstellen en moties in te dienen ter behandeling in het congres; bepalingen over dit recht van initiatief zijn geregeld in het reglement.

L.2. Gewijzigde tekst van artikel 8, lid 7:

7. Voorstellen, amendementen en moties kunnen worden ingediend door het partijbestuur of door (de afgevaardigden van) de afdelingen en de gewesten, alsmede de (afgevaardigden van de) Jonge Socialisten, de neveninstellingen en de door het partijbestuur erkende platforms en netwerken, zoals bepaald in lid 11. Elk lid heeft het recht voorstellen en moties in te dienen ter behandeling in de Politieke Ledenraad; bepalingen over dit recht van initiatief zijn geregeld in het reglement.

L.3. Invoezen van een nieuw lid 2 in artikel 4.2. De voorbereiding van het congres, met vernumming van de overige leden:

2. Elk lid kan voorstellen en moties indienen ter behandeling in het congres tot 9 weken voordat het congres wordt gehouden, mits bij indiening ondersteund door minstens 100 andere

leden. Een lid dat een dergelijk voorstel of motie indient treedt op als indiener van dit voorstel of deze motie en heeft het recht het voorstel of de motie toe te lichten en te verdedigen tijdens het congres.

L.4. Invoegen van een nieuw lid 3 in artikel 4.5. De voorbereiding van de Politieke Ledenraad, met vernummering van de overige leden:

3. Elk lid kan voorstellen doen voor adviezen die door de Politieke Ledenraad worden behandeld of moties voorleggen aan de Politieke Ledenraad, mits dergelijke voorstellen of moties ondersteund zijn door minstens 100 andere leden. Een lid dat een dergelijk voorstel of motie indient treedt op als indiener van dit voorstel of deze motie en heeft het recht het voorstel of de motie toe te lichten en te verdedigen tijdens de Politieke Ledenraad.

VERKIEZINGSPROGRAMMA

VERKIEZINGEN EUROPEES PARLEMENT

AMENDEMENTEN EN PREADVIEZEN

1. Uit de crisis

De laatste jaren stond 'Europa' gelijk aan 'crisis'. De oorzaken van die crisis zijn veelzijdig en complex. Er is te veel en te risicovol geleend door landen, banken en particulieren. Hervormingen zijn te lang uitgesteld. Er hebben zich gevaarlijke hoeveelheden lucht gevormd in bijvoorbeeld de huizenmarkt en de financiële sector. Die lucht moet er nu uit en ook overheden moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Het weer gezond maken van de economie en van de overheidsfinanciën is een noodzakelijk, maar ook een pijnlijk proces. Daar zijn we ons goed van bewust.

Amendementen

1. Utrecht

Wijzigen: 'gevaarlijke hoeveelheden lucht' respectievelijk 'Die lucht' vervangen door : 'bubble' of 'bubbel'.

Toelichting: Wat wordt er bedoeld met lucht in dit verband? In de economie wordt gewoonlijk de term bubble gebruikt:

http://en.wikipedia.org/wiki/Economic_bubble.

Zoals het er nu staat is niet duidelijk.

PREADVIES: AFWIJZEN

De oorspronkelijk tekst is een heldere, Nederlandstalige, weergave van datgene wat er bedoeld wordt.

De financiële crisis heeft onze economie hard geraakt. We zijn al jaren bezig om de oorzaken van de crisis te bestrijden en om nieuwe tegenslagen af te wenden. De ene Europese top volgde de andere in rap tempo op. Er is een scala aan soms draconische noodmaatregelen getroffen om de crisis in Europa te bezweren. Veel van die maatregelen waren er op gericht om op de korte termijn het vertrouwen van financiële markten terug te winnen. Daarbij was het ook nodig om meer bevoegdheden met elkaar te gaan delen; meer wellicht dan we eigenlijk comfortabel vonden.

Amendementen

2. Utrecht

Schrappen: 'soms draconische'

PREADVIES: AFWIJZEN

De noodmaatregelen die getroffen zijn waren soms draconisch. Geen reden dit te schrappen.

3. Utrecht

Schrappen: 'meer wellicht dan we eigenlijk comfortabel vonden'

Toelichting: Het was nodig en wenselijk om meer bevoegdheden met elkaar te gaan delen. Door daaraan toe te voegen dat we dat oncomfortabel vonden, zeggen we eigenlijk dat we dat niet wilden. Dit is niet consequent. Maar het is ook een voorbeeld van een negatieve houding van de nationale politiek tov de Europese politiek die niet bijdraagt aan de acceptatie van deze noodzakelijke en wenselijke maatregelen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Om de crisis het hoofd te bieden was het soms nodig maatregelen te nemen en bevoegdheden te delen, meer wellicht dan we eigenlijk comfortabel vonden.

Nu Europa langzaam maar zeker uit het dal klimt en de rook begint op te trekken worden de gevolgen van de crisis steeds zichtbaarder. De gebeurtenissen en besluiten van de afgelopen jaren hebben diepe sporen nagelaten. In grote delen van Europa heeft de werkloosheid schrikbarende vormen aangenomen. Het vertrouwen in de Europese samenwerking liep daarbij ook een deuk op. Burgers voelen dat zij de rekening van de crisis op hun bordje krijgen, terwijl het de bankiers waren die de problemen veroorzaakt hebben door wereldwijd onverantwoorde risico's te nemen.

In ons Europa willen we dat er niet alleen naar de cijfers gekeken wordt – niet slechts naar begrotingsnormen en bezuinigingspakketten - maar vooral ook naar de gevolgen voor mensen. We willen dat zorgen serieus genomen worden en dat daar naar gehandeld wordt. Daarom moet onverantwoord gedrag door bankiers en belastingontwijkers een halt toegeroepen worden. Daarom willen we een Europa dat zich gaan richten op werkgelegenheid en eerlijke concurrentie en is het van belang dat er weer ruimte en perspectief komt voor herstel. In plaats van een onderlinge race to the bottom, streven we samen naar een sterker en sociaal Europa.

Amendementen

4. PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: '...naar een sterker en socialer Europa.' *toevoegen:* Nieuwe alinea: 'De huidige economische crisis wordt verscherpt door het miskennen van de fundamentele schaarsten van natuurlijke hulpbronnen en het dragend vermogen van natuur en klimaat. Deze crises vragen dan ook een meer structureel antwoord en aanpassing. De PvdA onderkent deze samenhang en de urgentie om via verduurzaming van de energievoorziening en hergebruik van grondstoffen de schaarste op te heffen. Waarmee de weg wordt geopend naar een nieuw economisch model waarin welzijn, i.p.v. economische groei, voorop staat en waarmee we over de grenzen en generaties heen goed voor elkaar kunnen zorgen. Bij uitstek via Europa moet deze transitie gefaciliteerd worden.'

Toelichting: Velen zien de huidige economische crisis nog als een tijdelijke inzinking. Daarna kunnen we weer 'as usual' doorgaan. Echter, als we zo door gaan dreigen onze kinderen slechter af te zijn dan wij. Onze huidige manier van leven is niet duurzaam; steeds meer consumptie om de economische groei aan te jagen. De economische crisis ('profit') en de ecologische crisis ('planet') gaan hand in hand. Ook de Raad van State wijst in haar Jaarverslag 2012, gelijk aan de Commissie Melkert, erop dat de huidige economische crisis verscherpt wordt door drie fundamentele schaarste: grondstoffen, energie en het dragend vermogen voor natuur en klimaat.

PREADVIES: OVERNEMEN

Financiële sector gezond en dienstbaar maken

De crisis in de financiële sector heeft hele landen gedestabiliseerd en de Europese economie aan de rand van de afgrond gebracht. Overheden hebben banken met miljarden aan belastinggeld over-eind gehouden. De omvang en rol van de financiële sector moet weer in verhouding komen te staan tot haar dienende functie in de Europese economie. Het is daarom nodig dat toezicht en regels fors worden aangescherpt om een volgende crisis te voorkomen.

Amendementen

5. Utrecht

Schrappen: "omvang en"

Toelichting: De rol van de financiële sector moet veranderen. De omvang van bedrijven binnen die financiële sector moet beperkt worden. Maar de omvang van de financiële sector als geheel beperken is economisch niet wenselijk.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het is precies de rol, aard het functioneren en de omvang van de financiële sector die tot de huidige financiële en economische crisis hebben geleid.

6. Alkmaar/Graft-De Rijk/Schermer

Na: '...om een volgende crisis te voorkomen.' *toevoegen:* nieuw bullet punt: 'De EU bevordert dat de kredietverstrekking door banken aan het midden- en kleinbedrijf weer op gang komt.'

Toelichting: Voor een herstel van de economie is de bijdrage van een vitaal MKB essentieel.

PREADVIES: OVERNEMEN

7. Brussel/Belgie, Dordrecht

Na: '...om een volgende crisis te voorkomen.'

Toevoegen: 'Gezien de ervaringen in het verleden, is meer transparantie, meer informatie en waar nodig een verscherpt toezicht op lobby activiteiten van de financiële sector bij Europese Commissie en Europees Parlement nodig. Het bestaande lobby register is daarvoor onvoldoende. De PvdA zal initiatieven nemen om het inzicht in en de transparantie van de financiële belangen in en rond de EU te vergroten.'

Toelichting: Het bestaande lobby register is onvoldoende. Lobbyisten moeten zich wel identificeren, maar behoeven niet de belangen die zij vertegenwoordigen te noemen.

PREADVIES: OVERNEMEN

Om dit toezicht uit te voeren is intensievere samenwerking in Europa nodig: een Europese Bankenuïe. Want alleen zo staan we sterk genoeg om effectief toezicht te houden op een sector die grensoverschrijdend opereert en van grote invloed is op de financiële stabiliteit van lidstaten. Alleen samen kunnen we voorkomen dat banken landen tegen elkaar uitspelen om regels te omzeilen. Alleen samen kan kapitaalvlucht tussen landen voorkomen worden en kunnen de kosten van het faillissement van een bank voor belastingbetalers worden gedrukt. Daarom werken we gestaag door aan de ontwikkeling van een Bankenuïe.

Een eerlijke verdeling van de financiële risico's is voor de PvdA grondbeginsel van zo'n Bankenuïe: geen publieke rekening voor privaat genomen risico's. In een Bankenuïe betalen niet langer de overheid en de belastingbetaler voor een omvallende bank, maar eerst en vooral de aandeel- en obligatiehouders. Daar hebben we de afgelopen jaren al stevig aan gewerkt en daar gaan we mee door.

- De PvdA wil dat er stevig toezicht komt op de bankensector door de Europese Centrale Bank (ECB). Met gelijke en goede financiële regels in heel Europa, zoals voor het veiligstellen van spaartegoeden (depositogarantiestelsel).

Amendementen

8. Utrecht

Na: '...het veiligstellen van spaartegoeden...' *toevoegen:* 'tot €100.000'

PREADVIES: OVERNEMEN.

Amendement is ondersteuning beleid en er is

reeds een Europese richtlijn in de maak die de regels voor nationale depositogarantiestelsel gelijk trekt. Spaartegoeden beneden €100.000 komt hierbij speciale bescherming toe.

- Voordat er Europees toezicht komt moeten alle banken doorge-licht worden. Zo kunnen we risico's in kaart te brengen en ze voor de start van de Bankenu-nie gezamenlijk uit de wereld hel-pen.

Amendementen

9. Amsterdam Noord

Schrappen: Geheel punt.

Toelichting: 1) Dit punt is mosterd na de maaltijd: het doorlichten is in 2013 begonnen. 2) Waarom zouden we hebben moeten wachten met doorlichten totdat de staten hun noodgedwongen draag-plicht konden afschuiven op stakeholders en strop-penpot?

PREADVIES: AFWIJZEN

De doorlichting van banken is nu aan de gang en de goede afronding daarvan is een belangrijk ijk-punt voor verdere stappen. De PvdA wil geen unie van zieke banken. Het is immers van belang dat we met een schone lei beginnen, anders nemen we fouten en risico's uit het verleden mee naar de toekomst.

- Aangescherpte financiële regels moeten ervoor zorgen dat ban-ken geen onverantwoorde risico's meer kunnen nemen. De buffers van banken moeten omhoog, handelsactiviteiten moe-ten worden gescheiden van de activiteiten van de bank voor algemeen belang (nutsdelen).

Amendementen

10. Zutphen, Zwolle

Na: '...voor algemeen belang (nutsdelen).' *toevoe-gen:* 'Zodanig dat deze wordt ondergebracht in een aparte rechtspersoon.'

Toelichting: De oorspronkelijke tekst is te vrijblij-vend. Een strenge afscheiding van de nutsfunctie is nodig.

PREADVIES: OVERNEMEN

11. Brussel/Belgie, Dordrecht, Zwolle

Na: '...moeten omhoog, handelsactiviteiten...' *toe-voegen:* 'en zeker handelsactiviteiten voor eigen rekening'

Toelichting: De scheiding is in het bijzonder van belang voor handelsactiviteiten voor eigen rekening omdat daarmee de meeste risico's worden aange-nomen. Deze specifieke handelsactiviteiten verdie-nen daarom in het bijzonder genoemd te worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het huidige Europese voorstel van januari jongstleden stuurt, met steun van de PvdA, aan op een algeheel verbod op het inzetten van spaartegoeden voor transacties voor eigen gewin van de bank (handelen voor eigen reke-ning). Deze activiteiten zullen dus niet worden afgescheiden, maar worden verboden. Het opnemen van dit amendement zou de suggestie wekken dat zulke activiteiten alsnog zouden zijn toegestaan voor banken die spaargelden behe-ren, daarom wijzen wij het amendement af.

12. Brussel/Belgie, Dordrecht, Zwolle

Na: '...voor algemeen belang (nutsdelen).' *toevoe-gen:* Extra bullet point: 'De PvdA wenst dat de Europese Commissie haar strenge optreden t.a.v. mededingingsregels tegen marktmanipulatie voortzet en pleit voor een snelle invoering van een Europese richtlijn tegen marktmanipulatie, inclu-sief de verplichting om criminele sancties op te leggen voor deze misdrijven.'

Toelichting: De Europese Commissie heeft in december 2013 zes grote Europese banken, waar-onder de Rabobank een boete opgelegd van 1,7 miljard Euro – geld dat terugvloeit naar de lidsta-ten. Dit strenge beleid staat onder druk, maar ver-dient voortgezet te worden. Dit beleid van sanc-ties op criminele handelingen verdient te worden voortgezet en middels een richtlijn in wetgeving te worden omgezet.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Financiële fraude zoals marktmanipulatie wordt adequaat aangepakt door gezamenlijk Europees optreden en strafrech-telijke sancties. Mensen moeten kunnen zien dat rechtvaar-digheid hoort bij een aanpak om het vertrouwen in de markt te herstellen.
- Samen optreden werkt. Bonussen in Europa zijn inmiddels gemaximeerd. Wij willen nog strengere Europese afspraken om exorbitante bonussen in de financiële sector aan banden te leggen: maximaal 20 procent van het jaarsalaris.

Amendementen

13. Utrecht, Zwolle

Na: '...20 procent van het jaarsalaris' *toevoegen:* 'bij continueren van de functie. Bij vertrek uit de functie geldt ook een (nader te bepalen) maxi-mum.'

PREADVIEZEN: AFWIJZEN

Onnodige toevoeging. Het standpunt dat we een maximum van 20 procent jaarsalaris willen is helder.

14. Leiden

Na: '...20 procent van het jaarsalaris.' *toevoegen:* 'De toekenning van bonussen in de financiële sector moet in elk geval zodanig verlopen dat er geen perverse prikkel van uit kan gaan die leidt tot het nemen van extra risico's.'

Toelichting: Spreekt voor zich.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Ook investeerders moeten de kosten van een dreigend faillissement van een bank dragen. De belastingbetaler is te vaak opgedraaid voor de kosten van omvallende banken. Er komt een Europese Resolutieautoriteit die het faillissement van banken afwikkelt. De bijdrage van de private sector staat hierbij voorop.
- Er komt een Europese belasting op financiële transacties waarvan de opbrengsten terugvloeien naar de lidstaten en de pensioenfondsen worden uitgezonderd.

Amendementen

15. Heemstede, Brussel/Belgie, Zutphen, Dordrecht

Wijzigen: Er komt een Europese belasting op financiële transacties waarvan de opbrengsten terugvloeien aan de Unie en gedeeltelijk in de plaats treden van de huidige nationale bijdragen van de lidstaten.

Toelichting: Werkgroep Europa. Het is van belang voor de Unie een eigen belastinggebied te scheppen, dat ontlast daarnaast ook nationale begrotingen.

PREADVIES: AFWIJZEN.

De PvdA is tegen een vergroting van het belastinggebied van de Europese Unie buiten de importheffingen en de BTW-afdracht. De PvdA wil dat de inkomsten van een financiële sector belasting eerst terugvloeien naar de lidstaten. Het zijn de lidstaten die bepalen hoeveel Brussel kan uitgeven. Als de Europese begroting een eigenstandige inkomstenbron krijgt verliezen lidstaten deze controle over de uitgaven.

16. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer

Wijzigen: De door de commissie voorgestelde tekst *wijzigen in:* 'Er komt een Europese belasting op financiële transacties. De opbrengsten van deze belasting, waarvan door de lidstaten aangewezen pensioenfondsen gebaseerd op collectieve afspraken tussen sociale partners zijn uitgezonderd, vloeien terug naar de lidstaten.'

Toelichting: Het amendement is ten dele redactioneel (de bijzin die begint met "waarvan" moet onmiskenbaar verwijzen naar het woord "belasting", maar lijkt in de door de commissie voorgestelde tekst te verwijzen naar de woorden "financiële transacties"). Het inhoudelijk deel van het amendement beoogt duidelijk te maken dat niet

elke commerciële verzekeringsmaatschappij dat een eigen "pensioenfonds" begint, deze belasting kan ontlopen.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA is het eens met het feit dat pensioenfondsen moeten worden uitgezonderd van deze financiële sectorbelasting. Het is echter niet nodig de sociale partners hierbij te betrekken, aangezien het vrij duidelijk is wat een pensioenfonds is en deze zodoende kan worden uitgezonderd zonder betrokkenheid van de sociale partners. Voorts is het niet in alle landen mogelijk de sociale partners, voor zover nodig, te betrekken, dit vanwege een gebrek aan constructief sociaal overleg in een aantal Europese lidstaten.

17. Amsterdam Noord, Zwolle

Schrappen: 'en de pensioenfondsen worden uitgezonderd'.

Toelichting: (Afgezien van de haalbaarheid en wenselijkheid van Europese belastingen). Een pensioenfonds veronderstelt een werknemersverhouding waarbij pensioenpremie wordt afgedragen en ingehouden. Zelfstandigen en mensen buiten de arbeidsmarkt bouwen geen pensioen op bij een pensioenfonds, maar hebben bijvoorbeeld een levensverzekering. Inderdaad, bij een niet-pensioenfonds. (Daarenboven is de oudedagsvoorziening per lidstaat verschillend – en niet slechts de PvdA wil de inrichting van de sociale zekerheid bij de lidstaat behouden.) Is het rechtvaardig, dat hun oudedagsvoorziening wel wordt gedrukt door die belasting? Wellicht is het verstandiger om geen uitzonderingen te maken, zodat pensioenen worden opgebouwd met behulp van weinig (dan belaste) transacties, en dus met meer oog voor de lange termijn.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA wil pensioenfondsen uitzonderen, vanwege hun belangrijke sociale-economische functie in de inkomensvoorziening voor ouderen in Nederland. Pensioen is uitgesteld loon en wordt bij uitkering reeds belast. Een financiële sectorbelasting dient speculatie tegen te gaan, niet het opbouwen van pensioen te bemoeilijken. Nederland heeft een sterk pensioenstelsel, waarbij naast een overheidspensioen (AOW) ook sprake is van kapitaaldekking door grote fondsen. Andere landen kennen niet zo'n traditie, waardoor hier een blinde vlek voor was in de Europese onderhandelingen. De PvdA hoopt, mede met steun van Duitsland, toch deze uitzondering te realiseren.

18. Amsterdam Zuid

Na: '...pensioenfondsen worden uitgezonderd.' *toevoegen:* 'Met het oog op het herstel van de schade van de financiële crisis dient de opbrengst

van de financiële transactiebelasting te worden geïnvesteerd in het scheppen van werk, het verbreden van de economie en het versterken van de economische concurrentiekracht.'

Toelichting: De opbrengst ook daadwerkelijk gebruiken voor structureel economisch herstel en niet voor andere doeleinden.

PREADVIES: OVERNEMEN

19. ZuidNoord Commissie

Schrappen: 'en de pensioenfondsen worden uitgezonderd'.

Toelichting: Een belasting op financiële transacties is niet alleen een verdiende inkomstenbron voor overheden die hebben moeten bloeden voor een onverantwoordelijke financiële sector, maar ook een rem op financiële transacties die niets meer met de reële economie te maken hebben. Het is daarom onjuist de pensioenfondsen van deze belasting uit te willen zonderen. Deze uitzondering die voor pensioenfondsen geclaimd wordt zorgt ervoor dat Nederland nooit aan de belasting mee zal doen, omdat de landen die wel voor een transactiebelasting zijn die uitzondering niet willen. Die landen willen niet bij voorbaat allerlei uitzonderingen. Onnodig te zeggen dat dat juist wel is wat de druk lobbyende financiële sector wil. Dus laten we duidelijk zijn: als we echt willen dat die financiële transactiebelasting er komt, moeten we ervoor zorgen dat ook de pensioenfondsen hieraan meedoen.

PREADVIES: AFWIJZEN.

De PvdA denkt dat een uitzondering voor pensioenfondsen in Europees verband wel degelijk haalbaar is. Duitse Europarlementariërs hebben zich in het verleden ook sterk gemaakt voor deze uitzondering, waardoor er draagvlak is in een belangrijk EU-land om iets met deze uitzondering te doen.

- Het soms destabiliserende effect van door computers gestuurde flitshandel op Europese financiële markten wordt bestreden. Er komt een vergunningplicht voor handelaren en de mogelijkheid om handelsplatformen tijdelijk stil te leggen.

Amendementen

20. Zutphen

Na: '...handelsplatformen tijdelijk stil te leggen'

toevoegen: 'en voor institutionele beleggers wordt het invoeren van een vergunningsplicht op grote kapitaalexporten nagestreefd.'

Toelichting: Reeds sinds lange tijd is via internationale verdragen en overeenkomsten een steeds grotere tot totale vrijmaking van het internationale kapitaalverkeer tot stand gekomen. Samen met de ontwikkeling van computer gestuurde transacties

heeft dit ertoe geleid dat de kapitaal markten structureel instabiel zijn geworden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Institutionele beleggers hebben veelal een langer termijnperspectief en leveren een belangrijke bijdrage aan investeringen in de Nederlandse economie. Dit amendement zou het vrije verkeer van kapitaal in en uit Nederland ernstig schaden. Dat is voor een open Nederlandse economie met haar vele handelstromen, grote multinationals en pensioenfondsen geen goed idee. Het zou de werkgelegenheid en economie ernstig schaden. Bovendien is een dergelijk verbod in strijd met het Europese vrij verkeer van kapitaal.

21. Utrecht

Schrappen: 'van door computers gestuurde'

Toelichting: De handel reguleren is noodzaak.

Maar het tegenhouden van de vooruitgang moeten we niet willen. Een computeralgoritme kan overigens ook stabiliserend werken. De tijd dat de beurs bestond uit schreeuwende effectenhandelaren is voorbij.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA is niet tegen computergestuurde handel maar wil de risico's wel inperken door een vergunningplicht en beter toezicht. Het is daarmee ook geen vlucht naar het verleden, maar leidt er wel toe dat deze handel in de toekomst veiliger wordt.

22. Rotterdam

Na: '...handelsplatformen tijdelijk stil te leggen.'

toevoegen: 'De door computers gestuurde handel in effecten van in Europa gevestigde en opererende banken, verzekeringsmaatschappijen en landen wordt verboden.'

Toelichting: Het stil leggen van handelsplatformen kan alleen achteraf wanneer de schade al is ontstaan. In verband met de belangrijke publieke rol van banken, verzekeringsmaatschappijen en landen is het wenselijk schade vooraf te voorkomen.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA is niet tegen computergestuurde handel maar wil de risico's wel inperken door een vergunningplicht en beter toezicht op de gebruikte handelsmethodieken. Het is daarmee ook geen vlucht naar het verleden, maar leidt er wel toe dat deze handel in de toekomst veiliger wordt.

- Een Europees depositogarantiestelsel ziet de PvdA als het sluitstuk van de bankenunie.

Amendementen

23. Utrecht, Zwolle

Na: '...het sluitstuk van de bankenunie.' *toevoegen:* 'Op den duur mag er in de EU geen bank meer zijn, die "too big to fail" is.'

Toelichting: De omvang van de banken dient gelimiteerd te worden. Alleen als er geen banken meer zijn die "too big to fail" zijn, verdwijnt de "moral hazard" waarmee banken de overheid "in de houtgreep" houden. Vertrouwen op een "cultuurverandering" bij de (zaken)banken helpt niet blijkt bijna dagelijks uit "inkijkjes" in de pers in het reilen en zeilen van de handelaren in derivaten e.d. Voor de deregulering van het bankwezen in de USA in de negentiger jaren was er in de VS een situatie waarbij er geen banken bestonden die "too big too fail" waren. De aankomende FED voorzitter Janet Yellen heeft in haar optreden voor de benoemingscommissie in de senaat, 14 november j.l., verklaard dat zij naar een situatie toe wil dat er in de USA geen enkele bank meer "too big to fail" is. Suggestie: De banken worden gesplitst in betaal/spaarbanken met leningen aan particulieren, bedrijven en overheden, en in speculatiebanken die mogen handelen in financiële producten en deelnemen in bedrijven.

PREADVIES: OVERNEMEN

Een stabiele munt, ruimte voor herstel

De afgelopen vijf jaar zijn er stappen gezet om te komen tot een stabiele Euro en Eurozone. Noodfondsen kregen een permanent karakter in de vorm van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM). En bij het stabiliseren van landen – zoals onlangs bij de redding van Cyprus – wordt tegenwoordig meer rekening gehouden met de houdbaarheid van de schulden van landen en wordt eerder een beroep gedaan op grote spaarders en private partijen.

Maar er is meer nodig. Zo zou de zogeheten Trojka (Europese Commissie, IMF en ECB) in de beoordeling van landen die gesteund worden met noodfondsen, meer rekening moeten houden met sociale effecten van crisismaatregelen. Naast het wegwerken van schulden moeten landen geholpen worden bij de wederopbouw van hun economie.

Duidelijke afspraken over houdbare overheidsfinanciën zoals vastgelegd in het stabiliteits- en groeipact, zijn nodig in een muntunie. Maar veel landen, ook Nederland, bleken door forse economische tegenwind niet in staat het begrotingstekort binnen de afgesproken termijn onder de grens van 3 procent te krijgen. Er is gebleken dat er binnen de huidige regels onvoldoende ruimte is voor hervormingen die de structurele kracht van de economie versterken. Bovendien wordt er onvoldoende rekening gehouden met de sociale gevolgen van stevige bezuinigingen. De regels zijn dus aan herziening toe.

Amendementen

24. Zutphen

Na: '...dus aan herziening toe.' *toevoegen:* 'Op termijn wordt eraan gedacht het 3% criterium voor het overheidstekort en het 60% criterium voor de staatsschuld te vervangen door 1 criterium voor de staatsschuld-houdbaarheid, dat naar huidige inzichten voor Nederland ruim boven de 60 % kan liggen.'

Toelichting: Het indertijd gekozen staatsschuld criterium van 60% was een arbitraire keuze. Het 3% criterium voor het overheidstekort berustte op de gedachte dat de staatsschuld niet bij voortduring zou mogen oplopen. Maar de groei en inflatiecijfers waarop deze 3% gebaseerd was zijn intussen allang niet meer actueel. Het voorgestelde schuldhoudbaarheidscriterium borgt solide overheidsfinanciën evenzeer, maar zou toch voor Nederland in de huidige tijd meer speelruimte hebben geboden. We willen de invoering van het nieuwe criterium onderzoeken, omdat we begrijpen dat er voor de korte termijn met de oude criteria gewerkt met blijven worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het is goed om kritisch te kijken naar de regels voor schuld en tekort, en dat doet de PvdA ook. Het voorgestelde alternatief van schuldhoudbaarheid is echter te complex en veranderlijk. Een houdbare schuld kan snel onhoudbaar worden, als de rente en groei-aannames veranderen. Het is niet verstandig om de Europese regels te baseren op een dergelijk volatiel criterium.

25. Utrecht, ZuidNoord Commissie

Na: '...binnen de huidige regels onvoldoende ruimte is voor...' *toevoegen:* 'duurzame'

Toelichting: Naast de begrotingsafspraken van de lidstaten in de eurozone moet er ook een duurzame groei-criterium komen.

PREADVIES: OVERNEMEN

26. De Jonge Socialisten

Na: '...De regels zijn dus aan herziening toe.' *toevoegen:* 'Dat betekent dat in het vervolg de lidstaten van de Europese Unie streven naar een niveau van werkloosheid dat niet hoger ligt dan 5% van de beroepsbevolking naast het blijvend belang van het streven naar een begrotingstekort van niet meer dan 3%, zo mogelijk trendmatig dalend.'

Toelichting: Deze zin komt letterlijk uit het rapport van Melkert en geeft concreet invulling aan het ideaal van de PvdA: betere Europese regels die zorgen voor een sociaal Europa. De gekozen lijsttrekker voor de Europese verkiezingen heeft ook dergelijke suggesties gedaan, die zeer goed ontvangen zijn door onze leden. Wij verwachten dus dat dit amendement wordt overgenomen. Als dit

amendement wordt afgewezen rijst de vraag hoe serieus het Partijbestuur de commissie Melkert neemt.

PREADVIES: OVERNEMEN

Sinds enige tijd gaat de Commissie flexibeler om met de bezuinigingsregels, om landen die in de problemen zitten meer tijd te geven om te herstellen. Dat is ook nodig. Gevolg is wel dat er een situatie is ontstaan waarin het nu aan de Commissie is, in het bijzonder aan de begrotingscommissaris, om in te schatten hoe strikt de begrotingsregels van land tot land toegepast worden. Dat is een onwenselijke situatie.

Amendementen

27. Brussel/België

Schrappen: '...Dat is een onwenselijke situatie.'

Toelichting: Een onafhankelijke scheidsrechter die inschat of de begrotingsregels correct worden toegepast is juist wenselijk en ook altijd door Nederland (inclusief door de huidige regering) bepleit. Wel moet de commissaris die inschatting maken op basis van verbeterde regels, waarin ook sociale doelstellingen zijn verdisconteerd.

PREADVIES: OVERNEMEN

- We houden ons aan gemaakte afspraken. Zonder duidelijke regels over de begroting en de omvang van de staatsschuld kan een muntunie immers niet functioneren. Alleen als wij zelf doen wat nodig is, kunnen we dat ook van andere landen vragen.

Amendementen

28. Amsterdam Zuid

Schrappen: 'We houden ons aan gemaakte afspraken...'

PREADVIES: AFWIJZEN.

Afspraken zijn nodig voor een werkende muntunie en een werkende Europese Unie, maar afspraken werken alleen als men zich ook aan de afspraken houdt.

- We pleiten wel voor aanpassing van deze regels, die te eenzijdig op begrotingsnormen zijn gericht. Bij het op orde brengen van overheidsfinanciën worden financiële, economische én sociale factoren voortaan in onderlinge samenhang gewogen. Hierdoor wordt de balans in de afspraken versterkt.

Amendementen

29. De Jonge Socialisten

Na: '...balans in de afspraken versterkt.' *toevoegen:*

'Dat betekent dat in het vervolg de lidstaten van de Europese Unie streven naar een niveau van werkloosheid dat niet hoger ligt dan 5% van de beroepsbevolking naast het blijvend belang van het streven naar een begrotingstekort van niet meer dan 3%, zo mogelijk trendmatig dalend. *Toelichting:* Deze zin moet tussen de laatste en een na laatste zin van de alinea (dus tussen "onderlinge samenhang gewogen" en "Hierdoor wordt de balans"). Ze komt letterlijk uit het rapport van Melkert, en geeft concreet invulling aan het ideaal van de PvdA: betere Europese regels die zorgen voor een sociaal Europa. De gekozen lijsttrekker voor de Europese verkiezingen heeft ook dergelijke suggesties gedaan, die zeer goed ontvangen zijn door onze leden. Wij verwachten dus dat dit amendement wordt overgenomen. Als dit amendement wordt afgewezen rijst de vraag hoe serieus het Partijbestuur de commissie Melkert neemt.

PREADVIES: OVERNEMEN

Zie amendement 26.

- Naast begrotingsdoelen en economische analyses komt er een 'scorebord voor sociale en werkgelegenheidsaspecten' met meetbare doelstellingen. De Commissie kijkt in het bijzonder naar een maximale werkloosheidsnorm. Daarnaast gelden sociale indicatoren als verlies van koopkracht en toename van inkomensongelijkheid. Een duidelijk gedefinieerde set van indicatoren draagt bij aan een objectieve en transparante afweging door de Commissie.
- Landen die serieus bezig zijn met het op orde brengen van hun overheidsfinanciën, het versterken van hun economie (waaronder ook het investeren in 'menselijk kapitaal') krijgen extra tijd om aan begrotingsdoelstellingen te voldoen. Op die manier krijgen landen meer ruimte om te investeren in economisch herstel en werkgelegenheid.
- De ministers van Sociale Zaken krijgen een gelijke positie naast de ministers van Financiën. Besluitvorming vindt dus niet alleen plaats langs de financiële meetlat maar ook op basis van sociaaleconomische doelstellingen. Ook sociale partners moeten een prominenter rol krijgen in de besluitvorming op EU-niveau.

Amendementen

30. Amsterdam Noord

Schrappen: 'Ook sociale partners moeten een prominenter rol krijgen in de besluitvorming op EU-niveau.'

Toelichting: Heel mooi, maar ook heel Nederlands ("akkoord van Wassenaar"), en uitgaande van georganiseerde werknemers. Wat doen we met het

groeïende aantal niet-georganiseerde zelfstandigen, en wellicht ook met uitkeringstrekkers? Aanvaarden wij ook een grotere rol van de vakbonden die tot geweld neigen (Frankrijk) of een geschiedenis van onderdrukking van de werknemers hebben (Oost-Europa)? En wat zou een grotere rol van werkgeversverenigingen toevoegen?

PREADVIES: AFWIJZEN

Omdat het juist belangrijk is dat de sociale partners meer betrokken worden bij Europese besluitvorming. Overigens zijn we naast grotere betrokkenheid van de sociale partners ook voor grotere betrokkenheid van maatschappelijke organisaties bij de Europese besluitvorming.

- Het Europees noodfonds moet eerder aangesproken kunnen worden, voordat bij landen het water aan de lippen staat. Onder strikte voorwaarden, net als bij het IMF. Zo kan erger worden voorkomen en kunnen de kosten voor de belastingbetaler drastisch beperkt worden.
- Op termijn is invoering van een vorm van eurobonds mogelijk, maar eerst moeten de Europese economieën naar elkaar toe groeien en de oprichting van de Bankunie voltooid zijn. Eurobonds kunnen worden gebruikt voor de financiering van de eerste 60 procent van de staatsschuld, daarboven kunnen landen zelf obligaties uitgeven. Met eurobonds kunnen we de kracht van de gezamenlijke Europese economieën gebruiken om de financieel-economische stabiliteit te vergroten.

Amendementen

31. Zutphen

Schrappen: '...moeten de Europese economieën naar elkaar toe groeien en...'

Toelichting: In de oorspronkelijke tekst wordt de zeer wenselijke invoering van Eurobonds wel erg op de lange baan geschoven. In nieuwe tekst "moeten" overigens vervangen door "moet".

PREADVIES: AFWIJZEN

Zonder economische convergentie kunnen onder de 'veilige' paraplu van Eurobonds in de loop van de tijd dermate grote budgettaire en macro-economische onevenwichtigheden worden opgebouwd dat er in een later stadium alsnog noodhulp en steunoperaties nodig zijn. Eurobonds zouden daar juist een einde aan moeten maken, maar dan is dus wel van te voren een zekere mate van economische convergentie nodig.

32. Zutphen

Na: '...financieel-economische stabiliteit te vergroten.' *toevoegen:* 'Ook kunnen eurobonds worden uitgegeven voor de financiering van Europese stimuleringsfondsen voor duurzame groei en innovatie; alsmede voor investeringen in de verbetering van grensoverschrijdende infrastructurele netwerken.'

Toelichting: Er is geen reden waarom de EU niet al zou kunnen beginnen met de uitgifte van eurobonds die niet dienen voor de financiering van staatsschulden. De voorgestelde fondsen kunnen de Europese integratie verder bevorderen en zullen ook grote positieve werkgelegenheidseffecten kunnen hebben.

PREADVIES: AFWIJZEN

De EU krijgt middelen van lidstaten voor financiering van Europese stimuleringsfondsen voor duurzame groei en innovatie. Lidstaten kunnen op den duur mogelijk geld ophalen via Eurobonds. Het is in de huidige governance-structuur niet wenselijk om eurobonds direct in te zetten voor de Europese begroting. Het risico is dan te groot dat de controle van lidstaten op wat er met Europees geld gebeurt tekort schiet.

33. Amsterdam Zuid

Na: '...financieel-economische stabiliteit te vergroten.' *toevoegen:* extra bullet point: 'De Europese Centrale Bank moet het recht krijgen om euroobligaties uit te geven aan landen uit de eurozone die voldoen aan de convergentiecriteria van het begrotings- en stabiliteitspact (maximaal -3% overheidstekort en maximaal 60% van het bnp aan staatsschuld).'

Toelichting: Overweging: De ECB kan een lagere rente bedingen op de kapitaalmarkt dan de afzonderlijke eurolidstaten. Het binnen de grenzen houden van het overheidstekort en van de staatsschuld kan op deze wijze de extra beloning krijgen die dit verantwoorde economische beleid ook verdient. Tegelijkertijd zal het een extra prikkel geven aan de overige euro-lidstaten om hun economisch beleid in de gewenste richting aan te passen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Tekst is geen toevoeging aan de huidige tekst. In dit programma wordt al gepleit voor de invoering van Eurobonds op termijn. Daarbij geldt dat het opmerkelijk is om een budgettaire instrument aan een monetair instituut te koppelen.

We roepen belastingontwijking een halt toe

Een Europa dat werkt, werkt hard aan het tegengaan van belastingontwijking door individuen en bedrijven. Niet alleen lopen Europese lidstaten en ontwikkelingslanden jaarlijks vele honderden miljarden mis aan belastinginkomsten, ook zorgt het ontwijken van belastingen voor een ongelijk speelveld voor bedrijven in Europa en daarbuiten en ondermijnt de duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding in ontwikkelingslanden. Van burgers verwachten we dat ze netjes belasting afdragen, dat verwachten we dus ook van bedrijven. Voor een beter Europa is een effectieve gezamenlijke aanpak noodzakelijk.

De eerste stappen zijn al in 2012 gezet in het Europese Actieplan voor het tegengaan van belastingontwijking. Het verbeteren van het uitwisselen van gegevens over belastingafdracht is een goed begin. Maar er is meer nodig.

- We maken een einde aan de concurrentie tussen landen waar bij elke lidstaat steeds lagere vennootschapsbelasting vraagt in de hoop dat bedrijven zich in betreffend land zullen vestigen. Hiertoe moeten de vennootschapsbelasting (grondslag en tarief) van lidstaten meer naar elkaar toe groeien. Ook moet er meer openheid komen als het gaat om de afspraken die lidstaten maken met individuele bedrijven.

Amendementen

34. Amsterdam Oost, Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West

Na: '...maken met individuele bedrijven.' *toevoegen:* 'We streven naar een zo snel mogelijke implementatie van de EU richtlijn inzake de Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB) met een eerlijke verdeelsleutel over hoe deze uniforme winstbelasting wordt verdeeld over de lidstaten. We willen dit mede bereiken door onze contacten met zusterpartijen in de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten.

Toelichting: Het verbeteren van het uitwisselen van gegevens over belastingafdracht van bedrijven en personen is een goed begin. En er is meer nodig. De CCCTB is een ontwerp-richtlijn van de Europese Commissie die er naar streeft om de fiscale grondslag, hetgeen waar belasting over wordt geheven, uniform vast te stellen voor een onderneming die activiteiten ontplooit in verschillende EU lidstaten. De verdeelsleutel in de ontwerp richtlijn bevoordeelt Duitsland en Frankrijk sterk en gaat Nederland veel kosten.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Er moeten op Europees niveau bindende afspraken gemaakt worden tussen lidstaten om een einde te maken aan belastingroutes waarmee grote bedrijven belasting ontwijken en vermijden.
- Europese landen dienen het bankgeheim op te heffen.

Amendementen

35. Dordrecht

'...Europese landen dienen het bankgeheim op te heffen.' *wijzigen in:* '...Europese landen dienen het bankgeheim ten opzichte van fiscale autoriteiten op te heffen voorzover dit noodzakelijk is om belastingvlucht door zwartsparen en crimineel geld tegen te gaan. De EU dient ook derde landen ertoe te bewegen het bankgeheim op te heffen.'

Toelichting: Het bankgeheim staat al jaren onder

druk. Opheffen? Ten opzichte van wie en wat en wanneer dan? En hoe zit het met de privacy? Als gegevens openbaar worden zijn ze dat ook voor criminelen. Dat lijkt geen goede zaak.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het bankgeheim bestaat al niet in de meeste Europese landen. Alleen Oostenrijk, Luxemburg en Liechtenstein kennen nu nog een bankgeheim. Juist omdat het bankgeheim vooral wordt gebruikt voor zwart geld en criminele activiteiten is het nodig dat alle Europese landen het bankgeheim opheffen.

- Multinationals worden verplicht om per land waar zij actief zijn openbaar te maken hoeveel belasting ze er betalen (country-by-country reporting). Transparantie is noodzakelijk voor het effectief tegengaan van belastingontwijking.
- We willen een duidelijkere link tussen de activiteiten van een bedrijf en het land waar het bedrijf belasting betaalt. We maken een einde aan brievenbusconstructies waarbij bedrijven alleen ergens (juridisch) gevestigd zijn vanwege voordelige fiscale constructies.

Amendementen

36. Zutphen, FMS Landelijk, ZuidNoord Commissie

Na: '...waar het bedrijf belasting betaalt...' *toevoegen:* 'En bij die link denken we eraan dat het bedrijf belastingplichtig is in het land waar het de grootste toegevoegde waarde realiseert.'

Toelichting: Aan welke link gedacht moet worden is in de tekst onduidelijk. Dat belasting betaald wordt in het land waar het grootste beroep op de nationale hulpbronnen gedaan wordt lijkt niet meer dan billijk.

PREADVIES: AFWIJZEN

De link wordt duidelijk beschreven, namelijk tussen de activiteiten van een bedrijf en het land waar het bedrijf belasting betaalt. Bovendien is een bedrijf niet alleen belastingplichtig in het land waar het de grootste toegevoegde waarde realiseert. Die suggestie wordt nu wel gewekt. Ieder land moet de mogelijkheid hebben om de toegevoegde waarde in dat specifieke land te belasten.

- Europa moet het voortouw nemen in het onder de loep nemen van internationale (belasting)verdragen met ontwikkelingslanden om misbruik van belastingwetgeving tegen te gaan.

Amendementen

37. Amsterdam Oost, Amsterdam Nieuw-West, Amsterdam West, Amsterdam Zuid

Na: '...belastingwetgeving tegen te gaan.' *toevoegen:* 'We gaan voor een intensivering van de bestrijding van misbruik van de BTW en benaderen initiatieven daarvoor positief. De BTW is een belangrijke inkomensbron voor de EU en verdient bij uitstek een halsstarrige verdediging tegen ontwijking, uitholling en misbruik.'

Toelichting: Volgens een (2012) schatting van de Europese Commissie bedraagt de BTW fraude ongeveer 100 miljoen per jaar.

PREADVIES: OVERNEMEN

Meer dan markt en munt

Economische vrijheden in Europa zijn een groot goed. Maar deze vrijheden kunnen ook conflicteren met belangrijke sociale afspraken op nationaal niveau waaraan we zeer hechten. Er moet een einde komen aan het ondermijnen van sociale rechten in de lidstaten als gevolg van afspraken rondom de Europese interne markt. Het concurreren op arbeidsvoorwaarden in plaats van op productiviteit leidt tot een race to the bottom, waarbij de werkgever met de meest creatieve schijnconstructies wint. Dat is onaanvaardbaar.

Amendementen

38. PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: '...Dat is onaanvaardbaar.' *toevoegen:* 'Het grenzeloos benutten van natuurlijke hulpbronnen leidt ook tot een race to the bottom. Daarom is de PvdA voor verschuiving van belasting op arbeid op belasting op gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Dit leidt tevens tot een gunstige concurrentiepositie voor innovatieve ondernemers en meer banen.'

PREADVIES: OVERNEMEN

Wat nodig is, zijn afspraken op Europees niveau om eerlijke concurrentie te garanderen. Als we blijven roepen dat Brussel overal af moet blijven, gaan we op papier misschien nog wel over ons eigen arbeidsmarktbeleid, maar blijkt dat in praktijk vies tegen te vallen. Daarom pleiten we ervoor om ook op Europees niveau te werken aan de bescherming en versterking van werknemersrechten en nationale verzorgingsstaten.

Amendementen

39. Utrecht

Schrappen: '...Als we blijven roepen dat Brussel overal af moet blijven, gaan we op papier misschien nog wel over ons eigen arbeidsmarktbeleid, maar blijkt dat in praktijk vies tegen te vallen...'

Toelichting: Draag het eigen verhaal uit en ga niet meeroepen.

PREADVIES: AFWIJZEN

De tekst draagt wel degelijk het eigen verhaal uit en doet bovendien recht aan de realiteit.

40. Netwerk Ruimte

'...blijkt dat in praktijk vies tegen te vallen...' *wijzigingen in:* 'staan we in werkelijkheid met onze rug tegen de muur omdat externe economische krachten een krimpende verzorgingsstaat dicteren.'

Toelichting: De formulering was erg voorzichtig. In de nieuwe formulering is het duidelijk waarom we, als we op Europese schaal niet samenwerken, te weinig invloed hebben op ons sociaal beleid.

PREADVIES: AFWIJZEN

De oorspronkelijke formulering en de tekst er omheen maken voldoende duidelijk wat er met de passage wordt bedoeld.

Lidstaten moeten zelf kunnen beslissen welke (semi-) publieke voorzieningen zij organiseren. Daar waar Europese marktregels te weinig ruimte bieden voor nationale publieke belangen, worden deze aangepast. Zo is het onaanvaardbaar dat Europese regels belemmeren dat we in Nederland ook sociale huisvesting voor mensen met een middeninkomen beschikbaar stellen. Niet langer moeten alleen marktregels centraal staan, maar er moet veel meer gekeken worden naar wat goed is voor mensen en de samenleving als geheel.

Amendementen

41. Brussel/Belgie, Dordrecht

Schrappen: '...Zo is het onaanvaardbaar dat Europese regels belemmeren dat we in Nederland ook sociale huisvesting voor mensen met een middeninkomen beschikbaar stellen...'

Toelichting: Feitelijk onjuist. De regel waarop wordt bedoeld is inmiddels terecht aangepast en het is nu mogelijk voor lidstaten om sociale diensten van algemeen economisch belang, inclusief regels op het vlak van de sociale volkshuisvesting, in te voeren zonder inmenging van Brussel (Commissie beschikking 20 december 2011 OJ 11.01.2012, pagina 3 - 10). De Commissie treedt alleen nog op bij misbruik van deze regel. Het is belangrijk dat de PvdA dit hardnekkig misverstand uit de wereld helpt.

PREADVIES: AFWIJZEN

Er is wel degelijk wetgeving m.b.t. de inkomensgrens voor sociale woningbouw en Europese regels kunnen wel degelijk een beperking vormen voor bijvoorbeeld het oprekken van de inkomensgrens zodat sociale woningbouw toegankelijk wordt voor middeninkomens. We willen juist dat Nederland zelf zo veel mogelijk ruimte heeft om het eigen beleid over sociale woningbouw in te vullen. Dat past wat ons betreft ook in Europa waar landen de ruimte

hebben en houden om niet alles aan de markt over te laten.

- We spreken af dat elke lidstaat sociale doelstellingen moet nastreven. We denken hierbij bijvoorbeeld aan een stelsel van (relatieve) minimumlonen, een goede oudedagsvoorziening, gelijkheid tussen man en vrouw, een vangnet bij werkloosheid, goed en toegankelijk onderwijs en goede en betaalbare zorg. De vormgeving en uitvoering is en blijft een nationale bevoegdheid.

Amendementen

42. Heemstede, Brussel/Belgie, Zutphen, Dordrecht, Leiden

Na: '...blijft een nationale bevoegdheid.' toevoegen: 'Waar EU landen elkaar beconcurreren door middel van een laag niveau van sociale zekerheid kan de EU een minimumniveau opleggen.'

Toelichting: Werkgroep Europa. De tekst is onduidelijk: elke lidstaat is verplicht sociale doelstellingen na te streven, maar vormgeving en uitvoering blijven nationaal. Wat betekent dat?

PREADVIES: AFWIJZEN

De tekst geeft vrij precies weer wat er wordt bedoeld: we spreken met elkaar af dat elke lidstaat algemene sociale doelstellingen nastreeft, maar de precieze vormgeving en uitvoering kan per lidstaat verschillen en blijft daarom een nationale bevoegdheid. De voorgestelde wijziging betreft bovendien geen verduidelijking, maar een inhoudelijke verandering.

43. Netwerk Ruimte

'We denken hierbij ... is en blijft een nationale bevoegdheid.' wijzigen in: 'Voor de PvdA bestaat de Europese sociale economie uit een stelsel van universele oudedagsvoorzieningen, ziekte- en werkloosheidsuitkeringen, een minimumloon dat bestaanszekerheid biedt, goede en toegankelijke en betaalbare zorg en onderwijs en bovendien het recht op een kwalitatieve en betaalbare woning in een leefbare buurt. Gelijkheid tussen seksen, sociale klassen en etniciteit is in alle regelingen essentieel.'

Toelichting: Deze formulering is explicieter door te spreken over ons gewenste economische model, voegt toe dat we ons uitspreken voor universele welvaartsstaatarrangementen en geeft bovendien aan dat betaalbaar en goed wonen een essentieel onderdeel is van ons streven naar bestaanszekerheid.

PREADVIES: AFWIJZEN

De huidige tekst doet meer recht aan het punt dat de PvdA hier wil maken, en maakt genoeg duidelijk op wat voor sociale doelstellingen wordt gedoeld. De oorspronkelijk tekst doet ook

meer recht aan het uitgangspunt dat het aan de lidstaten is om uitvoering te geven aan sociale doelstellingen.

- Sociale rechten mogen niet langer ondergeschikt zijn aan economische vrijheden. Om de balans te herstellen pleiten we voor het opnemen van een sociale vooruitgangsclausule in de Europese verdragen, die sociale rechten beschermt tegen de negatieve effecten van economische vrijheden.
- Diensten waarvan wij in Nederland vinden dat ze een publieke functie vervullen moeten afgeschermd kunnen worden van de markt. Wanneer Europese aanbesteding een ondermijning dreigt te worden voor vitale publieke belangen, bijvoorbeeld in delen van het openbaar vervoer, de zorg of afvalverwerking, moet van aanbesteding kunnen worden afgezien. Aanbestedingsregels kunnen bovendien overzichtelijker en eenvoudiger.
- Bij de toepassing van de aanbestedingsregels worden sociale- en milieucriteria uitgebreid en versterkt. Daarnaast willen we verankeren dat door middel van voorkeursbeleid opdrachten vaker bij het midden- en kleinbedrijf terecht komen.

Amendementen

44. Dordrecht, Brussel/Belgie

Toevoegen: innovatiecriteria.

Toelichting: aanbesteding op decentraal niveau kan leiden tot innovatieve producten en diensten en nieuwe werkgelegenheid.

PREADVIES: OVERNEMEN

45. Groningen

'...door middel van voorkeursbeleid opdrachten vaker bij het midden- en kleinbedrijf terecht komen.' wijzigen in: 'het midden- en kleinbedrijf gelijke kansen heeft ten opzichte van grotere bedrijven.'

Toelichting: Het voortrekken van MKB boven ander bedrijven gaat te ver. Klein is niet altijd beter, duurzamer of socialer dan groot. Er moet wel sprake zijn van gelijke kansen.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA wil met dit punt juist die gelijke kansen creëren. Vaak grijpt het MKB mis doordat grote bedrijven meer mogelijkheden hebben om opdrachten binnen te halen. De PvdA wil ervoor zorgen dat opdrachten vaker bij het MKB terechtkomen dan nu het geval is.

46. PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: '...uitgebreid en versterkt' toevoegen: 'wat duurzame groei en banen oplevert en innovatieve duurzame ondernemers een voorsprong geeft.'

Toelichting: Veel beleid van de overheden is erop gericht om ondernemers meer duurzaam te laten zijn, maar vergeet dat er ook al veel ondernemers zijn die erg duurzaam opereren.

PREADVIES: OVERNEMEN

47. PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: ...vaker bij het midden- en kleinbedrijf terecht komen. *toevoegen:* Extra bullet point: 'De PvdA zet zich ervoor in dat alle overheden en instellingen bij hun aanbestedingen en inkoop, duurzame producten een eerlijke kans geven, door de externe kosten van producten mee te wegen bij de gunning.'

Toelichting: De rol van de overheden is cruciaal bij het stimuleren van de duurzame economie door middel van haar eigen inkoop.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Provincies en gemeenten moeten meer ruimte hebben en nemen om sociaal verantwoord aan te besteden. We verhogen de drempelbedragen waarboven men tot Europese aanbesteding verplicht is.

Amendementen

48. Amsterdam Zuid, ZuidNoord Commissie

Na: '...men tot Europese aanbesteding verplicht is.' *toevoegen:* Extra bullet point: 'Invoering van een social-return criterium in de aanbesteding door de Europese Unie en haar instellingen.'

Toelichting: Bij de bestrijding van sociale uitsluiting en discriminatie dienen de EU en haar instellingen zelf het goede voorbeeld te geven.

PREADVIES: OVERNEMEN

2. Aan het werk

Onze welvaart is voor een groot deel afhankelijk van de Europese Unie. Als het goed gaat met Europa, gaat het goed met Nederland. En omgekeerd, als het slecht gaat met Europa, heeft dat negatieve gevolgen voor Nederland.

Juist voor een handelsland als Nederland levert Europa enorm veel banen op. Door de invoer en uitvoer via de Rotterdamse haven of via Schiphol. Door onze hoogwaardige kennisinstituten en dienstverleners. En dankzij de vele hardwerkende kleine ondernemers die, in een keur van sectoren, hun kansen grijpen op de Europese markt.

Amendementen

49. Amsterdam Oost, Amsterdam Nieuw-West, Amsterdam West, Amsterdam Zuid

'...En dankzij de vele hardwerkende kleine ondernemers die' *wijzigen in:* 'En dankzij de vele mensen - hardwerkend als kleine ondernemers of werknemers - die'

Toelichting: Mensen werken soms als ondernemer en soms in dienst bij een onderneming. En allemaal leveren ze een bijdrage aan onze samenleving en economie. Het is een slecht signaal om

hier de ene (veel grotere groep) buiten beeld te houden.

PREADVIES: AFWIJZEN

In de tekst worden diverse sectoren genoemd, naast ondernemers bijvoorbeeld ook dienstverleners en indirect de werknemers in de Rotterdamse haven en op Schiphol. Er is dan ook geen sprake van een bepaalde groep die buiten beeld wordt gehouden, maar slechts van een opsomming die illustreert waarom Europa voor Nederland veel banen oplevert.

Maar onze open economie is ook kwetsbaar voor tegenslag in de ons omringende landen. De landen in het zuiden van Europa zijn het hardst geraakt, maar ook in Nederland is de werkloosheid sneller opgelopen dan verwacht. Aan het verlies van werk gaat maar al te vaak het faillissement van een onderneming vooraf, omdat de vraag wegvalt of omdat het steeds moeilijker is om krediet te krijgen. De economische crisis van de afgelopen jaren laat zich het meest direct voelen als iemand zijn of haar baan verliest. Vooral de jeugdwerkloosheid is dramatisch gestegen. Voor 50-plussers is het juist extra moeilijk om weer aan het werk te komen.

Voor al die werknemers en ondernemers is het van het grootste belang dat Europa weer gaat werken. We moeten werken aan een Europese economie die de toetssteen van de toekomst kan doorstaan. Met kansen voor ondernemers. Met werk in de sectoren waar Europa het verschil kan maken ten opzichte van de rest van de wereld: de hoogwaardige maakindustrie, duurzame technologie en een sterke dienstensector. Met een eerlijke arbeidsmarkt in Europa. Waar bedrijven elkaar niet kapot hoeven te concurreren op de laagste loonkosten, maar juist door samenwerking verder komen. Uitgekiende kruisbestuiving tussen bedrijven en kennisinstellingen leidt tot betere resultaten dan blinde concurrentie. Dat model verdient navolging in de rest van ons continent.

Amendementen

50. Alkmaar/Graft-De Rijk/Schermer

'...We moeten werken aan een Europese economie die de toetssteen van de toekomst kan doorstaan...' *wijzigen in:* 'We moeten werken aan een toekomstbestendige economie.'

Toelichting: De uitdrukking 'de toetssteen van de toekomst' is op zijn minst slecht Nederlands. Een 'toekomstbestendige economie' is een economie, die de toekomstige economische en financiële uitdagingen aankan.

PREADVIES: OVERNEMEN

Hoewel het stimuleren van ondernemerschap, werkgelegenheid en de inrichting van het arbeidsmarktbeleid bij uitstek verantwoordelijkheden van de lidstaten zijn, is er ook een rol voor de EU weggelegd. Door werkgelegenheid altijd centraal te stellen, door gericht te investeren in innovatie en ondernemerschap en door te kiezen voor samenwerking en een duurzame toekomst.

Amendementen

51. Brussel/Belgie, Dordrecht, Appingedam

Na: '...gericht te investeren in innovatie...' *toevoegen:* 'nieuwe kennis'

Toelichting: innovatie ontstaat door een gericht beleid ten gunste van kennisontwikkeling

PREADVIES: AFWIJZEN

De voorgestelde toevoeging maakt de tekst niet wezenlijk beter of duidelijker. Geen reden om toe te voegen.

Werk centraal

Het terugdringen van de soms torenhoge (jeugd)werkloosheid in sommige Europese landen is onze meest urgente opdracht. Het streven naar een hoog niveau van werkgelegenheid, zoals dat ook in het Verdrag opgenomen is, moet nu een centrale plek krijgen in het volledige EU-beleid. Een duidelijk voorbeeld waar dat nu onvoldoende het geval is, is de Europese Centrale Bank (ECB). Door het eenzijdige mandaat van de ECB op prijsstabiliteit, kan zij nu niet goed reageren op het probleem van grote werkloosheid in tijden dat het economisch minder gaat. Ook binnen de afspraken die voor de eurolanden gelden, moet meer ruimte komen zodat landen steviger kunnen inzetten op de bestrijding van werkloosheid (zie hoofdstuk 1).

Amendementen

52. Zutphen

Schrappen: 'Een duidelijk voorbeeld waar dat ... op de bestrijding van werkloosheid (zie hoofdstuk 1).'

Toelichting: Monetaire financiering is niet de weg om groei te stimuleren. Dat leidt ertoe dat de schuldenproblematiek alleen maar vergroot wordt en we wilden u juist de balansen van overheid, banken en particulieren opschonen. Groei stimulering kan op tal van andere manieren.

PREADVIES: AFWIJZEN

We vinden het juist van belang dat er in Europees verband veel meer aandacht komt voor de problemen van mensen i.p.v. het blind-staren op boekhoudkundige normen.

- We willen het mandaat van de ECB uitbreiden met een werkgelegenheidsdoelstelling.

Amendementen

53. Heemstede, Brussel/België, Zutphen, Dordrecht, Nijmegen

Na: '...met een werkgelegenheidsdoelstelling.' *toevoegen:* 'De PvdA in het Europees Parlement zal zich inzetten voor versterking van de Europese vakbeweging en ondernemingsraden en zij zal de Europese vakbeweging helpen om te voorkomen

dat Europese werkgevers oneigenlijk gebruik maken van Europese werknemers.'

Toelichting: Werkgroep Europa. Voor de Partij van de Arbeid is de vakbeweging een "natuurlijke" bondgenoot. De Europese vakbeweging heeft dringend Europese wetgeving nodig bij Europese bedrijfsovernames. Veel Europese bedrijven nemen andere Europese bedrijven over in Europese landen. Een sterke Europese ondernemingsraad is dringend nodig, via Europese wetgeving.

PREADVIES: OVERNEMEN

54. Zutphen

Schrappen: De hele zin.

Toelichting: zie boven.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie toelichting bij amendement 54.

55. Nijmegen, Zwolle

Wijzigen: Het Stabiliteits- en Groeipact moet zodanig worden aangevuld met een werkgelegenheidsdoelstelling, zodanig dat het Europese instellingen (waaronder de ECB) verplicht tot ingrijpen (d.m.v. verlaging van rentetarief of verruiming geldhoeveelheid) indien de werkloosheid boven de 5% uitkomt.

Toelichting: Is conform aanbeveling rapport-Melkert.

PREADVIES: AFWIJZEN

Overbodig geworden gezien het overnemen van amendementen 36 en 30 van de Jonge Socialisten.

Bestrijden van jeugdwerkloosheid

In Spanje en Griekenland is inmiddels de helft van de jongeren werkloos. Ook in Nederland is de jeugdwerkloosheid zorgwekkend toegenomen. In totaal zijn in de eurozone zo'n 20 miljoen mensen op zoek naar een baan, waaronder veel jongeren. De huidige omvang van de jeugdwerkloosheid heeft bovendien grote sociale en (psychische) gezondheidsrisico's. Vooral in het zuiden heeft men steeds minder vertrouwen in de democratie, omdat er geen perspectief op vooruitgang lijkt. Radicalisme ligt op de loer. Het risico op een verloren generatie is uitgegroeid tot een Europees probleem waarvoor een gecoördineerde aanpak is vereist.

Dankzij een initiatief van de Europese sociaaldemocraten in 2013 wordt nu in heel Europa het Europese jeugdwerkgarantieplan uitgevoerd. In het plan staat dat lidstaten binnen vier maanden nadat een jongere (tot 25 jaar) werkloos is geworden, of klaar is met onderwijs, een baan, stage of leerplek moeten aanbieden. Hiervoor wordt 6 miljard euro vanuit Europese fondsen bijgedragen. Maar er moet meer gebeuren.

- De PvdA vindt dat de deelnameleeftijd in het Jeugdwerkgarantieplan verhoogd moet worden van 25 naar 27 jaar. Juist in deze leeftijdscategorie is de werkloosheid erg hoog.

- De PvdA wil de bijdrage aan het jeugdwerkgarantieplan uit de Europese begroting substantieel verhogen. De PvdA wil ook dat meer fondsen van de Europese Investeringsbank specifiek en meetbaar worden verbonden aan het creëren van banen of leer-werkplekken voor jonge mensen.
- De huidige Europese vacaturebank volstaat niet. De PvdA wil dat er op Europees niveau het initiatief komt om afspraken tussen lidstaten te maken zodat mismatches tussen vraag en aanbod verholpen kunnen worden. Een tekort aan bijvoorbeeld technisch geschoold personeel in het ene land kan verholpen worden door een overschot in het andere.

Amendementen

56. Zutphen

Na: '...door een overschot in het andere.' *toevoegen:*

'Ook zou er een Europees Certificatie Instituut moet komen dat de diplomawaardering van in de EU uitgegeven officiële diploma's ter hand neemt, zodat de toetredingsbelemmeringen die er op dit vlak zijn kunnen worden weggenomen.'

Toelichting: Met alleen betere info wordt het probleem niet opgelost. Met name administratieve drempels blijken ook belangrijk.

PREADVIES: AFWIJZEN

Elders in het verkiezingsprogramma (zie kopje 'Ruime mogelijkheden, goed geïnformeerd en beschermd') wordt dit punt al gemaakt, toevoeging hier is dus overbodig.

- Om de aanpak van jeugdwerkloosheid op de agenda te houden, pleiten wij voor een jaarlijkse Top van Europese regeringsleiders. In de tussentijd wisselen Europese landen hun beste voorbeelden van effectieve aanpak met elkaar uit, bijvoorbeeld om de aansluiting van (beroeps)onderwijs naar werk te verbeteren.

Amendementen

57. Amsterdam Oost, Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West

'Om de aanpak van jeugdwerkloosheid op de agenda te houden...' *wijzigen in:* 'Om de aanpak van werkloosheid met specifieke aandacht voor 'groepen' als jeugd, 50+ of laagopgeleiden op de agenda te houden.'

Toelichting: Het leeglopen van het platteland, de kansen op werk voor 50+ en de 'brain drain' van hoog opgeleiden zijn serieuze problemen van werkloosheid die ook aandacht verdienen. Specifieke groepen gericht ondersteunen zal de effectiviteit vergroten. De voorgestelde samenwerking voor de ene 'groep' - jeugd - is hiervoor aanwezig, en kan verder benut worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Werkloosheid in het algemeen is een groot pro-

bleem in Europa, en daarom stelt de PvdA dan ook werk centraal in dit programma.

Jeugdwerkloosheid is echter een specifiek probleem dat speelt in vele Europese landen met grote gevolgen voor de toekomst. Daarom richt deze paragraaf zich specifiek op de aanpak van jeugdwerkloosheid, en past de voorgestelde wijziging niet.

58. Amsterdam Oost, Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West

'...bijvoorbeeld om de aansluiting van (beroeps)onderwijs naar werk te verbeteren.' *wijzigen in:* 'bijvoorbeeld om de aansluiting van (formeel en informeel) onderwijs naar werk voor alle generaties te verbeteren en om de lokale economieën te stimuleren.'

Toelichting: Het leeglopen van het platteland, de kansen op werk voor 50+ en de 'brain drain' van hoog opgeleiden zijn serieuze problemen van werkloosheid die ook aandacht verdienen. Specifieke groepen gericht ondersteunen zal de effectiviteit vergroten. De voorgestelde samenwerking voor de ene 'groep' - jeugd - is hiervoor aanwezig, en kan verder benut worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Werkloosheid in het algemeen is een groot probleem in Europa, en daarom stelt de PvdA dan ook werk centraal in dit programma.

Jeugdwerkloosheid is echter een specifiek probleem dat speelt in vele Europese landen met grote gevolgen voor de toekomst. Daarom richt deze paragraaf zich specifiek op de aanpak van jeugdwerkloosheid, en past de voorgestelde wijziging niet.

Investeren in ondernemers & innovatie

De belangrijkste financiële instrumenten die de EU tot haar beschikking heeft om de Europese economieën een impuls te geven zijn de Europese begroting en de Europese Investeringsbank (EIB).

Amendementen

59. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer, Zutphen, Eindhoven

'...ondernemers...' *wijzigen in:* 'ondernemerschap'.

Toelichting: Dit amendement spreekt - naar wij aannemen - voor zich.

PREADVIES: OVERNEMEN

De onderhandelingen over de nieuwe EU-begroting (2014-2020) zijn onlangs afgerond. Nog altijd gaat een groot deel van de begroting van bijna 1000 miljard euro naar 'oud beleid', zoals landbouwsubsidies. De PvdA vindt het een gemiste kans en meent dat dit geld veel gericht ingezet kan worden op zaken die economi-

sche groei en werkgelegenheid opleveren. Zoals onderzoek, innovatie, duurzaamheid en ondernemerschap. Ook zouden structuurfondsen alleen naar landen, regio's en mensen (bijvoorbeeld via voedselbanken) moeten gaan die ondersteuning vanuit Europa echt nodig hebben.

Amendementen

60. Alkmaar/Graft-De Rijk/Schermer, Zutphen

'... Ook zouden structuurfondsen ... Europa echt nodig hebben.' *wijzigen in:* 'Ook zouden de subsidies uit de structuurfondsen alleen moeten gaan naar landen, regio's en mensen die ondersteuning vanuit Europa echt nodig hebben. Voorbeelden van een goed gebruik van zulke subsidies zijn ondersteuning van voedselbanken en van initiatieven voor het decentraal opwekken van hernieuwbare energie.'

Toelichting: Nu gaan de subsidies voor kwetsbare regio's vooral naar het in stand houden van wat elementaire landbouw. Met dat geld kan meer bereikt kan worden wanneer die subsidies worden aangewend voor het decentraal opwekken van hernieuwbare energie, waarvoor in de paragraaf "Kiezen voor duurzaamheid" in hoofdstuk 3 gepleit wordt.

PREADVIES: AFWIJZEN

De huidige tekst is duidelijker dan voorgestelde wijziging, en brengt beter naar voren welk punt de PvdA wil maken.

61. Brussel/Belgie, Steenwijkerland, Dordrecht, ZuidNoord Commissie

Na: '...economische groei en werkgelegenheid opleveren.' *toevoegen:* 'De PvdA meent dat de midterm review van de EU begroting 2014 - 2020 actief gebruikt moet worden om andermaal naar de effectiviteit van de diverse landbouwsubsidies te kijken. Deze subsidies moeten primair aan arme landbouw gebieden en kleine boeren ten goede komen. Deze progressieve shift is in de huidige begroting nog onvoldoende tot stand gekomen.'

Toelichting: Veel landbouw subsidies komen nog fout terecht.

PREADVIES: AFWIJZEN

De huidige tekst maakt al voldoende duidelijk wat de visie van de PvdA is op de EU-begroting. De voorgestelde toevoeging heeft daarop niet veel toegevoegde waarde.

Wij gaan ons inzetten voor het moderniseren van de Europese begroting voor duurzame werkgelegenheid tijdens de tussentijdse evaluatie en het Nederland voorzitterschap in 2016.

De Europese Investeringsbank heeft als taak om met gerichte financiering projecten mogelijk te maken die de economische

groei stimuleren. Maar nu investeert de EIB niet genoeg in het midden- en kleinbedrijf, terwijl juist daar de banen zitten. De EIB moet de motor worden van (jong) ondernemerschap en het midden- en kleinbedrijf (MKB). Er moet meer risicobereidheid zijn bij het verschaffen van krediet aan ondernemers. Ervaring laat zien dat deze investeringen een vliegwieleffect hebben. Met meer lef kunnen er veel extra banen gecreëerd worden. Daarbij zou de EIB zich vooral moeten richten op landen en gebieden waar de kredietmarkt niet goed werkt of de werkloosheid hoog is.

- De Europese begroting moet verder gemoderniseerd worden zodat fondsen beter ingezet worden op zaken die groei en banen opleveren. De 'budget review' in 2015 en het Nederlandse EU- voorzitterschap in 2016 bieden hiertoe mogelijkheden.
- De controle op de correcte besteding van Europese uitgaven wordt versterkt. Landen worden verplicht een lidstaatverklaring te overleggen met een verantwoording van bestede gelden. Bij fraude of onvoldoende verantwoording worden zij gekort op hun fondsen.

Nieuw tekstvoorstel Partijbestuur:

Toevoegen:

- De doelmatige en efficiënte besteding verdient verbetering. Er komt overleg met subsidieverstrekkers en afnemers om na te gaan welke regels optimale besteding van Europese subsidie in de weg staan en welke regels deelname aan Europese subsidieprogramma's onaantrekkelijk maken. Landen worden verplicht een lidstaatverklaring te overleggen met een verantwoording van bestede gelden. Bij fraude of onvoldoende verantwoording worden zij gekort op hun fondsen.

Amendementen

62. Groningen

'... De controle op ... gekort op hun fondsen.' *wijzigen in:* 'De controle op de correcte besteding van Europese uitgaven wordt gehandhaafd. De doelmatige en efficiënte besteding verdient verbetering. Er komt overleg met subsidieverstrekkers en afnemers om na te gaan welke regels optimale besteding van Europese subsidie in de weg staan en welke regels deelname aan Europese subsidieprogramma's onaantrekkelijk maken. Landen worden verplicht een lidstaatverklaring te overleggen met een verantwoording van bestede gelden. Bij fraude of onvoldoende verantwoording worden zij gekort op hun fondsen.'

Toelichting: Veel bedrijven en kennisinstellingen ervaren de ingewikkelde administratieve regels rondom EU subsidie programma's als verstikkend en onnodig ingewikkeld. Controle op de rechtmatige besteding van overheidsgeld is belangrijk maar moet wel in verhouding staan tot de besteding

van het geld. Zo gaat bijvoorbeeld, bij de controle of een treinkaartje wel gebruikt is voor het opgegeven doel, de eis de agenda van de bijeenkomst toe te voegen te ver. Tevens verhinderen sommige regels het efficiënt besteden van EU gelden. Zo leidt bijvoorbeeld de eis dat er geen restwaarde op apparatuur mag overblijven na afronding van het project tot versnelde maximale investeringen in apparatuur aan het begin van projecten. Dit is inefficiënt omdat een deel van de apparatuur dan niet gebruikt wordt en leidt dus tot inefficiënte besteding van middelen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Te vaak hebben we de afgelopen jaren gezien dat Europees geld verkeerd terecht komt. Het is daarom van belang dat de controle wordt versterkt, waarbij uiteraard zoveel mogelijk voorkomen moet worden dat er overbodige administratieve rompslomp ontstaat. Zie daarom nieuw tekstvoorstel Partijbestuur.

- Het kapitaal waarover de EIB kan beschikken wordt verdubbeld. Dankzij een multiplier effect kan met een relatief kleine publieke bijdrage een grote toename van investeringen gerealiseerd worden.
- Extra fondsen worden vooral ingezet in landen en regio's waar de (jeugd)werkloosheid hoog is.

Amendementen

63. Delft/Midden-Delfland, ZuidNoord Commissie

Na: '... (jeugd)werkloosheid hoog is.' toevoegen: 'Ook dient met bevordering van o.a. innovatieve industrieën een braindrain van Zuid naar Noord beperkt te worden.'

Toelichting: Nu al zien we een grote instroom van hoog-opgeleide jongeren naar o.a. Nederland, Duitsland, Engeland en Scandinavië. Dat zorgt op termijn voor een verschraving van de toekomst van de inwoners in de zuidelijke landen. Daarom dient deze braindrain beperkt te worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

De tekst van het amendement is te kort door de bocht. Het is juist ook denkbaar dat het zowel voor de betrokken jongeren die weinig perspectief zien in eigen land als wel het thuisland van waarde is dat betreffende jongeren (al dan niet tijdelijk) werk vinden in een andere lidstaat.

- Het is belangrijk dat ondernemers in Europa echt de mogelijkheid krijgen om te ondernemen. Overbodige Europese regelgeving pakken we aan. Wij vragen de Europese Commissie een "crowdsource project" op te zetten: MKB'ers/ondernemers kunnen aangeven welke regels hen het meest in de weg zitten. Waar mogelijk worden regels aangepast. Waar dat niet kan, wordt uitgelegd waarom niet.

Amendementen

64. Zutphen

Na: '...wordt uitgelegd waarom niet.' toevoegen: 'Ook willen we dat de EC onderzoekt waar zogenaamde 'sunset laws' kunnen worden toegepast. Toelichting: Sunset laws zijn regelingen die voor een beperkt aantal jaren geldigheidsduur hebben; dan worden geëvalueerd en vervolgens kunnen worden ingetrokken, gewijzigd of gehandhaafd. Dit helpt geweldig bij het opruimen van overtollige of niet adequate regelgeving.

PREADVIES: AFWIJZEN

De EU en haar lidstaten moeten constant in de gaten houden of regelgeving voldoet of waar nodig aangepast of ingetrokken dient te worden. Hiervoor is geen apart onderzoek nodig.

65. Brussel/België

Schrappen: 'Wij vragen de ... in de weg zitten'

Toelichting: Voor zover ons bekend bestaat een dergelijk crowdsource project al. Beter om dit even te verifiëren.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het feit dat de indiener twijfel heeft over het al dan niet bestaan van een dergelijk project toont aan dat als het al zou bestaan er onvoldoende bekendheid aan wordt gegeven.

- De maakindustrie in Europa heeft weer toekomst als we deze kunnen richten op duurzame vernieuwing. De recycle-industrie, het gebruiken van oude producten om hoogwaardige nieuwe producten te maken, levert op alle niveaus werk op.

Amendementen

66. Delft/Midden-Delfland ZuidNoord Commissie

'De maakindustrie in Europa ... op alle niveaus'

wijzigingen in: 'De maakindustrie in Europa heeft weer toekomst als we deze kunnen richten op duurzame vernieuwing. Cleantech en ook de recycle-industrie, het gebruiken van oude producten om hoogwaardige nieuwe producten te maken, levert werk op, op alle niveaus.'

Toelichting: In Delft kennen we ook veel andere nieuwe methodes dan alleen recyclen om een duurzame cyclus op te bouwen, bijvoorbeeld door nieuwe, minder vervuilende productieprocessen of producten. Een mooi voorbeeld zijn duurzame accu's van koolstof: de footprint hiervan is veel kleiner dan die van een gerecyclede conventionele accu. Cleantech is een verzamelnaam voor deze vernieuwde bedrijfsactiviteiten.

PREADVIES: OVERNEMEN

Tegen uitbuiting, voor goed werk en eerlijke concurrentie.

Het vrije verkeer van werknemers binnen de EU heeft voor veel mensen voordelen. Het is van belang voor onze economieën, vooral voor het segment van de hoogopgeleide beroepen waar zich contouren van een Europese arbeidsmarkt beginnen af te tekenen. Daar komt bij dat het vrije verkeer terecht wordt gezien als een van de pijlers van het Europese ideaal. Een pijler die ons veel waard is.

Maar tegelijkertijd mogen we onze ogen niet sluiten voor de schaduwzijden van het vrije verkeer van werknemers. De impact die plotselinge, omvangrijke arbeidsmigratie heeft op wijken in onze grote steden en in plattelandsgemeenten moet niet onderschat worden. Als we niet oppassen wordt het vrije verkeer een hebbend dingetje van hoogopgeleide professionals, en tegelijkertijd een last voor andere delen van de samenleving. Via ingenieuze constructies werken soms mensen uit vooral Midden- en Oost-Europa voor een appel en een ei in ons land, met alle gevolgen van dien. Gevolgen voor henzelf en gevolgen voor de Nederlandse arbeidsmarkt.

Amendementen

67. Alkmaar/Graft-De Rijk/Schermer

Na: '...voor een appel en een ei in ons land' *toevoegen:* 'terwijl er tegelijkertijd constructies worden bedacht om Nederlandse werknemers onder de werking van een Nederlandse cao weg te halen door hun dienstverband te verplaatsen naar een brievenbusmaatschappij in een lidstaat die werknemers minder bescherming biedt, met alle gevolgen van dien.'

Toelichting: Het zijn niet meer alleen mensen uit vooral Midden- en Oost Europa die voor een appel en een ei in ons land werken via schijnconstructies, inmiddels doen ook Nederlandse werknemers dat noodgedwongen. Onderzoek van het AIAS van de UvA toont dat aan. Zo is een groep chauffeurs van een transportbedrijf door de ondernemer onder lichte dwang overgeheveld naar een brievenbusmaatschappij op Cyprus "om hun arbeidsplaatsen te behouden". Gezegd werd dat ze er zelf geen negatieve gevolgen van zouden ondervinden. Maar al snel kwamen zij erachter dat ze met hun inkomens achterop gingen lopen omdat de loonsverhoging uit de nieuwe cao die inmiddels was afgesproken niet werd uitbetaald. Toen ze met hun bond naar de rechter wilden stappen verklaarde die hen niet ontvankelijk: zij waren immers niet in Nederland in dienst maar in Cyprus, dus moesten zij daar naar de rechter. Hier is dus een groep Nederlandse werknemers die hun hele leven in Nederland hebben gewoond en gewerkt en die, om hun recht te halen, naar een rechter op Cyprus moeten. Dit voorbeeld maakt goed duidelijk dat de schuld niet bij 'Brussel' ligt of bij de werkzoekenden uit het voormalige Oostblok, maar bij de corrupte en onbetrouwbare

krachten die er hard aan werken om uitbuiting tot een geaccepteerd Europees business model te maken.

PREADVIES: OVERNEMEN

Terwijl Nederlandse werknemers uit de markt geprijsd worden, worden hun collega's uit armere EU- landen soms uitgebuit door werkgevers. Nog te vaak krijgen werknemers te weinig betaald, moeten ze te lang werken en betalen ze te veel huur voor belabberde onderkomens. Niet alleen werknemers, maar ook goede en eerlijke werkgevers zijn hiervan de dupe: zij worden op oneigenlijke wijze beconcurrerd door werkgevers die een loopje nemen met de regels en het fatsoen. Ter bescherming van werknemers en goede werkgevers moet hier snel een einde aan komen. Dat betekent ook dat lidstaten meer ruimte moeten krijgen om foute bedrijven en werkgevers aan te pakken. Daarnaast geldt dat we soms een pas op de plaats moeten maken als het gaat om het vrije verkeer van werknemers zolang lidstaten onvoldoende in staat zijn om in onderlinge samenwerking gelijk loon voor gelijk werk te garanderen.

Amendementen

68. Appingedam, Steenwijkerland, Groningen, Delfzijl, Loppersum, Ten Boer, Winsum, Eemmond, Slochteren, Veendam, ZuidNoord Commissie

Na: '...gelijk loon voor gelijk werk te garanderen.'

toevoegen: 'Daarnaast vereist een gezond lange termijn arbeidsperspectief in heel Europa eerlijke concurrentie verhoudingen (level playing field) voor bedrijven. Oneerlijke concurrentie door verkapte staatssteun in de kosten voor grond, arbeid, energie, milieueisen en belastingregiem moeten we tegengaan. Hoe verleidelijk ook, we moeten voorkomen dat benadeelde landen dit speelveld 'recht trekken' door in reactie eveneens verkapte steun te geven. Dat is de heilloze weg van eenzijdige concurrentie op prijs, waarmee landen elkaar op kosten jagen en in de houdgreep houden. Europa is daarom een Europa met een gelijk speelveld voor alle bedrijven met eerlijke productiekosten en waardering in de markt voor aldus duurzaam geproduceerde goederen en diensten.'

Toelichting: Eind 2013 is in Delfzijl de aluminium-smelter Aldel failliet verklaard, het bedrijf werd gesloten en honderden medewerkers moeten nu op zoek naar een nieuwe baan, staan op straat. Een enorm verlies voor de werkgelegenheid in regio Noord-Oost Groningen. Indirect betekent het ook een bedreiging voor de werkgelegenheid van toeleveringsbedrijven. Een fors aantal mensen die door Aldel een goede boterham hadden. Aldel heeft als bedrijf potentie om een positieve exploitatie te kunnen draaien; een met winst. Echter door de hoge stroomkosten – het bedrijf heeft voor haar proces een enorme hoeveelheid stroom

nodig – wordt nu verlies geleden. Aan de overkant van de Eems, in Duitsland, zijn de stroomprijzen fors lager. Een ongelijk speelveld derhalve. De tijd is het bedrijf niet gegund om een kabel vanuit Duitsland aan te leggen. Als de kabel er zou liggen was het bedrijf levensvatbaar geweest en had met winst kunnen draaien. Een bijkomstig probleem daarbij is dat andere bedrijven op het chemiepark Delfzijl voor hun processen afhankelijk van Aldel waren door het ketengebruik van grondstoffen als perslucht en stikstof. De gevolgen hiervan moeten nog in kaart worden gebracht. Het probleem van Aldel geldt voor alle energie-intensieve bedrijven in Nederland. Het is dan ook gewenst in deze paragraaf naast uitbuiting ook oneerlijke concurrentie op te nemen en te streven naar een gelijk speelveld voor alle bedrijven.

PREADVIES: AFWIJZEN

Door overnemen van AM 69 is lading van dit amendement al gedekt.

69. Appingedam, Steenwijkerland, Groningen, Delfzijl, Loppersum, Ten Boer, Winsum, Eemsum, Slochteren, Veendam, ZuidNoord Commissie

Na: ‘...gelijk loon voor gelijk werk te garanderen.’

toevoegen: ‘Om oneerlijke concurrentie tegen te gaan moet er in Europa een gelijk speelveld “level playing field” voor alle bedrijven komen. Dat gelijke speelveld richt zich op eerlijke én duurzame eisen (en prijzen) voor factoren als arbeid, grond, energie, grondstoffen en belastingen.

Toelichting: Eind 2013 is in Delfzijl de aluminium-smelter Aldel failliet verklaard, het bedrijf werd gesloten en honderden medewerkers moeten nu op zoek naar een nieuwe baan, staan op straat. Een enorm verlies voor de werkgelegenheid in regio Noord-Oost Groningen. Indirect betekent het ook een bedreiging voor de werkgelegenheid van toeleveringsbedrijven. Een fors aantal mensen die door Aldel een goede boterham hadden. Aldel heeft als bedrijf potentie om een positieve exploitatie te kunnen draaien, een met winst. Echter door de hoge stroomkosten –het bedrijf heeft voor haar proces een enorme hoeveelheid stroom nodig– wordt nu verlies geleden. Aan de overkant van de Eems, in Duitsland, zijn de stroomprijzen fors lager. Een ongelijk speelveld derhalve. De tijd is het bedrijf niet gegund om een kabel vanuit Duitsland aan te leggen, duurt twee jaar. Als de kabel er zou liggen was het bedrijf levensvatbaar geweest en had met winst kunnen draaien. Een bijkomstig probleem daarbij is dat andere bedrijven op het chemiepark Delfzijl voor hun processen afhankelijk van Aldel waren door het ketengebruik van grondstoffen als perslucht en stikstof. De gevolgen hiervan moeten nog in kaart worden gebracht. Het probleem van Aldel geldt voor alle energie-intensieve bedrijven in Nederland. Het is

dan ook gewenst in deze paragraaf naast uitbuiting ook oneerlijke concurrentie op te nemen en te streven naar een gelijk speelveld voor alle bedrijven.

PREADVIES: OVERNEMEN

Het is zeer wrang dat er nog grote verschillen in energieprijzen tussen lidstaten in een Europese interne markt kunnen bestaan waarvan ondernemingen als Aldel de dupe worden. Vanuit de PvdA dan ook steun om op dit punt in Europa werk te maken van de Europese interne energiemarkt. Een van de kerndoelen van Europa is het streven naar een gelijk speelveld voor werknemers en bedrijven waarbij deze onder gelijke voorwaarden kunnen concurreren. Een gelijk speelveld betekent nadrukkelijk niet dat Europa per decreet alle prijzen en belastingen gelijk zou moeten trekken. De PvdA wijst daarbij op de verantwoordelijkheid van de moederbedrijven om bij het maken van keuzes niet alleen te denken aan maximale winst en de laagste prijs, maar ook sterk rekening te houden met zaken als werknemersbelangen, werkgelegenheid en andere gevolgen voor de regio.

- We gaan gelijk werk voor gelijk loon waarborgen, door de diensten- en detachingsrichtlijn aan te passen. Daardoor gaan werknemers altijd tegen de arbeidsvoorwaarden werken die in het gastland gelden.

Amendementen

70. Eindhoven, Dordrecht

Na: ‘...die in het gastland gelden.’ *toevoegen:* ‘We pakken ook constructies aan waarbij bedrijven, uitzenders- en detachingsbedrijven bewust verplichte huisvesting bieden waarbij sprake is van exorbitante huren of slechte woonomstandigheden.’

Toelichting: Naast het waarborgen van gelijk loon voor gelijk werk en de arbeidsvoorwaarden van werken in het gastland, moet voorkomen worden dat bedrijven en dienstverlenende bedrijven als uitzend- en detachingsbedrijven buitenlandse werknemers verplichte huisvesting aanbieden, waarbij sprake is van exorbitante huren of slechte woonomstandigheden. Bedrijven bieden soms tegen woekerprijzen bovengeschetste verplichte huisvesting aan. Zo betalen werknemers zeer hoge woon- en verblijfskosten, waardoor er onder de streep alsnog sprake is van uitbuiting.

PREADVIES: OVERNEMEN

- We pakken schijnconstructies omtrent zelfstandigen aan. We maken op Europees niveau afspraken over een definitie van

wat zelfstandigen zijn. Het kan niet zo zijn dat werknemers door hun baas gedwongen worden 'zelfstandig' te worden en zo hun sociale rechten en bescherming verliezen.

- We gaan de strijd aan met bedrijven die middels ingewikkelde constructies voor een dubbeltje op de eerste rang willen zitten. We accepteren niet dat mensen in Nederland uitgebuit worden en dat tegelijkertijd sociale wetgeving wordt overtreden en ondermijnd. We gaan bedrijven die werknemers uitbuiten en tegen geen of te weinig sociale bescherming of te laag loon meer dan nu aansprakelijk stellen. Hiertoe worden bedrijven ook verantwoordelijk voor de behandeling van werknemers door de bedrijven aan wie ze werk uitbesteden.
- Waar Europese regels belemmeren dat er eisen worden gesteld aan de integratie en inburgering van werknemers uit andere lidstaten, zoals het leren van de lokale taal, pleiten we ervoor dat deze worden aangepast.

Amendementen

71. Heemstede, Leiden, Brussel/België, Zutphen, Dordrecht, Nijmegen, Rotterdam

Schrappen: 'Waar Europese regels belemmeren ... dat deze worden aangepast.

Toelichting: Werkgroep Europa Buiten dat het voorstel indruist tegen de fundamentele vrijheden in de EU is ook niet wenselijk en niet proportioneel om een integratieplicht in te voeren voor EU-werknemers. Deze suggestie komt waarschijnlijk voort uit de overlast die er is van sommige EU-werknemers die met teveel mensen te klein gehuisvest zijn en bovendien geen tijd en middelen hebben volwaardig te participeren in de Nederlandse samenleving. Deze problemen kunnen grotendeels opgelost worden door beter toe te zien op de arbeids- en huisvestingsomstandigheden van deze werknemers. Als een werkgever hen moet behandelen volgens de Nederlandse wet, zal veel van de overlast voorkomen worden. Bovendien blijven de meeste werknemers uit Midden- en Oost-Europa hier minder dan drie jaar, veelal slechts als seizoenarbeiders. Hoewel we geen eisen stellen kunnen en moeten stellen, zijn vrijwillige programma's waarin werknemers Nederlands leren, vanzelfsprekend wel wenselijk.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het partijbestuur herkent zich niet in de toelichting op dit amendement, en is van mening dat er met de huidige tekst een terecht punt naar voren wordt gebracht. Schrappen is daarom niet nodig.

- Om regels beter te kunnen handhaven dient de arbeidsinspectie in Europees verband beter samen te werken en meer informatie uit te wisselen. Er komen bindende afspraken als het gaat om de intensiteit en kwaliteit van arbeidsinspecties in de lidstaten. Ook in Nederland moet op dat terrein nog een flinke slag gemaakt worden.

Amendementen

72. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer

Na: '... flinke slag gemaakt worden' *toevoegen:* '... onder meer door het uitbreiden van de capaciteit en het verstevigen van de bevoegdheden van de arbeidsinspectie.'

PREADVIES: OVERNEMEN

73. Steenwijkerland

Na: '... flinke slag gemaakt worden.' *toevoegen:* 'Op Europees niveau zal een regeling voor klokkenluiders moeten worden gemaakt, die er toe dient werknemers te beschermen die misstanden aan het licht brengen.'

Toelichting: In Europees verband is het van belang te komen tot een klokkenluidersregeling die werknemers bescherming biedt misstanden te melden. Dit ondersteunt de mogelijkheid tot handhaving van Europese regelgeving en biedt input voor aangepast beleid, maar maakt het ook mogelijk voor werknemers dit te melden. Te beginnen bij de overheidsinstellingen.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Voor toekomstige toetreders tot de EU wordt het openstellen van de grenzen voor werknemers op een andere manier vorm gegeven dan de huidige (nogal willekeurige) maximale overgangstermijn van zeven jaar. Pas wanneer een lidstaat voldoet aan bovengenoemde regels, in staat is adequaat toezicht te houden op de arbeidsmarkt en op basis van transparante informatie samen kan werken met instanties hier in Nederland, geldt het vrij verkeer van werknemers. Dit kan betekenen dat de overgangstermijn soms korter, maar soms ook langer uitvalt dan de huidige regeling.

Amendementen

74. Zutphen

'Voor toekomstige toetreders tot de EU...' *wijzigen in:* 'Verdere uitbreiding van de EU willen we met de grootst mogelijke omzichtigheid benaderen. Mocht dit toch aan de orde komen, dan wordt het openstellen van de grenzen voor werknemers op een andere manier vorm gegeven dan de huidige (nogal willekeurige) maximale overgangstermijn van zeven jaar.'

Toelichting: De uitbreiding van de EU is op dit moment haar spankracht al te boven gegaan. Uitbreiding met nog meer staten die nauwelijks in het gareel te krijgen zullen zijn is niet wenselijk. De EU behoeft eerder verbreding dan verdieping.

PREADVIES: AFWIJZEN

Deze paragraaf gaat over vrij verkeer van werknemers, en aanverwante onderwerpen. Uitbreiding van de EU komt in het kopje 'nabuurchap en uitbreiding', later in dit programma, aan bod.

75. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer

'Voor toekomstige toetreders...de huidige regeling.' *wijzigen in:* 'Toekomstige toetreders tot de EU worden pas toegelaten als zij aan alle voorwaarden voor een volwaardig lidmaatschap voldoen, inclusief de hierboven genoemde voorwaarden voor een vrij verkeer van werknemers. Er is dan voor het vrij verkeer van werknemers geen overgangstermijn meer nodig.'

Toelichting: Een land tot de EU toe laten treden en onmiddellijk de daarbij horende rechten toekennen met uitzondering van het vrij verkeer van personen is een verkeerd signaal. Dan wordt opnieuw de nadruk gelegd op de belangen van het zakenleven ten koste van de belangen van de burgers. Als een land toetreedt moeten direct alle vier vrijheden van toepassing zijn. Dus moet toetreding pas mogelijk zijn als het land aan alle regels en voorwaarden voldoet. Overigens zijn wij van mening dat dit actiepunt beter past in hoofdstuk 4 ('Voor een betere wereld') in de paragraaf 'Nabuurship en uitbreiding'. Indien dit amendement wordt overgenomen of aangenomen, verzoeken wij het Presidium, c.q. het PB er voor zorg te dragen dat dit bullet punt naar die paragraaf wordt overgebracht.

PREADVIES: AFWIJZEN

Juist om de schaduwzijdes van het vrij verkeer van werknemers te voorkomen ziet het partijbestuur de huidige tekst als een verstandige maatregel. Deze biedt ruimte voor zowel een langere als kortere overgangstermijn, afhankelijk van de mate waarin een nieuwe lidstaat aan de genoemde voorwaarden voldoet, en voorziet daarom in maatwerk.

76. Netwerk Ruimte, Steenwijkerland

Na: '... langer uitvalt dan de huidige regeling.' *toevoegen:* 'Voor succesvolle regio's met werkgelegenheid. De nationale economieën in de Europese Unie zijn in toenemende mate met elkaar verbonden. Onderling concurreren landen echter met ruimtelijke randvoorwaarden om bedrijvigheid aan te trekken. Dit resulteert in verspilling van publiek geld. Het genereert geen welvaart als twee landen investeren in het aantrekken van een bepaalde industrietaak, en deze ruimtelijke investeringen in een van beide landen ongebruikt blijft. Tegelijkertijd wordt de economische macht steeds ongelijker verdeeld. Een aantal steden zijn erg succesvol, terwijl veel arme regio's achter blijven. Financiële deregulering, afnemende sociale zekerheid en mondialisering zijn hier debet aan, maar hebben tegelijkertijd ook nieuwe welvaart gecreëerd. De politiek heeft deze processen de laatste twintig jaar sterk gestimuleerd, ingegeven door neoliberaal beleid en een marktgerichte ruimtelijke ordening. De PvdA accepteert echter niet dat in Europa regio's ontstaan waar werkgelegenheid schaars is en levenskansen klein zijn. De struc-

tuurfondsen moeten ingezet worden om ruimtelijke ontwikkelingen in deze achtergestelde gebieden mogelijk te maken. Een op Europees niveau afgestemde ruimtelijke ordening is de enige manier om groei en welvaart evenwichtig te spreiden en bestaanszekerheid te garanderen. Niet alleen in Amsterdam, maar ook in Noord Groningen of het Slowaakse platteland.'

Toelichting: Hoewel ruimtelijke ordening een taak is van nationale overheden, is afstemming essentieel om groei en welvaart te garanderen voor volgende generaties. De Unie dreigt uit elkaar te groeien. Daarom is het nodig ontwikkelingen in de achtergestelde gebieden te stimuleren. Als PvdA moeten we er niet naar streven dat iedereen naar de grote steden moet verhuizen om werk te vinden in een sterk gepolariseerde arbeidsmarkt, maar juist werkgelegenheid in de eigen regio mogelijk maken.

PREADVIES: AFWIJZEN

Elders in dit programma (kopje 'investeren in ondernemers en innovatie') wordt al ingegaan op de besteding van de structuurfondsen.

77. Amsterdam Zuid, Amsterdam Nieuw-West

Na: '... langer uitvalt dan de huidige regeling.' extra bullet punt *toevoegen:* 'Beperken van onzekerheid op werk en/of inkomen door het begrenzen van het doorrollen van tijdelijke arbeidscontracten in de EU door vastlegging in een Europese richtlijn.'

PREADVIES: OVERNEMEN

3. Samen sterker

Europese samenwerking levert op veel terreinen voordelen op voor Nederlanders. Door zaken gezamenlijk aan te pakken kunnen we doeltreffender en efficiënter zijn en dus betere resultaten behalen. Daar profiteert iedereen van. Zaken als ons milieu, onze privacy en onze telefoonrekening stoppen niet bij de Nederlandse grens. De EU kan haar meerwaarde voor burgers in alle lidstaten bewijzen door op grensoverschrijdende beleidsterreinen samen te werken. Wanneer landen deze dingen op eigen houtje regelen, kunnen problemen niet goed aangepakt worden. De PvdA vindt het belangrijk dat Europese landen daar waar dat winst oplevert, intensief samenwerken. Samen staan we sterker.

Veiligheid over grenzen heen

Criminaliteit stopt niet bij onze grens. Voor de bestrijding van internationale criminaliteit en terrorisme moeten we samenwerken met andere landen. Alleen samen kunnen we de strijd aan gaan tegen mensenhandel, huwelijksdwang, drugscriminaliteit en financiële misdrijven. Dat geldt ook voor criminaliteit die zich concentreert in grensregio's en voor rondtrekkende criminelen die in ieder land weer terecht komen als *first offenders*. Wel moet er altijd genoeg ruimte zijn voor landen om hun eigen keuzes te maken bij de aanpak van problemen. Ons Nederlandse drugsbeleid is hiervan een voorbeeld.

Amendementen

78. Amsterdam Zuid

Na: '... is hiervan een voorbeeld.' toevoegen:

'Oprichting van een onafhankelijk Europees openbaar ministerie voor het doen van grensoverschrijdend onderzoek, vervolging en voor het gerecht brengen van daders en medeplichtigen van fraude, corruptie, belastingontduiking en andere strafbare feiten die de belangen van de Europese Gemeenschappen schaden. Waarbij het Europees Parlement aan de hand van wetgeving dient te zorgen voor transparante werkprocessen en democratische controle van dit openbare ministerie.'

Toelichting: Geld werkt grensoverschrijdend. De huidige aanpak van financieel misbruik is niet effectief. In Europa zijn meer dan 500 criminele organisaties die internationaal opereren en daardoor moeilijk te pakken zijn. Artikel 86 van het Verdrag betreffende de werking van de EU voorziet in de instelling van een Europees openbaar ministerie. De bevoegdheden van het Europees openbaar ministerie worden door de Raad op basis van eenparigheid van stemmen vastgesteld waarbij het Europees Parlement, dat beschikt over medebeslissingsrecht, zijn goedkeuring dient te verlenen. Deze besluitvormingsprocedure biedt voldoende bescherming, omdat een verdere uitbreiding van bevoegdheden van een Europees openbaar ministerie zowel door een enkele lidstaat als door het Europees Parlement kan worden tegengehouden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit is de inleidende tekst van het hoofdstuk. Het amendement leest als een actiepunt en past daarom niet op deze plek. Bovendien bestaat er al een Europese databank voor fraudeurs. Zie ook het 5e actiepunt bij deze paragraaf.

Onze privacy is door de snelle technologische ontwikkeling steeds meer onder druk komen te staan. We slaan enorme hoeveelheden data op in de *cloud*, zonder te weten waar die gegevens beheerd worden. Onze persoonsgegevens zijn handelswaar geworden zonder dat we daar nog zeggenschap over hebben. De onthullingen over de werkwijze van inlichtingendiensten roepen verontwaardiging en ook heel wat vragen op.

Amendementen

79. Dordrecht, Steenwijkerland

Na: '... en ook heel wat vragen op.' toevoegen:

'Door sociale media, cybercrime en datamining worden we ons bewuster van het grote belang van privacy. Persoonsgegevens moeten behalve op nationaal ook op Europees niveau veel beter beschermd worden. Hiervoor zijn duidelijke Europese afspraken en een strikt toezicht even

noodzakelijk als wettelijke waarborgen en toetsing door de rechter.'

PREADVIES: AFWIJZEN

In andere woorden staat dit al op deze plek en bij de actiepunten. Voegt daarom niets toe.

Duidelijk is dat de balans tussen privacy en veiligheid uit het lood geslagen is. Dat moet met urgentie hersteld worden. Daarom zorgen we binnen Europa voor heldere regels die de rechten van burgers centraal stellen. Bovendien moet de EU met anderen, waaronder de VS, veel scherpere afspraken maken zodat onze privacy gegarandeerd wordt.

Amendementen

80. Dordrecht

Na: '... privacy gegarandeerd wordt.' toevoegen:

'Een Europese bewaarplicht verplicht nu telefonie- en internetaanbieders te registreren wie met wie contact heeft gehad en deze gegevens minimaal 6 maanden te bewaren. Deze bewaarplicht maakt Europa niet veiliger en kan worden misbruikt en moet daarom worden afgeschaft.'

PREADVIES: OVERNEMEN

- De EU zet zich maximaal in voor de bescherming van privacy, zowel online als offline. Persoonsgegevens zijn en blijven eigendom van de persoon, onafhankelijk van de locatie waar deze worden opgeslagen. Iedereen heeft altijd recht op inzage, om informatie te laten vernietigen en om verstrekking van gegevens aan derden te verhinderen.
- Alle nieuwe regelgeving wordt getoetst op privacybescherming en informatievrijheid. Handelsakkoorden met derde landen worden alleen afgesloten wanneer deze waarborgen voor onze privacy bevatten.
- Ook bij de bestrijding van criminaliteit en terrorisme geldt dat dit alleen toegestaan kan zijn in combinatie met strikte wettelijke waarborging en voortdurende toetsing door de rechter.
- Eventuele obstakels tussen lidstaten die een effectieve samenwerking op het gebied van criminaliteitsbestrijding in de weg staan moeten worden weggenomen waarbij de Europese instanties Europol en Eurojust het voortouw nemen.
- Naast de bestaande registers voor fraude en seksueel misbruik dient er ook een Europese databank voor andersoortige criminaliteit, zoals zakkenrollers, autodieven en andere rondtrekkende criminelen, in het leven te worden geroepen. Dit om ervoor te zorgen dat zij in de verschillende lidstaten niet als *first offenders* te boek komen te staan, maar als veelplegers.
- De EU zet zich maximaal in voor de bescherming van persoonsgegevens, zowel online als offline. Veiligheidsdiensten (van binnen of buiten de EU) mogen nooit inbreken op de privacy zonder strikte wettelijke waarborging en toetsing door de rechter.
- Nieuwe voorstellen voor handhaving van het intellectueel eigendom moeten worden getoetst op privacybescherming en

informatievrijheid. Indien deze niet voldoende gewaarborgd blijken zal de PvdA, net als bij ACTA, niet instemmen.

- We blijven ons inzetten voor het wegnemen van onnodige juridische belemmeringen voor burgers en bedrijven die komen door verschillende rechtstelsels. Daarbij moeten we blijven zorgen voor een hoog niveau van rechtspraak binnen de EU, waarbij uiteraard de onafhankelijkheid en integriteit van rechters buiten kijf staat. Maar het strafrechtelijk beleid, zoals die gerelateerd aan euthanasie, abortus en softdrugs, blijft uiteraard een nationale aangelegenheid.

Vrij verkeer en gezamenlijk asielbeleid

Het vrije verkeer van personen is een basisrecht binnen de EU en het vrije verkeer van goederen heeft gezorgd voor de economische ontwikkeling die we sinds de start van de Europese samenwerking meegemaakt hebben. Ondanks alle vooruitgang, zijn er nog steeds belemmeringen voor mensen die bijvoorbeeld aan één kant van de grens wonen en aan de andere kant werken. Voor deze grenswerkers en voor andere Europeanen die graag vrij rondreizen moet er beter samengewerkt worden, bijvoorbeeld ten aanzien van de mobiliteit van pensioenrechten en beter grensoverschrijdend openbaar vervoer.

Verdergaande samenwerking is nodig waar het de opvang en behandeling van asielzoekers betreft. Het voorkomen van mensensmokkel en van rampen zoals bij Lampedusa is een verantwoordelijkheid die we ons allen moeten aantrekken, aan welke kant van het continent we ook wonen.

- We streven naar één Europees asielbeleid. De toetsing van asielaanvragen wordt hetzelfde in alle lidstaten. Dit om te voorkomen dat vaak kwetsbare asielzoekers het slachtoffer worden van de willekeur van landen.

Amendementen

81. Brussel/België, Dordrecht, Amsterdam Zuid

‘We streven naar één Europees asielbeleid’ wijzigen in: ‘We streven naar één Europees asielbeleid, gebaseerd op EU brede minimum voorwaarden, die een menswaardige en respectvolle behandeling van asielzoekers, waar ook in de EU, garanderen.’

PREADVIES: OVERNEMEN

- De opvang van asielzoekers is een verantwoordelijkheid van alle lidstaten, niet alleen van de landen aan de buitengrenzen. Opvang moet daarom eerlijker verdeeld worden. We streven naar opvangvoorzieningen die voor asielzoekers in alle lidstaten op een gelijk (hoog) niveau liggen.

Amendementen

82. Brussel/België, Dordrecht, Amsterdam Zuid

Na: ‘... aan de buitengrenzen.’ toevoegen: ‘De PvdA neemt het initiatief om hiervoor concrete

voorstellen te doen. Nederland neemt voluit zijn aandeel in de eerlijke verdeling van de EU brede opvang van asielzoekers.

Toelichting: Al vele malen werden afspraken gemaakt over één Europees asiel beleid, maar steeds weer ketst dat af op de concrete consequenties daarvan: opvang van elders aangekomen asielzoekers of participeren in de kosten van eerste opvang.

PREADVIES: OVERNEMEN

- In noodsituaties aan de buitengrens, zoals bij bootvluchtelingen, moet duidelijker worden wie verantwoordelijk is en altijd humane opvang worden geboden. Hulp aan mensen in nood mag nooit strafbaar zijn.

Amendementen

83. Nijmegen, Dordrecht

Na: ‘... mag nooit strafbaar zijn.’ nieuw bullet punt toevoegen: ‘Er moet meer aandacht komen voor (vervolg)opleidingen van vluchtelingen om zo de inpassing in Nederland en Europa, dan wel hun terugkeer naar het land van herkomst, te vergemakkelijken.’

Toelichting: We mogen de vluchtelingen niet laten verkommeren, maar ze uitrusten met vaardigheden die ze in staat stellen hier of in hun land van herkomst een toekomst op te bouwen.

PREADVIES: AFWIJZEN

De verdere invulling van het asielbeleid in de lidstaten is hier niet aan de orde.

- Landen mogen toetreden tot het Verdrag van Schengen als er voldoende vooruitgang is geboekt met het bestrijden van georganiseerde misdaad, corruptie en als er een solide bewaking is van de buitengrens. Ook moet de rechterlijke macht voldoende onafhankelijk functioneren.
- Grensarbeiders die te maken hebben met complexe situaties, bijvoorbeeld rondom pensioenen, belastingen of verzekeringen, moeten kunnen rekenen op adequate hulp. Bij nieuwe nationale wetgeving moeten departementen nagaan of de nieuwe regels expliciete gevolgen hebben voor grensarbeiders.
- Het grensoverschrijdend openbaar vervoer moet beter, frequenter en goedkoper.

Amendementen

84. Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West, Amsterdam Oost, Amsterdam Zuid

‘Het grensoverschrijdend openbaar ...en goedkoper’ wijzigen in: ‘Het grensoverschrijdend openbaar vervoer moet beter waar dat nodig is, frequenter indien nodig en niet duurder dan nodig.’

Toelichting: Er staat nu niet aangegeven of en zo ja, in welke grensgebieden het OV verbeterd moet worden, noch hoe het geregeld wordt. Als het bijvoorbeeld nodig is voor woon-werk verkeer, is het handiger er maatwerk van te maken, dan zomaar een extra busdienst aan het bestaande OV toe te voegen. In deze tijd van economische recessie mag bovendien wel naar het kostenplaatje gekeken worden. Veel mensen in de grensstreek regelen het vervoer zelf (eigen vervoer, carpoolen, e.d.). Je moet eerst kijken of er behoefte aan extra OV is. Ruime mogelijkheden, goed geïnformeerd en beschermd.

PREADVIES: AFWIJZEN

Spreekt voor zich dat we geen dingen moeten doen die duurder zijn dan nodig.

Het is voor consumenten steeds moeilijker om inzicht te hebben op hoe producten en prijzen tot stand komen. Om als Europese burger te kunnen vergelijken en kiezen, is goede overzichtelijke informatie van groot belang. Bedrijven geven soms bewust geen duidelijk inzicht in de prijzen en voorwaarden, en soms worden onnodige kosten in rekening gebracht. Bijvoorbeeld bij tarieven voor mobiele telefonie.

Amendementen

85. Dordrecht

Na: 'Bijvoorbeeld bij tarieven voor mobiele telefonie.' *toevoegen:* 'Een open en volledig toegankelijk internet is een voorwaarde voor toegang tot informatie en cultuur en daarmee voor innovatie en ontplooiing. Daarvoor is netneutraliteit noodzakelijk.'

Toelichting: Informatie op internet moet worden doorgegeven op gelijke voorwaarden, zonder dat providers bepaalde diensten voortrekken en andere vertragen. Zonder open internet krijgen nieuwe innovatieve bedrijven geen voet aan de grond. Er is een voorstel van de Europese Commissie dat de netneutraliteit maar ten dele beschermt en daarmee een tolweg voor internet creëert die slecht is voor onze economische groei. Ook voor patiënten en studenten vervagen de grenzen tussen lidstaten. Europese landen moeten samenwerken om te zorgen dat ook zij goede informatie voor handen hebben en dat belemmeringen worden weggenomen. Belangrijk is daarbij dat we ervoor zorgen dat overal in Europa kwaliteit gewaarborgd blijft, bijvoorbeeld door elkaar te informeren over misstanden in bepaalde sectoren.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Bedrijven moeten, ook online, consumenten helder informeren over de herkomst van producten, prijzen, garanties en andere essentiële verkoopinformatie.

Amendementen

86. Amsterdam West, Steenwijkerland, Amsterdam Nieuw-West, Amsterdam Zuid

'Bedrijven moeten, ... andere essentiële verkoopinformatie.' *wijzigen in:* 'Wettelijk wordt geregeld dat bedrijven, ook online, consumenten helder moeten informeren over de herkomst van producten, prijzen, garanties en andere essentiële verkoopinformatie.'

Toelichting: Dit is te belangrijk om het zo vrijblijvend te formuleren.

PREADVIES: AFWIJZEN

Deze formulering verschilt in wezen niet van de bestaande tekst.

- De PvdA streeft naar één interne telefoonmarkt. De EU heeft geen binnengrenzen. Dat zou ook voor telefonie en internet moeten gelden. De verlaging van de roamingprijzen is een stap vooruit. Internationale beltarieven moeten transparanter worden gemaakt.
- Lidstaten moeten informatie over falende medische professionals verstrekken aan alle andere lidstaten. Een werkverbod kan op die manier effectief in de hele EU-gelden.

Amendementen

87. Eindhoven

'Lidstaten moeten informatie ... de hele EU-gelden.' *wijzigen in:* 'Om informatie over falende medische professionals goed te kunnen beoordelen moet er binnen de EU een sluitend systeem komen van eenduidige eindtermen van alle opleidingen op medisch/zorg gebied.'

Toelichting: De eindtermen van de opleiding van de verschillende medische professionals lopen sterk uiteen en zijn op zijn minst niet bekend genoeg om bruikbaar te zijn om een professional te kunnen beoordelen. De internist uit land X kan een heel andere opleiding genoten hebben dan de internist uit land Y. De IGZ loopt bij haar controle- en handhavingstaak aan tegen het probleem dat ze onvoldoende zicht hebben op de kwalificaties van de verschillende beroepsbeoefenaren. Een eenduidig kader kan voor de patiënt alsmede de handhavende instanties meer houvast bieden en zekerheid geven over de professional. In het verkiezingsprogramma is het plan om te komen tot meer uniformiteit van diploma's opgenomen. Zeker voor die beroepen wiens activiteiten kunnen leiden tot directe en onherstelbare schade bij ondeskundig handelen heeft een eenduidig systeem voorrang nodig.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit punt heeft te maken met diplomaerkenning. Dat punt is elders in de tekst opgenomen.

- Nieuwe medische hulpmiddelen worden alleen toegestaan na een keuring op Europees niveau.
- Waar mogelijk breiden we de Europese uitwisselingsprogramma's Erasmus (voor studenten in het hoger onderwijs) en Leonardo da Vinci (voor studenten in het beroepsonderwijs) uit. We stimuleren Nederlandse studenten hieraan mee te doen. Ook willen we met meeneembare studiefinanciering hele studies in het buitenland mogelijk maken.

Amendementen

88. Dordrecht, Amsterdam West

'Waar mogelijk breiden we... buitenland mogelijk maken.' *wijzigen in:* 'Waar mogelijk breiden we de Europese ondersteuning voor uitwisseling van studenten in het hoger onderwijs en het beroepsonderwijs via het Erasmus+ programma uit. We stimuleren Nederlandse studenten hieraan mee te doen in het kader van de internationalisering van het Nederlandse hoger onderwijs en beroepsonderwijs.' *Toelichting:* In de oorspronkelijke tekst genoemde programma's bestaan niet meer zelfstandig na 1.1.2014 en zijn als actielijn opgegaan in het nieuwe programma Erasmus+. De toevoeging over internationalisering van het Nederlands hoger en beroepsonderwijs doet recht aan de in december 2013 door de PvdA ondersteunde en ingediende moties (Tweede Kamer nr. 36 (22452) resp. nr. 39 (22452). Niet duidelijk is wat precies de beoogde doelgroep is van het tweede deel: meeneembaarheid van studiefinanciering is een volledig nationale aangelegenheid. In Nederland is de studiefinanciering al meeneembaar. Het ligt niet direct voor de hand de EU bevoegdheden op onderwijs-terrein uit te breiden om dit af te dwingen voor de hele Europese studentenpopulatie.

PREADVIES: AFWIJZEN

Strekking van de oorspronkelijke tekst is helder.

89. Delft/Midden-Delfland

'Ook willen we (...) buitenland mogelijk maken' *wijzigen in:* 'Ook willen we het volgen van hele studies in het buitenland beter mogelijk of toegankelijk maken.' *Toelichting:* De studiefinanciering is een nationale (Nederlandse) regeling: elk land heeft zijn eigen (soms heel beperkte) stelsel. Ons Europese doel is dat studenten over de landsgrenzen heen kunnen studeren.

PREADVIES: AFWIJZEN

De oorspronkelijke tekst beoogd dat: het volgen van hele studies in het buitenland.

- Juist in tijden van economische crisis is het van belang dat we zorgvuldig aandacht besteden aan wederzijdse erkenning van diploma's en competenties, om ervoor te zorgen dat mensen overall in Europa aan het werk kunnen.

Amendementen

90. Amsterdam Zuid

Na: '...Europa aan het werk kunnen.' nieuw bullet punt *toevoegen:* Instelling van het recht op financiële ondersteuning voor studie gericht op werk en sociale insluiting zonder hantering van een leeftijdsgrens in de Europese Unie.

Toelichting: Europeanen zullen steeds langer moeten doorwerken. De technologische veranderingen vragen om een constante aanscherping van de benodigde vaardigheden van werknemers.

Permanente educatie is derhalve noodzakelijk.

Voor mensen die buiten het arbeidsproces staan door werkloosheid, of die willen herintreden moet de kans worden geboden met de bijbehorende financiële ondersteuning om zich deze vaardigheden eigen te maken. Sociale uitsluiting moet worden tegengegaan.

PREADVIES: AFWIJZEN

Er is al ruimte voor bijscholing ongeacht leeftijd.

91. Dordrecht

Na: '...Europa aan het werk kunnen.' *toevoegen:* 'Momenteel geldt op Europees niveau een laag BTW tarief voor fysieke boeken en voor digitale boeken op fysieke dragers (CD) maar een hoog BTW tarief voor on-line materiaal. De PvdA maakt zich sterk voor het gelijktrekken van het BTW tarief voor digitaal lesmateriaal, zo nodig via tijdelijke uitzonderingen, om het gebruik van on-line lesmateriaal te bevorderen.'

Toelichting: Momenteel geldt in de Europese BTW richtlijn voor onderwijs een BTW vrijstelling.

Lidstaten hebben beperkte ruimte om gereduceerde BTW tarieven voor digitale leermiddelen vast te stellen. Dit kan sinds 2009 voor digitaal lesmateriaal op fysieke dragers. Nederland maakt hiervan gebruik. Dit kan echter niet voor digitaal lesmateriaal dat on-line wordt aangeboden. Minister Bussemaker heeft onlangs plannen bekendgemaakt voor het bevorderen van on-line onderwijs, maar het hoge BTW tarief kan hiervoor een belemmering vormen. Als lidstaten de ruimte krijgen voor dergelijke innovatie in het onderwijs dan komt dit ten goede aan de kwaliteit en toegankelijkheid.

PREADVIES: OVERNEMEN

Kiezen voor duurzaamheid

Het is aan ons om de wereld op een goede manier achter te laten voor onze kinderen en kleinkinderen. Grote uitdagingen daarbij zijn klimaatverandering, schaarste van grondstoffen en het behouden van een leefbare wereld voor een almaar stijgend aantal mensen. Dit zijn bij uitstek thema's waar Europese samenwerking noodzakelijk en mogelijk is.

We kiezen in Europa voor ongekennde ambitie als het gaat om verduurzaming van onze economie. We willen de motor worden van

duurzame technologie in de wereld: dat zorgt voor een gezonde wereld voor onze kinderen en het zorgt voor werkgelegenheid. Het klimaat- en duurzaamheidsdebat hoort in het hart van de sociaal-democratische discussie over het welzijn van mensen.

- Wij willen in 2050 een CO₂ emissie-vrije Europese economie. Al in 2030 moet er tenminste 40% minder CO₂ worden uitgestoten (ten opzichte van 1990). Deze ambities halen we alleen als we Europees samenwerken. Europa kan als grootste economie van de wereld het verschil maken als we de kennis, kunde en kracht bundelen. Bij burgers, in het bedrijfsleven en in de academische wereld, om zo te komen tot de (technologische-) oplossingen voor een duurzame toekomst.

Amendementen

92. Brussel/België, Dordrecht, Amsterdam West

‘Al in 2030 moet er tenminste 40% minder CO₂ worden uitgestoten (ten opzichte van 1990).’ *wijziging in*: ‘In lijn met de bestaande afspraken in EU verband, moeten al in 2030 tenminste 40% minder broeikasgassen worden uitgestoten.

Toelichting: 40% minder broeikasgas in 2040 is al afgesproken EU beleid. Het gaat verder om meer dan CO₂, maar ook om andere zelfs schadelijker gassen zoals N₂O, HFC's, PFC's en SF₆.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Europa kan bijvoorbeeld veel sneller een duurzame energievoorziening realiseren als er echt wordt samengewerkt. Subsidieprogramma's verschillen teveel per land, elektriciteitsnetwerken zijn te weinig grensoverschrijdend. Terwijl de zon in het zuiden, de wind in het westen, de waterkracht in het midden en de duurzame biomassa in het noorden en oosten gezamenlijk Europa van schone energie kunnen voorzien. Hiervoor dienen stimuleringsprogramma's te worden geharmoniseerd en als smartgrids en grootschalige transnationale netwerken worden aangelegd. De EU moet haar ambities en samenwerking hier vergroten.

Amendementen

93. Utrecht, Zutphen, ZuidNoord Commissie

Na: ‘...samenwerking hier vergroten.’ *toevoegen*: ‘De Europese Unie streeft naar een gezamenlijke energiepolitiek met energieleveranciers buiten de Europese Unie, in plaats van het afsluiten van bilaterale verdragen van de lidstaten met die energieleveranciers.

Toelichting: Bij het importeren van energie uit bijvoorbeeld Rusland of het Midden Oosten worden er nu veelal bilaterale verdragen gesloten waardoor de landen van de EU tegen elkaar uitgespeeld worden.

PREADVIES: OVERNEMEN

94. Utrecht, PvdA Duurzaam, Zutphen, Amsterdam West, ZuidNoord Commissie

Na: ‘... samenwerking hier vergroten.’ *toevoegen*:: ‘De Europese Unie moet in navolging van Duitsland volledig inzetten op duurzame energie.’
PREADVIES: OVERNEMEN

95. Utrecht

Na: ‘... samenwerking hier vergroten.’ *toevoegen*:: ‘De huidige internationale onderzoeksprogramma's naar het gebruik van kernfusie voor grootschalige energieopwekking worden gestimuleerd.’
Toelichting: Hiermee kan op termijn een energiebron gecreëerd kan worden die gebruik maakt van de vrijwel onuitputtelijke en overal ruim te winnen grondstof waterstof maar geen langdurig radioactief kernafval produceert en ook geen gevaar geeft in geval van ongelukken. Het break even punt is inmiddels gerealiseerd. Dit stond ook in het vorige Europese verkiezingsprogramma.

PREADVIES: OVERNEMEN

96. Brussel/België, PvdA Duurzaam, Dordrecht, Amsterdam West, ZuidNoord Commissie

Na: ‘... samenwerking hier vergroten.’ *toevoegen*:: ‘Ook voor de jaren na 2020 blijft een ambitieuze duurzame energie doelstelling nodig. De PvdA ondersteunt een minimale EU doelstelling voor 30% duurzame energie in 2030.

Toelichting: In het nieuwe EU energie en klimaat-raamwerk voor 2030, dat eind januari zal worden gepresenteerd door de Commissie en later dit jaar zal worden besproken en vastgesteld door de lidstaten, is het onzeker of zo'n duurzame energie doelstelling er gaat komen voor 2030. Acht lidstaten hebben uitgesproken voor zo'n doelstelling te zijn: Fr, Dui, Ita, Ptg, Irl, Oos, Bel, Den (UK is tegen). Nederland heeft zich tot dusverre niet uitgesproken. Dat is onwenselijk en de PvdA dient hier het voortouw te nemen, zodat Nederland in de EU en de EU mondiaal duurzame energie voortrekkers blijven.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Binnen de EU moet het doel zijn om zo min mogelijk ‘nieuwe’ grondstoffen te gebruiken en zoveel mogelijk gebruik te maken van grondstoffen uit producten die al in omloop zijn. Ook hier geldt dat samenwerking veel beter moet. Kennis over de samenstelling van producten wordt veel beter vastgelegd en gedeeld zodat recycling makkelijker wordt. Innovatieprogramma's worden gebundeld om technieken te ontwikkelen en in te zetten om afval optimaal om te werken tot hoogwaardige producten voor chemie, farmacie, bioverpakkingen, bioplastics, veevoer en biobrandstof. Er gaat zo min mogelijk afval de verbrandingsovens in. Deze recycle-industrie levert werk op.

Amendementen

97. Zeist, Neder-Betuwe, Amsterdam West

'... te maken van grondstoffen uit producten die al in omloop zijn.'*wijzigen in:* '... te maken van grondstoffen uit afval(water) en producten die al in omloop zijn.'

PREADVIES: OVERNEMEN

98. Amsterdam Zuid, PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: 'Kennis over de samenstelling van producten wordt veel beter vastgelegd en gedeeld...' *toevoegen:* 'door de invoering van een grondstoffenpaspoort voor marktproducten, zodat recycling makkelijker wordt.'

Toelichting: Europese harmonisatie

PREADVIES: AFWIJZEN

Te specifiek en voegt weinig toe aan de oorspronkelijke tekst.

99. PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: '...en gedeeld zodat recycling makkelijker wordt' *toevoegen:* 'en producenten verantwoordelijkheid wordt versterkt.'

Toelichting: Het is belangrijk dat producenten verplicht worden hun verantwoordelijkheid te nemen voor de externe effecten van hun winstgevendende activiteiten. In een *service-based* economie levert de producent diensten (bijvoorbeeld licht), producten (bijvoorbeeld lampen) zijn hulpmiddelen en de producent zal die na gebruik dienen terug te nemen, te vervangen en te verwerken. De producent blijft voor de producten dus verantwoordelijk van grondstof- tot afvalfase. Een dergelijke producten verantwoordelijkheid zal een enorme impuls geven aan de ontwikkeling van innovaties.

PREADVIES: OVERNEMEN

- De prijs voor emissiecertificaten wordt weer zo hoog dat zwaar vervuilende bedrijven een echte financiële prikkel voelen om te investeren in schonere technologie in plaats van de eigen vervuiling af te kopen. Daartoe wordt het aantal certificaten verder beperkt.
- De Europese Unie maakt van het bestrijden van klimaatverandering en het helpen van landen bij klimaatproblemen een prioriteit, onder andere door het delen van (technologische) kennis rondom bodem, water, voedsel en energie. De EU houdt zich aan de internationale afspraken voor klimaatfinanciering.

Amendementen

100. Zeist, Amsterdam West, Dordrecht, Neder-Betuwe, Brussel/Belgie, Amsterdam Zuidoost

Na: '...afspraken voor klimaatfinanciering.' nieuw bullet point *toevoegen:* 'Europese landen worden

regelmatig geconfronteerd met forse overstromingen, met grote economische en maatschappelijke schade tot gevolg. De Europese Unie richt zich op het beperken van de overstromingsrisico's. De PvdA onderstreept het belang van het bovenstrooms vasthouden en bergen van water, zodat problemen niet worden afgewenteld op benedenstroomse landen. Nationale waterplannen moeten inzichtelijk maken wat de stand van zaken is van de waterveiligheid en klimaatadaptatie.

Toelichting: Soms gaat dat goed. Soms is meer inspanning nodig.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit is een wel heel gedetailleerd amendement, het streven om alle mogelijke onderwerpen in een verkiezingsprogramma op te nemen deelt het Partijbestuur niet.

- Het landbouwbeleid moet op de schop. Geen platte toeslag per hectare maar subsidie voor daadwerkelijk verduurzamen van de productie van gezond en veilig voedsel, en voor de zorg voor natuur en milieu. Voedsel wordt daar waar mogelijk lokaal geproduceerd om zo de boer een inkomen te kunnen geven en de leefbaarheid op het platteland te vergroten.

Amendementen

101. Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West

'Voedsel wordt daar ... platteland te vergroten' *wijzigen in:* 'Voedsel wordt daar waar mogelijk lokaal geproduceerd om zo de boer een redelijk inkomen te kunnen geven en de leefbaarheid op het platteland te vergroten.'

Toelichting: Nu wordt gesuggereerd dat boeren die lokaal produceren geen inkomen hebben.

PREADVIES: OVERNEMEN

102. Den Haag

Na: '... platteland te vergroten.' *toevoegen:* 'De druk van het landbouwbeleid op de Europese begroting wordt verminderd.'

Toelichting: Aan het landbouwbeleid gerelateerde uitgaven maken nog steeds bijna 40% van de Europese begroting uit, een enorm bedrag dat beter ingezet kan worden voor investeringen op andere prioriteitsgebieden van de PvdA. Zoals ook aangegeven op pagina 15 ("nog steeds gaat een groot deel van de begroting (...) naar "oud beleid", zoals landbouwsubsidies") kan dit geld beter besteed worden. Het zou dan ook consistent zijn om in de paragraaf over het landbouwbeleid dit expliciet te vermelden; dit vormt ook een logische verbinding naar de volgende paragraaf.

PREADVIES: AFWIJZEN

Herhaling: punt over landbouwbeleid is al eerder in de tekst aan bod gekomen.

- Als we al subsidies geven, moet de nadruk liggen op extensieve groene, kleinschalige en innovatieve productie, met veel aandacht voor inpassing van landbouwactiviteiten in het milieu, de toekomstgerichte ontwikkeling van plattelandsgebieden en een verantwoorde dierhouderij die past bij de omgeving. Ook in Europees verband blijven we ons inzetten voor betere omstandigheden voor dieren in de veehouderij, in het bijzonder als het gaat om diertransport.

Amendementen

103. Utrecht

Na: '...als het gaat om diertransporten' *toevoegen:* 'en het welzijn van melkkoeien.'

Toelichting: De noodzaak van een Europese richtlijn voor het welzijn van melkkoeien wordt steeds nijpender. Vooral vanwege het afschaffen van het melkquota in 2015, waardoor melkveehouders weer onbeperkt melk mogen produceren. Door het ontbreken van minimale welzijnsnormen, die er wel zijn voor varken, kippen en kalveren, gaat dit ten koste van de melkkoeien. Ook PvdA staatssecretaris Sharon Dijksma is voorstander van dergelijke specifieke Europese bescherming voor melkkoeien. Naast beter minimale bescherming van melkkoeien zal een EU-richtlijn ook zorgen voor een gelijk speelveld voor Europese melkveehouders.

PREADVIES: AFWIJZEN

Te gedetailleerd: melkkoeien vallen onder veehouderij.

- Ons voedselsysteem is zeer complex geworden. Dat hebben we ook gezien aan recente incidenten met betrekking tot herkomst van voedsel. De PvdA maakt zich in Europa dan ook hard voor goede informatie uitwisseling tussen de lidstaten. Wij willen een centrale zwarte lijst van voedselproducenten en verwerkers die de fout in zijn gegaan om te voorkomen dat zij gemakkelijk elders in de unie hun praktijken voort kunnen zetten.

Amendementen

104. PvdA Duurzaam, ZuidNoord Commissie

Na: '... voort kunnen zetten.' *nieuw bullet punt toevoegen:* 'De PvdA is sterk tegen het toekennen van octrooien voor levend materiaal en vindt dat het bestaande kwekersrecht voldoende bescherming biedt.'

Toelichting: De laatste jaren blijkt echter steeds meer dat bedrijven via de rechter een octrooi op een eigenschap (of gen) van een ras kunnen verkrijgen. Hierdoor kunnen bedrijven kenmerken van een plantaardig product claimen en een compensatie te eisen van iedereen die dit gebruikt. Bij dier en plant van nature voorkomende kenmerken

in de genetische make-up van een organisme hoe schaars ook zou niet patenteerbaar moeten zijn. Is deze situatie wordt doorgezet, zal op lange termijn een klein aantal biochemie-multinationals (Monsanto, Syngenta, DuPont, Bayer enz.) dat in bezit is van strategische octrooien de zadenmarkt volledig beheersen.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Natuur houdt niet op aan de grens. Daarom is het van belang om het Europees natuur- en milieubeleid beter te integreren in het gemeenschappelijke landbouwbeleid en in te zetten op het behoud van biodiversiteit.

Amendementen

105. Zeist, PvdA Duurzaam, Amsterdam Zuidoost, Amsterdam West, Dordrecht, Neder-Betuwe, Zutphen, Brussel/België, Rotterdam, Amsterdam Nieuw-West, ZuidNoord Commissie

'Natuur houdt niet... behoud van biodiversiteit.' *wijzigen in:* 'Natuur en water houden niet op aan de grens. Het is van belang om het Europees beleid op het vlak van natuur, milieu, water, landbouw en recreatie beter op elkaar af te stemmen. De PvdA zet in op het behoud van biodiversiteit en de verbetering van waterkwaliteit. We willen dat vervuiling in het water (zoals medicijnresten, chemische stoffen, microplastics) bij de bron wordt aangepakt, waarbij de vervuiler betaalt.'

Toelichting: Het voorstel maakt de tekst minder vrijblijvend en meer bij de tijd. Bovendien is water toegevoegd: we hebben niet voor niets zes Europese waterrichtlijnen, zoals de Kaderrichtlijn Water voor schoon en gezond water.

PREADVIES: OVERNEMEN

106. Utrecht, Dordrecht, Brussel/België

Na: '... behoud van biodiversiteit.' *toevoegen:* 'Er komen grensoverschrijdende ecologische hoofdzones voor Europese natuurgebieden.'

PREADVIES: OVERNEMEN

107. Delft/Midden-Delfland, PvdA Duurzaam

Na: '... behoud van biodiversiteit.' *toevoegen:* 'Ook wordt een kader ontwikkeld voor de (vervuilende) exploratie van grondstoffen zoals schaliegas, omdat de ecologische impact hiervan grensoverschrijdend is.'

Toelichting: Indien ieder land zijn eigen werkwijze kiest voor de exploratie van schaliegas, kan een neerwaartse spiraal om milieueisen ontstaan. Daarom is een abstract kader voor deze exploratie een goed fundament. Landen kunnen dat naar believen aanvullen.

PREADVIES: OVERNEMEN

- De PvdA gelooft dat duurzame ambities niet van overheden alleen zijn; met een brede coalitie van burgers en bedrijven kunnen we veel succesvoller zijn in het werken aan een groene economie.
- Er moet in Europa meer ruimte gegeven worden aan decentrale energie-initiatieven. De PvdA pleit er voor om hieraan in Europees verband samen te werken.

Amendementen

108. Utrecht, Amsterdam West, Zutphen, PvdA Duurzaam

'Er moet in Europa meer ruimte gegeven worden aan decentrale energie-initiatieven.' *wijzigen in:* 'Er moet in Europa meer ruimte gegeven worden aan duurzame decentrale energie-initiatieven.'

PREADVIES: OVERNEMEN

109. Utrecht, Zutphen, PvdA Duurzaam

Na: '... Europees verband samen te werken.' *toevoegen:* 'Ook microgeneratie wordt in Europees verband bevorderd, dat wil zeggen dat huishoudens/bedrijven zoveel mogelijk energie neutraal opereren.'

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit kan prima op nationaal niveau worden geregeld.

4. Voor een betere wereld

Ons Europa laat eensgezind en met zelfvertrouwen haar stem in de wereld horen. In die wereld liggen de kansen op economische groei, banen en de kansen op een betere, duurzame en vreedzame wereld. We kiezen voor een internationaal georiënteerde Europese Unie, waarin gezamenlijk beleid onze economische positie versterkt en een rechtvaardige wereldorde dichterbij brengt. Een sterke stem van de EU in de wereld is niet alleen in ons eigen belang. Het maakt het mogelijk om de universele waarden die we in de EU nastreven naar buiten toe uit te dragen.

Door de opkomende economieën is de relatieve machtspositie van de EU in de wereld aan erosie onderhevig. Als landen ieder voor zich opereren in de wereld, hebben we een minder sterke positie dan als we als Europees machtsblok zouden opereren. Juist in tijden van bezuinigingen, zoals op ontwikkelingssamenwerking en defensie, is samenwerking een must. Dat vraagt om een realistisch beleid, geworteld in onze idealen.

Goed werk en eerlijke handel

Mensen moeten kunnen rondkomen van een baan en veilig hun werk kunnen doen, waar ook ter wereld. Goed werk is topprioriteit voor de PvdA. Export en internationaal ondernemerschap, ook het midden- en kleinbedrijf, dragen bij aan groei en zorgen zo voor banen. Nederland profiteert hiervan bovengemiddeld, vanwege onze traditioneel sterke export en onze belangrijke doorvoerhavens. Het effect van eerlijke handel op de wereldwijde armoedebestrijding mag niet onderschat worden. Sinds enige tijd

woont meer dan de helft van de allerarmsten van de wereld in opkomende economieën. Juist voor hen is eerlijke handel van groot belang.

Amendementen

110. Amsterdam Zuidoost, Amsterdam Nieuw-West, ZuidNoord Commissie

Na: 'Mensen moeten kunnen ... waar ook ter wereld'. *toevoegen:* 'De EU geeft hierin zelf het goede voorbeeld.'

Toelichting: Door deze zin toe te voegen geven we aan dat goed wereld en eerlijke handel niet alleen van belang is tussen Europa en de rest van de wereld, maar ook binnen Europa.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit hoofdstuk gaat niet over de EU, maar over de rest van de wereld. Inhoudelijk komt dit punt aan bod in hoofdstuk 5.

- De PvdA zet de komende jaren vol in op het versterken van onze economie en het creëren van werk door het sluiten van handelsverdragen met opkomende economieën buiten de EU. Handel mag echter niet ten koste van werknemers- of mensenrechten gaan. Als daar vanuit ontwikkelingsoogpunt aanleiding toe is moeten verdragen flexibel kunnen worden ingevuld zodat bijvoorbeeld bepaalde producten buiten het verdrag kunnen vallen en ontwikkelingslanden meer tijd krijgen om hervormingen door te voeren. Ook worden er in de akkoorden duurzaamheids- en mensenrechtenclausules opgenomen. Om eerlijke handel te bereiken is het essentieel dat de onderhandelingspositie van ontwikkelingslanden niet ondermijnd wordt.

Amendementen

111. Brussel/België, FMS Landelijk, ZuidNoord Commissie, Steenwijkerland

Na: '... met opkomende economieën' *toevoegen:* 'zowel als met geavanceerde economieën buiten de EU, mits en voor zover garanties worden ingebouwd om een race to the bottom, onder andere op sociaal, milieu en ontwikkelingsterrein tegen te gaan.'

Toelichting: De komende handelsakkoorden met bijv. de VS en met Japan dienen meer garanties voor staand Europees 'progressief' beleid te bevatten.

PREADVIES: OVERNEMEN

112. ZuidNoord Commissie, FMS Landelijk

'Ook worden er in de akkoorden duurzaamheids- en mensenrechtenclausules opgenomen' *wijzigen in:* 'Ook worden er in de akkoorden bindende duurzaamheids- en mensenrechtenclausules opgenomen.'

Toelichting: Duurzaamheids- en mensenclausules zonder enige vorm van geschillenbeslechting en/of sancties zullen nauwelijks impact hebben. De EU verlangt nu al dergelijk clausules, alleen blijven die in onderhandelingen met derde landen niet altijd overeind. Dat zou wel moeten.

PREADVIES: OVERNEMEN

- We zetten ons in voor meer transparantie van productieketens van Europese bedrijven en hun toeleveranciers om uitbuiting van werknemers, in het bijzonder van kinderen, milieuvervuiling en grondstofmisbruik uit te bannen. De PvdA staat voor een scherpe en duidelijke jaarlijkse rapportageplicht voor grote Europese bedrijven. Er komt een centrale Europese OESO-toezichthouder die actief onderzoek doet naar misstanden en klachten behandelt. Bedrijven die over de schreef gaan, kunnen rekenen op sancties of worden uitgesloten van Europese subsidies.

Amendementen

113. Utrecht, FMS Landelijk

Schrappen: 'OESO'

PREADVIES: OVERNEMEN

De oorspronkelijke tekst leidt tot misverstanden.

- Etiketten moeten laten zien in welk land een importproduct is gemaakt. Producten die in illegaal bezet gebied worden gemaakt, zoals de Palestijnse Gebieden, dragen niet langer het label van het land verantwoordelijk voor de bezetting.
- Er komen strengere Europese exportcontroles op producten die ook voor militaire doelen geschikt zijn en door regimes kunnen worden gebruikt bij mensenrechtenschendingen.
- De EU steunt de dialoog tussen producenten, vakbonden, overheden en maatschappelijke organisaties. Als vakbonden rechten in het geding zijn, oefent de EU politieke druk uit, bijvoorbeeld door te dreigen met het intrekken van handelspreferenties.

Amendementen

114. Brussel/België, Steenwijkerland, ZuidNoord Commissie, FMS Landelijk

Na: '...intrekken van handelspreferenties.'

Toevoegen: 'Een dergelijke stap wordt ook serieus overwogen bij andere grove schendingen van het recht van vrije meningsuiting, mensenrechten, vrijheid van godsdienst, aantasting van de rechten van homo's, lesbiennes en transgenders.'

Toelichting: Het intrekken van handelspreferenties moet ook aan de orde zijn bij andere schendingen van fundamentele mensenrechten.

PREADVIES: OVERNEMEN

- De winning van sommige grondstoffen draagt bij aan conflicten en gaat gepaard met ernstige mensenrechtenschendingen. Hier moet een einde komen. De EU werkt aan een importverbod voor deze grondstoffen, zou verplichte certificering van grondstoffen moeten ondersteunen en versterkt de lokale bevolking in relevante mijnbouwgebieden door steun aan onderwijs, gezondheidszorg en (vakbonds)organisaties.

Amendementen

115. Brussel/België, ZuidNoord Commissie

'De EU werkt aan een importverbod voor deze grondstoffen...' *wijzigen in:* 'De EU neemt gemeenschappelijk actie om certificatie van grondstoffen te realiseren, om oncertificeerde grondstoffen te weren en om druk uit te oefenen op regimes, inclusief sancties, om mensenrechtenschendingen te stoppen.'

Toelichting: Zeldzame mineralen zijn zo kostbaar en gewild dat een importverbod alleen maar kan falen. Certificatie en gemeenschappelijk druk, inclusief sancties, van de EU als geheel zijn kansrijker.

PREADVIES: OVERNEMEN

116. ZuidNoord Commissie, FMS Landelijk

Na: 'De winning van ... gezondheidszorg en (vakbonds)organisaties.' nieuw bullet point *toevoegen:*

'In de EU gevestigde of actieve bedrijven die in hun productieketens systematisch mensenrechten en/of internationale milieunormen schenden, moeten in hun thuisland voor de rechter kunnen worden gedaagd.'

Toelichting: Het is momenteel erg moeilijk om een bedrijf uit een EU-land in eigen land voor de rechter te brengen, bijvoorbeeld omdat inzicht in de concernstructuur ontbreekt en er geen inzage recht is m.b.t. voor de zaak noodzakelijke documenten (bv in Shell casus Milieudéfensie). De EU zou de lidstaten voorstellen kunnen voorleggen om barrières weg te nemen voor rechtszaken tegen bedrijven die systematisch internationale normen schenden.

PREADVIES: OVERNEMEN

Effectieve ontwikkelingssamenwerking

Armoedebestrijding is pas effectief als er tegelijkertijd ook gewerkt wordt aan andere zaken als eerlijke handel, vrede en duurzaamheid. Deze zijn immers onlosmakelijk met elkaar verbonden. Mensenrechten, een functionerende rechtsstaat en goed bestuur zijn daarbij ook van cruciaal belang. Alleen als de stem van de bevolking gehoord wordt en rechten gewaarborgd zijn, kan een rechtvaardige samenleving vorm krijgen. De 21e eeuw vraagt om een Europese Unie die eensgezind optreedt en als internationale netwerker investeert in creatieve oplossingen en nieuwe partners. Op alle beleidsterreinen moet er meer samenhang in beleid

tot stand worden gebracht. Zo voorkomen we dat we met de ene hand geven, wat we met de andere hand wegnemen.

- De EU speelt een voortrekkersrol bij de vernieuwing van de Millennium Development Goals die aflopen in 2015. De nieuwe ontwikkelingsagenda stuurt aan op duidelijke en meetbare doelstellingen, waarbij meer dan nu de koppeling gemaakt wordt met mensenrechten, mondiale milieu-uitdagingen en vrede en veiligheid.
- De EU kan het verschil maken door een coördinerende rol op zich te nemen. Zodat geld beter wordt besteed, overlap wordt voorkomen en nationaal beleid en Europees beleid elkaar aanvullen en versterken. Op die manier is de toegevoegde waarde optimaal en wordt voorkomen dat de EU een 29e donor is naast de lidstaten.

Amendementen

117. Zutphen, Zwolle

Na: '...een 29e donor is naast de lidstaten.' *toevoegen:* 'Wij willen dat er voor ontwikkelingssamenwerking een aparte EU Commissaris komt met coördinerende bevoegdheden.'

Toelichting: De voorgaande tekst willen we hoofd en handen geven.

PREADVIES: AFWIJZEN

Er is al een Eurocommissaris verantwoordelijk voor ontwikkelingssamenwerking.

- Binnen de EU blijft de inzet om tenminste 0,7% van het BNP te besteden aan ontwikkelingssamenwerking. Nieuwe methoden van financiering kunnen zijn: garantiestellingen en leningen gecombineerd met subsidies en giften van private donoren. Daarbij staan de belangen van ontwikkelingslanden en armoedebestrijding voorop. Door meer risicodragende financiering via de Europese Investeringsbank worden nieuwe initiatieven van bedrijven en organisaties mogelijk gemaakt die bijdragen aan duurzame groei en werkgelegenheid in ontwikkelingslanden.
- Samenhang in beleid rondom handel, voedsel, klimaat, energie en water is essentieel. Zo mogen de voedselzekerheid en inkomenspositie van boeren in ontwikkelingslanden niet worden verstoord door het Europese landbouw- en biobrandstoffenbeleid.

Amendementen

118. Amsterdam Zuidoost, ZuidNoord Commissie, FMS Landelijk

Na: '... het Europese landbouw- en biobrandstoffenbeleid.' *Toevoegen:* 'Daarom is aanpassing van het huidige Europese landbouwbeleid gewenst.'

Toelichting: Door deze zin toe te voegen geven we aan dat we het als PvdA van belang vinden het Europese landbouwbeleid aan te passen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit punt komt al aan bod in hoofdstuk 3.

- De EU blijft armoedebestrijding vooral richten op de armste landen en meest kwetsbare groepen zoals vrouwen, minderheden, gehandicapten en kinderen. In middeninkomenlanden die grote economische sprongen voorwaarts maken moeten overheden meer eigen verantwoordelijkheid nemen voor armoedebestrijding. Daar geeft de EU minder steun aan overheden en meer aan maatschappelijke organisaties om herverdeling van de nieuwe welvaart te stimuleren. Vrede, veiligheid en mensenrechten.

Vrede, veiligheid en mensenrechten

Een veilige leefomgeving is de basis van een menswaardig bestaan. Vrede en veiligheid hebben niet alleen te maken met gewapende conflicten, maar juist ook met vrede bewaren of bestendigen door ontwikkeling, goed bestuur en functionerende rechtsstaten. Respect voor mensenrechten, de rechtsstaat en democratie vormen het fundament van menselijke waardigheid, vrijheid en ontwikkeling en staan aan de basis van open, eerlijke en stabiele samenlevingen overal ter wereld. De EU profileert zich daarom in veiligheidsvraagstukken door het 3D principe (*Defence, Development & Diplomacy*) in de praktijk te brengen. Door samen op te trekken in de wereld kan meer invloed worden uitgeoefend dan de lidstaten alleen. Onze fundamentele waarden klinken daarom altijd door in het Europees buitenlands beleid.

- Een miljard mensen en een derde van de allerarmsten woont in fragiele staten. Zwakke instituties, armoede en conflicten maken de bevolking in deze landen bijzonder kwetsbaar. Prioriteiten van de EU zijn hier: bescherming van burgers, bevordering van de rechtsstaat en conflictpreventie, met daarbij een grotere betrokkenheid van vrouwen.
- Om de effectiviteit in de VN te vergroten streeft de EU naar één zetel in de Veiligheidsraad en dringt ze aan op het inperken van het vetorecht. Naast samenwerking met de traditionele partners zoals VN, NAVO en OVSE, wordt meer verbinding gezocht met regionale partners zoals de Arabische Liga en de Afrikaanse Unie.

Amendementen

119. Utrecht, Rotterdam

'...streeft de EU naar één zetel in ...' *wijzigen in:*

'...streeft de EU naar één Europese zetel in ...'

PREADVIES: OVERNEMEN

120. Utrecht, FMS Landelijk, Zwolle

Na: '...zoals de Arabische Liga en de Afrikaanse Unie' *toevoegen:* ' , zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de Europese normen en waarden met betrekking tot democratie, mensenrechten en vrijheid van meningsuiting.'

Toelichting: Samenwerking met de Afrikaanse Unie en de Arabische Liga kan prima zijn, maar kan nooit een excuus worden om te sjoemelen met fundamentele waarden van de Europese gemeenschap .

PREADVIES: OVERNEMEN

- Alle EU-verdragen met derde landen bevatten een mensenrechtenparagraaf, waarbij we ons nadrukkelijker inzetten voor erkenning en versterking van de rechten van kwetsbare groepen. Gaat het de verkeerde kant op, zoals in het geval van de antihomo wetgeving in Rusland, dan oefent de EU politieke druk uit. We steunen de opbouw van democratische instituties, maatschappelijke organisaties en politieke partijen in transitielanden.

Amendementen

121. Utrecht, ZuidNoord Commissie, Amsterdam West, FMS Landelijk, Amsterdam Nieuw-West

Na: 'rechten van kwetsbare groepen' toevoegen: 'en individuen'

PREADVIES: OVERNEMEN

122. ZuidNoord Commissie FMS Landelijk

Na: '... politieke partijen in transitielanden.' toevoegen: 'In de minst ontwikkelde landen zullen we onze diplomatieke mogelijkheden gebruiken om corruptie en het belang van goed bestuur bespreekbaar te maken. Daarbij maken we er in bilaterale contacten sterk voor dat overheden zelf een substantieel deel van de overheidsstaken uitvoeren, om te voorkomen dat buitenlandse donoren de rol van de overheid in landen uitvoeren.'

Toelichting: Corruptie en slecht bestuur zorgen ervoor dat veel overheidsgeld verkeerd besteed wordt. Het is dan ook van belang dat wanneer de EU overheden steunt de politieke druk wordt opgevoerd dat overheden op een verantwoorde manier met overheidsgeld omgaan. Anders gaat het ten koste van de effectiviteit.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Verregaande samenwerking op defensiegebied moet leiden tot een logische taakverdeling en specialisatie van landen in taken waar ze goed in zijn. Dit krijgt vorm door zowel een bottom-up (samenwerking in regionale clusters) als een top-down (Europese coördinatie om de strategische capaciteit van de lidstaten en Europa als geheel te bewaken) benadering.

Amendementen

123. Zutphen, Amsterdam West

Na: '... geheel te bewaken) benadering.' toevoegen: 'Wij willen dat er om dit vorm te geven een aparte EU Commissaris voor Defensie komt.'

Toelichting: Dit alles als voorzet naar de opbouw van een Europese defensiemacht. Nodig om onze rol in de wereld te kunnen blijven spelen.

PREADVIES: AFWIJZEN

De oorspronkelijke tekst pleit voor een kleinere Commissie in hoofdstuk 5. Dat strookt niet met pleidooien voor extra Commissarissen.

124. Nijmegen, Amsterdam West, ZuidNoord Commissie

Na: '... geheel te bewaken) benadering.' toevoegen: 'De aldus groeiende samenwerking moet uiteindelijk leiden tot één Europees leger. Dit dient de stabiliteit, vrede en veiligheid, en kan door ontduubelingen en efficiëntieverbetering ook veel geld besparen.'

Toelichting: Eén Europa is gediend met uiteindelijk één ongedeeld leger. Dit kan niet van vandaag op morgen, maar is wel het doel dat nagestreefd moet worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

We zijn voor verregaande Europese samenwerking op defensiegebied. Daartoe doen we in dit programma ook voorstellen. De tekst van het amendement doet geen recht aan de verschillen die er op dit moment bestaan.

- De EU krijgt een permanent beschikbare civiel-militaire troepenmacht met een goed uitgerust hoofdkwartier in Brussel om snel en efficiënt operaties te plannen en uit te voeren. Militair ingrijpen kan alleen plaatsvinden met een adequate internationale rechtsgrondslag.

Amendementen

125. Utrecht, Eindhoven

Schrappen: '...in Brussel'

PREADVIES: OVERNEMEN

- De EU zet zich actief in voor de wereldwijde uitbanning van kernwapens, de ontwikkeling en gebruik van chemische wapens, clustermunities en landmijnen en neemt een voortrekkersrol in om nieuwe bedreigingen, zoals digitale oorlogsvoering en biologische wapens, te bestrijden. De EU dringt aan op onderhandelingen over een wereldwijd verbod op kernwapens. De EU bepleit terugtrekking van de resterende Amerikaanse kernwapens uit Europa en poogt tevens het regime van het Verdrag tegen Verspreiding van Kernwapens (dat in 2015 wordt getoetst) te versterken door een eigen rol te blijven spelen voor een zone zonder massavernietigingswapens in het Midden-Oosten.
- De PvdA vindt dat mensenrechten voorop moeten staan. Landen in de Europese Unie zouden moeten afzien van het steunen of tolereren van autoritaire regimes onder het mom van de stabiliteit in de betreffende regio. Europese landen, dus ook Nederland, mogen aan dergelijke regimes en aan corrupte regeringen geen overtollig defensiematerieel verkopen.

Amendementen

126. Utrecht, FMS Landelijk, ZuidNoord Commissie

Na: '... overtollig defensiemateriaal verkopen' toevoegen: 'Er komt een gezamenlijk Europees export

beleid voor de wapenindustrie, gebaseerd op criteria rondom respecteren van international verdragen, democratie en mensenrechten.'

Toelichting: Het is zaak dat de Europese landen bij (niet toestaan van) wapenexport een gezamenlijke lijn trekken in plaats van bilaterale overeenkomsten. Als voorbeeld de verkoop van tanks aan Indonesië en het verschil in beleid tussen Nederland en Duitsland.

PREADVIES: AFWIJZEN

Sinds 2008 is er reeds een juridisch bindend gemeenschappelijk beleid voor wapenexport in de EU. Lidstaten moeten hun wapenexport toetsen op acht criteria, waarbij één van de criteria betrekking heeft op mensenrechten. Elders in het verkiezingsprogramma pleiten we overigens voor strengere Europese exportcontroles op producten die ook voor militaire doelen geschikt zijn en door regimes kunnen worden gebruikt bij mensenrechtenschendingen.

127. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer, ZuidNoord Commissie, Enschede, Amsterdam Zuid

Schrappen: 'overtollig' (in laatste zin)

Toelichting: Aan corrupte regeringen moeten we ook geen nieuw wapentuig willen verkopen.

PREADVIES: OVERNEMEN

Nabuuerschap en uitbreiding

De uitbreiding van de Europese Unie is van belang voor de welvaart, stabiliteit en vrede op ons continent, maar kent haar grenzen. Goede relaties met buurlanden zijn minstens zo belangrijk voor de veiligheid, energiezekerheid en economische groei in de Europese Unie. Zeker nu de instabiliteit aan de randen van Europa toeneemt en de Verenigde Staten haar aandacht lijken te verleggen naar Azië moet de EU meer dan ooit, nu haar verantwoordelijkheid nemen en zich inzetten voor democratische, vreedzame en economisch sterke samenlevingen in de regio's die grenzen aan de EU.

Amendementen

128. Utrecht, FMS Landelijk

Na: '...de regio's die grenzen aan de EU.' *toevoegen:* 'De maximaal mogelijke grenzen van de Europese Unie worden bepaald door de geografische grenzen van Europa.'

Toelichting: Het is voor het Europese project van belang dat we een uitspraak doen over de mogelijke toekomst ambities van Europa, wat tot op heden niet geschiedt. De Europese Unie breidt zich nog steeds verder uit, waarbij toetreding gebaseerd wordt op de criteria van Kopenhagen. Maar wat zijn de maximale grenzen van de EU?

PREADVIES: AFWIJZEN

De strekking van het amendement gaat voorbij

aan het doel. We zijn in dit verkiezingsprogramma heel helder, namelijk 'Verplichtingen met andere landen worden voorlopig niet aangeaan.'

- Afspraken over toekomstige toetredingsperspectieven voor de landen op de Westelijke Balkan, Turkije en IJsland worden nagekomen. Verplichtingen met andere landen worden voorlopig niet aangegaan. De les van het verleden is dat er strenger moet worden toegezien op naleving van de toetredingscriteria. Een goed functionerende rechtsstaat is een harde voorwaarde.

Amendementen

129. Zutphen

'...Turkije en IJsland worden nagekomen' *wijzigen in:* '...Turkije en IJsland worden opnieuw overwogen.'

Toelichting: Met name ten aanzien van de Balkan en Turkije is het de vraag of de cultuurskloof met overig Europa niet zo groot is dat integratie in de EU op afzienbare termijn zinloos is.

PREADVIES: AFWIJZEN

Voor de PvdA staat vast dat afspraken uit het verleden worden nagekomen. Onderdeel van deze afspraken is een goed functionerende rechtsstaat, dit is dan ook een harde voorwaarde. Gezien de gebrekkige voortgang die is geboekt op de gestelde voorwaarden kan wel geconcludeerd worden dat toetreding op korte termijn onwaarschijnlijk lijkt.

130. Ridderkerk, FMS Landelijk, ZuidNoord Commissie

Schrappen: 'Verplichtingen met andere landen worden voorlopig niet aangegaan.'

Toelichting: Het ontwerpverkiezingsprogramma stelt dat afspraken over toetredingsperspectieven voor de landen op de Westelijke Balkan, Turkije en IJsland moeten worden nagekomen, maar dat verplichtingen met andere landen 'voorlopig' niet worden aangegaan. Aannee is dat dit vooral gericht is op voormalige Sovjetstaten (de Oekraïne, Moldavië en Georgië), en wellicht ook ooit Wit-Rusland, Armenië, Azerbeidzjan of zelfs Rusland zelf. Er wordt geen motivering gegeven voor deze tijdelijke bevrozing, en evenmin wordt duidelijk gemaakt hoe lang 'voorlopig' is. Wellicht zijn er binnenlandse electorale redenen voor deze formulering, maar echt politiek leiderschap vraagt dat men ook lastig uit te leggen keuzes weet uit te leggen. De huidige weerzin is gebaseerd op de ervaring in het verleden, waarbij gemarchandeerd werd met de toelatingscriteria, maar op de lange termijn – zo leert ons de ervaring met o.m. de Baltische staten, en Polen – heeft de EU en zeker

ook Nederland baat bij de integratie van deze kansrijke markten, ook in het licht van stabiliteit, vrede en veiligheid op ons continent. De echte kwestie is hoe de toetreding zo te regelen dat de afgesproken criteria echt worden toegepast. Juist nu worden met de eerstgenoemde drie voormalige Sovjetstaten -Oekraïne, Moldavië en Georgië– associatieverdragen gesloten met de EU. Deze landen zijn nog lang niet toe aan toetreding, de rechtstaat is nog zeer fragiel zo niet alleen latent aanwezig maar juist om dat te veranderen en de burgers van deze Europese landen, die zo wreed hebben geleden onder verschillende dictaturen, eindelijk perspectief te bieden op een betere toekomst is perspectief op EU lidmaatschap nodig.

PREADVIES: AFWIJZEN

De absorptiecapaciteit alsmede het draagvlak van de bevolking van de EU zijn wel degelijk argumenten om rekening mee te houden in relatie tot uitbreidingsvraagstukken.

- De grootste brandhaard in de wereld is gesitueerd aan de rand van Europa: Syrië. Ondanks de verdeeldheid is alles erop gericht de oppositie te verenigen, humanitaire hulp voor vluchtelingen te garanderen en een diplomatieke oplossing naderbij te brengen.

Amendementen

131. Utrecht, FMS Landelijk

‘Ondanks de verdeeldheid is alles erop gericht de oppositie te...’ *wijzigen in:* ‘Ondanks de verdeeldheid is alles erop gericht de democratische oppositie te...’

Toelichting: De dictatuur van het Assad regime in Syrië staat haaks op mensenrechten en democratische ontwikkeling. Maar er zitten ook gevaren aan het ondersteunen van de niet democratische oppositie. Alleen die oppositie die wel zicht geeft op ontwikkeling van een democratische rechtstaat moet gesteund worden.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Ook het conflict tussen Israël en Palestina, waar een twee-statenoplossing het streven blijft, vraagt speciale aandacht. De EU zal alle mogelijke middelen, variërend van diplomatie en hulp tot politieke druk, gebruiken om het hervatte vredesproces te ondersteunen.

Amendementen

132. Etten-Leur

Na: ‘... hervatte vredesproces te ondersteunen.’

toevoegen: ‘Een algemeen erkend obstakel bij het vredesproces vormt de almaar doorgaande uitbrei-

ding van de illegale nederzettingen op de Westoever. Indien Israël geen gehoor blijft geven aan de herhaalde internationale oproep de bouw van nieuwe woningen en nederzettingen te stoppen, dan moet het Associatieverdrag van Europa met Israël heroverwogen worden, dan wel worden ingetrokken.’

Toelichting: Behoeft eigenlijk geen toelichting. Het hervatte vredesproces is kansloos als de annexatie van de Westoever intussen ijskoud door blijft gaan. Diplomatie en hulp en politieke druk hebben tot nu toe niet tot resultaat gehad dat Israel met de bouw van nieuwe woningen en nederzettingen stopte. Dus dan moeten zwaardere middelen worden ingezet. Het heroverwegen of intrekken van de privileges van het Associatieverdrag is zo'n middel.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het bouwen van illegale nederzettingen is in strijd met het internationaal recht en vormt inderdaad een bedreiging voor het vredesproces. Tegelijkertijd zijn er ook andere obstakels voor het vredesproces, zoals gebrek aan verzoening tussen Hamas en Fatah. Dit vraagt om politiek druk en inzet van verschillende instrumenten richting beide partijen, precies zoals geformuleerd is.

- De EU steunt hervormingsgezinde bewegingen en (onder voorwaarden) ook regeringen in de Arabische regio om democratische instellingen op te bouwen en de roep om democratie, rechtstaat en een menswaardig bestaan waar te kunnen maken.
- Verdieping van de handels- en politieke relatie met de landen in Oost-Europa en de Kaukasus, blijft een ambitie. Ook hier blijft een stabiele rechtsstaat een speerpunt. Gezien de Russische machtspolitiek in de regio zal de EU hier de komende tijd steviger en strategischer moeten opereren. Door samen op te trekken versterken we onze positie, ook in de onderhandelingen over de energietoevoer.

Amendementen

133. FMS Landelijk, ZuidNoord Commissie

‘Ook hier blijft een stabiele rechtsstaat een speerpunt.’ *wijzigen in:* ‘Ook hier blijft de EU zich inzetten voor democratisering, stabiele rechtstaten, de bescherming van minderheden en het opkomen voor mensenrechten. De EU ondersteunt actief groepen en individuen die zich hiervoor inzetten en spreekt regeringen die zich hier niet aan houden op aan.’

Toelichting: Natuurlijk is een stabiele rechtstaat een goed speerpunt, maar dat is niet voldoende. In de Europese Nabuurschapregio streven we actief naar het ontstaan en versterken van democratische rechtstaten met als uitgangspunt de

Kopenhagen criteria. Juist ook om een tegenwicht te bieden tegen de toenemende Russische druk.

PREADVIES: OVERNEMEN

5. Wij zijn Europa

Ons Europa is een Europa dat werkt. Een Europa waarin de lidstaten, door samenwerking, sterker staan dan in hun eentje. Een Europa waarin vrijheid en rechtvaardigheid meer dan woorden op papier zijn, namelijk het fundament van onze gemeenschap. Dat Europa is deels gerealiseerd de afgelopen decennia, maar we zijn er nog niet.

Terwijl de EU zowel in oppervlakte als qua bevoegdheden is gegroeid, hebben veel Nederlanders het gevoel dat 'hun' Europa steeds verder weg is komen te staan. Ze vrezen de grip te verliezen op wat in Brussel wordt besloten of hebben het vertrouwen in de Europese samenwerking zelfs helemaal verloren. Discussies over hervulbare flesjes olijfolie in restaurants vervreemden zelfs de grootste voorstanders van Europa van de EU. Het draagvlak voor het Europese project kan alleen hersteld worden als deze kritiek gehoord en serieus genomen wordt.

Amendementen

134. Utrecht

Schrappen: 'Discussies over hervulbare flesjes olijfolie in restaurants vervreemden zelfs de grootste voorstanders van Europa van de EU.'

Toelichting: Een gemeenschappelijke markt vereist een gemeenschappelijke regelgeving. Die hebben we nodig voor onze Europese economie. Het is juist goed dat Europa regels stelt aan producten en we moeten ophouden om dit steeds weer belachelijk te maken. Dit is een voorbeeld van hoe er in de nationale politiek steeds afgegeven wordt op vermeende betutteling vanuit Brussel. Het draagvlak voor het Europese project kan alleen hersteld worden als we een duidelijk en consequent geluid laten horen over de noodzaak van een economisch sterk en sociaal Europa, bakermat van democratie en mensenrechten.

PREADVIES: AFWIJZEN

Voorbeeld geeft juist aan dat op sommige punten wél en op andere punten helemaal geen Europese regelgeving moet komen.

135. De Jonge Socialisten, Amsterdam Nieuw-West

Na: '...gehoord en serieus genomen wordt.' *toevoegen:* 'De koers die Brussel de afgelopen decennia heeft gekozen, te weten integratie op tal van terreinen te bevorderen zodat er -omdat het resultaat gunstig zou zijn voor Europeanen- draagvlak ontstaat, werkt averechts. De PvdA is daarom van mening dat er draagvlak voorafgaand aan integratie moet zijn. Steeds verdere integratie zonder draagvlak heeft geleid tot veel onvrede over de

Europese Unie. Op die manier verder werken aan Europese samenwerking draagt allerm minst bij aan de politieke gemeenschap die noodzakelijk is voor het oplossen van tal van problemen. Deze volgorde moet worden omgedraaid: draagvlak voor verdere integratie moet vooraf gaan aan de daadwerkelijke integratie. Voor de PvdA is dit het centrale uitgangspunt en de trendbreuk die in de periode 2014-2019 door sociaaldemocraten gemaakt moet worden.'

Toelichting: Dit moet worden toegevoegd na de laatste zin van deze alinea. De tekst spreekt voor zich denken wij. Belangrijk is dat de volgorde waarmee Brussel werkt (integratie voorafgaand aan draagvlak) nu eens omgekeerd wordt, zodat de Europese Unie wat meer op een democratische instelling gaat lijken.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA constateert dat er de afgelopen jaren op een aantal moment een stevige ruk aan het stuk nodig was om Europa van de rand van de afgrond af te sturen. Daarvoor was het soms nodig dat we meer bevoegdheden met elkaar gingen delen dan we ons comfortabel bij voelden. Dit verkiezingsprogramma is onze agenda voor de toekomst. Onze agenda waarmee we banken weer dienstbaar willen maken aan de samenleving, waarin we werk centraal stellen en waar we ervoor zorgen dat een nieuwe crisis wordt voorkomen. De urgentie voor de samenleving als het gaat om het weer gezond maken van de financiële sector, bijvoorbeeld middels het instellen van een Bankenu n i e is ook bijzonder groot.

De PvdA gelooft in een toekomst van Nederland in Europa. Het zijn de landen zelf die bepalen hoe succesvol de Europese samenwerking nu is en in de toekomst zal zijn. De landen –regeringen en parlementen– spreken ook samen af wat we Europees of juist nationaal willen regelen. De crisis en het crisisbeleid van de laatste jaren hebben aangetoond dat de huidige inrichting van de Europese Unie haar beperkingen kent. We willen andere accenten leggen in de aard en de doelstellingen van de EU: socialer, eerlijker, democratischer, efficiënter, effectiever en duurzamer. Om deze transformatie van ons Europa te bewerkstelligen is een verdragswijziging nodig.

Amendementen

136. Amsterdam Zuid, Steenwijkerland, Amsterdam Oost, Zutphen, Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West

Na: 'We willen andere accenten leggen ... effectiever en duurzamer.' *toevoegen:* 'Een economie van het snelle geld die zich in toenemende mate onttrekt aan de greep van nationale staten vergt effectief internationaal toezicht. Uitholling van onzeker-

heden op de werkvloer door onbedoelde neveneffecten van vrij verkeer van goederen, diensten en personen vraagt om een Europees antwoord. Dat vereist dat we op deze terreinen direct kiezen voor meer Europese bevoegdheden. Daarbij is versterking van de democratische legitimiteit van Europa prioriteit. Op alle andere beleidsterreinen kiezen wij daarom eerst voor meer democratie, dan pas meer bevoegdheden.'

Toelichting: Voorlopig beperken wij ons tot economische samenwerking, over geld en over werk.

Deze tekst is vrijwel letterlijk overgenomen uit de Van Waarde resolutie, hoofdstuk 1 pagina 10 punt 4.

PREADVIES: AFWIJZEN

Al vindt het Partijbestuur delen van dit amendement zeker sympathiek, ze deelt niet de strak gedefinieerde afbakening. Bovendien zijn we van mening dat het debat niet gaan over meer of minder Europa maar over hoe we banken weer dienstbaar willen maken aan de samenleving, we werk centraal stellen en hoe we ervoor zorgen dat een nieuwe crisis wordt voorkomen.

Onze waardengemeenschap

De Europese landen delen een rijke gemeenschappelijk geschiedenis. Tegelijk laten de landen, hun steden en dorpen grote diversiteit zien, in bijvoorbeeld hun architectuur, kunst en landschapsinrichting. Die culturele rijkdom maakt Europa uniek en bijzonder, een continent om van te genieten en van elkaar te leren. Wat Europa extra bijzonder maakt is dat het ondanks deze culturele verschillen een gemeenschap van gedeelde waarden is. Dat maakt het ons Europa. Ons Europa waarin na een eeuw met wereld- en koude oorlogen nu vreedzaam wordt samengewerkt. In die waardengemeenschap staat centraal dat iedereen vrij is, gelijke kansen heeft en dat we onderling solidair zijn. Solidair, niet alleen binnen onze grenzen, maar ook internationaal.

De laatste tijd staat die waardengemeenschap onder druk. Zo zijn er in sommige lidstaten problemen met de persvrijheid, corruptieschandalen of wordt er gezaagd aan de fundamentele rechten van de rechtsstaat. In een gemeenschap spreek je elkaar hierop aan. Ons Europa is in staat om deze problemen te bestrijden. De fundamentele vrijheden waarvoor de Europese Unie ooit is opgericht worden zo ook in de toekomst gewaarborgd.

Amendementen

137. Amsterdam Zuid, Amsterdam West, Amsterdam Nieuw-West

'De laatste tijd staat die waardengemeenschap onder druk ' *wijzigen in:* 'Die waardengemeenschap staat onder druk.'

Toelichting: Dat is niet van de laatste tijd, die waardengemeenschap staat al heel lang onder druk.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Het is moeilijk gebleken om landen aan te spreken op het niet naleven van mensenrechten, democratische principes en rechtsstatelijkheid. Daarom komt er een robuust instrument om de rechtsstatelijkheid te bevorderen. Monitoring vindt plaats op basis van een aantal duidelijk meetbare criteria. Het instrumentarium om landen aan te sporen of te straffen wordt uitgebreid.

Amendementen

138. Zutphen

Na: '... te straffen wordt uitgebreid.' *toevoegen:*

'Staten die op deze terreinen hevig tekort schieten worden voorlopig niet toegelaten tot voor hen nieuwe Europese samenwerkingsarrangementen.

Toelichting: Eerst de rechtsstatelijke principes op orde hebben voordat over verdere integratie gesproken kan worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zit al in hoofdstuk 4.

- We moeten beter gebruik maken van onze mogelijkheden om lidstaten aan te spreken op de wijze waarop zij afspraken over gelijke behandeling naleven, bijvoorbeeld op het gebied van (stateloze) minderheden, zoals Roma en Sinti en discriminatie op basis van seksuele voorkeur (LHBT). We zetten ons in voor erkenning van LHBT-partnerschappen en huwelijken in heel Europa.

Amendementen

139. Den Haag

Schrappen: '(stateloze)'

Toelichting: De PvdA is tegen discriminatie van alle minderheden en dient dit dan ook niet te beperken tot alleen die groepen die geen 'thuisland' hebben. Het concept 'stateloze minderheid' is tevens onjuist in de verwijzing naar Roma en Sinti, aangezien 'staatsloosheid' gewoonlijk duidt op het ontberen van staatsburgerschap, niet op het al dan niet bestaan van een speciale band tussen een land en een bepaalde minderheid in een ander land.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit gaat om minderheden én stateloze minderheden, daarom staat 'stateloze' tussen haakjes.

Nieuw tekstvoorstel Partijbestuur

- Alle verschillen in arbeidsrechten en beloning tussen man en vrouw worden afgeschaft, zo spreken we met elkaar af dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen in elke lidstaat wordt verminderd met minimaal 2% per jaar.

Amendementen

140. Utrecht, Enschede

Na: 'Alle verschillen in arbeidsrechten en beloning tussen man en vrouw worden afgeschaft...' *toevoegen:* 'in Europa, zo spreken we met elkaar af dat...'.
Toelichting: In deze discussie blijken vele misverstanden te bestaan, zelfs bij het indienen van een PvdA initiatiefwetsvoorstel hierover in de tweede kamer blijkt dat 'De EU geeft als definitie van de "gender pay gap" (At EU level, the gender pay gap is defined as the relative difference in the average gross hourly earnings of women and men within the economy as a whole. http://ec.europa.eu/justice/genderequality/gender-pay-gap/situation-europe/index_en.htm geeft de eu cie). In de EU 16%. Dat is dus totaal iets anders dan suggereren dat vrouwen minder verdienen dan mannen voor hetzelfde werk. Of dat je dat middels beleidsmaatregelen met 2% per jaar kunt verminderen (tot o ?!). Dat het gemiddelde mannen bruto uurloon hoger ligt dan dat van vrouwen heeft te maken met het feit dat de verdeling van de verschillende soorten arbeid tussen mannen en vrouwen scheef is. Bijvoorbeeld in de ICT zijn mannen oververtegenwoordigd en in het onderwijs en de verpleging vrouwen; hierdoor ontstaat een gender pay gap. Het principe: "gelijk loon voor gelijk werk" (bij gelijke kwaliteit en ervaring) heeft overigens verstrekende gevolgen aangezien dat noch bij de overheid noch bij het bedrijfsleven thans het geval is. Maar dat staat los van de man-vrouw tegenstelling.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie tekstvoorstel Partijbestuur.

141. Enschede, Hengelo

Na: '...vrouwen in elke lidstaat' *toevoegen:* 'wordt verminderd met minimaal 2% per jaar.'
Toelichting: De vermindering moet minstens 2% per jaar bevatten, om daadwerkelijk snelheid te maken met het eindigen van deze inkomenskloof.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie nieuw tekstvoorstel Partijbestuur

- Een Europees Parlement dat voor slechts een derde uit vrouwen bestaat mist democratische legitimiteit. Het is tijd voor een duidelijke keuze voor diversiteit in heel Europa. Niet top-down 'omdat het moet van Brussel', maar in dialoog met overheden, bedrijfsleven en academische sector.

Amendementen

142. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer

'Europees Parlement dat voor slechts een derde uit vrouwen bestaat mist democratische legitimiteit' *wijzigingen in:* 'In het Europees Parlement zijn

mannen oververtegenwoordigd. De PvdA vindt dat ieder volksvertegenwoordigend orgaan, dus ook het Europees Parlement een afspiegeling hoort te zijn van de maatschappij.'

Toelichting: De enige grondslag voor de legitimiteit van een volksvertegenwoordigend orgaan als het Europees Parlement wordt gevormd door vrije en eerlijke verkiezingen. Zolang geen formele hindernissen worden opgeworpen voor de kandidaatstelling van vrouwen of andere ondervertegenwoordigde groepen, kan er geen sprake zijn van aantasting van de beginselen van vrije en eerlijke verkiezingen en is de legitimiteit van het parlement dus niet in het geding.

PREADVIES: OVERNEMEN

Mee met de tijd

Om met elkaar verder te kunnen, moeten Europese instellingen de rol(len) die ze toegewezen hebben gekregen ook daadwerkelijk uitvoeren. Uiteraard met inachtneming van en respect voor de geldende regels. Met alle voorgaande hoofdstukken en de daarin genoemde punten in het achterhoofd, zijn wij van mening dat de vorm en architectuur van onze instellingen niet meer van deze tijd zijn.

- De Europese Commissie moet slagvaardiger en dus drastisch worden afgeslankt: ten minste de helft kleiner. Tot die halvering gerealiseerd is, maken we een onderscheid tussen 10 'seniorcommissarissen', die verantwoordelijk zijn voor de belangrijkste beleidsterreinen en nieuwe voorstellen kunnen doen, en de overige commissarissen die zich concentreren op de uitvoering van beleid.

Amendementen

143. Zutphen

Na: '... nieuwe voorstellen kunnen doen,...' *toevoegen:* '5 hiervan zijn voor de grote landen en 5 voor de kleinere'.

Toelichting: Dit om de positie van kleinere landen beter te borgen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Sympathiek om kleinere landen specifiek te noemen maar het gaat hier om een wel erg gedetailleerd voorstel.

144. Zutphen

Na: '...kunnen doen, en de overige commissarissen...' *toevoegen:* 'De overige 18 lidstaten krijgen adjunct commissarissen toegewezen, die belast zijn met de controle op de uitvoering.'

Toelichting: Dit om de positie van kleinere landen beter te borgen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Sympathiek om kleinere landen specifiek te noemen maar het gaat hier om een te gedetailleerd voorstel.

145. Amsterdam Zuid

Na: 'De Europese Commissie ... uitvoering van beleid.' *toevoegen:* 'Voor de samenstelling van deze verkleinde Europese Commissie wordt een roulerend lidmaatschap ingesteld, dat wordt toegepast op alle Europese lidstaten, op voet van gelijkwaardigheid.'

Toelichting: Overweging: De Commissieleden zijn volkomen onafhankelijk en dienen het algemeen belang van de Gemeenschap. De lidstaten eerbiedigen hun onafhankelijkheid. In een verkleinde commissie wordt het aantal Commissieleden kleiner dan het aantal landen. M.a.w. niet alle lidstaten zullen in de Commissie vertegenwoordigd zijn. Om te voorkomen dat de grote lidstaten buiten schot blijven is deze aanpassing gewenst. In artikel 17 nieuwe nummering van het Verdrag van de Europese Unie wordt gesproken over de instelling van een toerbeurtsysteem dat toelaat de democratische en geografische verscheidenheid van de lidstaten te weerspiegelen. Het aantal Commissieleden wordt door de Raad vastgesteld op basis van eenparigheid.

PREADVIES: OVERNEMEN

- Bestaande organen en agentschappen worden onder de loep genomen en, waar dat kan, samengevoegd, hervormd of afgeschaft.

Amendementen

146. Den Haag

'Bestaande organen en agentschappen ... hervormd of afgeschaft.' *wijzigen in:* 'De taken van bestaande organen en agentschappen worden onder de loep genomen en zonodig geschrapt. Waar dat voordeel oplevert worden organisatieonderdelen samengevoegd.'

Toelichting: Het gaat om de taken die uitgevoerd worden. Het doel kan niet zijn om organisatieonderdelen samen te voegen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Overbodige wijziging, de lading wordt afdoende de oorspronkelijke tekst gedekt.

- Om transparantie te bevorderen stellen wij een verplichte jaarlijkse registratie en monitoring van alle lobbyisten van het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Europese Raad voor. Ook het openbaar en online toegankelijk maken van vergaderstukken en stemmingen draagt hieraan bij. Het enquêterecht van het Europees Parlement wordt versterkt.
- Het Europees Parlement kent nu twee vergaderplekken: Brussel en Straatsburg. Dat vinden wij niet efficiënt, zonde van het geld en niet bevorderlijk voor het milieu. Wij pleiten voor één vergaderplek van het Europees Parlement waarover de leden zelf kunnen stemmen.

Nieuw tekstvoorstel Partijbestuur

De Partij van de Arbeid wil af van de vaste dagvergoeding voor Europarlementariërs. In plaats daarvan moeten zij alleen daadwerkelijk gemaakte kosten voor verblijf, zoals hotelkosten, in Brussel of Straatsburg vergoed krijgen. Er zou bovendien een limiet aan gesteld moeten worden die substantieel lager ligt dan de huidige vergoeding.

In tijden waarin we van iedereen vragen om sober te zijn, moeten Europarlementariërs het goede voorbeeld geven. Een vaste vergoeding voor iedere dag dat een Europarlementariër intekent in het parlement is niet meer van deze tijd. In een tijd van crisis moeten juist politici sober en dienstbaar zijn, dat betekent dat ze voor iedere euro een bonnetje moeten kunnen overleggen. De verantwoording en controle op deze uitgaven moet versterkt worden.

Amendementen

147. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer

Schrappen: 'De verantwoording en controle op deze uitgaven moet versterkt worden.'

Toelichting: Het is niet juist dat de salarissen van Europese ambtenaren uit de pas lopen met die van ambtenaren in (alle) lidstaten. In een lidstaat als Zweden is het zelfs lastig om Europese ambtenaren te rekruteren omdat het salaris in Brussel lager is. Bovendien moeten onze Europarlementariërs zich niet willen bemoeien met de salarissen van de Europese ambtenaren; deze moeten het resultaat zijn van vrije onderhandelingen tussen de Europese Commissie als werkgever en de Europese vakbonden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Europa moet meer prioriteit geven aan de zorgen van mensen. Wanneer Europa van haar lidstaten vraagt bescheiden te zijn en de begroting op orde te brengen, is zij zelf ook verplicht sober te zijn. Juist in een tijd waarin werkloosheid oploopt en banen verdwijnen moeten de lasten eerlijk verdeeld worden. In een sober en dienstbaar Europa wordt bescheiden omgegaan met belastinggeld.

148. Dordrecht

'Ook pleiten we voor een Europese Balkenendenorm' *wijzigen in:* 'Voor zover salarissen van Europese ambtenaren uit de pas lopen met nationale ambtenaren pleiten we voor loonmatiging voor ambtenaren bij de EU-instellingen en de door de EU opgerichte agentschappen en overige organisaties.'

Toelichting: De Balkenendenorm is voor binnenlands gebruik ontworpen en afgeleid van het salaris van de minister-president. Het is niet duidelijk wat het referentiepunt in de Europese context zou moeten zijn en evenmin welke Europese publieke sector hier precies bedoeld wordt. De zin om te pleiten voor loonmatiging volstaat en de uitwerking kan later volgen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie toelichting preadvies 149.

149. Den Haag

‘De vaste dagvergoeding voor Europarlementariërs schaffen we af om misbruik te voorkomen.’ *wijzigen in*: ‘De vaste dagvergoeding voor Europarlementariërs wordt afgestemd op reëel te maken kosten en de controle op de besteding wordt verscherpt.’

Toelichting: Er is terechte kritiek op de inkomsten en de bestedingen van veel Europarlementariërs. Maar de vergoedingen hadden en hebben ook een doel, zoals het mogelijk maken van het blijven wonen in het eigen land en het toch kunnen verblijven in Brussel (en helaas ook Straatsburg). Zonder meer afschaffen is doorschieten in populisme.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zie nieuw tekstvoorstel Partijbestuur.

- Er komt ruimte voor nieuwe gezichten. Desnoods door (tijdelijke) quota en affirmative action, onder andere door de diversiteit in benoemingscommissies te garanderen. Om de doorstroom van frisse gezichten en nieuw talent te garanderen, pleiten we bovendien voor een maximumtermijn van maximaal 10 jaar voor Europarlementariërs en Eurocommissarissen.

Amendementen

150. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer, Brussel/Belgie, Utrecht, Steenwijkerland

Schrappen: ‘Om de doorstroom van frisse gezichten en nieuw talent te garanderen, pleiten we bovendien voor een maximumtermijn van maximaal 10 jaar voor Europarlementariërs en Eurocommissarissen.’

Toelichting: In Nederland beperken we de termijn dat je actief mag zijn in een politieke functie niet tot tien jaar. Waarom dan wel in Europa? Mensen die niet goed functioneren moeten niet opnieuw voorgedragen een plaats op de lijst of voor benoeming in een bestuurlijke functie. Maar mensen die het uitstekend doen en die langer mee willen doen, moeten we de mogelijkheid daartoe vooral niet ontnemen.

PREADVIES: AFWIJZEN

We zijn van mening dat het van belang is voor voldoende doorstroming te zorgen. Bovendien is dit voorstel in lijn met de eigen maximumtermijn die we hanteren voor zowel de Tweede Kamer als het Europees Parlement.

151. Amsterdam Zuid, Amsterdam Nieuw-West

Na: ‘...10 jaar voor Europarlementariërs en Eurocommissarissen.’ nieuw bullit punt *toevoegen*:

‘Zowel op Europees niveau als mondiaal is het nodig dat de groei- en werkagenda een prominente plaats aan tafel krijgen. Ministers van financiën vervullen hun taak en moeten dat vooral blijven doen. Hun beslissingen dienen echter in breder verband en met het oog op een beter evenwicht te worden genomen. Het zou goed zijn op geëigende momenten ministers van werkgelegenheid deel te laten hebben aan besluitvorming in de Eurogroep en de bevoegdheden van de Commissaris van de Sociale Unie te versterken.’

Toelichting: Vrijwel letterlijk citaat uit het rapport Melkert “De Bakens Verzetten”, beknopte versie pagina 27. Als het over economie en werk gaat is het logisch dat ook de ministers van werkgelegenheid erbij betrokken worden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Staat al elders in het programma.

152. Utrecht

Schrappen: ‘Desnoods door (tijdelijke) quota en affirmative action, onder andere door de diversiteit in benoemingscommissies te garanderen ‘

Toelichting: geen voorstanders van positieve discriminatie

PREADVIES: AFWIJZEN

In het verleden is gebleken dat affirmative action tijdelijke quota nodig zijn om diversiteit te bevorderen.

Onze stem in Europa

Laten we de huidige crisis gebruiken om samen met elkaar, met de geleerde lessen in het achterhoofd, Europa weer op de rails te krijgen en het verloren vertrouwen terug te winnen. Democratie betekent dat je stem gehoord wordt, dat politiek debat en informatie toegankelijk zijn voor iedereen en dat de verkiezingen meer dan nu ergens over gaan. De oplossingen hiervoor liggen niet alleen in Europa: ook onze nationale politici hebben hier een belangrijke rol in te vervullen.

- Om het politieke debat over Europa dichterbij huis te halen, wordt de afstemming tussen nationale en Europese parlementsleden versterkt. Vertegenwoordigers van de nationale parlementen kunnen in zogenaamde ‘subsidiariteitscommissies’ besluiten dat de Europese Commissie voorgestelde wetgeving in moet trekken of moet verbeteren. Bij een verdragswijziging worden de mogelijkheden voor de introductie van (een vorm van) een dubbelmandaat onderzocht.

Amendementen

153. Zutphen

Schrappen: ‘Vertegenwoordigers van de nationale parlementen kunnen in zogenaamde ‘subsidiari-

teitcommissies' besluiten dat de Europese Commissie voorgestelde wetgeving in moet trekken of moet verbeteren.'

Toelichting: Dit verzwakt de positie van EU-parlement en EU Commissie te zeer en is daarom niet wenselijk. Toetsing aan het subsidiariteitsbeginsel kan ook anderszins. Een studie naar de beste opties lijkt hier wenselijk.

PREADVIES: AFWIJZEN

Doel is nationale en Europese politiek dichterbij elkaar te brengen, dubbelmandaat kan hiervoor een manier zijn en verdient het om als mogelijkheid onderzocht te worden.

154. Utrecht

Schrappen: 'Bij een verdragswijziging worden de mogelijkheden voor de introductie van (een vorm van) een dubbelmandaat onderzocht.'

Toelichting: Terug bij af? Ooit zijn we begonnen met een dubbelmandaat. Scheiding van Europese en nationale machten lijkt beter. Toegevoegd op verzoek van afd Den Haag: We vinden dat we goede parlementariërs naar Brussel moeten sturen, die al hun tijd en energie in hun werk daar gaan steken (en daar hoort het onderhouden van goede contacten met hun collega's in het nationale parlement bij).

PREADVIES: AFWIJZEN

Doel is nationale en Europese politiek dichterbij elkaar te brengen, dubbelmandaat kan hiervoor een manier zijn en verdient het om als mogelijkheid onderzocht te worden.

- Het Europees Parlement krijgt instemmingsrecht bij de benoeming van de voorzitter van de Europese Commissie: de nieuwe voorzitter dient dus de steun van een meerderheid van het Europees Parlement te hebben. De Europese sociaal-democraten zullen hiervoor steeds een gezamenlijke kandidaat nomineren.

Amendementen

155. Heemstede, Zutphen, Leiden

Na: '...gezamenlijke kandidaat nomineren.'

Toevoegen: 'Voor 2020 wordt het mogelijk dat de voorzitter van de Europese Commissie door de Europese bevolking wordt gekozen via algemene verkiezingen.'

Toelichting: Werkgroep Europa Een veel gehoorde klacht is de gebrekkige democratische legitimiteit van de Unie. Het Europees Parlement heeft beperkte bevoegdheden en wordt zuiver nationaal gekozen. De ministerraad is per definitie nationaal georiënteerd. Een rechtstreeks Europa-breed gekozen voorzitter van de Europese Commissie kan hierin verbetering brengen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit voorstel zou naar mening van het Partijbestuur zorgen voor een te grote verstoring van de machtbalans tussen de Europese Raad, Europees Parlement en Europese Commissie.

156. Zutphen

Na: '...Europees Parlement te hebben.' *toevoegen:* 'Deze formeert op zijn beurt de nieuwe Commissie.'

Toelichting: Een gekozen voorzitter moet ook een ruim mandaat hebben en de ruimte krijgen een zo sterk mogelijke Commissie te formeren.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het voordragen van de Eurocommissaris blijft uiteindelijk het voorrecht van de lidstaten.

157. Zutphen

Na: '... gezamenlijke kandidaat nomineren.' nieuw bullit punt *toevoegen:* 'Om de macht in Europa verder aan de burgers terug te geven worden de bevoegdheden van de Raden van Ministers beperkt. Zij zouden hun instemmingsrecht t.a.v. de Europese regelgeving deels moeten inleveren. Hun toetsingsrecht zou moeten worden beperkt tot een eenmalig terugzendrecht met als ijkpunten strijd met de rechtsstatelijke beginselen; strijd met het subsidiariteitsbeginsel en onoverkomelijke uitvoeringsproblemen. De agendabevoegdheid naast die van de Commissie zou echter behouden moeten blijven; dit om mogelijke impasses te kunnen doorbreken.'

Toelichting: De Raden van Ministers zouden hiermee een rol kunnen krijgen die lijkt op die van de 1e kamer van onze Staten Generaal. Het democratisch tekort wordt daarmee wat minder pregnant.

PREADVIES: AFWIJZEN

De Europese ministerraden worden democratisch gecontroleerd door de nationale parlementen.

- De begrotingscyclus wordt aangepast aan de verkiezingscyclus, zodat de meerjarenbegroting van de EU door het nieuw gekozen Europees Parlement wordt vastgesteld en de begroting daarmee beter de voorkeuren van de kiezers kan weerspiegelen.

Amendementen

158. Leiden

Na: '...de kiezers kan weerspiegelen.' *toevoegen:*

'Om het politieke karakter van de Europese Unie te versterken is het beter als het grootste deel van de inkomsten voortvloeit uit eigen Europese belastingheffing in plaats van een afdracht van de lidstaten. Uiteraard moet de EU meeliften met de belastingdienst van de lidstaten. De inkomsten uit zo'n Europese belasting moeten in mindering

worden gebracht op de huidige heffingen. Het Europees Parlement moet de hoogte van zo'n Europese belasting vaststellen.

Toelichting: Als we het politieke karakter van de Europese karakter van de Europese Unie en van het Europees Parlement willen versterken, dan is eigen Europese belastingheffing daarvoor een effectief instrument. Het maakt ook dat de kiezers beter invloed kunnen hebben op de ambities van de Europese Unie.

PREADVIES: AFWIJZEN

De PvdA is tegen een vergroting van het belastinggebied van de Europese Unie buiten de importheffingen en de BTW-afdracht. Het zijn de lidstaten die bepalen hoeveel Brussel kan uitgeven. Als de Europese begroting een eigenstandige inkomstenbron krijgt verliezen lidstaten deze controle over de uitgaven.

- Europa dichterbij brengen begint bij ons zelf. Daarom richt de nieuwe PvdA eurodelegatie een ombudsteam op, in navolging van de vele PvdA ombudsteams lokaal en in de Tweede Kamer. Bij dit ombudsteam kunnen mensen met al hun vragen over Europa terecht.

Amendementen

159. Brussel/België, Dordrecht

Na: '...vragen over Europa terecht.' nieuw bullet punt *toevoegen:* 'De Europese Unie is niet alleen van de lidstaten maar vormt ook een netwerk van lokale besturen. De PvdA stimuleert via dit netwerk initiatieven gericht op innovatie, energie en duurzame stedelijke ontwikkeling.'

Toelichting: Het is een goede zaak als gemeenten samenwerking zoeken met andere Europese gemeenten, op gebieden zoals duurzame energie en energiebesparing, duurzame stedelijke ontwikkeling, regionale ontwikkeling en dergelijke. Dit levert nieuwe kennis op, stimuleert innovatie, biedt kansen voor lokale ondernemers en versterkt de solidariteit tussen lokaal bestuur binnen de EU.

PREADVIES: AFWIJZEN

Er zijn al initiatieven op dit gebied. Beter die goed in te zetten, dan weer nieuwe in het leven te roepen.

160. Eindhoven

Na: '...vragen over Europa terecht.' *toevoegen:* 'De PvdA Eurodelegatie stelt pro actief op en leert de burgers zo wat Europa voor de burgers kan betekenen en waar Europa invloed heeft op hun dagelijks leven.'

Toelichting: Om vragen te kunnen stellen aan een ombudsteam moet kennis aanwezig zijn bij de burgers. deze is te mager om het team effectief te laten zijn.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit gebeurt reeds door publieksvoorlichting. De rol van het ombudsteam is een andere.

- Tijdens de komende Europese parlamentsperiode wordt het initiatief genomen tot een verdragswijziging. De beginselen en ideeën in dit verkiezingsprogramma zijn daarbij voor ons leidend. Een verdragsherziening kan aan de bevolking worden voorgelegd in een referendum. De nieuwe initiatiefwet, die mede tot stand is gekomen door de PvdA, maakt dit mogelijk.

Amendementen

161. Utrecht

'Tijdens de komende Europese parlamentsperiode wordt het initiatief genomen tot een verdragswijziging. De beginselen en ideeën in dit verkiezingsprogramma zijn daarbij voor ons leidend. Een verdragsherziening kan aan de bevolking worden voorgelegd in een referendum. De nieuwe initiatiefwet, die mede tot stand is gekomen door de PvdA, maakt dit mogelijk.' *wijzigen in:* 'Indien tijdens de komende Europese parlamentsperiode het initiatief wordt genomen tot een verdragswijziging, dan zijn de beginselen en ideeën in dit verkiezingsprogramma daarbij voor ons leidend. Een verdragsherziening wordt behandeld in het parlement.'

Toelichting: Indien er, op grond van de initiatiefwet, een correctief referendum aangevraagd zou worden naar aanleiding van een parlementaire beslissing dan is dat per definitie een actie vanuit de bevolking of maatschappelijke organisaties. In eerste instantie zou een eventuele verdragswijziging volgens de gebruikelijke parlementaire weg behandeld moeten worden. Er zijn diverse redenen waarom een referendum niet een goed middel is om een Europese verdragswijziging door te voeren. Onder andere het ja / nee karakter, de formulering van de vraagstelling en de functie van de representatieve democratie.

PREADVIES: AFWIJZEN

Niet een wezenlijke wijziging ten opzichte van de oorspronkelijke tekst. Voorkeur gaat uit naar de oorspronkelijke tekst.

NIET OPGEVOERDE AMENDEMENTEN

01. ZuidNoord Commissie

Schrappen: 'en de pensioenfondsen worden uitgezonderd'.

Toelichting: Een belasting op financiële transacties is niet alleen een verdiende inkomstenbron voor overheden die hebben moeten bloeden voor een onverantwoordelijke financiële sector, maar ook een rem op financiële transacties die niets meer met de reële economie te maken hebben. Het is daarom onjuist de pensioenfondsen van deze belasting uit te willen zonderen. Deze uitzondering die voor pensioenfondsen geclaimd wordt zorgt ervoor dat Nederland nooit aan de belasting mee zal doen, omdat de landen die wel voor een transactiebelasting zijn die uitzondering niet willen. Die landen willen niet bij voorbaat met allerlei uitzonderingen. Onnodig te zeggen dat dat juist wel is wat de druk lobbyende financiële sector wil. Dus laten we duidelijk zijn: als we echt willen dat die financiële transactiebelasting er komt, moeten we ervoor zorgen dat ook de pensioenfondsen hieraan meedoen.

NIET OPVOEREN: *Is identiek aan een ander amendement.*

02. Brussel/België

'We pleiten wel...economisch herstel en werkgelegenheid' *wijzigen in:* 'Bij de toepassing van de huidige regels is er in het verleden onvoldoende rekening gehouden met de sociale gevolgen van stevige bezuinigingen. Ook hebben landen vaak te weinig ruimte gekregen om structurele hervormingen door te voeren die de groei en de werkgelegenheid op de lange termijn bevorderen maar op korte termijn tot een minder sterkedaling van het begrotingstekort leiden. Sinds enige tijd gaat de Commissie flexibeler om met de begrotingsregels, om landen die in de problemen zitten meer tijd te geven om te herstellen. Dat is hard nodig. Wij geloven dat dit moet worden verankerd in de regels zodat een herhaling van de fouten uit het verleden in de toekomst worden voorkomen. De PvdA staat daarom het volgende voor: -wij tornen niet aan de noodzaak van solide overheidsfinanciën. Zonder duidelijke regels over de begroting en de omvang van de staatsschuld kan een muntunie immers niet functioneren. Alleen als wij zelf doen wat nodig is, kunnen we dat ook van andere landen vragen.'

- We pleiten wel voor aanpassing van de regels, die te eenzijdig op begrotingsnormen zijn gericht. Bij het op orde brengen van overheidsfinanciën en macro-economische onevenwichtigheden worden financiële, economische én sociale factoren voortaan in onderlinge samenhang gewogen. Hierdoor wordt de balans in de afspraken versterkt.
- Naast begrotingsdoelen en economische analyses

komt er een 'scorebord voor sociale en werkgelegenheidsaspecten' met meetbare doelstellingen. De Commissie kijkt daarbij in het bijzonder naar een maximale werkloosheidsnorm. Daarnaast gelden sociale indicatoren als verlies van koopkracht en toename van inkomensongelijkheid. Een duidelijk gedefinieerde set van indicatoren draagt bij aan een objectieve en transparante afweging door de Commissie.

- Landen die serieus bezig zijn met het op orde brengen van hun overheidsfinanciën op lange termijn, het versterken van hun economie (waaronder ook het investeren in 'menselijk kapitaal') krijgen extra tijd om aan begrotingsdoelstellingen te voldoen. Op die manier krijgen landen meer ruimte om te investeren in economisch herstel en werkgelegenheid. De PvdA komt zo snel mogelijk met uitgewerkte voorstellen om deze doelstellingen te verwezenlijken.'

Toelichting: Dit lange amendement poogt enerzijds te erkennen dat de Europese Commissie al het nodige heeft gedaan om de begrotingsregels flexibeler te hantieren, anderzijds poogt het de noodzaak van begrotingsdiscipline en sociale doelstellingen evenwichtig te formuleren in het programma. We pretenderen overigens niet dat wij met deze tekst de ideale balans hebben gevonden. Misschien aan het PB om nog eens naar de totale tekst te kijken?

NIET OPVOEREN: *onduidelijk wat er bedoeld wordt en waar het amendement moet staan (zoekplaatje en/of vaag taalgebruik)*

03. Amsterdam West

'Ook in Europees verband...' *wijzigen in:* 'In Europees verband blijven we ons inzetten voor betere omstandigheden voor dieren in de veehouderij, ook als het gaat om diertransport.'

Toelichting: In de oorspronkelijke tekst wordt gesuggereerd dat verbetering van de omstandigheden bij het transport van dieren belangrijker is dan bij de veehouderij, terwijl daar ook veel verbeterd moet worden.

NIET OPVOEREN: *Is tekstueel. De redactie zal bepalen of deze wijziging doorgevoerd wordt*

04. Ridderkerk

Na: '...serieus genomen worden.' *toevoegen:* 'De keuze tussen meer of minder soevereiniteit voor de lidstaten is een valse keuze: je koopt er niets voor. De wereld is gemonialiseerd, of we dat nu leuk vinden of niet. De nationale staten, zeker die in Europa, zijn steeds minder in staat om alleen, op puur eigen kracht, de uitdagingen van de 21e eeuw aan te gaan. Nationale grenzen worden steeds meer virtueel. Op tal van terreinen kunnen de problemen alleen in gezamenlijkheid worden aangepakt: CO², criminaliteit, (arbeids)migratie, de controle op

banken – de lijst is enorm. Bovendien hebben de Europese staten veel aan welvaart en welzijn te winnen als ze beter samenwerken en minder extreem onderling verschillen – dat geldt te meer voor landen met een open economie, zoals Nederland. En in de derde plaats kunnen Europese landen alleen nog een betekenisvolle rol spelen in de wereld – naast de VS, China, Rusland en de opkomende economieën – als ze dat in Europees verband doen. De zwakte van Europa, diversiteit, is tegelijk haar grote kracht. Europa als vredesproces was een eclatant succes. Europa als economische eenheid is ook een eind op weg. Maar uiteindelijk is het Europese project tot mislukken gedoemd als er daarnaast niet snel een gemeenschappelijke culturele, politieke en bovenal democratische ruimte ontstaat. De Europese Unie is een familie van Europese staten, die soeverein moeten blijven in de zaken die het best op het niveau van het gezin (de lidstaat) geregeld kunnen blijven. Naast de nationale soevereiniteit en nationaliteit is er ook de Europese soevereiniteit en nationaliteit, voor die zaken die het best op Europees niveau geregeld kunnen worden en die de Europeanen met elkaar verbindt, ter bevordering van de duurzame gezamenlijke vrede en veiligheid en van de duurzame gezamenlijke welvaart en welzijn. Het Europese project is uniek in de geschiedenis. Het is geen imperium of superstaat, het is geen federatie, en ook niet alleen een vrijhandelszone van verder geheel soevereine staten, het is meer een netwerkstaat, waarin erkend wordt dat er nationale verschillen en verschillende nationale belangen zijn, maar ook erkend wordt dat men onomkeerbaar ingrijpend met elkaar verweven en onderling afhankelijk is. In deze netwerkstaat worden gezamenlijke belangen gezamenlijk behartigd en besloten, en culturele verschillen zoveel mogelijk gerespecteerd. De uitvoering ligt zoveel mogelijk op nationaal niveau, met vergaande autonomie over het 'hoe'. De centrale Europese bureaucratie wordt zoveel mogelijk beperkt gehouden. Het is iets totaal eigennijgs, net zo nieuw en ongekend als de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden in de 17e eeuw. Het zal nog veel tijd nodig hebben: bij dit soort integratieprocessen moet men niet denken in jaren maar in generaties. Maar het is allerminst hopeloos. Democratie is per definitie werk in uitvoering, en dat geldt bij uitstek ook voor het project van de Europese Unie. Er is niet één identiteit, maar de Europese familie kent verschillende gezinnen met ieder eigen nationale en soms ook regionale identiteiten. Europa combineert de Duitser, de Ier, de Portugees, de Fin en de Pool zoals Nederland de Limburger, de Zeeuw, de Amsterdammer, de Brabander, de Groninger en de Fries combineert. 'De' Nederlander bestaat niet, Nederlanders wel. En datzelfde geldt voor 'de' Europeaan. We hebben ieder individueel meerdere identiteiten. We ontwikkelen ons ook. Ieder van ons is iemand anders in zijn puberteit dan als hij werkzaam of gepensioneerd is. In het weekend gedragen we ons anders dan door de week. 'We' zijn allemaal onsamenhangende lappenpoppen en er is evenveel verschil tussen ons en onszelf als tussen ons

en de anderen. Wie Europa vanwege zijn verscheidenheid problematisch vindt, maar de onderliggende nationaliteiten accepteert als afgeronde eenheden, meet met twee maten. Het is even legitiem om 'Europa' als cultuurhistorisch gegeven te thematiseren als bijvoorbeeld 'Nederland' of 'Amsterdam'. 'We' zijn net zo goed Groninger, Zeeuw of Rotterdammer als Nederlander en ook Europeaan. Het karakter van de EU als netwerkstaat met een meervoudige identiteit van de burgers van haar lidstaten betekent dat die identiteiten net als de EU en de nationale staat niet tegenover elkaar staan, maar zich in elkaars verlengde bevinden. Lidstaten moeten ruimte hebben om te verschillen in de aanpak van sociaaleconomisch beleid maar de doelstellingen worden tegelijkertijd meer Europees vastgesteld en gehandhaafd. Het Europese visioen heeft nooit tot doel gehad één enkel model van menselijke vooruitgang te bepalen: het is erop gericht uiteenlopende en rivaliserende culturen in vrede en voorspoed naast elkaar te laten bestaan, in het besef van een toenemende onderlinge verwevenheid en afhankelijkheid. Bij deze benadering past ook dat het taboe op een Europa met verschillende snelheden wordt opgeheven. Een steeds groter wordend Europa noodzaakt niet alleen tot een beheersbare beslissingsstructuur, waarbij meerderheidsbesluitvorming regel moet zijn en andere besluitvorming uitzondering, maar ook om een Europa met meer snelheden, dat de facto natuurlijk al lang bestaat. Landen die verder willen gaan in samenwerking en integratie dan andere landen, moeten de vrijheid hebben dat te doen. Dat is geen bedreiging voor de Europese integratie zoals sommigen stellen, maar juist een stimulans. Verschillen horen bij Europa, en door verschil te maken kan ook blijken wat beter werkt. Is een verdergaande integratie of samenwerking op een bepaald terrein succesvol voor de deelnemende lidstaten en/of hun bevolkingen, dan zullen anderen zich daarbij aansluiten.

Toelichting: De komende Europese verkiezingen dreigen te gaan over de vraag: ben je voor of tegen Europa? in plaats van: hoe gaan we de huidige crisis oplossen en wat voor Europa willen we? Voorstanders van Europa zijn in de ogen van tegenstanders Eurofiële bureaucraten en omgekeerd zijn tegenstanders van Europa in de ogen van voorstanders Nationalistische populistten. De financiële crisis heeft de Europese Unie in het hart geraakt. De Eurocrisis heeft een diepe existentiële crisis van de Unie blootgelegd. Zoals Frans Timmermans onlangs nog eens bij het VPRO-programma De slag om Europa mocht uitleggen is de keuze tussen meer of minder soevereiniteit voor de lidstaten een valse keuze: je koopt er niets voor. Het is van belang dat de PvdA dit uitlegt, en niet alleen in een VPRO-programma, maar ook en juist in het verkiezingsprogramma en de daarop te baseren verkiezingscampagne. Bij het referendum over de Europese Grondwet en nog steeds wordt veel onzin verkondigd over Europa en de mogelijkheden om de klok terug te draaien. Dat kan niet, en niemand schiet daar ook maar iets mee op. Het is fact-free politics om anders te beweren. Het programma

verzuimt om dit voldoende uit te leggen, en geeft ook niet duidelijk genoeg aan naar wat voor Europa de PvdA op weg is – al worden daartoe wel belangrijke aanzetten gegeven. Dat kan niet alleen met een opsomming van nieuwe beleidsvoornemens, zoals het programma doet, maar dit vereist zoiets als een visie op Europa, waarin de contouren daarvan als stip op de horizon – erg belangrijk om koers te houden, zoals iedere stuurman weet – geschetst worden, wat dat betekent voor de positionering van de nationale staten en hoe dat zich tot elkaar verhoudt. Bij burgers bestaan daarover allerlei (spook- en andere) beelden en mensen (behalve de premier) hebben behoefte aan een samenhangend referentiekader om de verschillende beleidsvoornemens te kunnen plaatsen. Als de politiek, en dus ook de PvdA, die helderheid niet verschaft, dan zullen burgers zelf bedenken wat niet geschreven staat en dat als ons gedachtegoed aanmerken c.q. ons daarvan verdenken. De PvdA moet niet bang zijn om haar visie op Europa te expliciteren, niet Rutte volgen in zijn primitieve betoog dat visies geen nut, zelfs kwalijk zouden zijn. Hij mag dan geen visie hebben, de PvdA is dat aan zijn stand en vooral aan zijn kiezers verplicht! Nu voor het eerst in de geschiedenis van de EU een meerderheid van de bevolking van de gezamenlijke lidstaten, en ook in Nederland, euro-sceptisch is geworden (zie onderzoeken van Pew en de EC), en er een groot blok van anti-EU partijen in het Europees Parlement dreigt te komen, is het van belang een antwoord te hebben op het gevoel bij mensen dat hun nationale identiteit en soevereiniteit door de EU langzaam, stiekem, ongrijpbaar verwaterd, dankzij Europese bureaucraten waar geldverspilling en fraude bon ton zouden zijn, en die lidstaten die er zelf een potje van maken op kosten van de andere lidstaten laat voortmodderen. In de voorgestelde tekst wordt een poging gedaan dat antwoord, die visie op Europa te formuleren, waarbij diversiteit en het proceskarakter van Europa benadrukt worden. De EU is 'Werk in Uitvoering'. Het lijkt nooit af. Karsten Alnæs, auteur van de 4-delige 'Geschiedenis van Europa' (2004), beschrijft hoe hij bij een bezoek aan de Sagrada Família in Barcelona moet denken aan de vraag: 'Wat is Europa?' Hij stelt dat Europa, net als de kathedraal, niet af is. Het is een drukke werkplek, met veel bewonderende bezoekers: "De meeste mensen die de kathedraal bezoeken, hebben het gevoel dat ze iets beleven van groot historisch belang". Men heeft uitgerekend dat de kathedraal over 50 jaar klaar zal zijn, maar niemand heeft daar veel vertrouwen in. Het bouwplan kan in de tussentijd veranderen, zoals dat altijd het geval is geweest. Gaudí was een Catalaan, hij sprak Catalaans, maar hij isoleerde zich niet van de rest van de wereld. Je ziet invloeden van de Italiaanse Renaissance en het Franse Art Nouveau, en veel andere bronnen van inspiratie. De Catalaanse sfeer is behouden in zijn werk, maar blijft toch Europees, want Europa heeft verschillende kanten en culturen. Toen Gaudí werd aangesteld als hoofdarchitect van de kathedraal was Europa een politiek gespleten werelddeel met

grote verborgen tegenstellingen. In de loop van de eerste 60 jaar dat aan de Sagrada Família werd gebouwd, beleefde het werelddeel twee van de verschrikkelijkste oorlogen uit de geschiedenis en werd het geteisterd door twee totalitaire en onmenselijke dictaturen die nog nooit vertoonde grote misdaden pleegden tegen de mensheid. Europa biedt tegenwoordig een hogere welstand en grotere veiligheid aan zijn inwoners dan ooit tevoren. Iets minder dan 40 jaar geleden hoorde de Sagrada Família nog thuis in een deel van Europa dat onder het fascisme gebukt ging. Vandaag de dag verbinden mensen uit heel de wereld Europa met begrippen als democratie, mensenrechten en vrijheid van meningsuiting, het ontbreken van martelingen en geweld, en met veiligheid en liberalisme. Men vergeet vaak dat dit nog niet zo heel lang het geval is. Er bestaat wellicht nog niet zo iets als een Europees volk. Maar de geschiedenis leert dat volkeren komen en weer gaan. In het 19e eeuwse Frankrijk sprak nog een aanzienlijk deel van de Fransen helemaal geen Frans, en dat ze Fransen en Françaises waren, interesseerde hen hoe genaamd niets. De enige identiteit die ze kenden, was hun dorp, hun stad en soms hun regio. Soms werd die zelfs nog met de wapens bevochten, onder andere in de Pyreneeën, Ariège en, tot op de dag van vandaag, op Corsica. Toch ging Frankrijk als natie de Eerste Wereldoorlog in. Niet dankzij toespraken en fraaie PR-technieken, maar vooral door de aanleg van talloze spoorlijnen en wegen, de bouw van duizenden scholen, en, niet in de laatste plaats, de dienstplicht. In 1789 sprak 50% van de Fransen in het geheel geen Frans, 10 tot 12% sprak het correct (zie: Eric Hobsbawm, *Nations and Nationalism since 1789*). Toen de Nederlandse studenten Jacob van Lennep en Dirk van Hogendorp in 1823 een wandeltocht maakten door hun nieuw gevormde vaderland, werden overal nog verschillende munten gebruikt, midden in Zeeland kregen ze paspoortproblemen, het politieke leven kwam meestal niet veel verder dan de plaatselijke sociëteit en vaak kon het duo zich niet eens verstaanbaar maken vanwege alle vreemde lokale dialecten. Nederland was toen al 2½ eeuw lang een staatkundige federatie van 7 provincies, maar pas in de loop van de 19e eeuw ontstond er op nationaal niveau iets als een 'verbeelde gemeenschap' (uit: Geert Mak, *In Europa*, 2004). Zoals er nog niet zo lang geleden nog geen Franse of Nederlandse identiteit was die breed gedragen werd en zoals die er nu wel is, zo is ook het bestaan en beleven van een Europese identiteit niet een statisch gegeven, maar iets dat zich in de tijd al dan niet zal ontwikkelen – vooral afhankelijk van de politieke keuzen die daarbij worden gemaakt. Europa is bezig zich tot een grotere eenheid te ontwikkelen. Je betaalt in veel lidstaten met dezelfde munt, boeken worden in elkaars talen vertaald, we spreken meestal één of meer andere Europese talen. Engels is daarbij dominant. In restaurants in Barcelona krijg je hetzelfde eten opgediend als in Stockholm of Boedapest, al blijven de regionale keukens ook bestaan. Weinig mensen in Europa zal je iets positiefs

horen zeggen over Franco, Hitler of Stalin. Wel bezoeken we elkaars musea, steden, monumenten en natuurgebieden, reizen zonder binnengrenzen. De Europese identiteit moet gebaseerd zijn op een set van gezamenlijke, vrijwillig aanvaarde waarden (zoals mensenrechten, de rechtstaat, de gemengde markteconomie en duurzaamheid) en op diversiteit: eenheid in en met respect voor verscheidenheid, ruimte voor onderlinge competitie en concurrentie die als motor dient voor innovatie en duurzame groei. Deze waardengemeenschap wordt terecht door het ontwerpverkiezingsprogramma als basis voor de Europese identiteit omarmd. **NIET OPVOEREN: disproportionele lengte. Het amendement past niet bij de lengte van de oorspronkelijk tekst.**

05. Ridderkerk

‘Bij een verdragswijziging...’ *wijzigen in:* ‘Bij een verdragswijziging wordt gestreefd naar de instelling van een Europese Senaat, samengesteld door en uit de nationale parlementen. Door de nationale parlementen zo niet ieder afzonderlijk bij Europa te betrekken, maar bij elkaar te zetten, wordt de gezamenlijkheid tot uiting gebracht en zal deze ook meer worden beleefd. De Senaat krijgt naast de bevoegdheid tot een subsidiariteitstoets een volwaardige bevoegdheid als deel van de Europese volksvertegenwoordiging. In de verhouding met het Europarlement krijgt het een terugzeggerecht. Hierdoor zal het drama van de Europese politiek zeker ook daar plaatsvinden en zal de publieke tribune deze arena ook weten te vinden. De nationale parlementen blijven de inzet van hun ministers in de Europese raad ieder afzonderlijk beoordelen – maar het gezamenlijk Europees besluit moet ook Europees worden gecontroleerd. De Europese gezamenlijkheid zal bij de nationale parlementen op den duur ook beter beleefd worden, net zoals dat ging bij de nationale ministers toen zij zitting namen in de Europese ministerraden. Voorts zou het aanbeveling verdienen de onafhankelijk voorzitter van de Raad door de Senaat te laten benoemen en ontslaan. Zijn prestige in en buiten de EU zal hierdoor stijgen met een positief effect op de beleefde en feitelijke gezamenlijkheid. In de samenstelling van het Europarlement kan, nu de nationale parlementen al vertegenwoordigd worden in een Europese Senaat, het Europese gezamenlijke element versterkt worden doordat iedere burger kan kiezen op Europese lijsten en niet meer op nationale lijsten. Als Nederlander kan je dan dus ook stemmen op een Litouwer of een Portugees en omgekeerd.’

Toelichting: Nieuwe ministers in Den Haag ontdekken vaak tot hun verrassing hoe groot deel Europa van hun tijd vraagt. De ministers van de lidstaten zijn gaandeweg steeds meer ervaren wat het voordeel was van het gezamenlijk optrekken en coördineren, dat puur nationaal optrekken niet meer effectief was in de geglobaliseerde wereld, waarin digitale technieken biljoenen euro's in een muisklik grenzen kunnen overtrekken,

burgers mobielen zijn dan ooit en via dezelfde technieken bijna direct overal ter wereld het nieuws kunnen volgen en één-op-één met elkaar kunnen communiceren, en waarbij de ecologische grenzen van onze samenlevingen zich niets aantrekken van nationale grenzen. De diverse Europese ministerraden per vakgebied werden steeds meer het echte Europa, daar werden en worden de zaken gedaan. Men verzuimde alleen het thuis te vertellen: bij een goed onderhandelingsresultaat werd gedaan of het een nationaal succes was, en bij een slecht onderhandelingsresultaat was het de schuld van Brussel. Daardoor werd er verzuimd politiek krediet voor de Unie zelf op te bouwen. Ondertussen ervoeren en ervaren de nationale ministers van de lidstaten steeds meer zelf het Europese gevoel, maar ze zijn de verbinding met hun achterban daarbij verloren. Toen de sluimerende onrustgevoelens over verlies aan eigen identiteit en soevereiniteit door culturele spanningen met immigranten en de opkomst van het islamitisch fundamentalisme en jihadisme tot ontlading kwam, gecombineerd met een vertrouwensbreuk in een aantal lidstaten tussen kiezers en hun politieke elite, wist diezelfde elite vaak niet meer te doen dan een lafhartige suggestie dat zij er niets aan konden doen – het was de schuld van Brussel, zij konden er niets aan doen. Het beeld van een Brusselse moloch waarop geen controle plaatsvindt is een mythe die bewust in stand gehouden worden door de tegenstanders van wat ooit de Europese droom was. De Commissie heeft een personeelsbestand van 22.000 ambtenaren, minder dan de stad Amsterdam in dienst heeft. Dat is nauwelijks een halve ambtenaar per 10.000 burgers, tegen gemiddeld 300 ambtenaren per 10.000 burgers bij de nationale overheden. De Europese begroting bedraagt slechts 1% van het Europese BBP, en daarvan gaat slechts 5,8% naar de EU-administratie en 94,2% als subsidie naar de lidstaten. Nog hypocrieter is het verwijt uit lidstaten dat de verantwoording over de besteding niet op orde is, dit betreft namelijk vooral deze 94,2% waarover de lidstaten zelf in gebreke blijven bij de verantwoording aan Brussel! Terecht bepleit het ontwerpverkiezingsprogramma dat Europa hierover zelf bevoegdheden moet krijgen. Maar Brussel dat zijn gewoon onze eigen ministers, die daar met elkaar vergaderen en gezamenlijk beslissingen nemen. Luuk van Middelaar noemt dat in zijn boek “De passage naar Europa” de tussensfeer van Europa, tussen het puur nationale buitensfeer en de puur Europese binnensfeer van Commissie, Parlement en Hof. De nationale ministers verdedigen hun beleid nog steeds tegenover de nationale parlementen, maar hun belangrijkste besluiten worden voor een groot deel pas na onderhandelingen met hun Europese collega's genomen. Doordat de ratificatie en implementatie van het beleid niet op Europees, maar op nationaal niveau plaatsvindt, blijven de Europese instituties daarbij voor de burger en de meeste bedrijven buiten beeld. Terwijl Europa zich geleidelijk aan door de bloedbaan van de nationale politiek verspreidt, houdt het zich angstvallig op de achter-

grond. Het zijn de nationale parlementen, ambtenaren en rechtbanken die Europese besluiten ratificeren en implementeren. Hierdoor kan de Europese Commissie relatief klein en onopvallend blijven. Het Europees Parlement spreekt nu formeel namens de Europese burgers. Het wordt sinds 30 jaar rechtstreeks door hen gekozen. In potentie is dit een zeer krachtig orgaan. Hoewel het Europees Parlement van aanvankelijk machteloos adviesorgaan is uitgroeit tot medewetgever op tal van terreinen en die door een steeds assertievere opstelling in de Brusselse binnenwereld tegenwoordig behoorlijk serieus wordt genomen, ontbreekt de band met het publiek zoals de immer dalende opkomstcijfers bij de Europese verkiezingen illustreren. In 1979, bij de eerste verkiezingen voor het Europees Parlement, ging nog twee-derde van het electoraat stemmen. De opkomst bij de Europese stembus is sindsdien bij iedere verkiezing continu gedaald. In 2009 was dat nog maar net 43%. Het publiek lijkt intuïtief aan te voelen dat het Europees Parlement geen echt parlement is. Een volksvertegenwoordiging die deze naam verdient, beschikt over het uiterste machtsmiddel: de mogelijkheid om de regering weg te sturen. Het Europees Parlement kan inmiddels de Europese Commissie ontslaan, maar de Commissie is door de opkomst van de tussensfeer niet meer het machtigste orgaan in de Unie: het heeft slechts de taken van initiatiefnemer en controlerende instantie. De echte macht in de EU berust zoals gezegd bij de Europese Raad van regeringsleiders, een besluitvormend orgaan dat in veel opzichten nog onaantastbaar is voor de Europese volksvertegenwoordigers. Van Middelaar: "Het Europees Parlement is geen volkstribunaal die de machthebbers uitdaagt. Het lijkt eerder een hofmusicus, op zoek naar aandacht van de prins – omdat achter de prins het publiek zit." De Europese instellingen in de zgn. binnensfeer (Commissie, Parlement en Hof) onderkennen onvoldoende dat nationale belangen van lidstaten en hun burgers van belang zijn en zullen blijven. De buitensfeer van nationale politici onderkennen onvoldoende dat er ook al veel gezamenlijkheid is, en dat onbeperkte nationale soevereiniteit mondiaal steeds meer een illusie is. Het is in de tussensfeer van de gezamenlijke vergaderingen van ministers en regeringsleiders van de lidstaten waarin de gezamenlijkheid en de nationale belangen samen komen. Hier is ook de werkelijke macht in Europa geëvolueerd. Hun democratische legitimatie daarvan is echter vooral nog beperkt tot het nationale niveau. De Unie rust ten principale op het verzamelde nationale publiek. Dit oude publiek heeft een veel bejammerd nadeel: het is niet één, maar veelvoudig. Daar staat tegenover: het bestaat. Het hoeft niet te worden geschapen, zoals voor het Europees Parlement, het is er al. De opdracht aan de gezamenlijkheid is de stemmen van dit oude publiek – eerst de parlementen dan de kiezers daarachter – in de Europese democratie te laten weerklinken. Daarom moet niet alleen de betrokkenheid van nationale parlementen bij Europese besluitvorming vergroot worden

en ook niet alleen de bevoegdheden van het Europees Parlement versterkt worden, maar dient vooral de tussensfeer een parlementaire pendant te krijgen. De tussensfeer van de Europese Raad en de Europese Raden van ministers wordt daarom uitgebreid met een Europees Senaat, samengesteld door en uit de nationale parlementen. Daarmee wordt definitief erkend dat in deze tussensfeer de echte macht ligt in Europa, en wordt deze voorzien van een democratische controle op Europees niveau. Door de nationale parlementen zo niet ieder afzonderlijk bij Europa te betrekken, maar bij elkaar te zetten, wordt de gezamenlijkheid tot uiting gebracht en zal deze ook meer worden beleefd. De Senaat krijgt naast de bevoegdheid tot een subsidiariteitstoets een volwaardige bevoegdheid als deel van de Europese volksvertegenwoordiging. In de verhouding met het Europees Parlement krijgt het een terugzeggerecht. Hierdoor zal het drama van de Europese politiek zeker ook daar plaatsvinden en zal de publieke tribune deze arena ook weten te vinden. De nationale parlementen blijven de inzet van hun ministers in de Europese Raad ieder afzonderlijk beoordelen – maar het gezamenlijk Europees besluit moet ook Europees worden gecontroleerd. De Europese gezamenlijkheid zal bij de nationale parlementen op den duur ook beter beleefd worden, net zoals dat ging bij de nationale ministers toen zij zitting namen in de Europese ministerraden. Voorts zou het aanbeveling verdienen de onafhankelijk voorzitter van de Raad door de Senaat te laten benoemen en ontslaan. Zijn prestige in en buiten de EU zal hierdoor stijgen met een positief effect op de beleefde en feitelijke gezamenlijkheid. Een benoeming door een Europees Senaat, samengesteld door en uit de nationale parlementen, lijkt beter haalbaar dan een rechtstreeks gekozen Europese president – het verhoudt zich beter met de historische ontwikkeling van de Europese tussensfeer en zal al voldoende nieuw drama geven, doordat het de Europese Senaat ook tanden geeft naar de Raad. De interactie met de hiervoor voorgestelde Europese Senaat zal ook de positie van het Europees Parlement verstevigen in de beleving van het publiek. Het dwingt de Europese Senaat nog meer zich rekenschap te geven van de gezamenlijkheid. Daarbij helpt het als het Europees Parlement verdere medewetgevende bevoegdheden krijgt, nog meer zeggenschap verkrijgt over de samenstelling van de Commissie – waarin niet meer iedere lidstaat vertegenwoordigd zal kunnen zijn – en alle normale parlementaire rechten verkrijgt. In de samenstelling van het Europees Parlement kan, nu de nationale parlementen al vertegenwoordigd worden in een Europees Senaat, het Europese gezamenlijke element versterkt worden doordat iedere burger kan kiezen op Europese lijsten en niet meer op nationale lijsten. Als Nederlander kan je dan dus ook stemmen op een Litouwer of een Portugees en omgekeerd. Bovenstaande hervormingen gaan veel verder dan het ontwerp-verkiezingsprogramma voorstelt. Op dit terrein wordt eigenlijk alleen het oude idee van een dubbel-mandaat herhaald, waarbij nationale parlementariërs

ook in het Europe Parlement zitting kunnen nemen. Ik breid dat voorstel eigenlijk uit, door deze dubbelmandaten niet facultatief te maken maar structureel, en door ze apart in Europa te positioneren als Europese Senaat met eigen bevoegdheden. Het maakt de democratisering van de Europese tussensfeer, daar waar de macht in Europa ligt, minder vrijblijvend, voorkomt rolverwarring door een duidelijke positionering, en bevordert meer de beleving van de Europese gezamenlijkheid. Het sluit aan bij de visie op een EU, waarbij de nationale staat en Europa niet tegenover elkaar staan, maar in het verlengde van elkaar liggen. En dus Europese democratische instituties niet tegenover de nationale parlementen staan, maar juist in wisselwerking met elkaar hieraan vorm geven. We zullen de komende 5 jaar onontkoombaar een versterkte politieke integratie zien, met een bankenunie, een begrotingsunie en met hopelijk ook veel meer aandacht voor doelstellingen van sociaal beleid en werkgelegenheid. Als het democratische gat in Europa daarbij niet meer fundamenteel wordt aangepakt, dan zal dat niet alleen de legitimiteitscrisis van de EU verder vergroten, het zal ook de politieke solidariteit in de Europese Raad verder ondermijnen – totdat de EU zelf dreigt te imploderen. We moeten hier dus echt meer doen dan het verkiezingsprogramma voorstelt.

NIET OPVOEREN: disproportionele lengte. Het amendement past niet bij de lengte van de oorspronkelijk tekst.

BELEIDSVERSLAG 2010-2013

PARTIJ VAN DE ARBEID

Inleiding

Geacht Congres,

Namens het voltallige Partijbestuur bied ik u hierbij het beleidsverslag aan van het partijbestuur over de jaren 2010 tot en met 2013.

Het geheel is in twee delen opgesteld. Het eerste deel beslaat de jaren 2010 en 2011 waarin het partijbestuur onder leiding stond van mijn voorganger Lilianne Ploumen. Tijdens het Congres te 's Hertogenbosch in februari 2011 werd een nieuw bestuur gekozen onder mijn leiding.

De verantwoording over beide perioden vangt aan met het werkplan, zoals dat aan het begin van een periode is opgesteld. Daarna volgt de verantwoording over de in het werkplan genoemde doelen die in een eerder stadium met inwinning van advies van de Verenigingsraad zijn opgesteld

De dynamiek van de hedendaagse politiek was in beide tijdsgewrichten groot. Bijzonder groot. Een deel van de gestelde ambities is gedurende de periode van bestuur bijgesteld of opgeschort, vanwege bijvoorbeeld zich plots aandienende campagnes voor de Tweede Kamer of de verkiezingen van een nieuwe voorzitter en tot tweemaal toe een nieuwe politiek leider voor de Partij van de Arbeid.

Dankzij de inzet van duizenden vrijwilligers, de afdelingen, de medewerkers, de volksvertegenwoordigers, de partijleiding en het voltallige bestuur hebben we in beide bestuursperioden wat mij betreft echter recht gedaan aan de achterliggende visie op de partij en de samenleving. We hebben in ongunstig economisch tijden en bij soms heftige tegenwind onze idealen aangescherpt aan de nieuwe tijd. We werven duizenden nieuwe leden tegen de trend in -omdat helaas nog meer van hen de partij verlieten. We hebben een stap gemaakt naar een partij die meer tussen de mensen staat en professioneler haar campagnes organiseert. En bovenal hebben we laten zien dat een samenleving waar solidariteit en gelijke kansen centraal staan ons aan het hart gaat.

Dit beleidsverslag is wat mij betreft niet uitputtend – en dat was ook niet de bedoeling. Het is een verantwoording over onze inzet op gezamenlijke doelen die we permanent moeten nastreven. Doelen die we voortdurend met elkaar aanscherpen en waarvoor we het vuur uit de sloffen blijven lopen.

Namens het voltallige Partijbestuur hoop ik daarbij ook op uw inzet!

Hartelijke groeten,
Hans Spekman

2010 – 2011

Doelstellingen en jaarverslag

1. Samenstelling Partijbestuur van de Partij van de Arbeid

Lilianne Ploumen (Partijvoorzitter)
Bert Otten
Bouke Arends
Marije Laffeber
Gaby van den Biggelaar
Marja Bijl
Mohammed Essafi
Johanna Haanstra
Dig Isthā
Fouad Sidali
Marco Florijn

Q.Q leden:

Wouter Bos Politiek Leider (tot 25 april 2010)
Job Cohen Politiek Leider (vanaf 25 april 2010) en Fractievoorzitter Tweede Kamer (vanaf 9 juni 2010, daarvoor Mariëtte Hamer)
Han Noten Fractievoorzitter Eerste Kamer
Thijs Berman Delegatieleider PvdA-leden in de sociaaldemocratische S&D fractie in het Europees Parlement

Adviserende leden:

Monika Sie Directeur Wiardi Beckman Stichting
Jelle Menges Voorzitter Jonge Socialisten
Rick Jonker Voorzitter Jonge Socialisten (vanaf 5 juni 2011)
Leen Verbeek Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur

2. Doelstellingen uit het Werkplan voor het jaar 2010

- Met de grote economische en financiële uitdagingen van de nabije toekomst, een versnipperd politiek landschap en een groot aantal mondiale crises, is het juist nu belangrijker dat de partij zich programmatisch blijft ontwikkelen en meegaat met de tijdsgeest. Dit vraagt om programmatische aanpassing, om programmatische vernieuwing. De Partij van de Arbeid is altijd een partij geweest die antwoorden heeft proberen te vinden op actuele maatschappelijke vraagstukken. Een partij die vooruit wil, ook inhoudelijk.
- Leden worden daarom actief betrokken bij het proces van programmatische ontwikkeling. Dat geldt ook voor alle groepen en netwerken die we rijk zijn en voor alle experts, gebruikers en belangenorganisaties die hun inbreng willen leveren. Speciale aandacht gaat uit naar onze bondgenoten bij de vakbonden. Discussies over actuele en minder actuele vraagstukken voeren we in het land, niet vanachter de tekentafel. Dit hebben we zo gedaan bij het opstellen van de integratieresolutie in 2008 en op die voet willen we verdergaan.
- De PvdA kent een drietal kerntaken (ideeënpartij, actie- en campagnepartij en de partij als vereniging). Deze kerntaken zouden zoveel mogelijk in elkaar moeten grijpen. Dit betekent dat het ontwikkelen van een inhoudelijk onderwerp niet op zichzelf staat, maar altijd in relatie tot de manier waarop er op dit onderwerp campagne gevoerd wordt en de wijze waarop de vereniging bij de discussie wordt betrokken. De WBS, het partijbestuur en de afdeling PSO zullen gezamenlijk voorstellen doen hoe deze kerntaken het beste op elkaar afgestemd kunnen worden. In juli 2010 wordt hiertoe een eerste aanzet gegeven, in september 2010 volgen er concrete plannen.
- De komende periode willen we onze programmatische ontwikkeling richten op twee specifieke onderwer-

pen: de rol en inrichting van de publieke sector en de internationale rol van de PvdA en Nederland. We zoeken actief de samenwerking tussen lokale afdelingen, onze mensen in de Tweede en Eerste Kamer, het Europees Parlement, de WBS en het CLB. De rol van de PvdA binnen de Socialist International wordt geëvalueerd. De voorzitter en de internationaal secretaris nemen gezamenlijk het voortouw in deze discussie en komen in het najaar van 2010 met een voorstel.

- Naar aanleiding van de aanbevelingen van de werkgroep Dijkzwa is gewerkt aan de versterking van de campagneorganisatie. Met name de aansturing van de campagneorganisatie is verbeterd. Bij de verkiezingen voor de gemeenteraad is de partijvoorzitter de campagneleider geweest en werd zij bijgestaan door twee campagnemanagers. Tezamen vormden zij de campagneleiding, aangevuld met de fractievoorzitter van de Tweede Kamer, de politiek leider en adviseurs.
- Op advies van de commissie Vreeman is de permanente scoutingcommissie in het leven geroepen. Deze commissie is in juni 2009 begonnen met haar werk. Zij doet dat in samenwerking met gewesten, afdelingen en de verschillende netwerken binnen de PvdA. De zoektocht is enerzijds specifiek gericht op kandidaten voor de verschillende kandidatenlijsten.
- De volgende opleidingen worden door de Suze Groenewegsschool aangeboden:
 - De Rosa-leergang – toegankelijk voor alle leden
 - De Schaefer-leergang – voor politici uit het middenbestuur
 - De Den Uyl-leergang – selectie vindt plaats op basis van competentie.
- De politieke actualiteit (gemeenteraadsverkiezingen; verkiezingen voor de Tweede Kamer toont aan dat een vitale, energieke en strijdlustige vereniging van levensbelang is. De Partij van de Arbeid wil voor haar leden een aantrekkelijke, moderne vereniging zijn. Het partijlidmaatschap en de politieke partij als vereniging zijn niet meer hetzelfde als enkele decennia geleden. Daarom staat de PvdA niet stil in haar ontwikkeling en zoeken wij continu naar mogelijkheden om onze vereniging voor een brede groep mensen aantrekkelijk te houden of te krijgen. Hiertoe zoeken we naar zoveel mogelijk manieren om het contact te houden met onze leden: via de middelen die het internet ons biedt (Web 2.0), onze gedrukte media en via interactieve vormen van ledendemocratie (zie onder). Om in de toekomst recht te kunnen blijven doen aan de verschillende motieven van lidmaatschap, zal er moeten worden nagedacht over andere vormen van lidmaatschap, met meer differentiatie. De afgelopen periode is er, onder de noemer 'meer inspraak, minder toespraak', flink geïnvesteerd in de democratiseringsagenda van onze partij. Leden hebben een stem gekregen op het congres en op de nieuwe Politieke Ledenraad.
- De Politieke Ledenraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de fracties in de Eerste Kamer en Tweede Kamer, de PvdA-delegatie in het Europees Parlement en het partijbestuur over de politieke koers van de partij tussen de congressen door. Vast punt op de agenda is de verantwoording van de fractie en partijbestuur over de politieke koers van de afgelopen periode.
- Ledenwerving en behoud. Om meer leden aan ons te binden, zullen we actiever gebruikmaken van de informatie die we via canvassen, internet en evenementen binnen krijgen. Zo kunnen we specifiek de groepen van PvdA-sympathisanten identificeren en gericht benaderen om lid van de Partij van de Arbeid te worden.
- In combinatie met de afdelingen en gewesten bedenken we concrete acties om die afdelingen te ondersteunen. We gaan ervaring op doen in kwetsbare en sterke afdelingen met projecten om aan de basis, op afdelingsniveau, deze afdelingen te versterken. Deze projecten bundelen we in een Deltaplan Kwetsbare afdelingen. Een fusie van afdelingen zien wij als een uiterste redmiddel.
- De komende jaren willen we de ondersteuning van afdelingen en gewesten vanuit het partijbureau intensiveren en verbeteren. De consultants van verenigingszaken zullen hierbij een belangrijke rol blijven spelen. Samen zullen we bij de afdelingen problemen identificeren en samen zullen we deze problemen aanpakken.
- Integriteit. Het onderwerp integriteit is onderdeel van de opleidingstrajecten van de PvdA voor vertegenwoordigers en bestuurders. Het Partijbestuur ziet toe op naleving van de Erecode. Een Commissie Integriteit dient als meldpunt voor mogelijke schendingen van de Erecode. Het Partijbestuur stelt deze Commissie Integriteit in, bestaande uit maximaal vier leden.
- Het Partijbestuur is van mening dat de statuten en het huishoudelijk reglement opnieuw geordend moeten worden, zodat deze toegankelijker wordt voor de gebruiker. Op verzoek van het Partijbestuur is de Reglementencommissie aan de slag gegaan. Zij streeft er naar deze wijzigingen voor te leggen aan het congres dat mogelijk eind 2011 zal plaatsvinden. Een concept van het geheel kan dan in eerste lezing worden voorgelegd aan het partijbestuur in april 2011 en in tweede lezing voor de zomer van 2011.
- Op advies van de Adviesraad Verenigingszaken wordt door een in te stellen tijdelijke commissie gekeken naar de bezoldigde functies van het Partijbestuur. Het Partijbestuur stelt zo snel mogelijk deze commissie in. De commissie wordt gevormd door de vicevoorzitter, de internationaal secretaris, twee leden van het Partijbestuur en een lid van de AV. Het voorstel wordt voorgelegd aan het eerstvolgende congres.

3. Jaarverslag 2010

- 3.1 Het jaar 2010 staat voor de Partij van de Arbeid in het teken van twee grote verkiezingscampagnes en de voorbereiding van de provinciale verkiezingen in het begin van 2011. Tevens is het een jaar waarin het politiek leiderschap van de Partij van de Arbeid van Wouter Bos wordt over gedragen aan Job Cohen.
- 3.2 Op 20 februari 2010 valt het kabinet Balkenende IV (CDA,PvdA, ChristenUnie). Op 23 februari wordt ontslag aan de PvdA ministers verleend. Op 9 juni volgen verkiezingen voor de Tweede Kamer. Daarvoor, op woensdag 3 maart worden gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Bij die gemeenteraadsverkiezingen blijft de Partij van de Arbeid een factor van belang in de lokale politiek. In honderden gemeenten leveren we raadsleden en wethouders. Elders organiseren we een sterke, en zichtbare oppositie. Na deze verkiezingen maakt Wouter Bos bekend terug te treden als politiek leider om meer tijd te hebben voor zijn gezin.
- 3.3 Voor de opvolging van Wouter Bos kandideert zich één kandidaat: Job Cohen. Tijdens het Congres op 25 april in Nijmegen wordt Job Cohen gekozen tot de nieuwe politiek leider van de PvdA. Ondertussen is een programmacommissie aan de slag onder leiding van Hans Kamps met de opdracht een nieuw verkiezingsprogramma te schrijven. De commissie bestaat uit de volgende leden: Hans Kamps (voorzitter), Job Cohen (kandidaat lijsttrekker Tweede Kamerverkiezingen), Lilianne Ploumen (partijvoorzitter), Wouter Bos (politiek leider), de Tweede Kamerleden Mariëtte Hamer , Sharon Dijksma, Jeroen Dijsselbloem en de directeur van de Wiardi Beckman Stichting Monika Sie Dhian Ho.
- 3.4 Ondanks de tijdsdruk, heeft de programmacommissie getracht de leden en de netwerken van de Partij van de Arbeid, alsmede de betrokken maatschappelijke organisaties zo goed mogelijk bij het proces te betrekken. Op zaterdag 20 maart organiseert de PvdA hiertoe een ledenbijeenkomst in Amsterdam (Felix Meritis) waar leden in gesprek kunnen gaan met de leden van de programmacommissie. Ook wordt op 13 maart 2010 op het partijbureau in Amsterdam een zogeheten “Toogdag” georganiseerd, waar maatschappelijke organisaties hun inbreng voor het verkiezingsprogramma met de commissieleden kunnen overbrengen. Daarnaast is er ook de mogelijkheid om de programmacommissie ideeën te laten horen via de ideeënfabriek op www.pvda.nl.
- Op zaterdag 10 april 2010 vinden er op vier plaatsen in het land bijeenkomsten plaats ter voorbereiding op de besluitvorming met betrekking tot het verkiezingprogramma op het congres van 25 april 2010. Afgevaardigden en leden kunnen tijdens deze bijeenkomsten met elkaar en met de programmacommissie en het en het partijbestuur discussiëren over het conceptprogramma. Bij iedere bijeenkomst is een lid van de programmacommissie en zijn leden van het partijbestuur aanwezig. De sessie staan onder leiding van een lid van het presidium. De bijeenkomsten vonden plaats in Zwolle, Utrecht, Rotterdam en Breda
- De verkiezing voor de Tweede Kamer vindt plaats op 9 juni 2010. De PvdA wordt de tweede grootste partij van het land met één zetel verschil minder dan de VVD. De formatie leidt de PvdA naar de oppositie; het minderheidskabinet Rutte Verhagen (VVD-CDA) wordt gedoogd door de PVV. Na de zomervakantie start de voorbereiding voor verkiezingscampagne voor de Provinciale Statenverkiezingen en, indirect de Eerste Kamer van 2 maart 2011.
- 3.5 De verkiezingen leggen vanzelfsprekend veel druk op de partijorganisatie. Het campagneteam draait continue op volle toeren met veel extra mensen en duizenden vrijwilligers in het hele land. Binnen en rond het Partijbureau wordt een specifieke campagneorganisatie opgezet waarvan vrijwel alle organisatieonderdelen deel uitmaken.
- 3.6 De scoutingcommissie wordt extra geactiveerd en de adviescommissie kandidaatstelling Tweede Kamer heeft in korte tijd heel veel werk moeten verzetten. Aan het eind van het jaar heeft de adviescommissie kandidaatstelling de lijst van de Eerste Kamer - die in 2011 via de Provinciale Staten wordt gekozen - samengesteld. Eind 2010 is de ledenraadpleging voor de lijsttrekker Eerste Kamer. Van de vier kandidaten wordt Marleen Barth verkozen tot lijsttrekker voor Eerste Kamer.

- 3.7 Tijdens de Politieke Ledenraad van 26 juni werd teruggeblikt op de gemeenteraadscampagne en op de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Daarnaast staan de coalitieonderhandelingen centraal. De ledenraad spreekt zich uit voor een kabinet bestaande uit de partijen: PvdA – GroenLinks – D66 – VVD (Paars plus). De politieke ledenraad van 25 september 2010 vindt plaats in de Jaarbeurs te Utrecht. Op deze ledenraad leggen de Tweede Kamerfractie en het partijbestuur verantwoording af over de formatieonderhandelingen, de verwachte bezuinigingen rondom Prinsjesdag 2010 en werd er gediscussieerd over de oppositierol van de partij.
- 3.8 De Adviesraad Verenigingszaken kwam in 2010 acht keer bijeen. De vergaderingen vinden plaats op het partijbureau en staan onder leiding van het presidium, altijd in aanwezigheid van leden van het PB met Verenigingszaken in hun portefeuille, Bert Otten en Johanna Haanstra en met enige regelmaat ook de voorzitter Lilianne Ploumen en penningmeester Bouke Arends.
- 3.9 De PvdA is een partij met een lange traditie in internationale samenwerking en maakt als vereniging deel uit van een groot Europees en internationaal netwerk van sociaaldemocratische partijen. De internationaal secretaris, Marije Laffeber, vertegenwoordigt de PvdA in die netwerken en onderhoudt de bilaterale contacten met zusterpartijen. De Internationaal secretaris onderhoudt ook contact met alle groepen in de PvdA die zich met internationale samenwerking en/of Europa bezig houden. Daarnaast levert zij een actieve inhoudelijke en organisatorische bijdrage aan het internationale debat in de partij. Onder meer door middel van het initiëren, organiseren, het mede organiseren en faciliteren van debatten en activiteiten voor leden en belangstellenden van de PvdA over internationale thema's. In de loop van het jaar 2010 wordt aan congressen, bijeenkomsten en manifestaties in binnen en buitenland deelgenomen door de Internationaal secretaris en verschillende leden en vertegenwoordigers van de PvdA.
- 3.10 De PvdA is sinds 1946 lid van de Socialist International (SI). De SI telt ruim 140 sociaaldemocratische, socialistische en Labour lidpartijen in meer dan 100 landen. Jeltje van Nieuwenhoven is vicevoorzitter in het bestuur van de SI (SI presidium). In juni, tijdens een bijeenkomst van de SI in het VN gebouw te New York dringt Marije Laffeber samen met anderen aan op hervormingen binnen de Socialist International.
- 3.11 De Partij van Europese Socialisten (PES) is de Europese samenwerkingsorganisatie van sociaaldemocratische en Labour partijen, die momenteel 33 lidpartijen telt in de EU en aangrenzende landen als Noorwegen.
- 3.12 Op 2 en 3 december 2010 organiseert de Partij van Europese Socialisten (PES) haar jaarlijkse bijeenkomst. Namens de PvdA zijn Job Cohen, Marije Laffeber, Frans Timmermans aanwezig en de leden de PES delegatie: Kirsten Meijer, Egbert de Vries, Joris Jurriëns en Jan Hofste. Er zijn vier beleidsdocumenten aangenomen: bouwen aan een rechtvaardig Europa voor iedereen; een democratisch en transparant proces voor de aanwijzing van één PES-kandidaat voor het voorzitterschap van de Europese Commissie; een overeenkomst voor werkgelegenheid, economische groei en sociale vooruitgang en het realiseren van 'groene groei'. De door het Congres gekozen PES delegatie vergadert in 2010 vier keer, organiseert daarnaast werkgroepen en publieksbijeenkomsten.

4. Jaarverslag 2011

- 4.1 Het congres wordt dit jaar op 29 januari gehouden in 'de oosterpoort' in Groningen. Op dit congres staat de bekrachtiging van de uitslag van de gehouden ledenraadpleging over de lijsttrekker van de Eerste Kamer en de vaststelling van de verdere kandidatenlijst voor diezelfde verkiezingen centraal. Daarnaast neemt het congres afscheid van een aantal leden van de PES-delegatie en van het Congres Presidium en worden nieuwe leden gekozen. Verder wordt het beleidsverslag PvdA 2008-2010 en het verslag van de PES-congresdelegatie vastgesteld. Voorts wordt besloten tot een statutenwijziging voor de samenstelling Adviesraad Verenigingszaken, een wijzigingsvoorstel bezoldiging leden Partijbestuur en wordt een plan van aanpak herziening statuten en reglementen goedgekeurd. Vanzelfsprekend wordt de politieke actualiteit besproken. Meer dan 1000 mensen zijn tijdens het congres aanwezig.

- 4.2 De Politieke Ledenraad wordt vier maal gehouden. Op 8 januari 2011 wordt in de Jaarbeurs te Utrecht in een serie ronde tafelgesprekken gedebatteerd over: Arbeidsmarkt en sociale zekerheid; over Afghanistan en defensie; jeugdzorg en onderwijs, linkse samenwerking, natuur en wonen. Tijdens de politieke ledenraad van 26 maart in Utrecht wordt teruggeblikt op de Provinciale Statenverkiezingen en staat het thema 'Internationaal' centraal. De derde politieke Ledenraad van 19 juni 2011 en ook in Utrecht, wordt andermaal de politieke actualiteit besproken en thema's als het ritueel slachten, de bezuinigingen en de gevolgen daarvan voor zwakkeren in de samenleving. Tijdens de traditionele politieke ledenraad rond Prinsjesdag, op 17 september 2011 in het pakhuis De Zwijger te Amsterdam gehouden wordt de politieke actualiteit besproken, wordt nog nagesproken over het debat over het ritueel slachten en geeft politiek leider, Job Cohen, een vooruitblik op de Algemene Beschouwingen.
- 4.3 De Adviesraad Verenigingszaken komt in 2011 negen maal bijeen. De vergaderingen vinden plaats in het partijkantoor aan de Herengracht in Amsterdam en worden geleid door een lid van het Presidium, in aanwezigheid van leden van het partijbestuur.
- PvdA Vooruit! Samen met een aantal goedlopende afdelingen starten we PvdA Vooruit! Een programma waarin de successen van afdelingen en gewesten gedeeld worden. Zodat de partij zichzelf versterkt. Daarbij wordt ook een instrument ontwikkeld, de PvdA Vooruit! Meetlat, waarmee afdelingen zelf kunnen testen hoe sterk ze er voor staan. In dit kader wordt ook een dag voor kleine afdelingen georganiseerd, waaruit een aantal best practises worden gehaald voor kleine en kwetsbare afdelingen. Parallel werken we aan een actieve rol voor de gewesten in de vereniging. Vanuit het schakelpunt tussen afdelingen en de landelijke partij kunnen de gewesten bij uitstek de afdelingen verbinden en ondersteunen. Steeds meer gewestelijke besturen pakken die rol.
- 4.4 Diverse bijeenkomsten. Een ander Nederland. Op 16 januari is in het Vlaams Cultureel Centrum de Brakke Grond aan de Nes in Amsterdam, een bijeenkomst gehouden met van de fractievoorzitters van de SP, GroenLinks en de PvdA over linkse samenwerking. Op 1 mei is in Zwolle een grote 1 mei viering gehouden, naar aanleiding van de oprichting van de Partij van de Arbeid, 65 jaar geleden in Zwolle.
- 4.5 PvdA commissie internationaal. Begin 2011 vraagt het partijbestuur van de PvdA een commissie onder leiding van Nico Schrijver (Eerste Kamerlid) om een vernieuwde visie op buitenland beleid te schrijven. Leden van de commissie: Nico Schrijver (voorzitter), Monika Sie Dhian Ho (vice-voorzitter), Marije Laffebier (vice-voorzitter), Jan Pronk, Rolph van der Hoeven, Frans Timmermans, Marit Maij, Jan Marinus Wiersma, Frans Bieckmann en Kati Piri (secretaris). Heleen de Coninck, Jan Gruiters, Arie van der Hek en Bert Koenders (vanuit Abidjan) zijn nauw betrokken als adviseurs van de commissie. De resolutie wordt vastgesteld op het congres in januari 2012.
- 4.6 Publieke sector. Onder leiding van PvdA voorzitter Lilianne Ploumen start in de eerste maanden van 2011 een commissie om een nieuwe sociaaldemocratische visie op de publieke sector te ontwikkelen. Met werkbezoeken, gesprekken met burgers en professionals en bijeenkomsten met onze bestuurders wordt de praktijk van de publieke sector verkend. Er volgen vier bijeenkomsten, verspreid door het land, in de maand oktober waar de visie wordt besproken. De resolutie Publieke sector wordt vastgesteld op het congres in januari 2012.
- 4.7 Op 3 oktober kondigt Lillianne Ploumen aan zich terug te trekken als voorzitter van het partijbestuur van de Partij van de Arbeid. Via een ledenraadpleging wordt een nieuwe voorzitter gekozen uit een drietal kandidaten: Piet Boekhoudt, Rene Kronenberg en Hans Spekman. 18.806 leden brengen hun stem uit. 80,1% van de uitgebrachte stemmen zijn via het internet uitgebracht en 19,9% via het terugsturen van het stembiljet. Dit leidt tot een opkomstpercentage van 35,1% (minimale vereiste is 15%). Na één stemronde heeft Hans Spekman een absolute meerderheid van 81,8% met 15126 stemmen. De nummer twee is Piet Boekhoudt met 1815 stemmen (9,8%). De nummer drie is René Kronenberg met 1543 stemmen (8,3%).
- 4.8 De PvdA is een partij met een lange traditie in internationale samenwerking en maakt als vereniging deel uit van een groot Europees en internationaal netwerk van sociaaldemocratische partijen. De Internationaal Secretaris, Marije Laffebier, vertegenwoordigt de PvdA in die netwerken en onderhoudt de bilaterale contacten met zusterpartijen. Daarnaast levert de Internationaal Secretaris een actieve inhoudelijke en organisatorische bijdrage aan het internationale debat in de partij. Onder meer door

middel van het initiëren, organiseren, het mede-organiseren en faciliteren van debatten en activiteiten voor leden en belangstellenden van de PvdA over internationale thema's. De Internationaal secretaris is lid van het partijbestuur. Een aantal belangrijke punten op de internationale partij agenda in 2011: de Arabische lente, de discussie en voorbereiding van een nieuwe internationale resolutie, samenwerking in PES verband, de hervorming van de Socialistische Internationale.

- 4.9 Socialist International (S.I.). De PvdA heeft zich de afgelopen tien jaar actief ingezet voor veranderingen in structuur en cultuur van de Socialist International: democratisering en modernisering van de organisatie, heroriëntatie op politieke doelstellingen voor de toekomst en het opschonen van de ledenlijst. Door de Arabische lente (die leidde tot een interne crisis in de SI) en door grote druk van de PvdA in samenwerking met de Duitse, Zweedse, Oostenrijkse en andere zusterpartijen, ook van buiten Europa, wordt deze noodzakelijke hervorming eindelijk breed gedragen en is in 2011 gewerkt aan een concreet gezamenlijk hervormingsvoorstel, dat tijdens de SI council in januari 2012 is aangenomen.
- 4.10 Partij van Europese Socialisten. De Partij van Europese Socialisten (PES) is de Europese samenwerkingsorganisatie van sociaaldemocratische en Labour partijen, die momenteel 33 lidpartijen telt in de EU en aangrenzende landen als Noorwegen. In 2011 ligt het inhoudelijke zwaartepunt binnen de PES op de voortdurende wereldwijde economische/financiële crisis en hervorming van de financiële systemen. Op het gebied van buitenlands beleid is de Arabische lente en de samenwerking met groepen in deze regio verreweg het belangrijkste thema. De PES stelt een Taskforce on Arab revolutions (Arab spring) in. Verder starten in 2011 de voorbereidingen van de Europese verkiezingen in 2014. Er wordt een basis gelegd voor een inhoudelijk programma en een procedure vastgesteld voor één gezamenlijke kandidaat voorzitterschap Europese commissie 2014.
- 4.11 De PES congresdelegatie vormt de afvaardiging van de PvdA naar het PES congres, dat twee keer per vijf jaar wordt gehouden. Daarnaast leveren de leden van de congresdelegatie een bijdrage aan het Europa debat in de partij. Het Internationaal Secretariaat ondersteunt de PES congresdelegatie organisatorisch. De PES congresdelegatie van de PvdA bestaat uit vier vaste leden: de politiek leider van de partij, Job Cohen, internationaal secretaris, Marije Lafeber, Frans Timmermans namens een vertegenwoordiger uit de Tweede-Kamerfractie en Thijs Berman namens de PvdA delegatie in het Europees Parlement. De PES leden zijn in 2011: Kirsten Meijer, Jan Hofste, Janna Besamusca, Joris Jurriëns, Jolein Baidenmann en Gerard Oosterwijk.

2012 – 2013

Doelstellingen en jaarverslag

1. Samenstelling Partijbestuur van de Partij van de Arbeid

Tijdens het PvdA Congres in 's-Hertogenbosch op 21 en 22 januari 2012 wordt een nieuw partijbestuur gekozen, met een nieuwe voorzitter, Hans Spekman en internationaal secretaris, Kirsten Meijer. De samenstelling is vanaf dit Congres als volgt:

Hans Spekman (Partijvoorzitter)
Bouke Arends (Penningmeester)
Gaby van den Biggelaar
Marja Bijl
Gery de Boer
Peter van Dijk
Mohammed Essafi
Dig Isha
Kirsten Meijer (Internationaal Secretaris)
Bert Otten (Vice Voorzitter)
Fouad Sidali

Q.Q leden:

Diederik Samsom (Politiek Leider)
Marleen Barth (Fractievoorzitter Eerste Kamer)
Thijs Berman Delegatieleider PvdA Europees Parlement
Monika Sie (Directeur Wiardi Beckman Stichting)
Toon Geenen (Voorzitter Jonge Socialisten)
Leen Verbeek (Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur)

2. Doelstellingen uit het Werkplan 2012-2015

Het nieuwe partijbestuur stelt een werkplan op voor de periode 2012 – 2015. Daarin worden heldere ambities geformuleerd en concrete doelstellingen: “Voor sommige onderdelen is het noodzakelijk,” stelt het werkplan in de inleiding, “om op drastisch andere wijze te gaan werken, meer dwars door de organisatie heen met verantwoordelijkheden die meer dan voorheen worden gevoeld en gedeeld.... Met onze idealen is niets mis. Die zijn tijdloos en juist ook vandaag de dag bijzonder actueel. De vertaling van die tijdloze idealen naar de wereld van vandaag de dag en voor de toekomst die wij voor ons zien, vraagt echter permanente aandacht. Lopende discussies dienen beslecht te worden zodat ons profiel zo scherp en duidelijk mogelijk gedefinieerd is. Daarnaast moeten we een nieuw ‘vijandsbeeld’ durven te schetsen en daar waar mogelijk afstand durven te nemen van het neoliberale financieel-economische model van de jaren negentig waar we nog altijd mee vereenzelvigd worden.”

Het werkplan volgt drie krachtlijnen:

1. **Vernieuwde inhoud:** PvdA Alternatief
2. **De partij op orde:** een partij die tussen de mensen staat
3. **Versterk de partij:** einde aan de machteloze politiek

1. Vernieuwde Inhoud

1.1 Algemeen.

De fractie in de Tweede Kamer, het wetenschappelijk bureau, de Wiardi Beckman Stichting (WBS) en het partijbureau zijn op tal van terreinen bezig met de inhoudelijke vernieuwing van de partij. De WBS werkt onder leiding van Monika Sie Dhian Ho aan het omvangrijke 'Van Waarde project. De Tweede Kamerfractie heeft een zestal onderwerpen gekozen waar Kamerleden en beleidsmedewerkers aan de slag zijn: Onderwijs (Jeroen Dijsselbloem); Arbeidsmarkt (Mariëtte Hamer); Veiligheid (Achmed Marcouch); Financiën (Ronald Plasterk); Wonen (Jacques Monasch) en Zorg (Kim Putters). Het partijbestuur volgt deze projecten direct nauw gezet. Zo kan de eenheid worden bewaakt en een koppeling tussen de verschillende werkgroepen worden gelegd.

1.2 Linksom uit de crisis.

Dit is een speerpunt uit het verkiezingsprogramma van Hans Spekman, tijdens zijn campagne voor het voorzitterschap. Na een ronde van verkennende gesprekken zal een commissie worden ingesteld die zich zal buigen over de keuze voor een financieel-economisch model waarin op een sociaaldemocratische wijze antwoord wordt gegeven op de neoliberale stroming die de wereldeconomie overheerst en tegelijk een alternatief biedt voor de huidige benadering van de Nederlandse economie. "Naast verworvenheden van globalisering is er ook sprake van systeemfalen. Dit systeemfalen heeft ontwrichtende gevolgen voor gezond ondernemerschap, natuurbehoud, sociale verworvenheden, welvaartsdeling, financiële stabiliteit en meer. De PvdA moet de leiding nemen met een eigen, nieuwe en concrete visie op het economische systeem... De commissie sluit aan op een opdracht die het partijbestuur tijdens het Congres kreeg (via motie 22) om "in navolging van de resolutie International Politiek ... een visie te ontwikkelen op het wereldwijde economische systeem, die bovendien als input dient voor het nieuwe verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer en de discussie daarover."

1.3 Actuele debatten.

Doel van de actuele debatten is om kwesties te beslechten waar de PvdA niet altijd eenduidig tegenover staat. De scherpste van het debat moet daarbij worden opgezocht en wordt uitdrukkelijk niet vermeden. In overleg met het strategisch beraad wordt aan het partijbestuur een voorstel gedaan over de gewenste actuele debatten. Minimaal vier actuele debatten worden jaarlijks gevoerd waarvan één wordt gekoppeld aan een inhoudelijke ledenraadpleging of een brede enquête.

1.4 Vernieuwde Inhoud lokaal.

Voortbordurend op de lessen van PvdA Vooruit, het hernieuwde wethouderssocialisme, de bezoeken en lessen aan de 50 belangrijkste campagnesteden wordt gezocht naar inhoudelijke vernieuwing van de lokale sociaaldemocratische speerpunten. Gekeken wordt of de onderwerpen uit het van Waarde project en het PvdA Alternatief een plaats kunnen krijgen in de programma's. Doelstelling: medio 2013 ligt er een vernieuwend en wervend verhaal van de PvdA afdelingen om hun verkiezingsprogramma op te baseren.

1.5 Vernieuwde Inhoud Internationaal.

Er wordt gekozen voor een internationale agenda met de focus op drie thema's: 1. Europa; 2. Ontwikkelingssamenwerking; 3. Mensenrechten en democratie. Met de Europese verkiezingen in aantocht in 2014 is het nu tijd om te investeren in boodschapontwikkeling en in debat en inspraak voor leden en niet-leden. De resultaten van de debatten worden gebruikt door de Europese verkiezingsprogrammacommissie. In Europees verband trekken we samen op met en laten we ons inspireren door de zusterpartijen verenigd in de Partij van Europese Sociaaldemocraten (PES). Met de internationale resolutie, zoals door het Congres in 2012 vastgesteld, is een basis gelegd voor een nieuwe visie op internationale samenwerking. Nadere uitwerking moet leiden tot verdere vernieuwing van de visie op ontwikkelingssamenwerking, in samenwerking met de Evert Vermeer Stichting (nu Foundation Max van der Stoel). Wat democratie en mensenrechten betreft zijn we scherp op actuele ontwikkelingen, bijvoorbeeld rondom verkiezingen of schendingen. We leveren een concrete bijdrage aan democratisering door het werk van de Alfred Mozer Stichting (nu Foundation Max van der Stoel). Voor 2013 is een hervorming van de Socialistische Internationale gerealiseerd; anders beraadt de PvdA zich op haar lidmaatschap.

2. De partij op orde

2.1 Een partij die tussen de mensen staat.

Joop den Uyl zei ooit dat er maar één remedie is tegen een revolutie van het volk: daadwerkelijke zeggenschap en betrokkenheid. Hoewel negatief geformuleerd spreekt daaruit een van de belangrijkste opdrachten van de sociaaldemocratie: een politiek van mensen, voor mensen, met mensen. Om die ambitie te verwezenlijken moeten we een einde maken aan de machteloze politiek. En we moeten mensen laten zien en laten voelen dat we er voor hen zijn. Dat we naast hen staan op het moment dat ze er zelf even niet uitkomen. Door naar hen te luisteren én het gesprek met ze aan te gaan. Door aanwezig te zijn daar waar het er om gaat, waar mensen samenkomen en krachten zich bundelen. De komende vier jaar wil het partijbestuur van de Partij van de Arbeid deze ambitie verwezenlijken door ernaar te streven dat we in de vereniging en dus in iedere afdeling en gewest een stevig kader hebben. Inclusief ombudsteams en een duidelijke inzet op permanent campagnevoeren, inclusief canvassen en het aansluiten bij acties die lokaal of regionaal spelen.

2.2 Af van de vrijblijvendheid.

We brengen en houden de partij samen op orde. Dat is echt de verantwoordelijkheid van iedereen. Het partijbestuur werkt intensief samen met de gewestelijk besturen; we verwachten van hen een actieve rol in de verenging: bij het verbinden en volgen van afdelingen, bij het begeleiden van fusies en samenwerkingsverbanden. Afdelingen hebben de primaire verantwoordelijkheid om zelf actief en bruisend te zijn. Iedere afdeling kan zichzelf langs de meetlat van 'PvdA Vooruit' leggen om te beoordelen hoe zij er voor staat en of ze het goed doet. Als afdelingen niet goed draaien, nemen we daar geen genoegen mee. We spreken afdelingen aan, bieden ondersteuning om de boel op orde te krijgen. Partijbestuurders bezoeken in ieder geval de 30 electoraal belangrijkste afdelingen om te kijken of die goed draaien. Vanuit het partijbureau helpen taskforces bij het opzetten van de permanente campagne, waarbij ook regionale Kamerleden actief betrokken zijn.

2.3 Honderdduizend leden in 2015.

We leggen ons niet neer bij de dalende ledenaantallen. Voor de PvdA is de vereniging een krachtige basis en dé manier om een fijnmazig netwerk in de samenleving te hebben teneinde aan goede meningsvorming te kunnen doen, talent te kunnen ontwikkelen en om overal en altijd campagne te voeren. Daarom streven we naar een verdubbeling van het huidige ledenaantal. Dat gaan we doen door: de inzet van alle leden. Ieder PvdA lid kent potentiële PvdA'ers in de directe omgeving. We stimuleren gewesten en afdelingen om ledenwerfacties op te zetten. Uit de successen van de sociaaldemocratische partners in Luik en Londen leren we dat een permanente campagne een sleutel is in het kader van ledenwerving. We introduceren verschillende soorten lidmaatschappen. Immers er zijn ook gradaties van betrokkenheid bij de PvdA in de kring van de mensen die om ons heen staan: van kiezers tot directe familieleden.

2.4 Iedere afdeling een Ombudsteam.

De inzet is hoog. We streven naar actieve afdelingen. In het hart van een actieve afdeling is een ombudsteam. Afdelingen worden door consultants benaderd om een ombudsteam op te zetten. Na de verkiezingscyclus van 2014 en 2015 gebruiken we het najaar van 2015 om in ieder geval boven de magische grens van 300 ombudsteams te komen. Het pro-actief aanjagen van het ombudswerk zal, vanwege het tijdsbeslag dat vier verkiezingscampagnes in anderhalf jaar tijd op de organisatie leggen, in deze periode op een wat lager pitje liggen.

2.5 Herkenbaar in het land.

Als partij willen we met beide benen in de samenleving staan, zichtbaar zijn in buurten, wijken en dorpen en betrokkenheid tonen. Mensen moeten weten dat ze ons aan hun zijde vinden wanneer sociaaldemocratische waarden met voeten worden getreden. En we willen weten wat er leeft. Die kennis gebruiken we in ons politieke handelen. Permanente campagne draagt bij aan het realiseren van deze doelen. Herkenbaar zijn is daarbij een voorwaarde. Deze herkenbaarheid ontstaat doordat de sociaaldemocratische boodschap eenduidig en qua inhoud onveranderlijk naar iedereen wordt verkondigd. Daardoor stemmen mensen op de PvdA of worden lid van onze partij. We laten geen demonstratie of actualiteit voorbij gaan. We reageren niet alleen maar zijn ook pro actief.

2.6 Zichtbaar zijn is niet voldoende.

Mensen moeten niet alleen weten dat we naast hen staan; ze moeten zien dat we een alternatief hebben. Met die houding zijn we aanwezig en herkenbaar bij acties en stakingen van de vakbonden, bij het openbaar vervoer, bij docenten, ouders en leerlingen in het (MBO) onderwijs, en in de zorg.

We gaan met gerichte activiteiten het vrijwilligersbestand van de PvdA vergroten en versterken. Dat doen we in samenwerking met de Jong Socialisten. In Overijssel zullen we een pilot starten met een regionaal vrijwilligersteam en met een partijkantoor als fysieke uitvalsbasis.

We organiseren in maart 2012 een eerste 'strategenklasje' voor dertig campaigners die hun sporen hebben verdiend in lokale, provinciale of nationale campagnes.

Het landelijk partijkantoor aan de Herengracht is relatief duur, ontoegankelijk voor rolstoelgebruikers en past wat uitstraling betreft niet goed bij de PvdA. We zoeken een alternatief met een lagere huurprijs, passend bij de uitstraling van de partij, toegankelijk voor een ieder en goed bereikbaar per openbaar vervoer.

We streven naar het realiseren van regionale partijkantoren, in ieder gewest één en in de tien grootste steden. Waar we met onze volksvertegenwoordigers goed scoren wat betreft diversiteit, kunnen we meer aandacht besteden aan diversiteit qua opleidingsniveau, achtergrond en stijl van politiek bedrijven. Bovendien gaan we aandacht besteden aan de regionale kandidaten.

2.7 Internationale ontwikkelingen

In de partij zijn talloze werkgroepen, neveninstellingen en leden actief op het terrein van internationale ontwikkelingen. We gaan die krachten bundelen en versterken zo het internationale profiel van de PvdA. We gaan een vrijwilligers team organiseren (buitenlandreporters) en breken het internationale debat open door een bredere doelgroep dan onze eigen leden te kiezen bij laagdrempelige activiteiten. We leren over primairies van de Parti Socialiste (Frankrijk) en de VS; maken gebruik van de lessen van de Parti Socialiste in Luik en wisselen ervaringen uit met de Denen over linkse samenwerking.

3. Versterk de partij

Einde aan de machteloze politiek organiseren we langs drie lijnen: Activistische politiek; inhoudelijke verdieping van de publieke sector en een aanscherping van de gedragscode voor politici.

We geloven in de **kracht van de vereniging** en dat moeten we ook uitdragen. De PvdA is veel meer dan de Tweede Kamerfractie. We maken zichtbaar dat het een veelzijdige partij is waarin veel gebeurt. We streven naar een open, activistische cultuur waarbij saamhorigheid en loyaliteit hoog in het vaandel staan. Met PvdA Vooruit! Bouwen we in afdelingen aan een aantrekkelijke vereniging die in beweging is en blijft. We stimuleren actie, reuring, uitwisseling en ondersteunen waar het nodig is. Nederlanders zijn minder geneigd zich aan te sluiten bij de klassieke institutionele verenigingen maar zijn nog steeds betrokken bij de samenleving. De PvdA is de vereniging waar ze die betrokkenheid handen en voeten kunnen geven. Dat betekent, meer dan nu gemiddeld gebeurt, dat we die betrokkenheid ook moeten omarmen, met moderne manieren van inspraak, gebruik te maken van de expertise van onze leden en verschillende vormen van lidmaatschap. We positioneren de PvdA als een actieve landelijke vereniging van tussen de 50.000 en 100.00 leden.

Waar mogelijk landelijk maar zeker ook op lokaal en provinciaal niveau wordt actief **samenwerking** gezocht met **progressieve krachten en organisaties** in de strijd tegen conservatieve en rechtse krachten. Bovendien moeten we blijvend op zoek naar gedeelde idealen. We inventariseren de geslaagde samenwerking op lokaal en provinciaal niveau en bekijken de voorwaarden van deze successen. Progressieve samenwerking geldt ook al die maatschappelijke organisaties en burgerinitiatieven op het terrein van internationale politiek en samenwerking.

Ledendemocratie. Onderleiding van senator Han Noten worden de democratische processen in de partij verder ontwikkeld en gestimuleerd. Het Congres heeft het partijbestuur de opdracht gegeven om met te onderzoeken hoe en met welke gevolgen brede voorverkiezingen (primairies) georganiseerd kunnen worden en tot welke aanpassingen dit zal leiden in de statuten. Het doel van deze voorverkiezingen is om de beste lijsttrekker te krijgen, de bekendheid van de PvdA en de lijsttrekker te vergroten en, vanzelfsprekend, de betrokkenheid van de kiezers te vergroten. Onder leiding van Hans Spekman wordt hier versneld uitvoering aan gegeven.

Talent opsporen, binden en ontwikkelen. Iedereen heeft talenten en kan bijdragen aan het verwezenlijken van het sociaaldemocratisch gedachtegoed. Met een netwerk van scouts zijn we voortdurend op zoek naar lokaal, provinciaal landelijk en internationaal talent en brengen dat talent ook in kaart. We hebben een stelsel van leergangen waarin leden zich kunnen ontwikkelen tot uitstekende politici of verenigingsbestuurders. Tijdens die leergangen volgen we de ontwikkeling van partijgenoten, ook nadat zij een leergang hebben afgesloten. Wij zien de sociaaldemocratie als een manier van leven; niet als carrière. We leiden niet op voor een functie; onze werkzaamheden richten zich op het bevorderen van participatie, het ontwikkelen en optimaliseren van talenten, ondersteuning van mensen in een functie. We streven naar diversiteit in elk opzicht. Het congres (19 april 2013, Leeuwarden) heeft ingestemd met het door het partijbestuur voorgestelde antwoord op de motie kandidaatstelling. Deze motie riep het partijbestuur op om in gesprek te gaan met de gewesten en afdelingen en voorstellen te komen die bij landelijke kandidaatstellingsprocedures meer evenwichtig brengen tussen centrale regie en decentrale invloed. Het voorgestelde antwoord op de motie Kandidaatstelling brengt wijzigingen aan op de meest elementaire plekken en momenten van de kandidaatstelling: in de totstandkoming en samenstelling van de commissie, bij het aandragen van kandidaten met wie de commissie spreekt, aan de eisen die worden gesteld aan kandidaten, bij het inwinnen van informatie over kandidaten, in de herkenbaarheid van kandidaten binnen de verkiesbare plaatsen en verspreidt over de lijst als geheel en over de uitvoering van het 'Regio'kamerlidmaatschap door de zittende Kamerleden.

Partijbureau. Om de ambities te kunnen uitvoeren is een professioneel partijbureau nodig. In samenspraak met de medewerkers wordt aan een vernieuwde partijorganisatie gewerkt, die in 2013 moet worden geïmplementeerd. Het gaat hierbij om kerntaken en prioriteiten vast te stellen maar ook om omvang en de manier waarop we de te bereiken resultaten gaan behalen.

Tenslotte leiden al deze ambities van het partijbestuur dat we over vier jaar, in een nieuw kabinet de premier leveren. We hebben dan immers het beste programma, de beste partij, de beste vertegenwoordigers, de meeste vrijwilligers, de meeste leden en de meeste kiezers. We werken aan het betere Nederland, een land van eerlijk delen en gelijke kansen voor iedereen.

3. Jaarverslag 2012

- 3.1 Zo stel je een werkplan op voor de komende jaren en zo is alles anders. Op 20 februari kondigt Job Cohen zijn vertrek als politiek leider aan. Uit de Tweede Kamerfractie van de PvdA kandideren zich vijf kandidaten voor het politiek leiderschap: Nebahat Albayrak, Martij van Dam, Diederik Samsom, Ronald Plasterk en Lutz Jacobi. Een intensieve campagne volgt en bij de hierop volgende ledenraadpleging brengen 36.284 leden hun stem uit, een opkomstpercentage van 68,6 procent. Na een stemronde behaalt Diederik Samsom een absolute meerderheid met 19524 stemmen, 54 procent.
- 3.2 In 2012 worden maar liefst vier congressen georganiseerd: op 21 en 22 januari in de Brabant Hallen in den Bosch wordt een nieuw partijbestuur verkozen onder leiding van Hans Spekman; op 17 maart wordt tijdens een speciaal congres in de Doelen in Rotterdam Diederik Samsom verkozen tot politiek leider en daarmee ook fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Nauwelijks een maand later, op 21 april valt het kabinet Rutte, Verhagen (VVD –CDA) dat na zeven weken onderhandelen niet tot overeenstemming kan komen met gedoogpartner PVV. Verkiezingen voor de Tweede Kamer worden uitgeschreven voor 12 september. De Partij van de Arbeid haalt alles uit de kast. Van de partijleiding tot de duizenden vrijwilligers wordt een front gevormd. Op zaterdag 30 juni wordt een speciaal verkiezingscongres georganiseerd, met een nieuwe lijsttrekker, een nieuwe lijst en een nieuw verkiezingsprogramma. De grote vakantie staat voor de deur; politieke partijen sluiten hun deuren en komen tot rust, behalve de PvdA. Onmiddellijk na het verkiezingscongres start de campagne, waarbij de hele partij, volksvertegenwoordigers en vrijwilligers aan de slag gaan met een zelfde boodschap. 'Onze keuzes voor de Toekomst'. Diederik Samsom trekt het land door en houdt 'town hall meetings'. Van Goes tot Groningen, van Maastricht tot den Helder. Drie weken voor de verkiezingen klimt de PvdA in de peilingen. Vrijwilligers krijgen moed; de media aandacht wordt positief. Diederik Samsom gaat de tweestrijd aan met VVD lijsttrekker. De PvdA deelt 500.000 verkiezingsmagazines uit, heeft 1,1 miljoen persoonlijke contacten; de helft van de 2,3 miljoen mensen die hun stem uitbrengen op 12 september op de PvdA zijn daarmee direct aangesproken. Honderdduizenden rozen worden uitgedeeld. De eenduidige campagne, die intussen een permanent karakter heeft gekregen, is een illustratie van de inzet van het

partijbestuur: een in de partij breed gedragen, breed gedragen verantwoordelijkheid voor een sterke sociaaldemocratische boodschap en vereniging.

De uitslag op 12 september maakt van de PvdA de tweede partij met 38 zetels; de VVD haalt 41 zetels en wordt de grootste fractie in de Tweede Kamer. Beide partijen hebben in de Tweede Kamer een meerderheid van 79 zetels; in de Eerste Kamer ontbreekt een meerderheid voor de coalitiepartijen. In de daarop volgende vier en vijftig dagen wordt een nieuw regeerakkoord onderhandeld tussen de VVD en PvdA. Het krijgt de titel 'Bruggen Slaan'.

Op zaterdag 3 november stemt het vierde en laatste Congres van dit jaar in met de regeringsdeelname van de PvdA en ondersteunt het regeerakkoord.

- 3.3 De onverwachte politieke gebeurtenissen in den Haag in 2012 hebben veel gevraagd van de vrijwilligers in de PvdA, van PvdA volksvertegenwoordigers, van de partijorganisatie, medewerkers en bestuursleden. Ondanks alle aandacht die aan de politieke actualiteiten worden besteed, gaat ook het 'normale' partijwerk 'gewoon' door.
- Activiteiten op het terrein van scholing, scouting en diversiteit zijn ononderbroken doorgegaan en geïntensiveerd. Met de Jan Schaper leergang voor aspirant gemeenteraadsleden, in samenwerking met de gewesten, en de strategienklas zijn nieuwe initiatieven ontwikkeld. De eerste lichting van de Den Uylleergang is van start gegaan.
- Middels intensivering van de ledenwerfacties hebben we in het jaar 2012 6500 leden geworven. De uitstroom bedroeg 5050 leden waardoor het netto resultaat positief was. Leden die opgezegd hebben worden allen gebeld voor een behoudgesprek. De fondsenwerving onder leden heeft een bedrag van in totaal 402.172,- euro opgeleverd.
- De Politieke Ledenraad komt 3 maal bijeen; de Verenigingsraad komt liefst tien maal bij elkaar in het partijkantoor aan de Herengracht. Ledenwerving staat in deze drukke periode in het teken van ledenbehoud en werving; de vitaliteit van de vereniging wordt via PvdA Vooruit! verder ontwikkeld. De rol van de consultants binnen het partijbureau is veranderd... Van passieve, vraag gestuurde aanpak wordt nu gekozen naar een actieve inzet. In de campagne is er directe betrokkenheid bij de afdelingen. De aanpak gaat steeds uit van een positieve houding: helpen waarnodig versterken waar kan, initiëren waar mogelijk.
- Het projectteam Permanente Campagne, in nauwe samenwerking met de Tweede Kamerfractie, is er in geslaagd om het aantal ombudsteams in 2012 uit te breiden. In totaal hebben eind 2012 al honderd en dertig afdelingen een ombudsteam. In de aanloop naar de verkiezingen zijn 14 regionale partijkantoren geopend waarvan er na de verkiezingen negen een permanente basis hebben gekregen.
- Het canvassen heeft naast de acties in verkiezingstijd een structurele plaats gekregen in de activiteiten van de partij (afdelingen).
- Inhoudelijk en organisatorisch is er veel vernieuwend werk verricht. Er is input geleverd voor de ontwikkeling van de PvdA als ideeënpartij. Vanzelfsprekend bij het schrijven 'Keuzes voor de Toekomst' wat Diederik Samsom kort na zijn aantreden presenteerde en voor het daarop volgende verkiezingsprogramma.
- Onder leiding van Ad Melkert is een commissie "Linksom uit de Crisis" aan de slag gegaan.
- De Commissie Leden democratie onder leiding van Han Noten heeft een discussie stuk gepresenteerd 'Tussen Leden en Leiders' wat in 2013 tijdens het congres wordt besproken.
- De reorganisatie van het partijkantoor wordt voorbereid en besproken met de Verenigingsraad, OR en medewerkers.
- Wekelijks wordt een digitale nieuwsbrief verstuurd naar de leden en belangstellenden met het laatste nieuws uit de partij.
- De PvdA is nadrukkelijk aanwezig bij demonstraties, sluit aan bij acties of initieert acties en bijeenkomsten.
- Jan Schuurman Hess, redacteur van de PvdA, is in samenwerking met de Wiardi Beckman Stichting op 3 februari 2011 gestart met een wekelijkse, tweedaagse voettocht door Nederland op zoek naar de wortels en actualiteit van de sociaal democratie. Zijn belevenissen worden verspreid via de PvdA website, het ledenblad, de site van de WBS en een blog. De voettocht zal twee jaar duren, tot 2 februari 2013.
- 3.4 Het partijbestuur stimuleert dat leden zich organiseren rondom de onderwerpen die hen aan het hart gaan. In 2013 is het beleid ten aanzien van netwerken aangepast. Tevens is het aantal erkende netwerken de afgelopen bestuursperiode uitgebreid tot de volgende:

Buitenland Commissie

De Buitenland Commissie adviseert PvdA-politici en het partijbestuur over buitenlands beleid.

Defensie

Het netwerk Defensie organiseert de discussie over actuele onderwerpen en thema's op het beleidsterrein Defensie.

Diversiteit

Het netwerk Diversiteit streeft er naar dat de PvdA een brede volkspartij is en blijft, zodat iedereen zich in de PvdA kan blijven herkennen.

Europa

De landelijk werkgroep Europa is een overkoepelend netwerk dat de verbindende schakel vormt voor ieder in de partij die geïnteresseerd is in 'Europa'.

Homo-emancipatie

Dit netwerk wil de aandacht van de PvdA vestigen op de homo-emancipatie, discriminatie en spanningen in de multiculturele samenleving. Hierbij wordt uitdrukkelijk over de Nederlandse grenzen heen gekeken.

Werkgroep Handicap en beleid

De werkgroep Handicap en Beleid wil mensen met een handicap/beperking benaderen als burgers en dus niet als patiënt of cliënt. 1,7 miljoen van de zelfstandig wonende Nederlanders heeft een matig tot ernstige beperking.

Werkgroep Huurders van de PvdA

Werkgroep die in de partijdebatten over volkshuisvesting helder naar voren wil brengen wat de belangen van huurders zijn.

Juristennetwerk in de PvdA

Een netwerk van reeds ervaren juristen en studenten met een juridische achtergrond die lid zijn van de PvdA of de Jonge Socialisten in de PvdA.

Ouderen Netwerk

Het Ouderen Netwerk (voorheen Landelijke Adviesgroep Ouderen) is een netwerk dat visie en ideeën wil ontwikkelen en discussie opgang wil brengen over het ouderenbeleid binnen de PvdA in de breedste zin van het woord. Waar mogelijk adviseert zij PvdA-politici.

PvdA Duurzaam

PvdA Duurzaam biedt een ontmoetingsplaats voor wie zich wil inzetten voor een duurzame economie in Nederland en in de rest van de wereld. Dit netwerk biedt de mogelijkheid om kennis op te halen én te brengen en staat open voor iedereen die zich verbonden voelt met de sociaaldemocratie.

Werkgroep Patiënt Centraal (WPC)

De Werkgroep Patiënt Centraal (WPC) is een actieve groep PvdA-leden die binnen en buiten de partij de discussie over de inzet van de partij op het terrein van gezondheid en zorg willen stimuleren.

Rode Ondernemers

Netwerk van ondernemende mensen. Kritisch, creatief, resultaatgericht en met een sociaaldemocratisch hart. Mensen met oog voor de veranderende verhoudingen op de arbeidsmarkt, die snappen dat ondernemerschap net zo bij een sociaal en sterk Nederland hoort als de verzorgingsstaat. Mensen, die menen dat de PvdA dé ondernemerspartij bij uitstek is, of in ieder geval zou moeten zijn.

Ruimte

Dit netwerk richt zich op op een ideologische en sociaaldemocratische herijking van de inrichting van Nederland. Daarnaast wil het een sociaaldemocratisch antwoord vinden op actuele kwesties, zoals de nieuwe Structuurvisie Ruimte en Infrastructuur en de krimpproblematiek.

Trefpunt PvdA en levensovertuiging

Trefpunt PvdA en levensovertuiging is een inter-levensbeschouwelijke werkgroep ingesteld door het PvdA-partijbestuur. Het wordt gevormd door meer dan vijftig partijleden met uitgesproken belangstelling voor het raakvlak van levensovertuiging/godsdienst en politiek (christenen, humanisten, moslims, hindoes etc).

Vrouwen in de PvdA (ViP)

Vrouwen in de PvdA is toegankelijk voor alle vrouwen die zich betrokken voelen bij de partij. ViP is vanaf 1 mei 2011 dé organisatie binnen de PvdA die streeft naar emancipatie en participatie van alle vrouwen en mannen. Dit wil zij bereiken in een samenleving die is gebaseerd op vrijheid en gelijkheid in verscheidenheid.

Netwerk sport

Het netwerk Sport adviseert, gevraagd en ongevraagd, de partij, Tweede Kamerfractie en de woordvoerder Sport van de Kamerfractie op het gebied van sport. De werkgroep bestaat uit burgemeesters, wethouders sport, lokale woordvoerders sport, professionals uit het werkveld en geïnteresseerde PvdA-leden, en heeft als doel om meer aandacht te vestigen voor de kracht van sport. Het netwerk Sport komt één keer per kwartaal bijeen.

Netwerk Kwaliteit van Arbeid

Dit netwerk verbindt mensen die actief zijn in de wereld van de arbeid, politici op lokaal en landelijk niveau maar ook de vakbeweging en mensen uit de markt- en overheidssector en natuurlijk ZZP'ers. Het netwerk biedt een platform voor verschillende opvattingen, beïnvloedt en vormt beleid en organiseert publieksbijeenkomsten om met mensen binnen en buiten de partij en overleg te gaan.

- 3.5. Het internationaal secretariaat van de PvdA, vanaf het congres in 2012, onder verantwoordelijkheid van Kirsten Meijer, koos drie aandachtsgebieden: Europa, internationale samenwerking en mensenrechten en democratie. De aanhoudende crisis en stijgende werkloosheid vormden een rode draad in het debat over Europa binnen PvdA en de Partij voor Europese Sociaaldemocraten (PES). Onze betrokkenheid bij de PES Women werd verder versterkt door de verkiezing van Marja Bijl als vicepresident. De internationale resolutie heeft een vertaling gekregen in het programma voor de Tweede Kamerverkiezingen. Nieuwe ideeën over de toekomst van internationale samenwerking werden nader uitgewerkt in een manifest opgesteld door de Zuid-Noord Commissie. Verder werd een debat georganiseerd over de escalerende burgeroorlog in Syrië, werd politieke steun verleend aan nieuwe zusterpartijen in de Arabische regio en organiseerden we een solidariteitsactie voor politiek gevangene Nikolai Statkevich, leider van de sociaaldemocratische zusterpartij in Wit-Rusland. De hervorming van de Socialistische Internationale (SI) bleef uit. Daarop werd besloten onze inzet in de SI tot een minimum te beperken door ons lidmaatschap te verlagen tot 'observer member'. Tegelijkertijd werden voorbereidingen getroffen om samen met andere progressieve partijen een nieuw wereldwijd netwerk, de 'Progressive Alliance', op te richten. In 2012 is een begin gemaakt met de werving van PvdA Buitenlandreporters: vrijwilligers die vanuit hun expertise en interessegebied bijdragen aan de communicatie over de internationale koers van de PvdA. Ook is in 2012 de Landelijke Europa Werkgroep opgericht.

4. Jaarverslag 2013

- 4.1 In 2013 intensiveerden we het debat over de toekomst van Europa met het oog op de voorbereidingen voor de Europese verkiezingen in 2014. In het hele land werden debatten georganiseerd over de vraag "Wat wil jij met Europa" en via de online tool werden meer dan 1.000 ideeën ingediend voor het verkiezingsprogramma. De resultaten werden besproken op het Europafestival in Utrecht. Het concept verkiezingsprogramma 'Voor een Europa dat werkt' werd eind oktober gepresenteerd en nader besproken met leden in combinatie met vier lijsttrekkersdebatten. In november vonden lijsttrekkersverkiezingen plaats waaraan vier kandidaten deelnamen. In Europees verband stelden we binnen de PES een Fundamenteel Programme vast, een programma dat de gezamenlijke koers van de Europese sociaaldemocratie voor de middellange termijn uiteenzet en de basis vormt voor het PES manifest voor de Europese verkiezingen. De PES komt voor het eerst in haar geschiedenis met een gemeenschappelijke kandidaat voor het voorzitterschap van de Europese commissie. In het najaar vond daarvoor de kandidaatstelling plaats.
- 4.2 We zetten het debat over internationale samenwerking voort en richtten ons daarbinnen specifiek op de bevordering van goede arbeidsomstandigheden en verantwoord ondernemen in de wereld. Dit was onder andere onderwerp van debat op de Afrikadag en tijdens een PvdA debat over "Gewoon goed

werk” in het kader van de World Day for Decent Work. Door het historische veiligheidsakkoord voor fabrieken in Bangladesh kreeg de discussie een nieuwe en positieve dynamiek. In mei werd de Progressive Alliance opgericht in Berlijn en ook binnen dit nieuwe netwerk werd Decent Work als eerste actiepunt gekozen. De Zuid-Noordcommissie werd verder opengesteld en inhoudelijk verbreed en omgevormd tot de PvdA Buitenlandcommissie (BC). De BC kwam in 2013 zes keer bij elkaar om over diverse onderwerpen van gedachten te wisselen met fractie en bewindspersonen.

- 4.3 In maart organiseerden we het grote PvdA Midden-Oosten debat in Zwolle met gasten van zusterpartijen uit Israël, Palestina, Tunesië en Egypte en in het najaar besteedden we wederom aandacht aan de aanhoudende crisis in Syrië tijdens een publieksdebat in Amsterdam. De samenwerking met de Foundation Max van der Stoep (FMS), voortgekomen uit de fusie van de Alfred Mozer Stichting en Evert Vermeer Stichting op 21 juni 2013, blijft voor de partij van onschatbare waarde voor haar internationale relaties en het debat in de partij. De FMS organiseerde verschillende debatten over actuele thema's, zoals de situatie in Egypte. We namen deel aan verschillende internationale conferenties en werkbezoeken, onder andere in Moldavië, Georgië en in Egypte, waar wij de oprichting van het Arab Social Democratic Forum ondersteunden. Op de internationale Dag van de Rechten van de Mens namen we deel aan de 24-uurs schrijfmarahton van Amnesty International. De pool met PvdA-Buitenlandreporters werd verder uitgebreid tot 60 personen.
- 4.4 In de voorbereiding op de Europese verkiezingen wordt door de PvdA actief samengewerkt binnen de Partij van Europese Socialisten en Sociaal democraten (PES). Er wordt een gemeenschappelijk manifest opgesteld en namens de PES zal de huidige voorzitter van het Europees Parlement, de Duitser Martin Schultz, als de gemeenschappelijke lijsttrekker functioneren. De bedoeling van de inzet van een gemeenschappelijk lijsttrekker is dat deze wordt voorgedragen als voorzitter van de Europese Commissie.
- 4.5 De financiële en sociale crisis in Europa met de ontwrichtende werkloosheid en armoede tot gevolg, zal een wissel trekken op de Europese verkiezingen in het voorjaar van 2014. Het partijbestuur van de PvdA onder leiding van Hans Spekman heeft daarop geanticipeerd. Bij de campagne voor het voorzitterschap kondigt Hans Spekman aan dat de PvdA een plan moet ontwikkelen, “Linksom uit de Crisis.” Op 26 november 2012 wordt een commissie onder leiding van Ad Melkert gevraagd om zo'n plan te ontwikkelen. Een klein jaar later presenteert de commissie haar rapport aan de PvdA. Met “de Bakens verzetten; de economie terug naar de mensen” ligt er een gedegen sociaaldemocratische analyse van de grote economische, sociale en milieu problemen die de wereld teisteren.
- 4.6 In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen worden in verschillende steden (Zoetermeer, Utrecht, Groningen) bij wijze van experiment voorverkiezingen (primary's) voor het lijsttrekkerschap gehouden. Aan de voorverkiezingen kunnen leden en niet leden deelnemen. Op deze manier kan het draagvlak, de bekendheid en betrokkenheid bij lijst, lijsttrekker en politiek worden vergroot. Tijdens het Congres van 2014 wordt een speciale sessie georganiseerd om lessen te trekken uit de voorverkiezingen, zowel voor toekomstige landelijke als lokale verkiezingen.
- 4.7 Na het Congres in Leeuwarden laait binnen en buiten de partij de discussie op over de strafbaarstelling van illegaliteit. De maatregel uit het regeerakkoord wordt tijdens een extra ingelaste politieke ledenraad uitvoerig besproken. Uitkomst is dat door de Tweede Kamerfractie in een motie zal worden ingezet op een humaner asielbeleid. Tegelijkertijd wordt een werkgroep gestart die zich richt op een humaner asielbeleid. In de herfst wordt tijdens de politieke ledenraad een gelijkaardig debat gevoerd over de aankoop van de Joint Strike Fighter, een Amerikaans jachtvliegtuig.
- 4.8 In het kader van de permanente campagne is de PvdA op talloze manifestaties aanwezig: bij de demonstraties van werknemers in de thuiszorg, bij de grote manifestatie van de FNV voor werk en arbeid, aan het eind van het jaar wanneer de aluminiumfabriek Aldel in Delfzijl de poorten dreigt te sluiten. Vrijwilligers van de PvdA maken op 28 augustus langs de gehele Nederlandse kust de stranden schoon. In het kader van het woonakkoord wordt een afspraak gemaakt over wooncoöperaties. Burgers krijgen het recht om een woningcoöperatie te stichten. Daarmee wordt het monopolie van projectontwikkelaars en woningbouwcorporaties doorbroken. In de strijd voor kleine scholen wordt een plan ontwikkeld om een landelijke corporatie van kleine scholen te stichten. Docenten, ouders en dorpsbewoners krijgen verantwoordelijkheid voor het beheer en bestuur van de laatste basisschool in een dorp. Zo werkt de Partij van de Arbeid, en op deze manier laten we zien wat voor ons van waarde

is. Het laat zien waarom wij verantwoordelijkheid dragen, onze idealen koesteren en iedere dag opnieuw perspectief zien.

- 4.9 Het zijn onze partijgenoten die zorgen voor de realisatie van onze politieke doelen en politieke macht. In toenemende mate wordt van volksvertegenwoordigers en (vrijwillige) bestuurders veel verwacht en aan hen worden de hoogste eisen gesteld. Om die reden is er, ook in samenwerking met de gewesten en het Centrum voor Lokaal Bestuur (CLB), veel werk gemaakt van de verschillende opleidingen, zoals de Den Uyl leergang. Ook is in nauwe samenwerking met het CLB gewerkt aan de verankering van Van Waarde Lokaal om het wethouderssocialisme waar onze partij op kan bogen verder te versterken. Ook heeft het partijbestuur integriteitregels aangescherpt en deze verduidelijkt waar nodig. Aan oud Tweede Kamerlid Eeke van der Veen is gevraagd een plan uit te werken voor de (na-) zorg voor onze politici. Het partijbestuur heeft de aanbevelingen overgenomen; de partijorganisatie werkt het nu verder uit. Zo zorgen we er voor dat we de juiste mensen op de juiste plaats krijgen en zorgvuldig met elkaar om gaan.
- 4.10 In november worden herindelingsverkiezingen gehouden in Alphen aan de Rijn, Heerenveen, Leeuwarden, en Friese Meren. De PvdA boekt een geweldig resultaat dankzij de inzet van een intensieve, krachtige campagne. Daarin wordt op alle niveaus in de partij samengewerkt. Het legt de basis voor de campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen en Europese verkiezingen in het voorjaar van 2014.
- 4.11 Het aantal ombudsteams is uitgebreid tot 150 en op 14 plaatsen zijn regio partijkantoren geopend. Ombudsteams en regionale partijkantoren dragen bij aan de zichtbaarheid en de permanente campagne van de PvdA.
- 4.12 De ambitie om in 2015 honderdduizend PvdA leden te halen is nog steeds geldend. Vanuit het partijkantoor wordt hier hard aan gewerkt; de inzet is vooral om leden nieuwe leden te laten werven. Daarom wordt er een netwerk opgezet van enthousiaste en goede ledenwerwers, die afdelingen trainingen geven over ledenwerving, met bijzondere successen. De meest effectieve manier om de 100.000 leden te bereiken is immers wanneer ieder PvdA lid ieder jaar ten minste één nieuw lid werft. Middels intensivering van de ledenwerfacties hebben we in het jaar 2013 3000 leden geworven. De uitstroom was met 6000 leden echter groter. Dat heeft te maken met Kabinetsdeelname, individuele onderwerpen of financiële redenen. Iedereen die om een inhoudelijke reden opzegt wordt nagebeld en uitgenodigd voor een bijeenkomst met de betrokken Kamerleden en/of bewindspersonen.
- 4.13 De veranderingen in het politieke landschap vragen om een effectieve partijorganisatie die kleiner van omvang is in de periode tussen verkiezingen en zich vergroot gedurende de campagnes. In 2013 is een ingrijpende reorganisatie van het partijkantoor uitgevoerd in een nauwe samenwerking met de medewerkers en ondernemingsraad. De organisatie is ingericht in teams die aansluiten bij de kerntaken van een politieke partij. Gedwongen ontslagen kunnen vooralsnog vermeden worden; de doelstelling is om de komende jaren met natuurlijk verloop compacter te maken. Van ca. 50 FTE begin 2013 naar ca. 40 FTE begin 2017.

TWEEJAARLIJKS VERSLAG

JONGE SOCIALISTEN IN DE PVDA

Bestuursleden 2011 – 2014

Bestuur 2011 – 2012

Voorzitter	Rick Jonker
Vicevoorzitter / Secretaris	Dennis Tak
Penningmeester	Marnix Brinkman (tot 30 november 2011)
	Toon Geenen (vanaf 1 december 2011)
Internationaal Secretaris	Eva Ruijters (tot 31 maart 2012)
	Maruschka Gijsbertha (vanaf 1 april 2012)
Politiek secretaris	Jules Blaisse
Bestuurslid leden	Emma van den Meerendonk
Bestuurslid communicatie	Jean-Michael Veen
Bestuurslid afdelingen en scholing	Maruschka Gijsbertha

Bestuur 2012 – 2013

Voorzitter	Toon Geenen
Vicevoorzitter / Secretaris	Robert Steenbergen
Penningmeester	Rosa Kindt
Internationaal Secretaris	Jauke Lodder
Politiek secretaris	Lucas Roorda
Bestuurslid leden	Victor Strengers
Bestuurslid afdelingen en scholing	Laura Pierik

Bestuur 2013 – 2014

Voorzitter	Toon Geenen
Vicevoorzitter / Secretaris	Elmar Smid
Penningmeester	Bo Schijven
Internationaal Secretaris	Robert Steenbergen
Bestuurslid politiek en communicatie	Lucas Roorda
Bestuurslid leden	Victor Strengers
Bestuurslid politiek en scholing	Bart van Bruggen

Jaarverslag 2011 – 2012 (juni 2012)

Het afgelopen jaar is een bewogen jaar geweest. Toen we als bestuur van start gingen leek bestuursjaar 2011-2012 een rustig politiek jaar te gaan worden, maar het had niet extremer kunnen uitpakken. Niet alleen hebben we afgelopen jaar een strijd gehad om een nieuwe partijvoorzitter en partijleider maar als klap op de vuurpijl is het kabinet ook nog eens gevallen. Kortom, een bewogen jaar waarin veel is gebeurd. In dit overzichtelijke verslag zetten wij uiteen wat wij in dit bewogen jaar hebben bereikt en waar we het meest trots op zijn.

Politiek

- PensioenOpStand.nl: Samen met de JD, JOVD, DWARS, SGPJ en AVV hebben we een manifest opgesteld en een advies aan de Tweede Kamer uitgebracht, dit manifest is door meer dan 7.000 mensen ondertekend.
- Artikel over koers PvdA op VK.nl: Na het aftreden van Ploumen heeft de JS zich uitgesproken voor een duidelijkere koers links van het midden.
- Voorzittersdebat JS Congres: Op ons najaarscongres in Nijmegen vond het eerste debat plaats tussen de voorzitterskandidaten.

- Ledenraadpleging Partijleider: Ruim 700 JS'ers hebben deelgenomen aan de ledenraadpleging waarin ze hun voorkeur bekend konden maken. Diederik Samsom won deze peiling met 47% van de stemmen. De peiling was op de dag van publicatie het best gelezen artikel op nu.nl (beter dan de peilingen van Maurice de Hond).
- Analyse leiderschapsstrijd in Pauw en Witteman: Namens ons bestuur heeft Rick Jonker in Pauw en Witteman twee maal de leiderschapsstrijd in de PvdA geanalyseerd. Dit heeft geleid tot tal van positieve reacties van nieuwe leden die te kennen gaven, geïnspireerd door Rick's verhaal, zich aangesloten te hebben bij de JS.
- Campagne Actie Team: De JS heeft afgelopen jaar een start gemaakt met een activistische koers:
 - o Pensioenakkoord = Diefstal, samen met de JD heeft de JS de publieke tribune van de Tweede Kamer bezet om aandacht te vragen voor de onevenwichtigheden in het pensioenakkoord. Vele kranten openen met een verslag van deze actie op hun voorpagina.
 - o Occupy PvdA, tijdens het PvdA congres in Den Bosch heeft de JS op ludieke wijze aandacht gevraagd voor jongerenbelangen. Bij onze eigen Occupy-tent konden PvdA leden onze enquête invullen. Daarnaast hebben we samen met de afdeling Arnhem-Nijmegen onder de noemer #DeToekomstVoorop de eerste rij bezet om een signaal af te geven. Onze eigen congreskrant was een groot succes. Met dank aan de JS is de PvdA nu definitief voor het nationaliseren van de NS.
 - o Langstudeerpolitie, eind maart en 21 mei heeft het Campagne Actie Team langstudeerboetes uitgedeeld op universiteiten in Nederland. Hiermee heeft de JS via Facebook meer dan 5.000 mensen bereikt. Daarnaast is er door lokale media aandacht besteed aan onze actie.
 - o Landelijk Team Campaigners, zoals in het convenant met de PvdA al was afgesproken heeft de JS dit jaar meer de samenwerking gezocht met de PvdA en nemen we nu ook deel aan de belangrijkste campagne overleggen van de PvdA.
- Nieuwjaarsactiviteit Wet Werken Naar Vermogen: Samen met de afdeling Brabant heeft dit bestuur haar nieuwjaarsactiviteit in Eindhoven georganiseerd. Deze activiteit is door ongeveer 50 leden bezocht die de hele dag hebben gesproken over de WWNV.

Vereniging

- Nieuwe leden: dit jaar hebben we ruim 600 nieuwe leden mogen verwelkomen. De instroom van nieuwe leden viel in eerste instantie wat tegen (ten opzichte van wat was begroot), om dit te corrigeren heeft dit bestuur besloten bel-acties te organiseren om leden te werven. Hiervoor waren de gemaakte afspraken in het convenant zeer nuttig, dit stelde ons in staat om alle PvdA leden onder de 28 te benaderen die nog geen JS lid waren. Na het aftreden van Job Cohen en de val van het kabinet is er een stijging in het aantal aanmeldingen waargenomen.
- Op moment van schrijven heeft de JS 1827 leden, hiermee heeft dit bestuur een groei gerealiseerd van ruim 40% ten opzichte van vorig jaar.
- JS 35 Jaar: Afgelopen jaar is er veel aandacht besteed aan het 35 jarige bestaan van de JS. In najaar 2011 hebben we een bijeenkomst georganiseerd met oud JS voorzitters, er is een speciale Lustrum LAVA uitgegeven, met daarin interviews met oud-JS'ers, en op 11 mei vond het lustrumfeest plaats dat door ruim 160 mensen is bezocht.
- JS Academie: Afgelopen jaar heeft het bestuur gewerkt aan het integreren van de PIT weekenden en andere trainingen in één JS Academie. De PIT weekenden werden door de leden erg gewaardeerd en daarnaast is er een training geweest 'speechen als Obama'.
- Afdelingsondersteuning: Gedurende het jaar heeft het bestuur waar mogelijk afdelingen ondersteunt en geholpen met het opzetten van activiteiten.

Jaarverslag 2012 – 2013 (juni 2013)

Voor je ligt het jaarverslag van het landelijk bestuur. We kijken terug op een intensief en succesvol jaar. Na de eerste periode, die in het teken stond van de Tweede Kamerverkiezingen, hebben we ons in het tweede halfjaar op een aantal momenten kunnen profileren als Het Rode Gevaar: de kritische luis in de pels van de PvdA. Hieronder wordt per portefeuille uiteen gezet wat het afgelopen jaar is gedaan.

Activiteiten

Na het succesvolle Najaarscongres in Heerlen werd vrij snel begonnen met de voorbereidingen van het Voorjaarscongres in Amsterdam. Samen met het congresteam van de afdeling Amsterdam is hard gewerkt aan de organisatie en het programma. Met name het aantal 'grote namen' en de inhoudelijk sterke zorgresolutie zorgen, zo hopen we, voor een geslaagd congres.

Net als bij het vorige congres, zijn voorafgaand aan het congres een aantal activiteiten georganiseerd rondom het thema zorg, waaronder het PIT-weekend in april. Op die manier heeft iedereen de mogelijkheid gehad goed beslagen ten ijs te komen op het congres. Ditzelfde doel wordt beoogd door tijdens het congres inhoudelijke workshops aan te bieden en een resolutie in te dienen die duidelijk de verschillende opties laat zien. Beide PIT-weekenden waren gezellige weekenden gecombineerd met een goed inhoudelijk programma. Naast het congres en twee PIT-weekenden zijn een aantal politieke cafés georganiseerd. We hebben gemerkt dat het beter is voor de bezoekersaantallen om deze in Utrecht te organiseren. Langzaam maar zeker worden politieke cafés beter bezocht en komen ze tegemoet aan de wens om het vaker met elkaar over politiek te hebben.

Secretariaat

Op het secretariaat zijn vele werkzaamheden verricht om de JS te laten draaien, van declaraties afhandelen tot flyers en condooms bestellen. Het voert te ver om ze allemaal hier te beschrijven; deze werkzaamheden verlopen soepel. In december hebben we een vrijwilliger aangenomen voor een project over het downloadverbod. Deze proef is geëvalueerd en heeft inmiddels een vervolg gekregen: er zijn begin mei twee vrijwilligers aangenomen voor een project op het gebied van onderwijs.

Financiën

Het eerste en wellicht belangrijkste feit om te melden rondom financiën is dat we, ondanks de intensieve campagne rond de Tweede Kamerverkiezingen, ook het begrotingsjaar 2012 met een positief saldo kunnen afsluiten. Hoewel het in- en uitschrijven van afdelingspenningmeesters een blijvend project is, is het in steeds mindere mate een gebed zonder einde: bijna iedere afdeling kan inmiddels bij haar geld, en voor die afdelingen die dat nog niet kunnen lopen aanvragen. We kunnen constateren dat afdelingen en leden in toenemende mate een beroep zijn gaan doen op de activiteitenpot; het gebruik daarvan lijkt dus langzaam aan in te gaan slijten.

Afdelingen

Het afgelopen jaar zijn verschillende afdelingen opgericht, die allemaal een of meerdere activiteiten hebben georganiseerd en een stabiel bestuur hebben. Daarnaast zijn er contacten met jongeren in Zeeland en Alkmaar die daar bezig zijn met de mogelijke oprichting van een JS-afdeling.

Daarnaast zijn de afdelingsgrenzen in kaart gebracht, aangezien deze de afgelopen jaren nooit duidelijk waren voor de afdelingen zelf en de rest van de JS. Doordat deze grenzen nu duidelijk zijn, hebben afdelingen ook de kans gekregen om te kijken of deze grenzen wel logisch zijn. Waar nodig zijn de grenzen gewijzigd.

Communicatie en website

In overleg met de hoofdredacteur van de Lava is de afgelopen maanden gewerkt aan een speciale pagina op onze website. Op het moment van schrijven is deze bijna klaar om online te gaan. Op deze pagina kunnen stukjes worden geplaatst die niet in de Lava staan, zoals recensies. Als de pagina online is, zullen voor de Lava ook een eigen Twitter-account en Facebookpagina worden aangemaakt. Naast deze digitale kant van de Lava, blijft ook de papieren Lava gewoon bestaan.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief wordt inmiddels weer iedere vrijdag verstuurd, om te voorkomen dat deze overvol raakt. In het eerste halfjaar hebben we besloten de aparte nieuwsbrief Internationaal te integreren in de algemene nieuwsbrief. Dit leidt er toe dat deze soms voor een groot deel gevuld wordt met internationale onderwerpen.

Website

De door het vorige bestuur gepresenteerde nieuwe website is verder ontwikkeld. Met name het laatste halfjaar is er intensief contact geweest met SWIS, de websitebouwer, om een aantal wijzigingen aan te brengen. Zo zal de vormgeving van de pagina's Politiek en Internationaal worden aangepast. Op het moment van schrijven zijn deze pagina's bijna klaar om online te gaan. De problemen met de koppeling met Facebook zijn verholpen. Ook hebben alle afdelingen en werkgroepen een handleiding ontvangen over het beheer van hun pagina's. Tot slot is voor de campagne Het Rode Gevaar (zie verderop) de speciale website www.hetrodegevaar.nl ontwikkeld.

Social media

Het gebruik van de social media is in de loop van het jaar verbeterd. Het bereik op de social media is dan ook flink gestegen, mede doordat geïnvesteerd is in het gebruik van advertenties op Facebook. Ook op Twitter komen vaker reacties.

Campagnes

We hebben het afgelopen jaar een intensieve landelijke campagne gedraaid, waar we eigenlijk direct in zijn gevallen. Voor dit bestuur betekende dat zo snel mogelijk aansluiting vinden bij de PvdA-campagne, en de JS-inzet bestond dus vooral uit vrijwilligersmanagement en een aantal losse acties, zoals jullie ook hebben kunnen lezen in het halfjaarverslag. Over die inzet en het resultaat daarvan zijn we als bestuur best tevreden, maar voor de gemeenteraadscampagne en Europese campagne zijn onze ambities groter. We zijn daarom al een inhoudelijk traject gestart in februari met twee conceptprogramma's, en we zijn gaan scouten voor mogelijke JS-kandidaten.

Gemeenteraadscampagne

Voor de gemeenteraadscampagne hebben we als vertrekkend bestuur drie prioriteiten gesteld: herkenbare JS-kandidaten op de lijst, een duidelijke JS-inbreng in de programma's en een zichtbaar onderdeel zijn van de straatcampagne. Die drie elementen hebben we in gang gezet, en we hopen de eerste resultaten daarvan al te zien in november, als in een aantal herindelingsgemeenten verkiezingen zijn. Daarnaast ligt er nu een concept gemeenteraadsprogramma waar afdelingen uit kunnen putten bij het schrijven van amendementen. Ook is het scouten van mogelijke kandidaten in volle gang.

Europese campagne

De Europese campagne is nog in een eerdere fase dan de gemeenteraadscampagne, en als het goed is kunnen we in de week na het Congres daar de eerste resultaten van laten zien. Er ligt een conceptprogramma, en er wordt vol ingezet op een goede JS-kandidaat op een verkiesbare plek. De vrijwilligersinzet in de Europese campagne zou gewoon door moeten blijven lopen vanuit de gemeenteraadscampagne.

Werkgroepen

Eén van de ambities van dit bestuur was meer inzetten op de werkgroepen. Daar is een plan voor geschreven wat aan de werkgroepen is voorgelegd. De werkgroepen hebben zich daarin gecommitteerd aan een vastere structuur, terwijl het bestuur heeft toegezegd de werkgroepen meer bij de politieke uitingen te betrekken en in de promotie mee te nemen. Die politieke inzet is aardig gelukt, er is geregeld contact met de werkgroepen en in samenwerking met respectievelijk de werkgroep Onderwijs en de werkgroep Zorg zijn twee goede congresresoluties met bijpassende workshops neergezet. Ook zijn er drie nieuwe werkgroepen (Diversiteit & Emancipatie, Cultuur en Justitie) opgericht, met nog een paar andere nieuwe werkgroepen in het vooruitzicht. Een vastere structuur is echter nog iets verder weg dan we hadden gehoopt, en daar mag nog meer aan worden gewerkt. Ook mogen de werkgroepen nog prominenter in de promotie van de JS worden meegenomen, maar dat zal samen moeten gaan met het drukken van nieuw materiaal.

Aan politieke uitingen was het afgelopen jaar geen gebrek. Op een aantal thema's, zoals Europa, jeugdwerkloosheid en de strafbaarstelling van illegaliteit, waren we prominent in de media en – nog belangrijker – in de partij actief. De fractie moet dankzij onze moties aan de slag met jeugdwerkloosheid, en in de toekomst worden er politieke ledenraden georganiseerd over lastige thema's, zoals bezuinigen. Dankzij het kritische Europa-geluid zijn we goed vertegenwoordigd bij de programma- en kandidaatsstellingcommissies voor de Europese verkiezingen.

We vinden het wel jammer dat het zo moeilijk blijkt om genoeg mensen te vinden die actie willen voeren. Een aantal acties die door ons bedacht was, is daardoor niet uitgevoerd, of niet gegaan zoals bedacht. Dit zou volgend jaar beter moeten.

Internationaal

Ook internationaal was het een geweldig jaar. Het bestuursjaar begon uitstekend met het ECOSY Zomerkamp in Kroatië, bezoeken aan congressen in België, Duitsland en Oostenrijk, een bezoek aan Brussel met overnachting en natuurlijk de campaign exchange. Met bijna 40 jongeren uit Frankrijk, Zweden, Servië, Bosnië, Macedonië, Montenegro, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België en Spanje hebben we de verkiezingen een Europees tintje gegeven. In Den Haag en Amsterdam voerden we campagne. Ook vroegen wij middels een geslaagde demonstratie in Den Haag aandacht voor de jeugdwerkloosheid in Europa.

Het tweede deel van het jaar was zo mogelijk nog beter. Tal van activiteiten wisselden elkaar af. Zo bezochten wij de marine in Den Helder en de NAVO in Brussel. In Zweden woonden we met een groep van 12 JS'ers het congres bij waar Maruschka verkozen werd als Vice President in het presidium van YES (voorheen ECOSY). Ook reisde een groep van 10 JS'ers af naar de Balkan voor een intensieve studiereis. In Servië en Bosnië werden zij gedurende een week ondergedompeld in de geschiedenis, politiek, cultuur en uitgaansleven.

Halfjaarverslag 2013 (november 2013)

Het afgelopen halfjaar is het landelijk bestuur op een aantal terreinen zeer actief geweest. Politiek zijn we vooral bezig geweest met de politieke ledenraad en het voorbereiden van een uitgebreide campagne rondom jeugdwerkloosheid. Ook hebben we een serie succesvolle activiteiten georganiseerd, zoals het nieuwe ledenweekend, nieuwe ledendagen en politieke cafes. Er is hard gewerkt aan het voorbereiden van het najaarscongres, de gemeenteraadscampagne en scouting. Het landelijk bestuur heeft het gevoel dat er een goede basis is gelegd voor de complete realisatie van het werkplan. In dit halfjaarverslag gaan we op een aantal punten wat dieper in.

Scouting en scholing

In het werkplan van het landelijk bestuur zijn een aantal belangrijke prioriteiten gesteld op het gebied van scouting en scholing. Een deel daarvan heeft inmiddels tot zichtbaar resultaat geleid, aan andere punten wordt hard gewerkt. Eén grote scholingsactiviteit is inmiddels geweest, het (nieuwe) ledenweekend in het pittoreske Reeuwijk. Veertig leden, waarvan ruim de helft nieuw, volgden daar interessante trainingen, gingen in gesprek met een aantal lijsttrekkerskandidaten voor de Europese verkiezingen en hadden twee gezellige avonden. Verdere scholingsactiviteiten staan gepland voor de eerste helft van 2014, zoals de politieke masterclass, de stoomcursus sociaaldemocratie en de Martin Schulzleergang. Daarnaast is er een basistraining voor besturen ontwikkeld die in het komende halfjaar op verzoek gegeven kan worden.

Op het gebied van scouting zijn de afgelopen maanden stappen gezet om zoveel mogelijk JS'ers op kandidatenlijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen te krijgen, bijvoorbeeld door het versturen van aanbevelingsbrieven. Voor het komende halfjaar ligt de prioriteit bij het goed begeleiden van kandidaat-raadsleden. Voor de Europese lijst en het partijbestuur wordt ook geprobeerd in ieder geval een JS-er verkiesbaar te krijgen.

Actie en campagnes

De gemeenteraadscampagne wordt momenteel opgebouwd. De JS zal verschillende kandidaten door het hele land actief steunen met persoonlijke flyers en campagneacties. Op 18 januari wordt de campagne gepresenteerd en worden daarnaast alle JS-kandidaten bekend gemaakt. De Europese campagne wordt vanaf januari voorbereid. De campagnes zullen het meeste tijd kosten in de komende maanden. Maar naast de campagnes blijven we politiek bedrijven. De komende tijd gaat de JS werk maken van de jeugdwerkloosheid. We willen de boodschap overbrengen dat jeugdwerkloosheid geen individueel probleem is, waarbij een jongere het aan zichzelf te wijten heeft zonder werk te zitten, maar juist overbrengen dat dit een maatschappelijk probleem is.

Politiek

We zijn bij ons voorgenomen doel gebleven om tot aan de herindelingsverkiezingen zichtbaar kritisch te blijven op de PvdA. We hebben ons gemengd in de discussies over werkgelegenheid, hoe de fractie tegenover de bezuinigingen en de 3 procentnorm staat, de visie op defensie en het sociaal akkoord. We zijn actief geweest rond de politieke ledenraad, rond Prinsjesdag en rond het begrotingsakkoord, zowel intern als extern. Ondersteunend aan die lijn worden de politieke cafés verder uitgebouwd, om leden meer te betrekken bij onze koers. Ons tweede politieke doel, verdere betrokkenheid bij de interne ledendemocratie van de PvdA, komt ook in zicht. De JS speelt een aardige rol bij de EP-lijsttrekkerscampagne, we hebben een eigen kandidaat die we volop ondersteunen, en veel JS'ers hebben zich gemeld voor de gemeenteraadsverkiezingen. Het landelijk bestuur heeft ook een beginselcommissie ingesteld, die nieuwe beginselen voor de JS gaat schrijven voor het volgende congres in juni.

Communicatie en website

In de communicatie, zowel naar onze leden als naar buiten, valt nog wel wat meer te behalen. De website krijgt meer input dan vorig jaar, maar de hervorming van de standpuntendatabase is nog niet af en de activiteiten op de pagina's van werkgroepen, afdelingen en de LAVA mogen nog beter. Daar ligt, naast de campagnes, een grote uitdaging van het komende halfjaar qua communicatie. Ook mag er nog een betere mogelijkheid voor de werkgroepen komen om online te discussiëren.

Leden

De afgelopen zomertour was een groot succes. Dit keer konden we ons meer richten op het werven van nieuwe leden en onze naamsbekend onder nieuwe studenten vergroten. Gelukkig deden er dit jaar ook weer veel afdelingen mee. De rode zonnebrillen en Spekkie deden het erg goed op de verschillende intraweken.

Als er veel nieuwe leden bij komen moeten er ook nieuwe ledendagen georganiseerd worden. De eerste nieuwe ledendag met +/-20 nieuwe leden was wederom een groot succes. Na een bezoek aan de Tweede Kamer waar Kamerlid John Kerstens ons ontvingen en een rondleiding gaf, gingen we door naar de WBS. Hier was gelegenheid om te spreken over de sociaaldemocratie van vroeg en nu. We sloten de dag af met een borrel bij Pavlov. De volgende nieuwe ledendag staat ook alweer op de planning. 12 november gaat een kleine groep op bezoek bij Lodewijk Asscher. En voor december wordt er ook alweer hard gewerkt aan een nieuwe ledendag.

Ook de campagne Het Rode Gevaar gaat wordt verder uitgebouwd. Er gaan de komende tijd weer filmpjes en blogjes online. Daarnaast gaan de leden er ook meer bij betrokken worden. Het bestuur zal leden actief oproepen om filmpjes te delen. De ledengroei van de afgelopen maanden is voor een groot deel te danken aan het rode gevaar.

Secretariaat

Het invullen van de begroting was op financieel gebied de belangrijkste taak. Daarnaast is de overstap naar de Rabobank ver gevorderd. Het contact met de afdelingen loopt goed, waarbij er extra aandacht is voor opstartende afdelingen, zoals Twente, Alkmaar en Zaandam. Dit jaar zijn we, als voorbereiding op het Congres, begonnen met twee verenigingsconferenties waarbij de verenigingszaken op de agenda stonden. Om tijdig input te krijgen en steun te vergaren van afdelingen en leden voor een aantal wijzigingen van het Huishoudelijk Reglement en de statuten. Aansluitend daarop is het najaarscongres in Leeuwarden georganiseerd. Zoals bij ieder Congres moeten daarvoor de verschillende locaties geregeld worden, moeten er sprekers gevonden worden die interessant over het congressthema kunnen spreken en is er deze keer veel werk in de Congreskrant gestoken.

Verder bestaat het werk van het secretariaat voor een heel groot deel uit het zijn van vraagbaak. Allerlei maatschappelijke organisaties, burgers, leden en pers stellen vragen of nodigen de JS uit voor bijeenkomsten. Er wordt geprobeerd om die vragen dezelfde dag nog te beantwoorden.

Internationaal

Het bestuursjaar begon met het zomerkamp in Turkije van onze Europese koepelorganisatie YES (Young European Socialists): een week vol seminars, workshops en discussies (en feestjes) met onze kameraden uit heel Europa. Vanzelfsprekend is stilgestaan bij de situatie in Turkije. Zo werd er bijvoorbeeld een solidariteitsactie georganiseerd voor de demonstranten in het Gezi-park in Istanbul.

Ook naast het zomerkamp waren er volop internationale contacten. Zo bezochten we in juni Tunesië en de International Summerschool in Duitsland. In augustus waren we te gast op het congres van onze Zweedse zusterorganisatie SSU, in september bij onze Vlaamse vrienden van de Jongsocialisten (voorheen Animo). Oktober was de maand van bezoeken aan Irish Labour Youth en het IJslandse UJ. Begin november waren we tot slot aanwezig op een seminar van de SJÖ in Oostenrijk. Ook voor de komende periode staan dergelijke bezoeken gepland. Half november reist een delegatie af naar het congres van MJS in Frankrijk en in december brengen we twee keer een bezoek aan Duitsland: begin december voor het congres van JUSOS, en eind december voor de International Winterschool.

Sinds maart zit er met Maruschka Gijsbertha weer een JS'er in het presidium van onze Europese koepelorganisatie YES. In de komende maanden zullen er ook vanuit YES nog verschillende seminars worden georganiseerd waar wij met een delegatie aanwezig zullen zijn.

Er wordt intussen volop gewerkt aan de internationale reis, die ons in april naar Griekenland zal brengen, en een uitwisseling rondom de Europese verkiezingen. Ook de werkgroep Internationale Politiek is druk bezig. De komende maanden wordt door een aantal enthousiaste JS'ers onder andere een collegereeks Met de JS de wereld rond georganiseerd. In zeven lezingen worden verschillende internationale ontwikkelingen besproken.

Klap op de vuurpijl was het Workers Youth Festival in Dortmund. Met meer dan 2500 jongeren waren we in mei een weekend bij elkaar en gingen we de straten op om te protesteren. Europese en internationale betrokkenheid leeft binnen de JS gezien de opkomst bij activiteiten en onze deelname aan seminars in bijvoorbeeld Duitsland en IJsland.

Scouting en scholing

In navolging van het vorige bestuur is verder gewerkt aan het opzetten van een serieus scholingsprogramma voor de JS, en de focus dus niet alleen te vestigen op beleid met betrekking tot de afdelingen.

Er zijn twee PIT-weekenden georganiseerd. We hebben hierbij besloten om de PIT-weekenden te laten aansluiten bij het kernonderwerp van het congres (in dit geval onderwijs voor het eerste weekend, en zorg voor het tweede), aangezien dit de mogelijkheid biedt om inhoudelijk toe te werken naar het congres en leden de kans te geven om met meer kennis op een congres te kunnen beslissen over moties en resoluties.

Aangezien afdelingsbesturen vaak de behoefte hebben aan enige begeleiding met betrekking tot wat van ze verwacht wordt als bestuurslid alsmede over hoe de JS als organisatie werkt, zijn twee trainingsdagen georganiseerd waarop deze onderwerpen aan bod kwamen. Daarnaast is een speciale leergang opgezet met betrekking tot het Van Waarde-onderzoek van de PvdA. Deze leergang, waaraan JS'ers in het voorjaar mee konden doen, was erop gericht om dieper in te gaan op het gedachtegoed van de PvdA en JS, en te kijken hoe je deze in de praktijk kunt toepassen.

Ook hebben we een permanente scoutingcommissie ingesteld, die talentvolle JS-ers helpt bij hun maatschappelijke en politieke ontplooiing.

Leden

Het laatste half jaar van dit bestuur was ledenwerven een van de speerpunten. In juni vorig jaar begonnen we met 2040 leden. Op 31 december vielen er 186 leden af vanwege hun leeftijd. Inmiddels staat de teller op 2248 leden. Ons doel is hiermee helaas niet gehaald, iets dat wij betreuren. Met de campagne Het Rode Gevaar zijn we met een campagne begonnen via sociale media. Vijf ambassadeurs van de JS zijn door 1 minute pitch gefilmd. In de filmpjes vertellen ze wat hen drijft om actief te zijn binnen de JS en wat de JS biedt. De vijf ambassadeurs schrijven ook iedere week een blog voor de website www.hetrodegevaar.nl. Op het afgelopen PvdA-congres in Leeuwarden zijn er 30 filmpjes opgenomen met Kamerleden, Ministers en leden. In deze filmpjes vertellen ze wat ze van de JS vinden en wat ze van de campagne Het Rode Gevaar vinden. Deze filmpjes zullen de komende tijd worden gelanceerd.

Daarnaast zijn er twee nieuwe ledendagen geweest, de laatste in de Eerste Kamer. Hier werden we rondgeleid door Kim Putters. Met een opkomst van 30 nieuwe leden kunnen we zeggen dat de nieuwe ledendagen steeds succesvoller worden. Ondertussen zijn we ook bezig om een nieuwe ledendag te organiseren in juni.

Ook is inmiddels gestart met de voorbereidingen voor de Zomertour. De campagne Het Rode Gevaar zal hierin een prominente rol innemen.

STAND VAN ZAKEN

LEDENDEMOCRATIE

In april vorig jaar nam het congres de resolutie van het partijbestuur aan die voortkomt uit het rapport van de Commissie Noten 'Tussen leden en leiders'. In het afgelopen driekwart jaar is er hard gewerkt aan de uitwerking van de aangenomen principes en voorstellen. Zaken zijn voortvarend opgepakt maar de realiteit was vaak weerbarstig. Enerzijds betreft het hier gevoelige thema's. Praten over stemverdelingen raakt bijvoorbeeld aan gevoeligheden. Genomen besluiten waren niet altijd zonder slag of stoot te verwerken in de statuten en reglementen. Zorgvuldigheid is daarbij geboden. Een deel van de benodigde wijzigingen in de statuten en reglementen ligt tijdens het komende congres voor.

Daarnaast zal er een technische mogelijkheid moeten zijn voor leden om elkaar te ontmoeten op het internet. Dit is een noodzakelijke voorwaarde voordat de rest vorm kan krijgen. Over de stand van zaken op dit terrein leest u verderop.

Het werk is nog niet af. Er moet nog het nodige gebeuren. Het congres van 15 en 16 februari zullen we gebruiken om met het congres prioriteiten te stellen en keuzes te maken. Op zaterdag 15 februari zal in het wandelgangenprogramma hierover een discussie gevoerd worden. Hieruit volgt een opdracht van het congres aan een kleine groep mensen die de uitwerking ter hand zal nemen. Het is het streven al het overige werk gedaan te hebben voor het volgende congres. Dan zal het congres een volledig pakket worden aangeboden. In dit stuk geeft het partijbestuur de stand van zaken omtrent de uitwerking met betrekking tot ledendemocratie. Eerst wordt beschreven langs welke lijnen is gewerkt, dan staat beschreven in welke mate de vijf principes uit het rapport van de commissie Noten zijn uitgewerkt.

Debat, techniek en reglementen

Na het congres is het partijbureau langs drie lijnen aan de slag gegaan met de uitwerking van de resolutie ledendemocratie: debat, techniek en reglementen.

Debat

Vernieuwing en verbetering van ledendemocratie zit niet alleen in regels of in de vernieuwde technieken, ook de wijze waarop het debat gevoerd wordt is van belang bij de mate van macht en tegenmacht. Zoals Han Noten het in de eerste Rood van dit jaar verwoordde: 'Een congres waar zoals nu 1014 amendementen aan de orde komen, is niet serieus te nemen. We moeten toe naar een congres waar de fundamentele politieke besluiten door de leden worden genomen en waar deze een weerspiegeling zijn van de wil van de leden'.

De makke van de huidige vorm van het congres kort samengevat: het congres duurt lang, er is te weinig ruimte voor debat en er wordt geen recht gedaan aan de argumentatie van de afdelingen.

In de geest van het rapport wil het presidium deze keer een aantal zaken in gang zetten ter verbetering van het debat. Een bijkomend doel: het congres aantrekkelijker maken. Aan het begin van het congres legt het presidium de leden voor op welke wijze ze op een paar onderdelen bij wijze van proef willen afwijken van het huishoudelijk reglement en de reguliere gang van zaken.

Het betreft hier de volgende zaken:

1. De wijze van bespreken en stemmen over moties en amendementen. Het presidium zal kijken welke amendementen en moties de meeste steun hebben gekregen. Over de onderwerpen met de meeste steun wordt het debat gevoerd.
2. De bespreking van het rapport van de Commissie Melkert gaat niet via de gebruikelijke sprekersbriefjes. Er wordt een aantal mensen met verschillende achtergronden uitgenodigd om op het podium met elkaar in debat te gaan. Zo kunnen de verschillende meningen binnen de afdelingen ook worden vertolkt.

3. De discussie over de verdere uitwerking van het rapport Noten, wordt, zoals hierin beschreven, op zaterdag besproken in het wandelgangenprogramma, waarna op zondag het congres de definitieve opdracht vaststelt aan de club mensen die de verdere uitwerking ter hand gaat nemen.

Techniek

Een belangrijk onderdeel van de uitwerking van de voorstellen uit het rapport Noten is de techniek. In diverse bijeenkomsten met verschillende mensen die verstand hebben van ICT, sociale media of ledendemocratie is gebrainstormd over de uitwerking van het rapport Noten. De ICT-mensen op het partijbureau hebben naar aanleiding van deze brainstormsessies een ontwerp gemaakt van een applicatie, waarop iedereen ideeën kan plaatsten, anderen erop kunnen reageren en steun kunnen geven.

Het gaat hier enerzijds om het agenderen van allerlei zaken bij het partijbestuur, maar ook om het creëren van draagvlak voor bijvoorbeeld amendementen en moties op congressen. In het systeem is te zien hoeveel 'likes' een bepaald idee heeft. Wanneer een bepaalde hoeveelheid steun is verkregen, dan wordt het idee geagendeerd in het partijbestuur. Wanneer een amendement of motie een X-aantal steunverklaringen heeft verkregen, dan wordt het sowieso besproken op het congres. Hieronder is een afbeelding te zien van dit ontwerp. Om deze applicatie daadwerkelijk te kunnen ontwikkelen, is het noodzakelijk dat ook de reglementaire kant van de uitwerking gereed is. Denk bijvoorbeeld aan de hoeveelheid steun, die een idee nodig heeft of aan de rechten van een lid of afgevaardigde om een amendement in te dienen.

Hieronder een beeld van hoe een dergelijke applicatie er uit zou kunnen zien.

Reglementen

Voor het invoeren van de voortstellen uit het rapport Noten is een aantal reglementswijzigingen nodig. De inhoudelijke discussie over de daadwerkelijke 'regels', die gesteld moeten worden is nog niet beëindigd. In het wandelgangenprogramma zullen vragen bediscussieerd worden als: hoe moet de rol van de afgevaardigde gedefinieerd worden? En hoeveel steun moet er vergaard worden? Overigens is een deel van de uitwerking van het rapport Noten terug te vinden in de voorstellen voor statutenwijziging zoals deze op dit congres voorliggen. Om dit onderdeel van de uitwerking van de voorstellen voor ledendemocratie extra aandacht te geven, wordt aan het congres voorgesteld een lid van de reglementencommissie deel te laten nemen aan de club die de verdere uitwerkingen gaat doen.

Vijf principes

In het congres van april 2013 zijn vijf principes onderschreven. Hoe staat het met de uitwerking hiervan?

1. Iedereen stemt real time online daar waar mogelijk.

Voor de verkiezing van politiek leider en partijvoorzitter bestaat de ledenraadpleegtool, waarbij dit principe al geldt. In de afgelopen periode is door afdelingen veelvuldig gebruik gemaakt van deze tool om via een ledenraadpleging de lijsttrekker te kiezen voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart.

Voor het opstellen en het vaststellen van kandidatenlijsten (voor TK, EK en EP) is nog geen compleet voorstel. Er is een aantal gesprekken gevoerd met bijvoorbeeld de VVD en D66, waarbij de kandidatenlijsten door alle leden worden gestemd via een online ledenraadpleging. Voor deze werkwijze dienen alle voor- en tegenargumenten nog op een rijtje gezet te worden. Alvorens dit voorstel uit te kunnen voeren, dienen eerste de reglementen gewijzigd te worden. Bovendien moet er een specifieke applicatie voor aangeschaft worden.

Voor inhoudelijke beslissingen die het congres neemt, is nog geen manier gevonden waarop mensen real time online mee kunnen stemmen.

2. We ontkoppelen de eenheid van inhoud, plaats en tijd.

Het voorstel om mogelijkheden en middelen te krijgen om subcongressen tijdens het hoofdcongres te organiseren is nog niet uitgewerkt. Aan dit voorstel hangt een flink kostenplaatje. Hier moet een keuze worden gemaakt. Rechtvaardigt het doel de investering? Bovendien is bij de technische uitwerking prioriteit gelegd bij het eerder beschreven ontwerp.

3. We introduceren voor iedereen de mogelijkheid om te agenderen.

De technische uitwerking hiervan is eerder beschreven. Alvorens uitvoering te kunnen geven aan dit voorstel, moeten stemverhoudingen worden afgesproken en moeten de reglementen aangepast worden.

4. We introduceren nieuwe collectiviteiten.

We willen toe naar een congres waarop er minder amendementen worden ingediend en minder moties, waar minder mensen het woord krijgen. Gelijktijdig, als er amendementen worden ingediend, als er moties worden ingediend en als mensen het woord krijgen, dat dit dan namens een grote groep leden gebeurt. Dan pas krijgt het betekenissen en wordt er werkelijke tegenmacht georganiseerd. Het eerder beschreven ontwerp zal dit principe uitvoeren.

5. We creëren een plein waarop leden elkaar kunnen ontmoeten.

Met het beschreven ontwerp wil het partijbestuur een ontmoetingsplaats creëren voor leden rondom thema's die hen boeien voor de tijd dat zij dat wensen. Een open ruimte, waar iedereen ideeën kan plaatsten, bediscussiëren en steunen.

Tot slot

Het partijbestuur vraagt het congres na 16 februari aan de slag te mogen gaan met een club mensen met de verdere uitwerking. Het partijbestuur stelt voor deze club mensen te laten bestaan uit: een partijbestuurslid, een presidiumlid, een lid van de reglementencommissie en ondersteuning vanuit het partijbureau. Wanneer nodig, zal dit team experts inschakelen om zich te buigen over de voorstellen. Op het congres in 2015 zullen de uitwerkingen gepresenteerd worden en voorgelegd worden aan het congres. Het partijbestuur vraagt het congres de definitieve opdrachtformulering die voortkomt uit het wandelgangenprogramma op zaterdag, op zondag aan te nemen.

VOORDRACHT LEDEN PARTIJBESTUUR

Inleiding

Het partijbestuur van de PvdA is belast met het bestuur en de algemene leiding van de partij. Het congres kiest de leden van het bestuur. Een commissie heeft de opdracht gekregen om een voordracht aan het congres te doen. De commissie Kandidaatstelling bestaat uit vier leden (Staf Depla, Nieske Ketelaar, Frank Maas en Wil Velders-Vlasblom), ondersteund door Coby Admiraal van het partijbureau. De commissie heeft van het partijbestuur een profielschets meegekregen. Deze was de basis van ons handelen.

Werkwijze

- I De commissie kreeg de opdracht om een vice-voorzitter, een penningmeester en drie algemeen bestuursleden voor te dragen. Het Partijbestuur bestaat in totaal uit elf leden. Elke twee jaar wordt hiervan ongeveer de helft gekozen.
- II Vertrekpunt voor de commissie was de profielschets. We hebben de kandidaten allereerst gewogen op hun individuele geschiktheid. Maar het Partijbestuur functioneert als een team. Bij de voordracht heeft de commissie ook meegewogen welke competenties en netwerken er reeds in het bestuur aanwezig zijn.
- III Er hebben zich 20 kandidaten gemeld bij de commissie. Alle kandidaten zijn toegelaten tot de procedure. Na een eerste selectie is ervoor gekozen om met 14 kandidaten gesprekken te voeren. Bij de selectie heeft de commissie ook referenties ingewonnen. Eén kandidaat trok na afloop van het gesprek zijn kandidatuur in.
Van de 20 kandidaten was slechts één vrouw. Als de voordracht wordt overgenomen zullen in het nieuwe Partijbestuur van 11 leden (wederom) 4 vrouwen zitting nemen. Om ervoor te zorgen dat er over twee jaar voldoende vrouwen solliciteren adviseren we het partijbestuur nu al actief te gaan zoeken naar vrouwelijke kandidaten. Ook roepen we vrouwen in de partij op om zich over twee jaar aan te melden als kandidaat.
- IV Ook is er gesproken met Hans Spekman om meer inkleuring te krijgen bij de profielschets en de dagelijkse werkzaamheden van het Partijbestuur. Met name welke competenties en netwerken de huidige bestuursleden die doorgaan reeds in huis hebben en aan welke aanvulling het meeste behoefte bestaat was onderwerp van gesprek.
- V De commissie heeft naast de profielschets vooral gezocht en gekeken:
 - a. of in het Partijbestuur voldoende kennis van, inzicht in en contact met de verschillende regio's binnen het bestuur aanwezig is. De Partij van de Arbeid is divers. De partij functioneert anders in Groningen dan in Amsterdam, in Eindhoven of in Lansingerland.
Het Partijbestuur moet een goede afspiegeling zijn van die diversiteit in de partij;
 - b. naar leden die ideeën hebben over hoe zij in het Partijbestuur invulling kunnen geven aan het versterken van de PvdA als vereniging en het versterken en moderniseren van haar werkwijze.
De commissie gaf hier prioriteit aan omdat de PvdA in de eerste plaats een vereniging is waarbij het optimaal campagnevoeren natuurlijk wel een succesfactor is. Maar voor de langere termijn is een krachtige vereniging de basis om succesvol te kunnen (blijven) opereren in gemeenteraden, staten, parlement en Europa. Bovendien is de partij meer dan haar politici. Werken aan een sterker en socialer

Nederland vindt niet alleen plaats in politieke organen. Veel mensen werken hier aan op school, bij woningbouwcorporaties, zorginstellingen, bedrijven, sportverenigingen etc. Veel van deze sociaaldemocraten herkennen dit niet als politiek en voelen zich niet verbonden aan onze partij. Maar als we als PvdA op de lange termijn een krachtige beweging willen zijn die een grote rol blijft spelen in de politiek en in de samenleving, dan moeten we de verzamelplaats zijn van mensen die op allerlei plaatsen en organisaties in ons land werken aan een sterker en socialer Nederland. Het is een grote opgave om de partij zo te vernieuwen dat deze mensen zich bij ons aan willen sluiten. Met het ombudswerk zijn hier goede stappen in gezet. Maar we zijn er nog lang niet;

- c. naar kandidaten die een netwerk hebben of kunnen ontwikkelen in maatschappelijke velden (sport, onderwijs, zorg, huisvesting, vakbonden, etc) omdat:
 - Nederland niet alleen wordt gemaakt vanuit het stadhuis, het provinciehuis, de Tweede Kamer of het Europees Parlement. Dit was altijd al zo, maar de verhoudingen veranderen snel. Het vraagt veel van onze volksvertegenwoordigers om effectief met deze nieuwe werkelijkheid om te gaan. De manier waarop politieke partijen weten om te gaan met deze veranderende werkelijkheid is een belangrijke succesfactor. Voor de PvdA des te meer omdat effectief overheidsoptreden een belangrijk instrument is om mensen die het niet alleen af kunnen toch mee te laten doen. Het hebben van een netwerk met deze organisaties buiten het stadhuis et cetera is daarom belangrijk;
 - de PvdA een ideeënpartij is. Netwerken zijn belangrijk om echte problemen op te sporen waar de politiek (samen met die netwerken) een antwoord op moeten formuleren;

d. of de kandidaten de ideeën ook in de praktijk kunnen brengen. Kortom, we zochten ook doeners.

- VI Een belangrijk criterium was ook dat we ‘echte sociaal-democraten’ in het bestuur willen. Daarover bestaat bij overigens bij geen van de 20 kandidaten twijfel. Ook de kandidaten met wie de commissie gesproken heeft, maar die niet op de voordracht staan, hebben talent en betrokkenheid. Deze talenten en betrokkenheid mogen niet verloren gaan. De commissie adviseert het Partijbestuur deze partijgenoten daarvoor gericht te benaderen.
- VII Voor sommige profielen waren meerdere kandidaten. Maar voor andere profielen (met name netwerken) onvoldoende. Daarom willen we voorstellen het bestuur de opdracht te geven om de komende tijd naar geschikte kandidaten te zoeken zodat er over twee jaar meer te kiezen valt.
- VIII Een aantal kandidaten die niet zijn voorgedragen hebben hun kandidatuur gehandhaafd en staan daarom op de zgn. alfabetische lijst van niet-geplaatsten.

De Voordracht

Vice-voorzitter

We dragen **Marja Bijl** (1956) voor als vice-voorzitter.

Marja is sinds 2007 lid van het Partijbestuur. In het dagelijks leven werkt Marja bij Humanitas en is daar verantwoordelijk voor hulpverlening aan o.a. slachtoffers van mensenhandel. In de afdeling Rotterdam was Marja eerst verantwoordelijk voor de permanente campagne en daarna vier jaar afdelingsvoorzitter. Zij heeft in al die jaren in de partij veel ervaring opgebouwd. Ervaring met campagne voeren in Rotterdam, politiek bedrijven in een toen erg gepolariseerde stad en verantwoordelijkheid dragen voor het functioneren van een van onze grootste afdelingen. Als lid van het landelijk bestuur heeft zij die ervaring ook ingezet in andere delen van het land. En als vice-president van de PES-Women heeft ze een belangrijk Europees en vrouwennetwerk. De partij heeft als vice-voorzitter iemand nodig die “de klappen van de zweep” kent en die stevig in haar schoenen staat. Marja heeft veel energie en met Marja komt er een vice-voorzitter die een goed tandem kan vormen met onze voorzitter.

Ze is een oliemannetje en verbinder. Belangrijke eigenschappen gezien de verantwoordelijkheid van de vice-voorzitter die o.a. belast zal zijn met conflictbemiddeling in afdelingen en gewesten. Ook is het belangrijk dat zij haar ideeën, bijvoorbeeld over een succesvol HRM-beleid waarbij niet alleen aandacht is voor de werving van nieuwe mensen, maar zeker zo belangrijk is hoe we afscheid nemen van mensen die zich inzetten voor de partij, kan waarmaken.

Penningmeester

We dragen **Bouke Arends** (1966) voor als penningmeester.

Bouke is sinds 2010 wethouder van financiën, economie en sport in Emmen.

Hij is sinds 2007 penningmeester van de PvdA en sinds 2012 tevens penningmeester van de Wiardi Beckman Stichting. Hij heeft zich bewezen als een degelijk penningmeester. De inkomsten van een politieke partij bewegen mee met de uitslag van verkiezingen. Omdat die sterk kunnen wisselen is een financiële huishouding nodig die wendbaar is. Ook is de penningmeester de bewaker van het evenwicht tussen noodzakelijke lange termijn financiële continuïteit voor vereniging- en ledenactiviteiten en de financiële wensen van verkiezingscampagnes.

We zijn blij dat Bouke de energie en het enthousiasme heeft om ook de komende periode zorg te blijven dragen voor een gezond financieel beleid van onze partij.

Bovendien is in politiek roerige tijden ervaring en rust een belangrijke kwaliteit.

Algemeen bestuursleden

1. Randy Martens

We dragen Randy Martens (1987) voor als bestuurslid.

Na zijn afstuderen in de economie is Randy sinds september 2013 bij de denktank van het Ministerie van Financiën in Den Haag gaan werken. Hierdoor heeft hij zijn gemeenteraadslidmaatschap in Groningen moeten beëindigen. Randy is landelijk en lokaal bestuurslid geweest van de JS. Ook was hij 3 jaar hoofdredacteur van de Groningse studentenkrant en heeft hij gewerkt bij BNR-nieuwsradio.

Veel mensen die maatschappelijk actief zijn verbinden die inzet niet aan de politiek. Randy vindt dat de partij sterker wordt als we een vereniging van mensen zijn die, binnen en buiten de politieke organen, werken aan een beter en socialer Nederland. Mensen die buiten de directe politiek werken aan een beter en socialer Nederland zullen dan veel meer dan nu aan de PvdA verbonden moeten worden. Wij achten de ervaring, ideeën en inbreng van Randy en zijn netwerken in het Partijbestuur van belang om deze ambitie waar te maken en de partij als ledenpartij verder te ontwikkelen.

Daarnaast heeft Randy ervaring opgedaan met wat er kan komen kijken als er hoog oplopende conflicten binnen een afdeling ontstaan.

2. Egbert de Vries

We dragen Egbert de Vries (1969) voor als bestuurslid.

Egbert is tot 19 maart a.s. stadsdeelbestuurder van stadsdeel Zuid in Amsterdam (o.a. volkshuisvesting, werk, armoedebestrijding en wijkgericht werken). Daarvoor (2006-2010) was hij stadsdeelraadsvoorzitter van Oud-Zuid en daarvoor deelraadslid en gemeenteraadslid.

Egbert is al sinds 1991 actief in en voor de PvdA, eerst in Groningen en vanaf 1994 in Amsterdam. Tussen 1998 en 2011 is Egbert lid en ook 5 jaar voorzitter geweest van de PvdA delegatie naar de Europese Socialisten. Hij is actief binnen het PvdA-Homo-emancipatienetwerk en betrokken bij het Trefpunt voor Levensbeschouwing. Zijn ervaring op lokaal en Europees niveau maken Egbert tot een zeer geschikte kandidaat voor het Partijbestuur.

Een andere belangrijke reden is dat Egbert netwerken meeneemt op gebied van volkshuisvesting, sport, levensbeschouwing en cultuur. Egbert is een generalist, een ervaren bestuurder die niet alleen in stadhuis maar ook op straat te vinden is als PvdA-er. Kortom een goede kandidaat.

3. Wouter Struijk

We dragen Wouter Struijk (1988) voor als bestuurslid.

Wouter is sinds 2010 raadslid in Spijkenisse en komende maart lijsttrekker. Hij is afgestudeerd technische Bestuurskunde in Delft en nu bezig met 2e Master "Beleid & Politiek" en mede-eigenaar van IQuizzen die quizen in teamverband organiseert.

Wouter is enorm enthousiast en heeft in de praktijk bewezen dat hij niet alleen kan praten over versterking en vernieuwing van de partij als vereniging, maar dit ook uitermate goed in praktijk kan brengen. Hij heeft niet alleen in Spijkenisse het aantal leden van de partij fors laten groeien en de verbinding met de haarvaten van de stad hersteld. Hij heeft over het hele land ledenwervingscursussen gegeven en is op het landelijk partijkantoor tijdelijk verantwoordelijk geweest voor ledenmanagement. Wouter ziet in versterking van de vereniging een voorwaarde om ook op de langere termijn een bepalende rol te kunnen blijven spelen in de volksvertegenwoordigingen. Een belangrijk factor is volgens Wouter ook dat we ons 'van Waarde-verhaal' niet alleen met de mond belijden, maar het binnen en buiten het parlement of de raad te doen. Dan worden we een partij die voor grotere groepen mensen interessant is om aan mee te doen.

We dragen Wouter voor omdat hij ook uitgesproken ideeën heeft hoe zijn ervaring en deze ideeën te vertalen

naar de stappen die het Partijbestuur zou kunnen zetten. Wouter heeft de Den Uyl leergang gedaan. Het is goed als we ook deze investering in het Partijbestuur tot zijn recht laten komen.

Alfabetische lijst van niet-geplaatsten

De meeste partijgenoten die te horen kregen niet uitgenodigd te worden voor een gesprek of nadat de gesprekken hadden plaatsgevonden dat zij niet op de voordracht geplaatst zouden worden, trokken hun kandidatuur in. Enkel stelden toch prijs op vermelding in de beschrijvingsbrief:

Huseyin Erarslan:

Geboren in 1973, woonachtig te Amsterdam.

Huseyin is milieu-opsoringsambtenaar, is lid van het afdelingsbestuur in Amsterdam-Noord en is van het gewestbestuur Noord-Holland. Daarnaast is hij bestuurslid geweest van het Turks Cultureel Centrum in Amsterdam-Noord, actief in campagnes voor de partij en heeft een groot netwerk.

Heeft zich gekandideerd voor de functie van bestuurslid.

Arie de Jong:

Geboren in 1953, woonachtig te Leiden.

Arie is verbonden aan de POSG-groep (interim-management en strategische advies). In het verleden is Arie Tweede-Kamerlid en gedeputeerde geweest. Binnen de partij heeft Arie tal van functies bekleed: afdelingspenningmeester, -secretaris en voorzitter, voorzitter geweest Zuid-Holland, lid Verenigingsraad, voorzitter Reglementencommissie om er maar enkele te noemen. Arie kent de partij in al zijn geledingen en heeft een groot netwerk.

Heeft zich gekandideerd voor de functie van bestuurslid en penningmeester.

Cees Kamminga

Geboren in 1950, woonachtig te Delft.

Cees heeft een brede achtergrond: jeugd- en jongerenwerk, stuurman, beroepsvlieger; momenteel manager, ondernemer en adviseur. Zijn kracht ligt in het verbinding leggen tussen beleid en praktijk. Naast bestuursfuncties in maatschappelijke organisaties is hij binnen de partij afdelingsvoorzitter in Delft.

Heeft zich gekandideerd voor de functie van bestuurslid en vice-voorzitter.

NOTITIE OVER RAPPORT

“DE BAKENS VERZETTEN; DE ECONOMIE TERUG NAAR DE MENSEN, INVESTEREN IN WERK EN INNOVATIE”

VAN DE COMMISSIE MELKERT

Aan de leden van de Partij van de Arbeid

Betreffende: Rapport van de Commissie Melkert : “De bakens verzetten; de economie terug naar de mensen, investeren in werk en innovatie”

Op 21 november 2013 is het rapport van de Commissie Melkert gepresenteerd. Het rapport schetst een nieuwe sociaal democratische kijk op de economie en geeft aanbevelingen voor een robuuste, duurzame economie en neemt daarin een solidaire samenleving als uitgangspunt. Mensen - het sociaal kapitaal - staan centraal en staan boven het belang van het financieel kapitaal.

Het rapport van de Commissie Melkert wordt op het congres van 15 en 16 februari in een plenaire discussie besproken. Die discussie vormt de start van een aantal regionale debatten. Besluitvorming door de leden over de conclusies van de Commissie Melkert volgt tijdens het congres van 2015 aan de hand van een resolutie.

In deze notitie:

1. Achtergrond van de Commissie Melkert
2. Doelstellingen van het rapport
3. Relatie met andere inhoudelijke trajecten binnen de partij
4. Hoe nu verder?

1. Achtergrond van de Commissie Melkert

De Partij van de Arbeid is onder het voorzitterschap van Hans Spekman hard aan de slag gegaan met een nieuw aanvallend progressief programma. Want hoewel de idealen van de partij in de loop der jaren niet zijn veranderd, de wereld om ons heen is dat wel.

Het jachtige kortetermijndenken van de winst verdringt steeds meer de lange adem van de vooruitgang. Om dat recht te zetten is een frisse blik en durf nodig. Onze partij heeft zich nooit neergelegd bij wat er is, maar altijd gestreden voor wat er beter moet. Deze tijd vraagt om een scherp plan dat ons land “linksom uit de crisis” helpt.

Tegelijkertijd nam het congres van januari 2012 motie 22 aan. Deze motie riep het partijbestuur op om “in navolging van de resolutie *“Internationale Politiek”* een werkgroep te benoemen die voor onze partij een nieuwe visie voor het wereldwijde economische systeem ontwikkelt. Deze visie dient als input voor het nieuwe Tweede Kamerverkiezingsprogramma en de discussie daarover”

Tegen dat licht werd in 2012 een partijcommissie in het leven geroepen. Het partijbestuur vroeg voormalig politiek leider van de Partij van de Arbeid en minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Ad Melkert om deze commissie te leiden. Met zijn ruime ervaring, ook internationaal bij de Wereld Bank en de Verenigde Naties, was hij daarvoor de aangewezen persoon.

In nauw overleg met Ad Melkert stelde het partijbestuur de commissie samen. Leden waren:

Agnes Jongerius, Oud-voorzitter FNV

Bas van Drooge, Voorzitter Afdeling Amsterdam Centrum, directeur DZB; sociale werkvoorziening regio Leiden en indiener van motie 22

Ed Groot, Tweede Kamerfractie, woordvoerder Belastingen en Fiscale Zaken
Esther Mirjam Sent, Eerste Kamerfractie, Hoogleraar Economische Theorie en Economisch Beleid, Radboud Universiteit Nijmegen
Fatihya Abdi, Jonge Socialisten, student
Hans Schenk, Hoogleraar Economische wetenschappen aan de Utrecht University School of Economics (USE), mede-oprichter Sustainable Finance Lab
Idsert Boersma, Manager Private Equity bij FMO, Entrepreneurial Development Bank.
Kirsten Meijer, Internationaal secretaris PvdA
Martin van Leeuwen, Oud-Senior beleidsmedewerker Financiën SOT, Oud-directeur NIBUD
Rolph van der Hoeven, International Institute of Social Studies (ISS)
Thomas Ronnes, Jonge Socialisten, student
Tobias Reijngoud, Schrijver en journalist (oa. Volgers & Vormers, Weten is meer dan Meten, Het nieuwe bankieren)
Trude Maas, Oud-Eerste Kamerfractielid, verschillende commissariaten (oa. Philips, Schiphol)
Hubert Schakenbos, Secretaris

2. Doelstellingen van het rapport

Het rapport is geschreven met een aantal doelstellingen in het achterhoofd.

Het rapport beschrijft en analyseert de economische crisis in een breder verband. Bij de oplossingen die in het rapport worden geboden, is aangesloten bij de centrale waarden van de sociaaldemocratie, zoals sociale mobiliteit en gelijkheid. Ook is er, in lijn met een toezegging aan de werkgroep Duurzaamheid op het congres van 27 april 2013, veel oog geweest voor duurzaamheid.

Belangrijk is ook dat met het rapport niet is gestreefd naar vage vergezichten, maar naar toepasbare ideeën voor een volgende fase in het politieke debat. Het rapport bevat dan ook adviezen voor de middellange termijn. Adviezen die bijvoorbeeld betrokken kunnen worden bij een volgend verkiezingsprogramma. Ten slotte heeft het rapport de doelstelling om het debat over de toekomst van de economie ook buiten de Partij van de Arbeid te voeren. Doel was breed maatschappelijk erkend te worden als een serieuze poging de problemen van deze tijd aan de orde te stellen. Het rapport moest dan ook geen verhaal leveren dat inmiddels gemeengoed is, maar een stapje verder zetten.

3. Relatie met andere inhoudelijke trajecten binnen de partij

De werkzaamheden van de Commissie Melkert sluiten nauw aan bij andere inhoudelijke trajecten binnen de partij. Bij de eerste stappen van de commissie is contact geweest met de Wiardi Beckman Stichting en de commissie die zich boog over de Van-Waarderesolutie. Uit dat contact bleek dat er een aantal inhoudelijke raakvlakken bestaan en dat beide trajecten elkaar goed aanvullen. Het bestrijden van het efficiency-denken, het zorgen voor elkaar, de rem op eenzijdige flexibilisering en het democratiseren van de publieke sector; het zijn de kernthema's van Van Waarde en allen zijn ze terug te vinden in het rapport van de Commissie Melkert.

De commissie Melkert identificeert drie innovatierevoluties die cruciaal zijn voor de economie: meer steun voor onderzoek en technologische ontwikkeling, meer investeringen in duurzame productie en meer aandacht voor sociale participatie en organisatie. Bijvoorbeeld door een leven lang leren voor iedere werknemer, zo snel mogelijk omschakelen naar niet-fossiele brandstoffen, duurzame investeringen en een gecombineerde werkweek van 2x4 dagen om arbeid en zorgtaken beter te verdelen en de arbeidsmarktpositie van vrouwen aanzienlijk te versterken mogelijk maken.

Ook bestaat er een stevige link met het verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen dat op het congres van 15 en 16 februari ter stemming ligt. De programmacommissie en de commissie Melkert hebben ieder zelfstandig gewerkt en hebben gedurende het schrijfproces meermalig contact gehad.

4. Hoe nu verder?

Het rapport van de Commissie Melkert wordt op het congres van 15 en 16 februari in een plenaire discussie besproken. Doel is daarbij de kernpunten van het rapport te verkennen en het gesprek in de partij op gang te brengen. Het presidium heeft ervoor gekozen dit debat niet aan de hand van sprekersbriefjes te voeren, maar een aantal sprekers uit te nodigen die verschillende kanten van het rapport iets uitvoeriger kunnen aankaarten. Het rapport ligt dan ook niet ter stemming voor aan het congres.

Het plenaire debat op het congres is de eerste van een korte reeks regionale debatten over het rapport. In april zullen er nog een paar volgen, georganiseerd door het partijbureau. De Tweede Kamerfractie zal hier nauw bij betrokken worden. Daarnaast worden afdelingen gestimuleerd om discussiebijeenkomsten te organiseren. De reeks debatten zal eindigen in een Politieke Ledenraad in het voorjaar.

In de tussentijd wordt het rapport ook internationaal, met zusterpartijen besproken. Het rapport bevat veel aanbevelingen die vooral in internationaal verband uitgevoerd zullen moeten worden. Het is daarom belangrijk breed draagvlak te zoeken.

Op basis van het rapport en de uitkomsten van deze debatten wordt een partijresolutie opgesteld. Deze zal op het jaarlijkse partijcongres van 2015 ter stemming aan de leden worden voorgelegd.

ONTWERP KANDIDATENLIJST EUROPEES PARLEMENT

VERANTWOORDING PARTIJBESTUUR

Het partijbestuur biedt hierbij de ontwerp-kandidatenlijst voor het Europees parlement aan. De kandidatenlijst geeft de diversiteit, de kracht en de betrokkenheid van onze partij bij Europa weer. Het partijbestuur is van mening dat er met de voorgestelde conceptlijst een herkenbare en sterke kandidatenlijst ligt. Met deze kandidaten kunnen we de campagne, de verkiezingen en het functioneren van een toekomstige Eurodelegatie met vertrouwen tegemoet zien.

Bij de samenstelling van de lijst heeft het partijbestuur weliswaar een realistische inschatting gemaakt van het aantal verkiesbare zetels, maar uiteindelijk is het de kiezer die bepaalt hoe de fractie er na de verkiezingen van 22 mei 2014 uit zal zien.

En om het vertrouwen van de kiezer te krijgen gaan we campagne voeren. Eerst voor een sterke Partij van de Arbeid in de gemeenteraden en besturen van ons land. Daarna voeren we campagne *‘Voor een Europa dat werkt’*.

Vier kandidaten, te weten Bernard Naron, Zita Schellekens, Robbert Baruch en Paul Tang, zijn de strijd met elkaar aangegaan om het lijsttrekkerschap. Het opkomstpercentage van de ledenraadpleging was 28,8 procent. Met 52,4 procent behaalde Paul Tang na één ronde een absolute meerderheid en werd zodoende gekozen als beoogd lijsttrekker.

Om te komen tot deze conceptkandidatenlijst heeft het partijbestuur een profielschets opgesteld (welke vervolgens is vastgesteld door de Verenigingsraad) en een adviescommissie kandidaatstelling samengesteld. De adviescommissie werd belast met het opsporen, het selecteren en het voeren van gesprekken met potentiële kandidaten en het uitbrengen van een advies betreffende de lijstvolgorde van de conceptkandidatenlijst. Het partijbestuur heeft op 20 januari 2014 een besluit genomen over de lijstvolgorde zoals deze tijdens het congres te Breda voorligt.

De commissie bestond uit Edith Snoey, Ieke van den Burg, Pauline van Viegen, Wim Luijendijk, Tjalling Halbertsma, Fouad Sidali (namens het partijbestuur) en stond onder voorzitterschap van Job Cohen.

Op 1 is november de sollicitatietermijn voor kandidaat-Europarlementariërs geopend. Er hebben zich 54 partijgenoten gemeld. De adviescommissie heeft tientallen gesprekken gevoerd met kandidaten. Tijdens deze procedure maakte een groeps-assessment (met nadruk op teamvorming) onderdeel uit van het selectieproces.

In totaal solliciteerden 46 mannen en 8 vrouwen voor een plaats op de kandidatenlijst. 1 sollicitant kwam uit Drenthe, 0 uit Flevoland, 2 sollicitanten uit Friesland, 3 uit Gelderland, 2 uit Groningen, 2 uit Limburg, 2 uit Noord-Brabant, 13 uit Noord-Holland, 2 uit Overijssel, 4 uit Utrecht, 3 uit Zeeland, 15 uit Zuid-Holland en tot slot 5 sollicitanten uit het buitenland.

Op 20 januari heeft de voorzitter van de adviescommissie kandidaatstelling het advies over de volgorde van de conceptkandidatenlijst aangeboden aan het partijbestuur en heeft het partijbestuur een besluit genomen over de volgorde van de conceptkandidatenlijst.

In de top van de lijst zit zonder enige twijfel gezaghebbende kennis en deskundigheid op financiën/economie, sociale zaken/werkgelegenheid en mensenrechten/aanpak mensenhandel, drie van de vier aangegeven prioriteitsgebieden.

Een ideale spreiding tussen Randstad en regio, stad en dorp is moeilijk te realiseren vanwege de beperkte omvang van de fractie. De top van onze conceptkandidatenlijst bestaat echter uitdrukkelijk uit partijgenoten die Nederland en de partij dichtbij Europa willen houden, op de hoogte willen blijven van wat er in de regio's speelt, de afwegingen en keuzes kennen en, niet in de laatste plaats, door heel het land campagne willen

voeren. Over de lijst als geheel is de regionale spreiding wel gewaarborgd. Tevens hebben wij gestreefd de diversiteit van onze achterban te vertegenwoordigen op de kandidatenlijst.

De conceptkandidatenlijst is opgebouwd uit cohorten van 6, waarbij binnen de cohorten evenwicht is tussen mannen en vrouwen.

De voorgestelde conceptlijst bestaat voor een aanmerkelijk deel uit partijgenoten die hebben aangegeven als lijstduwer de betrokkenheid willen tonen en een actieve en zichtbare bijdrage te willen leveren aan de campagne. Over de ambities en intenties zijn zij duidelijk: ter ondersteuning van de campagne en het smoel geven aan de partij. De ambities van de lijstduwers liggen niet in het Europees parlement. In de biografieën van de kandidaten, die u later in deze congresbundel zult treffen, staat aangegeven welke partijgenoten op de conceptlijst als lijstduwer willen fungeren.

CONCEPT KANDIDATENLIJST

EUROPEES PARLEMENT 2014/2019

Nr	Voornaam	Achternaam	M/V	Woonplaats	Provincie	Leeftijd
1	Paul	Tang	Man	Amsterdam	Noord-Holland	47
2	Agnes	Jongerus	Vrouw	Utrecht	Utrecht	53
3	Kati	Piri	Vrouw	Den Haag	Zuid-Holland	33
4	Michiel	Emmelkamp	Man	Den Haag	Den Haag	27
5	Paul	Sneijder	Man	Tervuren (BE)	Buitenland	58
6	Flora	Goudappel	Vrouw	Rotterdam	Zuid-Holland	45
7	Adnan	Tekin	Man	Amsterdam	Noord-Holland	41
8	Bernard	Naron	Man	Lisserbroek	Noord-Holland	30
9	Nejra	Kalkan	Vrouw	Katwijk	Zuid-Holland	30
10	Kirsten	Verdel	Vrouw	Rotterdam	Zuid-Holland	34
11	Sander	Terphuis	Man	Den Haag	Zuid-Holland	41
12	Houkje	Rijpstra	Vrouw	Gytsjerk	Friesland	51
13	Gerard	Oosterwijk	Man	Amsterdam	Noord-Holland	29
14	Antoinette	Knoet-Michels	Vrouw	Vlieden	Noord-Brabant	59
15	Bas	Drooge, van	Man	Amsterdam	Noord-Holland	51
16	Marijke	Clerx	Vrouw	Urmond	Limburg	63
17	Louis	Meuleman	Man	Brussel (BE)	Buitenland	49
18	Margot	Kraneveldt- van der Veen	Vrouw	Zoetermeer	Zuid-Holland	46
19	Frank	Oorschot, van	Man	Terneuzen	Zeeland	38
20	Maaïke	Baggerman	Vrouw	Beusichem	Gelderland	26
21	Jan	Schuurman Hess	Man	Kats	Zeeland	57
22	Marjolein	Wit, de - Greuter	Vrouw	Willemstad	Noord-Brabant	53
23	Henk	Letschert	Man	Gouda	Zuid-Holland	61
24	Annelies	Pilon	Vrouw	Voorburg	Zuid-Holland	37
25	Pieter	Hoeven, van der	Man	Heemstede	Noord-Holland	58
26	Willemien	Ruygrok	Vrouw	Heemstede	Noord-Holland	62
27	Geert	Varst, van der	Man	Leiden	Zuid-Holland	33
28	Gadiza	Bouazani	Vrouw	Utrecht	Utrecht	32
29	Muus	Groot	Man	Tonden	Gelderland	71
30	Nelleke	Vedelaar	Vrouw	Zwolle	Overijssel	36

Vervolg >>

Nr	Voornaam	Achternaam	M/V	Woonplaats	Provincie	Leeftijd
31	Albert	Vries, de	Man	Middelburg	Zeeland	58
32	Maruschka	Gijsbertha	Vrouw	Brussel (BE)	Buitenland	28
33	Dick	Buursink	Man	Enschede	Overijssel	63
34	Nurten	Karisli	Vrouw	Rotterdam	Zuid-Holland	42
35	Ard	Tuuk, van der	Man	Schipborg	Drenthe	45
36	Amma	Asante	Vrouw	Badhoevedorp	Noord-Holland	41
37	Henk	Leenders	Man	Breda	Noord-Brabant	59
38	Fatihya	Abdi	Vrouw	Amsterdam	Noord-Holland	23
39	Frank	Vries, de	Man	Groningen	Groningen	48
40	Ing Yoe	Tan	Vrouw	Amsterdam	Noord-Holland	65
41	Chris	Leeuwe	Man	Lelystad	Flevoland	61
42	Souad	Haouli	Vrouw	Lelystad	Flevoland	37
43	Esther-Mirjam	Sent	Vrouw	Nijmegen	Gelderland	46
44	Odile	Wolfs	Vrouw	Gronsveld	Limburg	63
45	Fatima	Elatik	Vrouw	Amsterdam	Noord-Holland	40
46	Trude	Maas	Vrouw	Utrecht	Utrecht	67
47	Kirsten	Hul, van den	Vrouw	Amsterdam	Noord-Holland	37

BIOGRAFIEËN

KANDIDATEN CONCEPTKANDIDATENLIJST EUROPEES PARLEMENT

1. Tang, Paul (m)

Geboortejaar: 1967

Geboorteplaats/provincie: Haarlem (Noord-Holland)

Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Opleiding: Gepromoveerd in Economie (Universiteit van Amsterdam)

Achtergrond: Zelfstandig adviseur verbonden aan BoerCroon en bestuurder bij de Kansspelautoriteit. Tussen 2007-2010 Lid Tweede Kamer (financieel en fiscaal woordvoerder), daarvoor onder andere plaatsvervangend directeur bij het Ministerie voor Economische Zaken en hoofd van de afdeling Internationale Economische Analyse bij het Centraal Planbureau.

2. Jongerius, Agnes (v)

Geboortejaar: 1960

Geboorteplaats/provincie: Vleuten-De Meern (Utrecht)

Woonplaats/provincie: Utrecht (Utrecht)

Opleiding: Sociaaleconomische geschiedenis (Rijksuniversiteit Utrecht)

Achtergrond: Geassocieerd onderzoeker bij kenniscentrum Instituten van de Open Samenleving (IOS) van Universiteit Utrecht, tussen 2005-2012 voorzitter FNV, tussen 1997-2012 lid van de Sociaal Economische Raad (SER), tussen 1990-1997 lid hoofdbestuur Vervoersbond FNV.

3. Piri, Kati (v)

Geboortejaar: 1979

Geboorteplaats/land: Celldömölk (Hongarije)

Woonplaats/provincie: 's-Gravenhage (Zuid-Holland)

Opleiding: Beleid en Bestuur in Internationale Betrekkingen (Rijksuniversiteit Groningen)

Achtergrond: Programmamanager bij het Nederlands Instituut voor Meerpartijen Democratie (NIMD), daarvoor o.a. politiek adviseur mensenrechten, buitenlandse zaken en defensie commissies bij de fractie van de Europese Socialisten en Democraten (S&D Group) in het Europees Parlement, inhoudelijk medewerker bij de PvdA-Eurodelegatie in het Europees Parlement.

4. Emmelkamp, Michiel (m)

Geboortejaar: 1986

Geboorteplaats/provincie: Groningen (Groningen)

Woonplaats/provincie: 's-Gravenhage (Zuid-Holland)

Opleiding: Sociologie (Rijksuniversiteit Groningen)

Achtergrond: Thans onderzoeker bij de Wiardi Beckman Stichting en Beleidsadviseur bij Zunderdorp Beleidsadvies & Management. In 2007-2008 voorzitter van de Jonge Socialisten in de PvdA. In 2012 Visiting Researcher bij Center for American Progress, Washington DC.

5. Sneijder, Paul (m)

Geboortejaar: 1955

Geboorteplaats/provincie: 's-Gravenhage (Zuid-Holland)

Woonplaats/land: Tervuren (België)

Opleiding: Atheneum B

Achtergrond: Paul Sneijder Communications, public affairs & relations (adviesbureau in Europese zaken), daarvoor o.a., correspondent in Brussel voor NOS-journaal, NOVA/Nieuwsuur, correspondent in de Verenigde Staten voor NOS-journaal, NOS-Laat/Nova, verslaggever politieke redactie NOS-journaal.

6. Goudappel, Flora (v)

Geboortejaar: 1968

Geboorteplaats/provincie: Rotterdam, Zuid-Holland

Opleiding: Europees en Internationaal Recht & Engelse taal- en letterkunde (Universiteit Leiden)

Achtergrond: Universitair hoofddocent aan de Rotterdamse Erasmus Universiteit. Bekleedt de Jean Monnet-leerstoel. Voorheen tevens als onderzoeker verbonden aan Clingendael en het T.M.C. Asser Instituut.

7. Tekin, Adnan (m)

Geboortejaar: 1972

Geboorteplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Opleiding: Havo

Achtergrond: Manager bij Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Gemeente Amsterdam, daarvoor o.a. secretaris van de fractievoorzitter van de PvdA Tweedekamerfractie, stafsecretaris van de Burgemeester van Amsterdam, wethoudersassistent en sedert maart 2011 lid van de Provinciale Staten in Noord-Holland namens de PvdA en woordvoerder op Economie en Bestuur.

8. Naron, Bernard (m)

Geboortejaar: 1983

Geboorteplaats/provincie: Emmen (Drenthe)

Woonplaats/provincie: Lisselbroek (Noord-Holland)

Opleiding: Internationaal & Europees Recht
(Universiteit Utrecht)

Achtergrond: Economisch adviseur van de PvdA-Eurodelegatie. Voorheen wetgevingsjurist bij het Ministerie van Landbouw. Tevens bestuurslid van de PvdA-afdeling in Brussel en onderzoeker voor de Wiardi Beckman Stichting.

9. Kalkan, Nejra (v)

Geboortejaar: 1983

Geboorteplaats/land: Sarajevo (Bosnië en Herzegovina)

Woonplaats/provincie: Katwijk (Zuid-Holland)

Opleiding: Internationaal & Europees Recht
(Universiteit van Amsterdam)

Achtergrond: Senior beleidsmedewerker burgerrechten, justitie en binnenlandse zaken bij de PvdA-Eurodelegatie in Brussel, waaronder op antidiscriminatie, privacy, asiel en migratie, de strijd tegen georganiseerde misdaad, zoals mensenhandel en financiële fraude. Voordien werkzaam bij KWF Kankerbestrijding. Deed daarvoor het Lantos Fellowship in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden bij het Comité voor Buitenlandse zaken in Washington D.C.

10. Verdel, Kirsten (v)

Geboortejaar: 1978

Geboorteplaats/provincie: Leiderdorp

Woonplaats/provincie: Rotterdam (Zuid-Holland)

Opleiding: Bestuurskunde (Erasmus Universiteit)

Achtergrond: Senior Adviseur Corporate Communicatie en Public Affairs bij Dröge & Van Drimmelen. Daarnaast strategisch campagneadviseur, o.a. als voormalig stafmedewerker van Barack Obama. Tevens campagnes gedaan van Klaas de Vries, Peter van Heemst en Martin Huls. Voorheen o.a. gewerkt bij XS4ALL en in diverse ontwikkelingsprojecten in China, Sierra Leone en Venezuela.

11. Terphuis, Sander (m)

Geboortejaar: 1972

Geboorteplaats/land: Teheran (Perzië)

Woonplaats/provincie: 's-Gravenhage (Zuid-Holland)

Opleiding: Rechten en Filosofie (Universiteit Utrecht)

Achtergrond: Momenteel Senior jurist mensenrechten. Voorheen o.a. Staatsrechtjurist bij de Staatscommissie Grondwet en Beleidsambtenaar bij de Directie Migratiebeleid van het Ministerie van Justitie. Sinds 2008 actief binnen Amnesty International. Van 2006-2009 Voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden en sedert 2000 Ambassadeur van de Stichting voor Vluchteling-Studenten. Bezig met een proefschrift over één gemeenschappelijk Europees asielstelsel.

12. Rijpstra, Houkje (v)

Geboortejaar: 1963

Geboorteplaats/provincie: Leeuwarden (Friesland)

Woonplaats/provincie: Gytsjerk (Friesland)

Opleiding: Rijksuniversiteit Groningen

Achtergrond: Thans wethouder te Tytsjerksteradiel.

Voorheen journalist bij Omrop Fryslân en fractiemedewerker van de PvdA Statenfractie.

(gevraagd als lijstduwer)

13. Oosterwijk, Gerard (m)

Geboortejaar: 1984

Geboorteplaats/provincie:

Woonplaats: Amsterdam (Noord-Holland)

Opleiding: Rechten (Universiteit Leiden)

Achtergrond: Manager bij ING Bank. Voorheen voorzitter van de Landelijke Studenten Vakbond. Lid Europees Jeugdforum, adviesorgaan Europese Commissie, geweest. Thans voorzitter van de PES-congresdelegatie.

14. Knoet-Michels, Antoinette (v)

Geboortejaar: 1954

Geboorteplaats/provincie: Venray (Limburg)

Woonplaats/provincie: Vlierden (Noord-Brabant)

Opleiding: HBO onderwijsakte biologie, natuurkunde, scheikunde

Achtergrond: Lid Provinciale Staten Noord-Brabant.

Voorzitter College van Bestuur ROC Ter AA Helmond.

Diverse bestuur- en toezichtfuncties in maatschappelijke zorg, onderwijs, professionele voetbalsport en woningbouw. Momenteel voorzitter stuurgroep Servicepunt Leren & Werken Helmond/De Peel, lid Regionaal Arbeidsmarktplatform ZO Brabant.

(gevraagd als lijstduwer)

15. van Drooge, Bas (m)

Geboortejaar: 1962

Geboorteplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Opleiding: Luchtvaart- en Ruimtevaarttechniek

(Technische Universiteit Delft)

Achtergrond: Thans Directeur van DZB (SW- en reïntegratiebedrijf regio Leiden). Voordien Vice-president Public Affairs bij KLM. Momenteel voorzitter van de PvdA-afdeling Amsterdam-Centrum. Tevens lid van de commissie Melkert.

16. Clerx, Marijke (v)

Geboortejaar: 1950

Geboorteplaats/provincie: Emmeloord (Flevoland)

Woonplaats/provincie: Urmond (Limburg)

Opleiding: Politieke en Sociale Wetenschappen
(Universiteit van Amsterdam)

Achtergrond: voorzitter Raad van Toezicht Servatius en van Stichting Moviera (aankomst huiselijk geweld). Bestuurslid Limburgse Milieufederatie en van FAM! netwerk. Lid werkgroep Arbeid van de Wiardi

Beckman Stichting en klankbord Europa
Internationaal Secretariaat. Afdelingsvoorzitter PvdA
Stein-BEEK. Voorheen lid Provinciale Staten Limburg.
(gevraagd als lijstduwer)

17. Meuleman, Louis (m)

Geboortejaar: 1954
Geboorteplaats/provincie: Bergen op Zoom (Noord-
Brabant)
Woonplaats/land: Brussel (België)
Opleiding: Milieubiologie (Radboud Universiteit
Nijmegen) en bestuurskunde (Erasmus Rotterdam)
Achtergrond: Werkzaam bij DG Milieu van de
Europese Commissie. Voordien afdelingshoofd bij het
Ministerie van VROM. Tot eind 2009 secretaris-direc-
teur van de Raad voor Ruimtelijk, Milieu- en
Natuuronderzoek. Tevens vice-voorzitter van de
PvdA-afdeling Brussel/België.

18. Kraneveldt-van der Veen, Margot (v)

Geboortejaar: 1967
Geboorteplaats/provincie: Hilversum (Noord-Holland)
Woonplaats/provincie: Zoetermeer (Zuid-Holland)
Opleiding: Duitse Taal en Letterkunde (Vrije
Universiteit Amsterdam)
Achtergrond: Onderwijsadviseur. Thans lid van het
partijpresidium en secretaris van het PvdA-afdelings-
bestuur in Zoetermeer. Voormalig Tweede Kamerlid
namens de Partij van de Arbeid.
(gevraagd als lijstduwer)

19. van Oorschot, Frank (m)

Geboortejaar: 1975
Geboorteplaats/land:
Woonplaats/provincie: Terneuzen (Zeeland)
Opleiding: Managementwetenschappen (Open
Universiteit)
Achtergrond: Centrummanager bij de Stichting
Centrum Management Axel/Sas van Gent en
Coördinerend beleidsmedewerker (interim) Jeugd
Hoogezand Sappemeer. Daarnaast PvdA-raadslid in
Terneuzen. In het verleden Consultant Europese
Projecten en subsidies. Baruch,

20. Baggerman, Maaïke (v)

Geboortejaar: 1987
Geboorteplaats/provincie: Beusichem (Gelderland)
Woonplaats/provincie: Beusichem (Gelderland)
Opleiding: Sociologie (Universiteit Utrecht)
Achtergrond: Gemeenteraadslid namens de PvdA in
de gemeente Buren. Secretaris Rekenkamercommissie
te Veenendaal. Voorheen Stagiaire bij de Stichting
Ondersteuning Tweede Kamerfractie PvdA (onder-
zoek naar ADHD-problematiek voor PvdA-Kamerlid
Lea Bouwmeester).
(Gevraagd als lijstduwer)

21. Schuurman-Hess, Jan (m)

Geboortejaar: 1956
Geboorteplaats/provincie: Zwijndrecht (Zuid-Holland)
Woonplaats/provincie: Kats (Zeeland)
Opleiding: Instituut voor Journalistiek (Brussel)
Achtergrond: JSH Tekstproducties. Voorheen docent
Journalistiek. Tevens De voettocht van Jan; project
i.s.m. de Wiardi Beckman Stichting. Initiator Huis voor
Europa, Hengelo.

22. de Wit-Greuter, Marjolein (v)

Geboortejaar: 1960
Geboorteplaats/provincie: Edam (Noord-Holland)
Woonplaats/provincie: Willemstad (Noord-Brabant)
Opleiding: VWO
Achtergrond: Commissaris Brabantse Waard.
Voormalig PvdA-wethouder te Moerdijk. Lid Raad van
Toezicht MEE West-Brabant, Huisartsenposten West-
Brabant en Bibliotheek VANNU.
(gevraagd als lijstduwer)

23. Letschert, Henk (m)

Geboortejaar: 1952
Geboorteplaats/provincie: Bolsward (Friesland)
Woonplaats/provincie: Gouda (Utrecht)
Opleiding: Politieke Wetenschappen (Vrije Universiteit
Amsterdam)
Achtergrond: Bureau Letschert Advies; aanvragen en
uitvoeren van (Europese) subsidies. Tussen 1992 en
2000 werkzaam voor LTO Nederland. Daarvoor onder
meer bij Voedingsbond FNV.

24. Pilon, Annelies (v)

Geboortejaar: 1976
Geboorteplaats/provincie: Vlaardingen (Zuid-Holland)
Woonplaats/provincie: Voorburg (Zuid-Holland)
Opleiding: Organisatieantropologie (Vrije Universiteit
Amsterdam)
Achtergrond: Coördinator Europafonds bij de Wiardi
Beckman Stichting. Voorheen onder andere tekst-
schrijver en docent aan de ELTE Universiteit
Boedapest. Thans tevens bestuurslid PvdA Gewest
Zuid-Holland en trainer bij de Foundation Max van
der Stoel.
(gevraagd als lijstduwer)

25. van der Hoeven, Pieter (m)

Geboortejaar: 1955
Geboorteplaats/provincie: Rotterdam (Zuid-Holland)
Woonplaats/provincie: Heemstede (Noord-Holland)
Opleiding: Wiskunde (Rijksuniversiteit Leiden)
Achtergrond: Hogeschool InHolland (economische
opleidingen). In 2002-2005 docent Wiskunde. Van
1983 tot 2000 diverse managementfuncties bij
Hoogovens Staal, IJmuiden. Voorzitter diverse werk-
groepen binnen de PvdA.

26. Ruygrok, Willemien (v)

Geboortejaar: 1951

Geboorteplaats/provincie: Bergen (Noord-Holland)

Woonplaats/provincie: Heemstede (Noord-Holland)

Opleiding: Sociale Academie

Achtergrond: Eigenaar Adviesbureau Europa.

Vicevoorzitter van de Doopsgezinde kerk te Haarlem.

Voorheen Beleidsmedewerker bij het COC en Europa

expert bij E-Quality. In het verleden tevens lid van het PvdA-partijbestuur en van het landelijk bestuur van de Rooie Vrouwen.

(gevraagd als lijstduwer)

27. van der Varst, Geert (m)

Geboortejaar: 1980

Geboorteplaats/provincie: Roermond (Limburg)

Woonplaats/provincie: Leiden (Zuid-Holland)

Opleiding: Policologie (Universiteit Leiden)

Achtergrond: Persvoorlichter PvdA Brussel. Voorheen

Woordvoerder Schiphol. Van 2002 tot 2010

Communicatieadviseur Universiteit Leiden.

28. Bouazani, Gadiza (v)

Geboortejaar: 1981

Geboorteplaats/provincie: Utrecht (Utrecht)

Woonplaats/provincie: Utrecht (Utrecht)

Opleiding: Hogeschool Utrecht

Achtergrond: Teamleider bij U-centraal.

Gemeenteraadslid namens de PvdA in Utrecht.

(gevraagd als lijstduwer)

29. Groot, Muus (m)

Geboortejaar: 1942

Geboorteplaats/provincie: Hoorn (Noord-Holland)

Woonplaats/provincie: Tonden (Gelderland)

Opleiding: HBS-B

Achtergrond: Voorzitter van de Statenfractie van de

PvdA in Gelderland. Oud-directeur van Omroep

Gelderland. Voorheen tevens perschef van de FNV.

(gevraagd als lijstduwer)

30. Vedelaar, Nelleke (v)

Geboortejaar: 1977

Geboorteplaats/provincie: Assen (Drenthe)

Woonplaats/provincie: Zwolle (Overijssel)

Opleiding: Sociaal Culturele Wetenschappen (Vrije Universiteit Amsterdam)

Achtergrond: Namens de PvdA wethouder te Zwolle.

Voorheen Programmaleider bij het NICIS Instituut en

PvdA-gemeenteraadslid te Zwolle.

(gevraagd als lijstduwer)

31. de Vries, Albert (m)

Geboortejaar: 1955

Geboorteplaats/provincie: Middelburg (Zeeland)

Woonplaats/provincie: Middelburg (Zeeland)

Opleiding: Universiteit van Amsterdam

Achtergrond: Namens de PvdA lid van de Tweede

Kamer. Zetelt tevens namens de socialistische fractie in het Beneluxparlement. Voorheen namens de PvdA wethouder te Middelburg. (gevraagd als lijstduwer)

32. Gijsbertha, Maruschka (v)

Geboortejaar: 1985

Geboorteplaats/provincie: Rotterdam (Zuid-Holland)

Woonplaats/land: Brussel (België)

Opleiding: MSc in Accountancy (Erasmus

Universiteit)/Master Fiscaal Recht (Universiteit

Antwerpen, nog niet afgerond)

Achtergrond: Tax Accountant bij EY. Was namens de

PvdA raadslid in de gemeente Capelle aan den IJssel.

Voorheen bestuurslid van de Jonge Socialisten in de

PvdA (JS). Nu Vice President bij Young European

Socialists namens de JS.

(gevraagd als lijstduwer)

33. Buursink, Dick (m)

Geboortejaar: 1952

Geboorteplaats/provincie: Enschede (Overijssel)

Woonplaats/provincie: Enschede (Overijssel)

Opleiding: Typografie (Enschede en Zutphen)

Achtergrond: Namens de PvdA lid van Provinciale

Staten in Overijssel. Voormalig gedeputeerde (2007-2011) met onder andere Europa in portefeuille en het Lidmaatschap Comité van de Regio's. Voorheen wethouder en fractievoorzitter te Enschede.

(gevraagd als lijstduwer)

34. Karisli, Nurten (v)

Geboortejaar: 1971

Geboorteplaats/provincie:

Woonplaats/provincie: Rotterdam (Zuid-Holland)

Opleiding:

Achtergrond: Eigenaar van Minerva Consultancy.

Kandidaat Tweede Kamerlid namens de PvdA in 2012 (plek 53).

(gevraagd als lijstduwer)

35. van der Tuuk, Ard (m)

Geboortejaar: 1968

Geboorteplaats/provincie:

Woonplaats/provincie: Schipborg (Drenthe)

Opleiding: Fiscaal Recht (Rijksuniversiteit Groningen)

Achtergrond: Gedeputeerde namens de PvdA in

Drenthe. Voorheen Teamleider bij RBO Groningen.

(gevraagd als lijstduwer)

36. Asante, Amma (v)

Geboortejaar: 1972
Geboorteplaats/land: Kumasi, Ghana
Woonplaats/provincie: Badhoevedorp (Noord-Holland)
Opleiding: Politieke Wetenschappen (Universiteit van Amsterdam)
Achtergrond: Strategisch Netwerker Informatie en Advies bij Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.
(gevraagd als lijstduwer)

37. Leenders, Henk (m)

Geboortejaar: 1955
Geboorteplaats/provincie: Elst (Gelderland)
Woonplaats/provincie: Breda (Noord-Brabant)
Opleiding: Gezondheidswetenschappen (Universiteit van Maastricht)
Achtergrond: Fractievoorzitter namens de PvdA bij Provinciale Staten Noord-Brabant. Voorheen gemeenteraadslid te Breda.
(gevraagd als lijstduwer)

38. Abdi, Fatihya (v)

Geboortejaar: 1991
Geboorteplaats/provincie: Wageningen (Gelderland)
Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)
Opleiding: Midden-Oosten-studies (Universiteit van Amsterdam)
Achtergrond: Medewerker Pieter Hilhorst en Onderwijsassistent bij Inwijs. Voorheen researcher bij de VPRO. Tussen 2011-2013 Internationaal Vertegenwoordiger namens de Jonge Socialisten in de PvdA bij YES/IUSY.
(gevraagd als lijstduwer)

39. de Vries, Frank (m)

Geboortejaar: 1965
Geboorteplaats/provincie: Heemskerk (Noord-Holland)
Woonplaats/provincie: Groningen (Groningen)
Opleiding: Nederlands Recht (Universiteit van Amsterdam)
Achtergrond: Thans adviseur en consultant en tevens onderzoeker en publicist. Tussen 2006-2012 wethouder te Groningen. Daarvoor raadslid en fractievoorzitter namens de PvdA in Groningen. Van 1989 tot 2006 als onderzoeker en universitair docent verbonden aan de vakgroep Staatsrecht van de Rijksuniversiteit Groningen.

40. Tan, Ing Yoe (v)

Geboortejaar: 1948
Geboorteplaats/provincie: 's-Gravenhage (Zuid-Holland)
Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)
Opleiding: Rechten (Universiteit van Amsterdam)
Achtergrond: Van 1999 tot 2011 Senator namens de PvdA in de Eerste Kamer. Voordien senior adviseur bij Berenschot.
(gevraagd als lijstduwer)

41. Leeuwe, Chris (m)

Geboortejaar: 1942
Geboorteplaats/provincie: Groningen (Groningen)
Woonplaats/provincie: Lelystad (Flevoland)
Opleiding: Onderwijskunde (Rijksuniversiteit Groningen)
Achtergrond: Tussen 1996-2006 Burgemeester van Lelystad. Korpsbeheerder Regiopolitie Flevoland. Voorheen Burgemeester van Oud-Beijerland (1989-1996) en Wethouder te Delfzijl (1975-1989). Voordien diverse onderwijsfuncties. (gevraagd als lijstduwer)

42. Haouli, Souad (v)

Geboortejaar: 1976
Geboorteplaats/land: Fès (Marokko)
Woonplaats/provincie: Lelystad (Flevoland)
Opleiding: Politicologie (Vrije Universiteit Amsterdam)
Achtergrond: Strategisch adviseur bij de gemeente Amsterdam. Voorheen adviseur van wethouder Carolien Gehrels.
(gevraagd als lijstduwer)

43. Sent, Esther-Mirjam (v)

Geboortejaar: 1967
Geboorteplaats/provincie: Doesburg (Gelderland)
Woonplaats/provincie: Nijmegen (Gelderland)
Opleiding: Economie (Universiteit van Amsterdam)
Achtergrond: Hoogleraar Economische Theorie en Economisch Beleid aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Namens de PvdA Senator in de Eerste Kamer.
(gevraagd als lijstduwer)

44. Wolfs, Odile (v)

Geboortejaar: 1952
Geboorteplaats/provincie:
Woonplaats/provincie: Gronsveld (Limburg)
Opleiding:
Achtergrond: Voorzitter Raad van Toezicht Toneelgroep Maastricht. Van 1999 tot 2011 Gedeputeerde in Provinciale Staten te Limburg. Tussen 1978-1999 Statenlid. Fractievoorzitter van 1991 tot 1999.
(gevraagd als lijstduwer)

45. Elatik, Fatima (v)

Geboortejaar: 1973

Geboorteplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Opleiding: Lerarenopleiding Biologie (Hogeschool Holland)

Achtergrond: Stadsdeelvoorzitter Amsterdam-Oost.

Voorheen Adviseur jeugdcriminaliteit bij het Ministerie van Justitie.

(gevraagd als lijstduwer)

46. Maas-de Brouwer, Trude (v)

Geboortejaar: 1946

Geboorteplaats/provincie:

Woonplaats/provincie: Utrecht (Utrecht)

Opleiding: Algemene Taalwetenschappen (Universiteit Utrecht)

Achtergrond: Voorzitter Raad van Commissarissen

Philips Electronics Nederland. Tevens Lid Raad van

Commissarissen Arbo Unie en Voorzitter Raad van

Advies College Bescherming Persoonsgegevens. Lid

Curatorium Wiardi Beckman Stichting. Voorheen

Senator namens de PvdA (1998-1999 en 2002-2007).

(gevraagd als lijstduwer)

47. van den Hul, Kirsten (v)

Geboortejaar: 1976

Geboorteplaats/provincie: Deventer (Overijssel)

Woonplaats/provincie: Amsterdam (Noord-Holland)

Opleiding: Oost-Europese studies (Universiteit van Amsterdam)

Achtergrond: Oprichter The Change Agent, VN-

Vrouwenvertegenwoordiger 2012, lid PvdA

Verkiezingsprogramma commissie Europa 2013,

Columniste bij het AD. Trainer bij de Foundation Max

van der Stoel. Voorheen Programmacoördinator bij de

European Cultural Foundation. Winnaar Joke Smit-

prijs. Auteur van het boek (S)hevolution.

(gevraagd als lijstduwer)

ALFABETISCHE LIJST VAN NIET-GEPLAATSEN

Baydar, Kenan (m)

Geboortejaar: 1979

Geboorteplaats/provincie: Sittard (Limburg)

Woonplaats/provincie: Tilburg (Noord-Brabant)

Opleiding: Mavo (Bisschoppelijk College Echt)

Achtergrond: Namens de PvdA raadslid in Tilburg.

Bosman, Gerard (m)

Geboortejaar: 1956

Geboorteplaats/provincie: Dieren (Gelderland)

Woonplaats/provincie: Zierikzee (Zeeland)

Opleiding: Rechten (Universiteit Utrecht)

Achtergrond: Directiesecretaris bij NV

Schadeverzekeringen Metaal en Technische
Bedrijfstakingen. Daarvoor Stafmedewerker Public

Affairs en Secretaris Raad van Bestuur bij MN

Services. Voordien tevens stafmedewerker bij de
directie Studiefinancieringsbeleid bij het Ministerie
van Onderwijs Cultuur & Wetenschappen.

Pfeil, Walter (m)

Geboortejaar: 1959

Geboorteplaats/provincie: Arnhem (Gelderland)

Woonplaats/provincie: Arnhem (Gelderland)

Opleiding: Bestuurskunde (Katholieke Universiteit
Nijmegen)

Achtergrond: Europawatcher. Voordien Medewerker
Welzijn bij Het Schild, instituut voor visueel gehandi-
capten. In het verleden werkzaam als financieel/admi-
nistratief en als logistiek medewerker.

Wood, Denis (m)

Geboortejaar: 1960

Geboorteplaats/land: Manchester (Groot-Brittannië)

Woonplaats/provincie: Assen (Drenthe)

Opleiding: MBO

Achtergrond: Eventorganisator bij TT Hal te Assen.

Voorheen Teamleider debiteuren bij Landal
Greenparks.

Yildirim, Ahmet (m)

Geboortejaar: 1971

Geboorteplaats/land: Danaci (Turkije)

Woonplaats/provincie: Rotterdam (Zuid-Holland)

Opleiding: Bedrijfseconomie (Erasmus Universiteit)

Achtergrond: Financial Coach bij Hypo-point in

Barendrecht. Voorheen Beleidsadviseur Werk bij de
gemeente Rotterdam. In 2002-2006 namens de PvdA
deelraadslid in de Rotterdamse wijk Charlois.

MOTIES EN PREADVIEZEN

Motie 1. Alkmaar/Graft-De Rijp/Schermer

Motie 'Werkloosheidsbestrijding hoogste prioriteit in het Europees verkiezingsprogramma'

Het congres van de Partij van de Arbeid op 15 en 16 februari 2014 bijeen in Breda,

- beraadslagende over het Concept Verkiezingsprogramma voor de Europese Verkiezingen 2014,
- van oordeel dat in dit programma en in het handelen van de Europarlementariërs die dit programma moeten uitvoeren de hoogste prioriteit gegeven moet worden aan het verbeteren van de werkgelegenheid in de lidstaten en met name aan het bestrijden van de jeugdwerkloosheid,
- dat - zonder iets af te doen aan de noodzaak om de crisis te bestrijden - maatregelen om de werkgelegenheid te verbeteren daaraan niet ondergeschikt gemaakt mogen worden,
- dat het grote belang dat de PvdA hecht aan effectieve bestrijding van de werkloosheid, tot uitdrukking gebracht moet worden door het hoofdstuk 'Aan het werk' voorop te plaatsen,
- draagt het partijbestuur op bij het vaststellen van de eindredactie van het Verkiezingsprogramma de hoofdstukken 1 en 2 van plaats te verwisselen, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: Het doel van deze motie is het van plaats laten verwisselen van de eerste twee hoofdstukken van het Concept Verkiezingsprogramma. Het is voor de besluitvorming tijdens het congres te gecompliceerd om dit voorstel in de vorm van een of meer amendementen te gieten.

PREADVIES: AFWIJZEN

De crisis oplossen is momenteel het middel om Europa te versterken. De rust terugbrengen in de financiële wereld en banken weer in het gareel krijgen is van belang om de belastingbetaler te ontzien en de economie te doen herstellen. Als de economie zich hersteld zal ook de werkgelegenheid weer aantrekken. Logischerwijs begint het verkiezingsprogramma dan ook met maatregelen om uit de crisis te komen en een volgende crisis te voorkomen.

Motie 2. Aalsmeer

Motie 'internationalisme'

Het congres van de Partij van de Arbeid bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- Er redenen zijn om sociaaldemocratie op het internationale vlak na te streven,
- Problemen van ongelijkheid doen zich niet alleen op nationaal niveau voor, daarnaast zijn er steeds meer problemen die zich op het internationale vlak afspelen,
- Denk alleen al aan internationale economische instabiliteit, ongelijkheid tussen "noord en zuid" en klimaatproblematiek,
- Gezien haar historische rol als strever naar gelijkheid en regulatie is dit nadrukkelijk weggelegd voor de sociaaldemocratie;

Overwegende dat;

- De VN, EU, IMF, WHO, G8, de Wereldbank en allerlei andere instituten niet daadkrachtig kunnen leiden naar een oplossing van eerder genoemde problematiek,
- Er een basis lijkt te zijn voor cultuur overeenkomstige, internationale, sociaaldemocratische politiek,
- Onze achtergrond zegt dat wij samen sterker staan dan alleen,
- Er internationale problemen zijn die noch nationaal, noch met de bestaande internationale instituten worden opgelost,
- Nederland, aan de hand van de PvdA altijd voorop heeft gelopen bij internationale samenwerking. (EG, EEG, EU);

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Internationale samenwerking tussen de "linkse" of sociaaldemocratische partijen te faciliteren en hierin een voortrekkersrol aan te nemen,
- Het samenwerkingsverband dient niet per definitie geënt te zijn op globale regering of regulering, als wel dient het zich te richten tot het oplossen van de internationale problematiek,
- Dit kan zijn op nationaal en zelfs lokaal niveau, echter dient zich te voorzien van sociaaldemocratische waarden,

en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: OVERNEMEN

Overigens gebeurt dit al ruimschoots, o.a. in verbanden zoals de PES en de Progressieve Alliance.

Motie 3. Aalsmeer

Motie 'Europa en de EU'

Het congres van de Partij van de Arbeid bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- De EU op dit moment aan cohesie en steun van de bevolking inboet, mede vanwege het beleid ten aanzien van de crisis m.b.t. het disciplineren onder andere het begrotingsbeleid,
- Daar de PvdA voorstander is van een verenigd Europa en daarmee de EU, zouden wij ons moeten beraden op hoe verder te gaan met deze samenwerking,
- Aangezien Nederland en de PvdA hier altijd (sinds de EG en EEG) een voortrekkersrol in hebben genomen is het ook aan ons om nu vorm te geven aan eventuele innovaties,

Overwegende dat;

- Grote delen van het beleid van de EU zijn eigen cohesie in gevaar brengt,
- Grote delen van het beleid van de EU het vertrouwen bij de kiezer wegneemt,
- Grote delen van het beleid van de EU, de mogelijkheden tot het bestrijden van de crisis op een sociaaldemocratische manier wegnemen,
- Binnen de EU een hoog democratisch tekort zichtbaar is geworden,
- Dat het Europese 'project' juist zo bijzonder is vanwege zijn verbond van staten, bereid tot intensieve, verplichtende samenwerking, maar zonder hun soevereiniteit op te geven,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Met een gedegen innovatieplan voor de EU te komen, wat recht doet aan het uitgangspunt van eenheid in verscheidenheid,
- De EU zal moeten openstaan voor een unie met nationale regeringen die andere keuzes maken en die andere handvatten hanteren,
- Meer keuzemogelijkheden zijn gewenst; eventueel exit-mogelijkheden, ook als het om de muntunie gaat,
- Dit Europa zal tot meer cohesie en steun onder de bevolking leiden,

en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

Ook het Partijbestuur is voor een Europa dat werkt. Een Europa dat de ongekende werkloosheid aanpakt en banen schept. Een Europa dat een volgende crisis voorkomt door een vuist te maken tegen een financiële sector die alleen gefocust is op korte termijn winstbejag. Dat vraagt een ander Europa. Voor dat andere Europa doen wij voorstellen in ons verkiezingsprogramma.

Motie 4. Aalsmeer

Motie 'belasting en gelijkheid'

Het congres van de Partij van de Arbeid bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- De verschillen tussen arm en rijk de laatste twintig jaar zijn toegenomen,
- De uitkeringen en sociale zekerheid nog altijd op het niveau van de jaren tachtig staan,
- De topinkomens zijn in sommige gevallen met enkele honderden procenten toegenomen,
- Winstbelasting is in Nederland minimaal, getuigen ook de hoeveelheid brievenbus-b.v.'s,
- Onlangs is gebleken dat ongelijkheid leidt tot onder andere meer criminaliteit en grote sociale problematiek, ook -en soms juist- bij de rijksten,

Overwegende dat;

- De verschillen tussen arm en rijk de laatste twintig jaar zijn toegenomen,
- We de 'scheppende ongelijkheid' van de mens eigen aan 'zijn uiterst veelvormige aanleg' niet verwarran met maatschappelijke ongelijkheid,
- De sterkste schouders allang niet meer de zwaarste lasten dragen,
- Vermogens en inkomens ongelijkheid leidt tot onder andere meer criminaliteit en sociale problematiek,
- Vermogens en inkomens ongelijkheid leiden tot meer gezondheidsproblematiek,
- Internationale firma's hun winsten via Nederland leiden om zo min mogelijk belasting te betalen,
- Het de PvdA sinds de jaren tachtig heeft ontbroken aan een gedegen sociaaldemocratische inkomsten- en andere belastingpolitiek,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Met een gedegen visie te komen met betrekking tot inkomstenbelasting, waarvan het draagkrachtbeginsel de kern zou moeten zijn,
- Met een gedegen visie te komen op de (effectieve-) belastingafdracht van grote ondernemingen,
- Hiermee de volgende verkiezingen in kan gaan met een gedegen sociaaldemocratische visie op het belastingstelsel en eventuele verder bezuinigingen afhankelijk kan maken van de opbouw van een rechtvaardiger belastingstelsel,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: Met de uitkomsten van de commissie Melkert een zeer actuele motie. In het rapport wordt gesproken van minder belasting op werk en meer op consumptie, echter om de sociaaldemocratische visie weer meer gevolg te geven is het wel van belang hier de sterkste schouders weer de zwaarste lasten te laten dragen. Deze motie dient daartoe bij te dragen en winstbelasting zou een goede aanvulling kunnen zijn.

PREADVIES: AFWIJZEN

De kern van de motie, eerlijk delen, gebeurt al door het kabinet. Doordat we zorgen dat de sterkste schouders, de zwaarste lasten dragen. Het Partijbestuur is daarnaast blij met de voorstellen die de commissie Melkert heeft gedaan en kijkt er naar uit de komende tijd de discussie over die voorstellen aan te gaan. Op het volgend congres zal besluitvorming plaatsvinden over de aanbevelingen van het rapport Melkert, waaronder ook de aanbevelingen t.o.v. de inkomenstbelastingen.

Motie 5. Aalsmeer

Motie 'financiële markten en instellingen'

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- De economische crisis waarvan wij nu aan de rand lijken te staan, in 2007/2008 is aangevangen door een ernstige financiële crisis,
- De begrotingstekorten ernstig zijn opgelopen ten gevolge van schulden mede gemaakt door de financiële markten en instellingen, maar ook door de tegenvallende belastinginkomsten en conjuncturele hulp aan het bedrijfsleven als gevolg van dezelfde financiële crisis,
- De financiële instellingen inmiddels 'back to normalcy' zijn, ofwel weer aan de normale gang van zaken hebben kunnen beginnen, hoewel het tot groot-scheepse hervormingen ten aanzien van het beleid van de financiële sector niet is gekomen,

Overwegende dat;

- De economische crises voor een groot deel het directe gevolg is van de financiële crisis.
- Banken en andere financiële instellingen, zoals hedgefonds enorme risico's hebben kunnen nemen zonder bandbreedte of controle,
- De overheidsuitgaven als gevolg van deze crisis verteruggedrongen moeten,
- Geconstateerd kan worden, dat er sprake is geweest van een sociaal vangnet voor banken, wat nu ten koste gaat van een sociaal vangnet voor de zwakkeren in de samenleving,
- Zelfs de liberalen nu socialist zijn en akkoord gingen met een sociaal vangnet,
- De banken met een soort sociaal vangnet zijn gered,
- Het neoliberale beleid hier dus niet functioneert,
- Wie faalt in dit geval zeker niet betaald,
- Dat er op dit moment slechts gesproken is over bonussen in de top van het bankwezen,
- Dat belastinggelden nu al ten tweede male voor het fiasco moeten worden aangesproken,
- Dat er van structurele hervormingen van de financiële markt geen sprake is,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Contact te zoeken met de belangrijkste economen binnen de PvdA alsmede met het WBI, om tot een gedegen visie op beleid te komen voor hervorming van de financiële sector,
 - Dit om een herhaling van deze crisis te voorkomen en te zorgen dat een sociaal vangnet weer is voor de kwetsbaren in de samenleving en niet voor financiële instellingen,
 - Dit moet leiden tot een uitgebreide paragraaf in het volgende verkiezingsprogramma dat laat zien hoe de PvdA de financiële instellingen op hun verantwoordelijkheden gaat wijzen, de belastingbetaler gespaard wordt en het sociale vangnet voor de kwetsbaren weer wordt verbeterd,
- en gaat over tot de orde van de dag.

Motie 6. Aalsmeer

Motie 'energie, natuur en duurzaamheid'

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- Grote energiemaatschappijen (olie, gas en elektriciteit) de afgelopen jaren de productie van duurzame energie effectief hebben weten af te remmen,
- Gedreven door wederom grote winsten zijn ze erbij gebaad geweest om het gebruik van fossiele brandstoffen voort te zetten en is alleen als toevoeging gebruik gemaakt van wind- en zonne-energie als dat andere investeringen niet in de weg zat,
- Dit heeft alleen kunnen gebeuren door de monopolie positie die deze maatschappijen innemen, geholpen door een hierop gericht overheidsbeleid,

Overwegende dat;

- Een schaarste aan fossiele brandstoffen dreigt,
- Het klimaatprobleem een steeds grotere zorg is,
- Decentrale kleinschalige energieopwekking een goed alternatief biedt,
- Sterk activerend overheidsbeleid dat dit mogelijk maakt in Duitsland zeer effectief is gebleken,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Met een voorstel voor zulk beleid te komen en dit op te nemen in het volgende verkiezingsprogramma, liefs als onderdeel van een gecombineerde visie op beleid ten aanzien van economie, scholing en duurzaamheid,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: Ook deze motie is in het kader van de uitkomsten van de commissie Melkert zeer actueel geworden. Het doel is bijdragen aan een gedegen beleid op een klein deel van de conclusies van dit rapport.

PREADVIES: AFWIJZEN

Zowel in het Europees verkiezingsprogramma als in het rapport van de commissie Melkert zijn er voorstellen op dit terrein gedaan. Het verkiezingsprogramma ligt nu ter besluitvorming voor. Het rapport van de commissie Melkert wordt ook besproken en zal komende tijd verder in de partij bediscussieerd worden en op het congres volgend jaar ter besluitvorming worden aangeboden.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het hele eerste hoofdstuk van het verkiezingsprogramma, 'Uit de crisis', is gewijd aan hoe de financiële sector weer op orde gebracht moet worden en dienstbaar aan burgers en de economie. Hoe de belastingbetaler gespaard zal worden en hoe het sociale vangnet voor kwetsbaren wordt verbeterd. Ook de commissie Melkert is met uitgebreide voorstellen gekomen over dit onderwerp. Ook in de komende campagne voor de Europese verkiezingen en daarna zullen we komen met verdere uitwerkingen van onze visie op de hervorming van de financiën. Hierbij zullen we alle kracht en kennis die in onze partij aanwezig is, waaronder bij de WBS, aanboren en benutten.

Motie 'linkse samenwerking'

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- Op lokaal niveau (afdeling) de PvdA niet altijd meer een rol van betekenis kan spelen en het de samenwerking moet aangaan met andere afdelingen,
- Dat hiertoe ook uit de PvdA wordt opgeroepen,
- Dat deze samenwerking belangrijk is, ook voor de PvdA als landelijk actieve politieke partij,
- Onder andere voor het opleiden van nieuwe bestuurders en voor nodige inkomsten op lokaal en nationaal niveau,
- Dat deze samenwerking echter leidt tot landelijke tegenwerking in hulp voor de lokale afdelingen ten tijde van gemeenteraadsverkiezingen, omdat de PvdA bang is strategisch slagzij te maken,
- Zelfs bronnen als hoe social media te hanteren worden intern gehouden,
- Andere partijen zijn hier veel meer open in, dit maakt het standpunt van de PvdA alleen nog maar zwakker,
- Het maakt lokaal campagne voeren onmogelijk en tast de fundamenten van de PvdA aan,

Overwegende dat;

- Voorzitter Hans Spekman in een ledenmailing in december opriep tot samenwerking uit pragmatisch oogpunt,
- De samenwerkingsverbanden op afdelingsniveau aan de orde van de dag zijn,
- Een gedegen verkiezingscampagne in het algemeen belang van de PvdA is,
- Alle middelen voor de verschillende lokale partijen ter beschikking dienen te staan,
- 'De kaasstolp aan diggelen' hier al een aanzet toe heeft gegeven,
- Het opleiden van bestuurders beperkt dreigt te worden tot de grotere afdelingen en zo in zijn geheel beperkt wordt,
- Dit de fundamenten van de PvdA in zijn geheel aantast,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Het de lokale afdelingen niet langer moeilijk te maken om campagne te voeren, ook niet bij eventuele samenwerkingsverbanden,
 - De partij zo nu en dan (en zeker in dit soort specifieke situaties) ook open te stellen voor leden van andere partijen indien dit van hen gevraagd wordt,
 - Alle middelen die kunnen worden gebruikt voor de lokale campagne ook ter beschikking te stellen zonder deze daarbij aan partijpolitiek te binden en een meer open houding aan te nemen ten opzichte van samenwerking (eventueel zelfs nationaal),
- en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het Partijbestuur steunt van harte de samenwerking met linkse partijen. We willen afdelingen daar van harte met raad en daad in ondersteunen. Dat vraagt echter wel om ondersteuning op maat. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat we gezamenlijke en landelijke campagnestrategieën delen met andere partijen.

Motie 8. Aalsmeer

Motie 'bestuurlijke vernieuwing'

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- Openbaar bestuurlijke functies ver achterlopen in hun salariering, zeker ten opzichte van bijvoorbeeld het bedrijfsleven en dat dit ook geldt voor volksvertegenwoordigers,
- Hoewel er uiteraard enige ideologie van deze mensen verwacht mag worden, dragen zij tevens een grote verantwoordelijkheid,
- Dat geldt zeker ook voor volksvertegenwoordigers van welke bestuurslaag dan ook,
- Voor de meeste geldt dat er niet voldoende mogelijkheid is om hun controlerende functie goed uit te voeren binnen de beschikbare tijd naast hun werk,
- Laat staan dat er tijd vrijgemaakt kan worden voor initiatieven buiten deze taak om,
- Het gaat dus om personele maar ook geldelijke problemen,
- Daarnaast kan natuurlijk ook vastgesteld worden dat beslissingen over de eigen salariering uiteraard vaak niet populair en zeer precair zijn, echter, van tijd tot tijd noodzakelijk,
- Politiek is er ook om zo nu en dan naar zichzelf te kijken,

Overwegende dat;

- Openbaar bestuurlijke functies en volksvertegenwoordigers achterlopen in salariering,
- Volksvertegenwoordigers personele problemen ervaren,
- Openbaar bestuurlijke functies steeds minder aanzien beginnen te krijgen,
- Zowel volksvertegenwoordigers als openbaar bestuurders grote verantwoordelijkheden dragen,
- Vooral volksvertegenwoordigers hun taken niet meer kunnen uitvoeren zoals dat van hen verwacht mag worden,
- Innovatie in bestuur en volksvertegenwoordiging ver achter is gebleven de afgelopen jaren,
- Goed bestuur een voorwaarde is voor goed beleid en een ordelijke samenleving,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- Met een gedegen visie te komen ten aanzien van bestuurlijke vernieuwing,
- Met voorstellen te komen om de werkomstandigheden van volksvertegenwoordigers en openbaar bestuurders te verbeteren,
- Salariering van voornamelijk volksvertegenwoordigers opnieuw tegen het licht van deze tijd te houden en zo nodig te verbeteren,

en gaat over tot de orde van de dag.

een aanzet te geven om binnen de PvdA eens kritisch naar het huidige bestel te kijken en daar waar nodig/mogelijk te herzien.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het Partijbestuur ziet geen één op één relatie tussen meer salariering en meer aanzien of minder personele problemen. Daarnaast constateert zij dat er duizenden PvdA-ers (vrijwilligers, stagiairs, bestuursleden, et cetera) zijn die zich dag in dag uit inzetten voor hun idealen, en dat zonder geldelijke tegenprestatie doen. Ook deze PvdA-ers dragen soms grote verantwoordelijkheden, en zorgen ervoor dat onze volksvertegenwoordigers hun werk kunnen uitoefenen.

Toelichting: Een zeer recent geworden motie in het kader van het nieuws dat raadsleden in aanloop naar de GR14 zeer moeilijk te vinden zijn. Deze motie dient

Motie 9. Aalsmeer

Motie 'Europese immigratie en integratie'

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Stelt vast dat;

- Met het één worden van Europa en het openstellen van de grenzen er een nieuwe golf van arbeidsmigratie is gekomen, die niet controleerbaar is,
- Deze beweging is voorspeld en gekomen,
- Met dit proces gaan problemen gepaard, die onderkend worden of moeten worden,
- De PvdA heeft een verleden waarin het immigratie heeft toegestaan en in sommige gevallen zelfs heeft bevorderd, maar altijd met enige terughoudendheid, zonder daarbij de humaniteit uit het oog te verliezen,
- Nieuwe tijden vragen om nieuwe visie en nieuwe maatregelen,

Overwegende dat;

- De Europese eenwording een nieuwe en oncontroleerbare golf van arbeidsmigratie met zich meebrengt,
- Dit nieuwe problemen en nieuwe mogelijkheden met zich meebrengt,
- Mensen uit andere Europese landen op dit moment ook in Nederland soms tussen de mazen van de wet dreigen te vallen,
- Wij humaan beleid ten opzichte van alle mensen voorstaan,
- Rechten van alle nationaliteiten beschermd moeten zijn in de Nederlandse rechtstaat, maar ook in Europa,

Roept de partij- en politieke leiding op;

- In combinatie met een nieuwe visie voor Europa voor het komende verkiezingsprogramma met een duidelijke visie voor immigratie en integratie te komen, om zo nieuwe problemen te voorkomen en humaan beleid te kunnen ontwikkelen.
- Dit in samenwerking met onze Europarlementariërs om tot een geïntegreerd en eenduidig beleid te komen

en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het Partijbestuur onderschrijft de noodzaak een humaan beleid omtrent immigratie en integratie. Het huidige vrije verkeer van werknemers leidt in sommige gevallen tot een neerwaartse spiraal van arbeidsvoorwaarden. Hier doen we al iets tegen en is een belangrijke inzet van ons in het kabinet. Ook doen wij in hoofdstuk 2 verdere voorstellen voor het verder tegengaan van uitbuiting en het garanderen van eerlijke concurrentie en goed werk.

Motie 10. Eindhoven

Motie 'integriteit binnen de PvdA'

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Constaterende dat;

- Binnen de PvdA integriteit van waarde is en hoog op de agenda staat,
- Het congres in februari besluiten neemt over een bredere toepassing van de erecode en dit borgt in aangepaste statuten Bestuursleden binnen de afdelingen en gewest niet gevraagd wordt de erecode te ondertekenen,
- De PvdA de afgelopen maanden te vaak is geconfronteerd is met integriteitsincidenten welke schadelijk zijn voor de partij,

Overwegende dat;

- Integriteit binnen de PvdA in de meest brede zin van het woord intenser toegepast moet worden,
- Veel activiteiten van de PvdA uitgevoerd worden binnen de afdelingen en gewesten,

Spreekt uit dat;

- De erecode binnen de PvdA ook getekend dient te worden door bestuursleden van gewesten en afdelingen,
- Het partijbestuur verzocht wordt concrete activiteiten te ontwikkelen om de erecode tot een "levend" document te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

PREAVIES: AFWIJZEN

Het partijbestuur hecht veel waarde aan het thema integriteit. Daarom neemt het partijbestuur aanbevelingen van de werkgroep integriteit over. Er wordt een permanente commissie integriteit aangesteld en er wordt op alle niveaus actief ingezet op het levendig houden van het gesprek over morele dilemma's. Bijvoorbeeld door middel van opleidingen. Ook het ondertekenen van de erecode bij kandidaatstelling voor een functie als volksvertegenwoordiger van de partij hoort daarbij. De erecode, met daarin afspraken over bijvoorbeeld nevenfuncties en wachtgeld, is specifiek geschreven voor politieke vertegenwoordigers van de partij. Het partijbestuur is daarom van mening dat ondertekening van specifiek de erecode door afdelingsbestuurders zijn doel voorbij schiet. De gedachte is echter sympathiek. Afdelingen en gewesten kunnen altijd zelf per ALV besluiten de erecode ook aan afdelings- of gewestbestuurders voor te leggen.

**Motie 11. Amsterdam Nieuw-West
Amsterdam West, Amsterdam Zuid**

**Motie 'ongenoegen onvolledigheid bundel
congresvoorstellen'**

Het congres van de PvdA bijeen op 15 en 16 februari 2014 te Breda,

Constateert dat;

- de voor dit congres gepresenteerde congresbundel Congresvoorstellen wordt door de congresafgevaardigden als onvolledig en op sommige punten onduidelijk en vaag ervaren,

Overweegt dat;

- in de congresvoorstellen een nadere toelichting op de verhouding tussen het rapport van de commissie Melkert en het conceptverkiezingsprogramma voor Europa ontbreekt,
- nog niet duidelijk is op welke wijze de discussie over het rapport van de commissie Melkert wordt gehouden, een deugdelijke voortgangsrapportage van de besluiten van het vorige congres over de ledendemocratie ontbreekt, terwijl dat een belangrijk onderwerp is voor het congres,
- een verdere onderbouwing van en toelichting over (de opvolging van) het rapport van de werkgroep integriteit ontbreekt,

Roept het partijbestuur op;

- in het vervolg de congresafgevaardigden te voorzien van volledige congresvoorstellen met adequate toelichting, opdat zij zich beter kunnen voorbereiden op hun taak als congresafgevaardigde, en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

In deze congresbundel staan stukken over zowel het rapport van de commissie Melkert als over ledendemocratie.

Motie 12. Appingedam

Zuidhorn, Borger-Odoorn, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Grootegast, Stadskanaal, Bellingwedde, Winsum, Assen, Pekela, Veendam, Bedum, Oldambt, Vlagtwedde, Groningen, Eemsmond, Menterwolde, Marum, Slochteren, Ten Boer, Loppersum, Delfzijl, Amsterdam Zuid

**Motie 'gaswinning Noord - Oost
Groningen RIK'**

Het Congres van de Partij van de Arbeid, bijeen op 15 en 16 februari 2014 te Breda,

Constaterende dat;

- in Noordoost Groningen de gaswinning gepaard gaat met aardbevingen die in aantal en zwaarte toenemen,
- de aardbevingen een bedreiging vormen voor de veiligheid en schade aanrichten bij duizenden huishoudens in het winningsgebied,
- de aardbevingen de leefbaarheid in, en het economisch perspectief van het winningsgebied ernstig aantasten,
- in Groningen in toenemende mate onrust, frustratie en woede heerst en het een kwestie van nationaal fatsoen is om snel met oplossingen op nationaal niveau te komen voor de problemen in Groningen,

Overwegende dat;

- het niet aanvaardbaar is dat gaswinning de veiligheid van bewoners in gevaar brengt,
- het niet aanvaardbaar is dat, daar waar de hele Nederlandse gemeenschap profiteert van de gaswinning, een deel van de gemeenschap wordt geconfronteerd met schade, aantasting van leefbaarheid en verlies van economisch perspectief,
- de commissie Meijer een goed en in de regio gewaardeerd advies heeft uitgebracht met daarin een samenhangend pakket van maatregelen en voorzieningen om de schade, de aantasting van de leefbaarheid en het verlies van economisch perspectief te compenseren,
- de inwoners in het gaswinningsgebied de solidariteit van de rest van Nederland verdienen

Roepen de Tweede Kamerfractie op,

- niet in te stemmen met een mate van een gaswinning, die de veiligheid van de inwoners in het winningsgebied in gevaar brengt,
- te bewerkstelligen dat het advies van de commissie Meijer ten volle tot uitvoering wordt gebracht,

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: De aardgaswinning heeft Nederland grote welvaart gebracht. Er is inmiddels voor 250 miljard euro aan aardgas uit de bodem gehaald en het Groningenveld bevat nog aardgas met een waarde van 150 miljard. Jarenlang is het risico van aardbevingen ontkend. Het aantal aardbevingen en de zwaarte zijn sterk toegenomen. Meer dan 10.000 woningen hebben schade opgelopen. Huizen zijn onbewoon-

baar geworden, worden gestut, moeten worden gerepareerd en preventief worden versterkt. De leefbaarheid en de vestigingsvoorwaarden voor mensen en bedrijven staan zwaar onder druk. Het vertrouwen in de NAM en de rijksoverheid is ernstig aangetast. Naast preventie en schadeherstel is een flinke impuls voor de leefbaarheid en het bieden van (economisch) perspectief gerechtvaardigd. Een commissie bestaande uit Wim Meijer, Ed Nijpels en Pieter van Geel heeft een goed en samenhangend pakket maatregelen voorgesteld dat kan rekenen op groot draagvlak Groningen. Het kan niet zo blijven dat de miljardenvoordelen van de gaswinning uit het gebied wegvloeien en de inwoners letterlijk met de brokken blijven zitten. Lusten en lasten moeten eerlijker worden verdeeld. Het is daarom van belang dat het advies van de commissie Meijer integraal (dus zonder selectief shoppen) door regering en Kamer wordt overgenomen. Zie voor het advies van de Commissie Meijer: http://www.provinciegroningen.nl/fileadmin/user_upload/Documenten/Downloads/Eindadvies_Commissie_Duurzame_Toekomst_Noord-Oost_Groningen.pdf

PREADVIES: OVERNEMEN

Het partijbestuur vindt het verstandig dat het kabinet op 17 januari jongstleden heeft besloten om de gasproductie in Loppersum op korte termijn zo veel als mogelijk terug te brengen. De veiligheid van de Groningers wordt hiermee vooropgesteld. Ook biedt het besluit perspectief voor de regio: er komt geld voor het repareren van schade aan gebouwen, het verstevigen van huizen en voor investeringen in de economie en leefbaarheid van Noordoost-Groningen. Het kabinet sluit hiermee aan bij het advies van de Commissie Meijer.

Het is goed dat Nederland solidair is met de Groningers, die nog altijd veel last ondervinden van de gaswinning. Dit is een eerste stap op de weg om het vertrouwen van de Groningers te herstellen. Na wat er allemaal gebeurd is, zal het vele jaren en veel werk vergen om het vertrouwen bij de mensen terug te brengen. De PvdA zal zich daar de komende jaren vol voor blijven inzetten.

Motie 13. Utrecht Dordrecht

Motie ‘terugdringen vuurwerkoverlast’

Het Congres van de Partij van de Arbeid, bijeen op 15 en 16 februari te Breda,

Overwegende;

- dat in Nederland jaarlijks honderden mensen zwaar lichamelijk letsel oplopen door ongelukken met consumentenvuurwerk rondom de jaarwisseling,
- dat een groot deel van dit letsel wordt opgelopen door niet betrokken buitenstaanders,
- het massaal afsteken van vuurwerk leidt tot zeer giftige smogvorming in de stedelijke gebieden, langdurige grote geluidsoverlast en inperking van bewegingsvrijheid voor minder validen,
- het massaal afsteken van vuurwerk leidt tot een toestand van rechteloosheid op straat,
- de maatschappelijke kosten voor het afsteken van 65 miljoen euro consumentenvuurwerk geschat worden op meer dan 500 miljoen euro,

Dringt aan op maatregelen om te komen tot een Europees verbod op zwaar knalvuurwerk,

- handhaving van de Europese pyro richtlijn,
- centrale gemeentelijke nieuwjaar vuurwerkshows uitgevoerd door pyrotechnici,
- terugdringen van de vuurwerkoverlast,

Roept de vertegenwoordigers van de PvdA op;

- in alle vertegenwoordigende lichamen op om te komen tot maatregelen om de vuurwerkoverlast, en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: Medewerkers van brandweer, politie en ambulance en andere hulpverleners hebben een publieke taak; ze werken voor ons allemaal. Tijdens de jaarwisseling is hun werk nog zichtbaarder en belangrijker dan op gewone dagen. In bijna alle gevallen krijgen de hulpverleners medewerking. Maar soms worden ze gehinderd in hun werk, uitgedaagd, of zelfs bedreigd en belaagd, en dat is totaal onacceptabel. Laten we die situaties de baas worden. Maak een begin met het afbouwen van consumentenvuurwerk. Inmiddels is daar een behoorlijk groot draagvlak voor onder de bevolking, maar de kloof met de politiek is hier duidelijk zichtbaar want men is bang voor stemmenverlies en durft niet met maatregelen te komen. Begin met het organiseren van vuurwerkshows door de overheid en scherp de eisen voor vuurwerk verder aan. Nu is de situatie ontstaan waarin de overheid steeds verder heeft toegegeven aan de vuurwerklobby: zwaarder vuurwerk is toegestaan, en het mag al vanaf 10 uur op 31 december afgeschoten worden. Volgens de Europese Pyrorichtlijn mag zwaar vuurwerk uitsluitend worden afgenomen door professionele afnemers. Maak stapsgewijs de tijdstip korter waarop het afgehaald mag worden, verlaag de eisen mbt zwaarte juist ipv verhogen, verkort de tijd waarin het afgestoken mag worden. Doe ook wat aan drank-

bestrijding want vaak is alcohol in het spel. Straatbranden zijn absoluut onaanvaardbaar en handhaaf dit, maak dit vooraf duidelijk. En kijk eens over de grens hoe ze het daar aanpakken.

PREADVIES: AFWIJZEN

We moeten als partij een samenleving voorkomen waarin alle vrijheid voor mensen om dingen te doen waar ze geluk uit halen of aan hechten helemaal de kop in wordt gedrukt. Het Partijbestuur ondersteunt de indieners voorzover het gaat om tegengaan van illegaal of te zwaar vuurwerk. Het landelijk of Europees afbouwen of verbieden van consumenten-vuurwerk doet wat het Partijbestuur geen recht aan de verschillende opvattingen die er in de samenleving leven. Bovendien wil het Partijbestuur benadrukken dat de mate en beleving van vuurwerkoverlast ook niet overal in Nederland hetzelfde is. Het Partijbestuur kan zich dan ook uitstekend voorstellen dat op lokaal niveau beleid op maat wordt ontwikkeld.

Motie 14. Utrecht

Motie 'Human Right Watch Verenigde Arabische Emiraten (VAE)'

Het congres van de Partij van de Arbeid, bijeen 15 en 16 februari 2014 te Breda;

1. Overwegende dat Amnesty International en Human Right Watch een verontrustend rapport hebben uitgebracht over de mensenrechten situatie in de Verenigde Arabische Emiraten (VAE).
2. Overwegende dat in deze rapporten melding gemaakt wordt van martelingen, mishandelingen en intimidaties.
3. Overwegende dat Nederland belangrijke handelsrelaties onderhoudt met de VAE.

Roept haar vertegenwoordigers in vertegenwoordigende lichamen op;

- om in de contacten met de Verenigde Arabische Emiraten de schending van elementaire mensenrechten en het gebrek aan democratie aan de orde te stellen,
- er op aan te dringen dat de Verenigde Arabische Emiraten Het Optioneel Protocol bij het VN-Verdrag tegen Foltering en Andere Wrede, Onmenselijke of Onterende Behandeling of Bestraffing ratificeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: De arabische lente is een belangrijke ommekeer maar heeft tot op heden niet gebracht waar wij op hopen: zicht op de ontwikkeling van een democratische rechtstaten in deze regio. In het verleden hebben we misschien niet altijd genoeg aandacht gehad voor de mensenrechtensituatie in deze regio. Het is belangrijk voor de democratische krachten dat zij zich gesteund weten.

PREADVIES: OVERNEMEN

Motie 'Uitwerking van Noten'

Het congres, in vergadering bijeen,
Constaterende dat;

- Op het congres van april 2013 (Leeuwarden) de principes van de commissie-Noten inzake ledendemocratie bijna unaniem zijn overgenomen,
- Op hetzelfde congres is toegezegd door het partijbestuur op het volgende congres de uitwerkingen van deze principes aan het congres voor te stellen,
- In het rapport van de commissie-Noten al veel over uitwerkingen is nagedacht en geschreven,
- De uitwerkingen van de aangenomen principes geen onderdeel zijn van de congresstukken die dit congres worden besproken,

Overwegende dat;

- De roep om meer ledendemocratie de afgelopen jaren zeer sterk is geweest,
- De verkiezingscampagne van de huidige voorzitter Hans Spekman meer, modernere en betere ledendemocratie belooft,
- Het rapport van de commissie Noten bijna onomstreden is omarmd door het door het congres
- Het presidium en het partijbestuur tijdens dit congres "proberen te handelen volgens de geest van het rapport van Noten", zoals te lezen is in de brief van Marnix Norder,
- Dit niet wegneemt dat er een belangrijke belofte aan het congres is geschonden, namelijk uitwerkingen van de principes in regels en statuten,
- Er op het gebied van ledendemocratie de afgelopen twee jaar weinig stappen zijn gezet, zeker gezien de reikwijdte van de aangenomen principes van de commissie-Noten,

Concluderende dat;

- Het congres teleurgesteld is over het ontbreken van de beloofde uitwerkingen van de aangenomen principes,

Roept het partijbestuur op om;

- Bij de uitwerkingen van de principes zo dicht mogelijk bij deze principes te blijven en praktische bezwaren niet leidend te laten zijn omdat de praktijk zich moeilijk laat voorspellen en de technologische vooruitgang nooit stilstaat,
- De genoemde uitwerkingen en ideeën in het rapport van de commissie-Noten leidend te laten zijn bij het uitwerkingsvoorstel van het partijbestuur aan het volgende congres, en het congres te laten oordelen over de praktische uitvoerbaarheid hiervan,

en gaat over tot de orde van de dag.

hadden dit congres besproken moeten worden. Dat dit niet het geval is, betreuren wij. Wij willen daarom vragen om een uitwerking die dicht bij het werk van de Commissie-Noten blijft, zodat het congres zich daarover kan uitspreken.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het Partijbestuur heeft de uitwerking van de aangenomen resolutie ledendemocratie inderdaad opgepakt. Hierbij geldt dat het Partijbestuur er aan hecht om niet over een nacht ijs te gaan en tot een zorgvuldig en afgewogen voorstel te komen. Daarnaast geldt dat de campagnes voor de herindelingsverkiezingen, gemeenteraad en het europees parlement ook een behoorlijk beslag legt op de partijorganisatie waardoor met het oog op de toch al hoge werkdruk er ook keuzes in prioriteiten dienen te worden gemaakt. Voor de stand van zaken verwijst het partijbestuur naar het bijgevoegde stuk in de beschrijvingsbrief.

Toelichting: De Jonge Socialisten zijn van mening dat het rapport van de Commissie-Noten heel belangrijk is en nog steeds als basis dient voor de uitwerkingsvoorstellen van het partijbestuur. Deze voorstellen

**Motie 16. Amsterdam Zuid
Amsterdam Nieuw-West**

Motie 'echte inspraak over regeringsdeelname'

Het congres van de Partij van de Arbeid, bijeen in Breda op 15 en 16 februari 2014,

Constateert;

- Dat bij het congres dat over regeringsdeelname besluit moties die strijdig met het regeerakkoord worden geacht niet tot de behandeling worden toegelaten.
- Het congres kan slechts voor of tegen regeringsdeelname stemmen,

Overweegt;

- dat dit in de praktijk tot de ongewenste situatie heeft geleid dat partijleden die stelling namen tegen bepaalde onwelgevallige kabinetsmaatregelen, tegengeworpen hebben gekregen dat "de partij" indertijd voor kabinetsdeelname – dus ook voor de betreffende maatregel in het regeerakkoord – heeft gestemd, terwijl een tegenstem ten aanzien van de betreffende maatregel juist onmogelijk was gemaakt,
- dat de (ongeschreven) regel: "geen moties strijdig met het regeerakkoord" bovendien aan de leden de mogelijkheid ontnemt om zich uit te spreken over de van het verkiezingsprogramma afwijkende onderdelen van het regeerakkoord (vergelijk art. 8.11, tweede lid, Reglementen van de Partij van de Arbeid 2012),
- dat het congres de mogelijkheid moet hebben om het handelen van organen van de partij te toetsen aan de door datzelfde congres vastgelegde standpunten van de partij, zoals bijvoorbeeld beschreven in het Beginselmanifest of het rapport Van Waarde; en dat zulks in het bijzonder geldt voor een met andere partijen te sluiten regeerakkoord,

Concludeert;

- het partijbestuur en het presidium op te dragen bij volgende congressen waarin over regeringsdeelname wordt besloten ook die moties te behandelen die strijdig met het regeerakkoord worden geacht,

en gaat over tot de orde van de dag.

thema is terecht al eerder aan de orde gekomen, toen is afgesproken dat het Partijbestuur op het congres van 2015 op dit onderwerp terug zal komen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het partijbestuur begrijpt weliswaar de afwegingen van de indieners maar vindt de motie onverstandig. Het goedkeuren van het regeerakkoord betekent dat het congres instemt met het sluiten van een compromis met een of meerdere andere partijen en daarmee stemt het congres in met regeringsdeelname. Het, tegelijkertijd, aannemen van moties strijdig met het regeerakkoord leidt tot precies de tegenovergestelde conclusie; namelijk dat het congres niet in kan stemmen met de inhoud van het regeerakkoord. Dat plaatst het congres in een onmogelijke spagaat. Dit

Motie 'behoud het sociaal vangnet!'

Het congres van de Partij van de Arbeid, bijeen in Breda op 15 en 16 februari 2014,
Constaateert;

1. Dat het door het kabinet ingediende ontwerp voor de Wet maatregelen Wet werk en bijstand onder meer de volgende maatregelen bevat:
 - onvoorwaardelijke sollicitatieplicht voor alleenstaande ouders met jonge kinderen (<5 jaar)
 - een verplichte sanctie (zonder beleidsvrijheid voor gemeenten) van 100%-korting op de uitkering voor drie maanden als (onder andere)
 - de bijstandsgerechtigde niet bereid is voor werk te verhuizen of 3 uur per dag te reizen; de bijstandsgerechtigde zijn kansen op de arbeidsmarkt bemoeilijkt door kleding, persoonlijke verzorging of gedrag
 - de bijstandsgerechtigde niet kan bewijzen dat hij aan de verplichtingen zoals de hierboven genoemde heeft voldaan (omkering bewijslast)
 - de standaard aan bijstandsgerechtigden op te leggen verplichting om maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten, zonder dat deze leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt
 - een standaard wachttijd van vier weken (voormalig WW-gerechtigden uitgezonderd) voor de eerste uitbetaling van de WWB-uitkering, zonder dat er van gemeentewege een aanvullende voorziening beschikbaar is.
2. Dat dit wetsvoorstel tot grote maatschappelijke onrust heeft geleid en (zeer) kritisch is beoordeeld door onder meer de Raad van State, de VNG, de FNV en de Federatie Opvang.

Overweegt;

1. Dat een onvoorwaardelijke plicht tot arbeidsinschakeling voor alleenstaande ouders van jonge kinderen (0-5 jaar), gekoppeld aan een dusdanig streng sanctiearsenaal, een grote druk legt op de betrokkenen.
2. Lang niet alle (jonge) alleenstaande ouders kunnen deze druk aan, zodat te verwachten is dat het aantal uithuisplaatsingen door deze wet zal toenemen. Dat de verhuisplicht, gekoppeld aan deze zeer forse uitkeringssanctie, een inbreuk vormt op het gezinsleven van de bijstandsgerechtigde (vooral voor de partner en de kinderen heeft een gedwongen verhuizing ingrijpende sociale gevolgen) en zodoende in strijd is met het recht op een ongestoord familieleven (art. 8 EVRM).
3. Dat maatschappelijk nuttig werk dat desondanks niet concurreert met werk tegen loonwaarde slechts in beperkte mate voorhanden is en vloeiend overgaat in werkzaamheden waarvan het nut iedereen, vooral de bijstandsgerechtigde, ontgaat.
4. De verplichting tot het doen van werk dat als evident onnuttig wordt ervaren brengt de bijstandsgerechtigde niet dichterbij re-integratie, eerder het tegendeel.
5. Dat invoering van deze wet zal leiden tot het brodeloos en dakloos worden van een aanzienlijk aantal kwetsbare mensen, terwijl deze groep bij lange na niet uitsluitend zal bestaan uit de kwaadwillende werkschuwen voor wie dit wetsvoorstel is bedoeld;
6. Dat het voor een lange tijd inhouden van het inkomen in strijd is met het PvdA-beginsel 'recht op een fatsoenlijk bestaan'.
7. Dat in paragraaf 2.1 van het Beginselmanifest Partij van de Arbeid is geformuleerd als: "Iedereen heeft ten minste recht op een dusdanig niveau van bestaanszekerheid dat men volwaardig aan de samenleving kan deelnemen."

Concludeert;

- de Tweede Kamerfractie van de Partij van de Arbeid op te roepen om niet in te stemmen met de Wet maatregelen Wet werk en bijstand, en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

We begrijpen de zorgen van de indieners van de motie. Bij de behandeling van de wet in de Tweede Kamer, zoals die op dit moment plaats vindt zullen we deze zorgen ook meenemen. Op het congres zal het partijbestuur een geactualiseerde stand van zaken geven.

Motie 18. Amsterdam Zuid

Motie 'de paradox van spaarzaamheid'

Het congres van de Partij van de Arbeid, bijeen in Breda op 15 en 16 februari 2014,

Constateert;

- dat Nederland samen met de andere eurolanden gebonden is aan het stabiliteits- en groeipact, dat onder meer voorschrijft dat het begrotingstekort niet hoger mag zijn dan 3% van het BNP,
- dat deze norm tot gevolg heeft dat de Nederlandse overheid over 2014 zes miljard euro extra bezuinigt bovenop het bezuinigingspakket van 16 miljard euro over de gehele kabinetsperiode terwijl er geen discussie over is dat deze bezuiniging ten koste gaat van de economische groei, zeker op de korte termijn,
- dat de Nederlandse staatsschuld, die met 71% van het BNP verhoudingsgewijs een van de laagste van de eurolanden is, daarnaast op een historisch laag peil staat, evenals de lange rente, zodat de financieringscondities van de staatsschuld thans bijzonder gunstig zijn
- dat de economische sores van Nederland bovendien niet te wijten zijn aan de publieke schulden, maar aan de private schulden (220% van het BNP) en in het bijzonder de schulden van consumenten (met 128% van het BNP relatief de hoogste in de eurozone),
- dat de private sector slechts met de grootste moeite uit het schuldendal kan klimmen wanneer de overheid tegelijkertijd haar uitgaven tracht in te krimpen,

Overweegt;

- dat het contraproductief is om de overheid, wanneer de consumenten massaal hun schulden aan het afbetalen zijn, ingrijpend te laten bezuinigen en daarmee de koopkracht en het consumentenvertrouwen nog verder onder druk te zetten,
- dat dit temeer klemmt nu de overheid op aanmerkelijk gunstiger voorwaarden kan lenen dan consumenten en bedrijven dit kunnen,
- dat bezuinigingen op zorg en sociale zekerheid voor de betrokkenen zeer ingrijpend zijn en de regering veel "politiek kapitaal" kosten, terwijl het veel effectiever is om dit politieke kapitaal te besteden aan onderhandelingen met de eurocommissaris begroting, teneinde de bezuinigingsdoelstelling van Nederland te verlichten,

Verzoekt;

- de Tweede Kamerfractie om er bij de minister van financiën op aan te dringen dat de begrotingsnormen voor Nederland op de kortst mogelijke termijn worden versoepeld zodanig dat de private sector zijn koopkracht behoudt én de schulden kan afbetalen, terwijl er uitzicht blijft bestaan op begrotingsevenwicht op de langere termijn, en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit is al gebeurd. Vorig jaar heeft en ook komend jaar zal Nederland naar alle waarschijnlijkheid de 3%, met instemming van de Europese Commissie, niet gaan halen. Daarbij is het niet wenselijk om het probleem van de te hoge private schulden in te wisselen voor een probleem van hogere publieke schulden. Het is daarbij goed om te bedenken dat de overheidsbestedingen volgend jaar groeien en dus een positieve bijdrage leveren aan de lichte groei die voor 2014 geraamd is. Daarnaast is er met de begrotingsafspraken voor 2014 duidelijkheid gekomen over de plannen voor volgend jaar. Die maatregelen staan vast, ook als de economie tegenzit. De 3%-norm wordt naar huidige inzichten ook volgend jaar niet gehaald maar is voor ons ook nooit heilig geweest, en we krijgen van de Europese Commissie dan ook terecht extra tijd om het tekort terug te brengen. Het gaat er om dat de overheidsfinanciën op een verantwoorde manier gezond moeten worden gemaakt. Bij het huidige beeld zijn daar voor de rest van de kabinetsperiode geen extra bezuinigingen voor nodig. Ook geldt dat we in het Europees verkiezingsprogramma voorstellen doen om op een andere manier met begrotingsbeleid in Europa om te gaan en veel meer ruimte te laten voor maatwerk en oog voor het belang van werkgelegenheid.

Motie 'armoedevallen opruimen doe je zo'

Het congres van de Partij van de Arbeid, bijeen in Breda op 15 en 16 februari 2014,
Constaateert;

- dat de Zorgverzekeringswet ("Zvw") regelt dat (verplicht) verzekerden met een premie-achterstand van zes maanden bij het College zorgverzekeringen ("CVZ") als wanbetaler worden aangemeld
- dat de aanmelding als wanbetaler betekent dat aan de verzekerde een bestuursrechtelijke premie ter grootte van 130% van de standaardpremie wordt opgelegd totdat de premieachterstand in het geheel zal zijn ingelopen
- dat de 30% extra premieheffing niet wordt gebruikt om de premieachterstand af te betalen, maar ten goede komt van het CVZ
- dat dit tot gevolg heeft dat het voor verzekerden bijzonder moeilijk is om de eenmaal opgelegde 'status' van wanbetaler kwijt te raken
- dat dit lot vele honderdduizenden verzekerden treft (in 2013 bedroeg het aantal Zvw-wanbetalers 319.000).

Overweegt;

- dat deze door de overheid gecreëerde armoedeval maatschappelijk ongewenst is en dus moet worden weggenomen, terwijl anderzijds het wanbetalen van de zorgpremie niet zonder gevolgen hoort te blijven.
- dat de toeslag van 30% bovenop de standaardpremie in de eerste plaats moet worden aangewend om de premieachterstand in te lossen, zodat de sanctie op wanbetaling niet meer punitief werkt, maar reparatoir.

Verzoekt;

- de Tweede Kamerfractie ervoor te zorgen dat de Zorgverzekeringswet in diër voege wordt gewijzigd dat de toeslag bij de bestuursrechtelijke premie in de eerste plaats wordt gebruikt om de premieachterstand van de verzekerde in te lossen.

en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

Dit is een heel sympathieke motie. Toch adviseert het Partijbestuur deze niet over te nemen. Als de opslag een bijdrage zou zijn aan aflossing van bestaande schulden, zou er geen prikkel meer zijn voor mensen om op tijd hun premie te betalen. Onze sociale zekerheid is gebaseerd op solidariteit; als mensen de premie niet betalen, niet omdat ze dat niet kunnen, maar omdat ze dat niet willen, is het niet terecht dat zij daarvoor niet worden gecorrigeerd. De Minister heeft inmiddels toegezegd dat er wetgeving in de maak is die regelt dat zorgverzekeraars compensatie krijgen als ze tijdig mensen helpen om wanbetaling tegen te gaan en er komt wetgeving om mensen die schuld-

hulp krijgen en te helpen. Bovendien hebben zorgverzekeraars een convenant ondertekend met de NVVK, branchevereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren. Op basis van dit convenant werken zorgverzekeraars mee aan de totstandkoming van minnelijke schuldregelingen voor natuurlijke personen. Als de schuldenaar meewerkt aan schuldsanering is er ook ruimte om de 30% opslag aan te passen (te verlagen).

**Motie 20. Rotterdam
Dordrecht**

Motie 'standpunt over Europa'

Het congres van de PvdA op 15 en 16 februari 2014
bijeen in Breda,

1. Beraadslagende over het concept verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen.
 2. Overwegende dat de vraag 'is de PvdA voor of tegen Europa?' regelmatig gesteld zal worden maar het verkiezingsprogramma hier geen direct antwoord op geeft.
 3. Overwegende dat de geest van het programma wel degelijk de Europese gedachte ondersteunt.
 4. Stelt vast dat de PvdA voor Europa is, maar wel een ander Europa dan er de laatste jaren is geweest
 5. In plaats van een Europa waarin het draait om geld en economie, wil de PvdA de nadruk terug leggen op een sociaal, duurzaam en veilig Europa.
- en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES:OVERNEMEN

**Motie 21. Rotterdam
Dordrecht**

**Motie 'Europees programma ook voor
Eerste en Tweede Kamer'**

Het congres van de PvdA op 15 en 16 februari 2014
bijeen in Breda,

Beraadslagende;

- over het concept verkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen,

Stelt vast;

- dat veel onderdelen van het verkiezingsprogramma niet alleen op Europees niveau relevant zijn maar met name gaan over de effecten in Nederland,
- Roept de fracties in de Eerste en Tweede Kamer op;
- bij hun standpuntbepaling over aangelegenheden die voortvloeien uit Europese beslissingen zich tevens te laten leiden door dit verkiezingsprogramma.

en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES:OVERNEMEN

Motie 22. Dordrecht

Motie 'participatie'

Het congres van de Partij van de Arbeid, op 15 en 16 februari te Breda bijeen,

Constaterende;

- dat van burgers mag worden verwacht dat zij actief participeren in de samenleving, hetzij in de vorm van betaald werk of in enige andere zinvolle vorm zoals scholing, zorg voor hun naasten die zorg nodig hebben of bijvoorbeeld vrijwilligerswerk,

Overwegende;

- dat volgens recente berichten in o.a. de Volkskrant van aanvragers van een uitkering in Amsterdam en Rotterdam een tegenprestatie wordt gevraagd,
- dat deze tegenprestatie wel zinvol moet zijn en gebaseerd op respect voor de betrokkene en zijn of haar mogelijkheden in de samenleving,
- dat deze tegenprestatie bovendien niet de vorm mag aannemen van verplicht onbetaald werk zoals dat elders in de samenleving door betaalde krachten op de arbeidsmarkt wordt verricht, dat dit temeer van betekenis is in een tijd waarin velen mede als gevolg van bezuinigingen in de publieke sector juist hun betaald werk verliezen,
- spreekt uit dat van aanvragers van een uitkering wel een tegenprestatie mag worden gevraagd die stimuleert tot actief burgerschap maar dat die niet de vorm mag aannemen van verplichte maar onbetaalde arbeid,

en gaat over tot de orde van de dag.

PREADVIES: AFWIJZEN

We begrijpen de zorgen van de indieners van de motie. Bij de behandeling van de wet in de Tweede Kamer, zoals die op dit moment plaats vindt zullen we deze zorgen ook meenemen. Op het congres zal het Partijbestuur een geactualiseerde stand van zaken geven.

Motie 23. Dordrecht

Motie 'vondelingen'

Het congres van de Partij van de Arbeid, op 15 en 16 februari te Breda bijeen,

Constaterende;

- dat het voorkomt dat radeloze of onmachtige moeders in een dergelijke uitzichtloze situatie verkeren dat zij geen andere uitweg zien dan hun baby achter te laten, dat o.a. in Duitsland voor deze situatie inmiddels mogelijkheden zijn gevonden door plaatsen te creëren waar kinderen in nood in veiligheid kunnen worden gebracht en desnoods anoniem,
- dat er concrete plannen bestaan om in Nederland soortgelijke voorzieningen te scheppen, overwegende dat dit op bezwaren stuit in het wettelijk kader waardoor het achterlaten van een kind in hulpeloze toestand ook in een veilige omgeving strafbaar is,
- dat als gevolg hiervan kinderen in Nederland onnodig in een levensbedreigende situatie verkeren en mogelijk om het leven komen,

Roept de Tweede Kamerfractie op;

- om het initiatief te nemen tot een wetswijziging waardoor het niet langer strafbaar is om een kind achter te laten indien dit in een veilige omgeving gebeurt,

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting: Het Babyhuis in Dordrecht heeft het initiatief genomen voor een dergelijke noodoplossing in Nederland voor ouders die geen andere mogelijkheid meer zien dan hun kind te vondeling te leggen.

PREADVIES: AFWIJZEN

Het te vondeling leggen van een baby moet strafbaar blijven. De risico's voor de gezondheid van een in hulpeloze toestand achtergelaten kind zijn te groot. Het belang van het kind gaat voor dat van de moeder, ook al zal die inderdaad in de meeste gevallen in paniek handelen of menen dat er geen andere oplossing is. Als het al tot vervolging of veroordeling zal komen, kan de rechter met de omstandigheden van het geval rekening houden.

Nu wordt er gemiddeld een kind per jaar in Nederland te vondeling gelegd. Het anoniem te vondeling leggen biedt geen oplossing omdat wij vinden dat kinderen tenminste het recht hebben hun ouders te kennen.

NIET OPGEVOERDE MOTIES

01. Eindhoven

Blijvende individuele steun

Motie: PvdA Congresvoorstellen 15-16 februari 2014, Het Europees Verkiezingsprogramma

Hoofdstuk 5: Wij zijn Europa Deel 2: Mee met de tijd (pag. 24) Toevoegen (als extra punt) De armoede in Europa is zo schrijnend en zo veel talenten blijven onbenut door de grote jeugdwerkloosheid, dat generaties dreigen verloren gaan. Alles moet daarvoor onderzocht worden. Daarom verzoekt de PvdA de Europese Commissie het volgende te onderzoeken: Wat het effect is van een blijvende individuele financiële steun zonder voorwaarden voor elke Europeaan. Onderzoek de haalbaarheid per land en het effecten in heel Europa. Verzocht wordt dit onderzoek in 2014 te starten in een samenwerking met de andere lidstaten en gebruik maken van vergelijkbare onderzoeken.

Toelichting: In meerdere opzichten kan deze methode voor arm en rijk tot een WIN-WIN-situatie lijden. Het onderzoek betreft de financiële uitvoerbaarheid per land, maatregelen en de besparende en stimulerende effecten per land. Een dergelijke studie kan bestaan uit: pilotstudies, modellen en invoeringstrajecten. Er kan samenwerking gezocht worden met de ruim 30 EP-ers die al een dergelijk verzoek indienen.

NIET OPVOEREN: Het is geen motie, maar een amendement

